

# സമാർപ്പണം

കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പിന്റെ അധികാരപരിധിയിലുള്ള

സ്ഥാപനങ്ങളുടെ 2012-13 വർഷംപുറപ്പെടുവിച്ച ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകളിൽ നിന്നുള്ള

ശ്രദ്ധേയമായ വിവരങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്ത് തയ്യാറാക്കിയതാണ്

സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13. 1994 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ്

നിയമത്തിലെ 23-ാം വകുപ്പും, 1996 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ചട്ടങ്ങളിലെ

25-ാം ചട്ടവും പ്രകാരമാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്.

സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തേണ്ട വിഷയങ്ങളെ വിശദമായ പഠനങ്ങൾക്ക്

വിധേയമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച് തിരഞ്ഞെടുത്ത

നാല് വിഷയങ്ങളിലുള്ള പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ടുകളും, അഞ്ച് ലഘു അവലോകന റിപ്പോർട്ടുകളും

സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. കൂടാതെ, സർവ്വകലാശാലകൾ, മറ്റ് ഓഡിറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ

എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള തിരഞ്ഞെടുത്ത വിഷയങ്ങളിലെ അവലോകന റിപ്പോർട്ടുകളിലെ

പ്രസക്തമായ പരാമർശങ്ങളുമുണ്ട്. ഇവയ്ക്കു പുറമെ, മേൽ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുമുള്ള

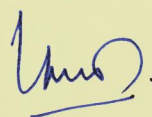
ശ്രദ്ധേയമായ ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡികകളും റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗമാണ്.

ഭാവിയിലേക്കുള്ള വിശദമായ ആസൂത്രണം, നിർവ്വഹണം, മൂല്യനിർണ്ണയം തുടങ്ങിയവയ്ക്ക്

സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13 പ്രയോജനപ്രദമാകും. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പരിഗണനയ്ക്കും

അനന്തര നടപടികൾക്കുമായി സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13 സമർപ്പിക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം  
24-09-2013



ടി.ജെ. വർതിൽ  
ഡയറക്ടർ (ഇൻ ചാർജ്)

ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ്



## ആമുഖം

ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ് എല്ലാവർഷവും സംസ്ഥാന സർക്കാരിനു സമർപ്പിക്കുന്ന പ്രധാന രേഖയാണ് സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട്. 2012-13 ൽ ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച വിവിധ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകളിൽ നിന്നും, സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തേണ്ട തെരഞ്ഞെടുത്ത വിഷയങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളതാണ് സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13. 1994 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമത്തിലെ 23-ാം വകുപ്പ്, വർഷംതോറും സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി സർക്കാരിന് സമർപ്പിക്കേണ്ടതാണെന്ന് വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

തെരഞ്ഞെടുത്ത നാല് വിഷയങ്ങളിൽ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ടുകളാണ് സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13 ന്റെ പ്രധാന പ്രതിപാദ്യം. ഇനിപ്പറയുന്ന വിഷയങ്ങളെ അധികരിച്ചാണ് പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ടുകൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത് ;

1. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യപരിപാലനം
2. കൃഷിപദ്ധതികളും കാർഷികാദിവിവൃദ്ധിയും
3. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ആരോഗ്യമേഖലയും
4. മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പു പദ്ധതി

കേരളം നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഏറ്റവും വലിയ സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങളിലൊന്നായ ഖരമാലിന്യപരിപാലനത്തെപ്പറ്റി 45 തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നടത്തിയ പരിശോധനകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഖരമാലിന്യപരിപാലനംഗത്തെ നിലവിലുള്ള അവസ്ഥകൾ, പ്രശ്നങ്ങൾ എന്നിവക്കൊപ്പം ബദൽസംവിധാനങ്ങളും, പരിഹാര നിർദ്ദേശങ്ങളും റിപ്പോർട്ട് മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കുന്നു.

സംസ്ഥാനത്തെ ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള 35 കൃഷിപദ്ധതികളിൽ നടത്തിയ പരിശോധനകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് 'കൃഷിപദ്ധതികളും, കാർഷികാദിവിവൃദ്ധിയും' തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. കൃഷിപദ്ധതികളുടെ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ നേർച്ചിത്രത്തിനൊപ്പം, ഈ മേഖലയിലുണ്ടായിട്ടുള്ള മുന്നേറ്റങ്ങളും ദാവിയിലെ സാധ്യതകളും റിപ്പോർട്ടിൽ അവതരിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

കേരളത്തിന് ദേശീയ-അന്തർദേശീയ തലങ്ങളിൽ ശ്രദ്ധ നേടിത്തന്നിട്ടുള്ള മേഖലയാണ് പൊതുജനാരോഗ്യം. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഇടപെടലുകൾ ആരോഗ്യമേഖലയിൽ എത്രത്തോളം ഗുണകരമായ മാറ്റങ്ങൾക്ക് വഴിവെച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നതാണ് 'തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ആരോഗ്യമേഖലയും' എന്ന വിഷയത്തിലെ പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ട് പരിശോധിച്ചിട്ടുള്ളത്. തെരഞ്ഞെടുത്ത 48 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നടത്തിയ പരിശോധനകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്.

ഗ്രാമീണ ജീവിതത്തിന്റെ മുഖച്ഛായ മാറ്റിയ മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പു പദ്ധതിയെപ്പറ്റിയാണ് നാലാമത്തെ പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ട്. 38 തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലാണ് ഈ വിഷയത്തിൽ പരിശോധന നടത്തിയത്. തൊഴിലുറപ്പു പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനെയും സംവിധാനങ്ങളെയും പറ്റി വിശദമായി അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിനൊപ്പം വേറിട്ട മാതൃകകളും, പദ്ധതി പ്രവർത്തനം കൂടുതൽ മികവുറ്റതാക്കാനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും റിപ്പോർട്ടിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുത്ത അഞ്ച് വിഷയങ്ങളിൽ നടത്തിയ ലഘുഅവലോകന റിപ്പോർട്ടുകളാണ് സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13 ന്റെ മറ്റൊരു പ്രത്യേകത. ഇനിപ്പറയുന്ന വിഷയങ്ങളിലാണ് ലഘുഅവലോകനങ്ങൾ തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത് ;

1. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സംവിധാനം
2. നഗരസഭകളും, പരസ്പരസഹായം
3. ലൈബ്രറികളുടെയും, സാംസ്കാരിക നിലയങ്ങളുടെയും നടത്തിപ്പ്
4. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ദുരിതാശ്വാസനിധി
5. തുടർസാക്ഷരതാ പരിപാടി

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഈ മേഖലകളിൽ നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മികവുകളും, കോട്ടങ്ങളും വെളിച്ചത്തു കൊണ്ടുവരാൻ ലഘുഅവലോകനങ്ങൾ ഉപയുക്തങ്ങളാണ്.

കേരളത്തിലെ സർവ്വകലാശാലകൾ ആസ്തിസംരക്ഷണത്തിൽ പുലർത്തിവരുന്ന ജാഗ്രത സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13 അവലോകന വിധേയമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ‘സർവ്വകലാശാലകളിലെ ആസ്തിസംരക്ഷണ’ ഞ്ഞപ്പറ്റിയുള്ള അവലോകന റിപ്പോർട്ട് ഈ വിഷയത്തിൽ പഠനം നടത്തിയതിനൊപ്പം, സർവ്വകലാശാലകൾ അടിയന്തിരമായി സ്വീകരിക്കേണ്ട നടപടികളെപ്പറ്റിയുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കുന്നു.

മറ്റ് ഓഡിറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളായ കേരള സംസ്ഥാന ഭാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, സർവ്വവിജ്ഞാനകോശം ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്, സംസ്ഥാന ഭവനനിർമ്മാണ ബോർഡ്, ജില്ലാ ടൂറിസം പ്രൊമോഷൻ കൗൺസിലും വിനോദസഞ്ചാര വാരാഘോഷവും, തിരുവനന്തപുരം വികസന അതോറിറ്റി, വിശാലകൊച്ചി വികസന അതോറിറ്റി, ക്ഷേമനിധി ബോർഡുകൾ എന്നിവയിൽ നിന്നും തെരഞ്ഞെടുത്ത വിഷയങ്ങളിലുള്ള അവലോകന റിപ്പോർട്ടുകളുടെ സംക്ഷിപ്തവും സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13 ഉൾക്കൊള്ളുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സർവ്വകലാശാലകൾ, മറ്റ് ഓഡിറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുള്ള ശ്രദ്ധേയമായ ഓഡിറ്റ് പരാമർശങ്ങളും റിപ്പോർട്ടിന്റെ ഭാഗമാണ്.

ആറ് അധ്യായങ്ങളായാണ് സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 2012-13 തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പിന്റെ ഘടനയും പ്രവർത്തനങ്ങളും, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ധർമ്മങ്ങളും, പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ടുകൾ, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ശ്രദ്ധേയമായ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണങ്ങൾ, സർവ്വകലാശാലകളിലെ ആസ്തിസംരക്ഷണത്തെപ്പറ്റിയുള്ള അവലോകനറിപ്പോർട്ടും ഓഡിറ്റ് പരാമർശങ്ങളും, മറ്റ് ഓഡിറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള അവലോകന റിപ്പോർട്ടുകളും ഓഡിറ്റ് പരാമർശങ്ങളും എന്നിവയാണ് വിവിധ അധ്യായങ്ങൾ. സമാഹൃത ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് നിരീക്ഷണങ്ങളുടെ സംഗ്രഹം മാത്രമായതിനാൽ, വിശദവിവരങ്ങൾക്ക് ബന്ധപ്പെട്ട ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകൾ പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്.

റിപ്പോർട്ടിന്റെ വെബ് പതിപ്പ് [www.lfa.kerala.gov.in](http://www.lfa.kerala.gov.in) ൽ ലഭ്യമാണ്.



## ഉള്ളടക്കം

വിവരണം	ഖണ്ഡിക	പേജ്
<b>ആമുഖം</b>		1- 2
<b>അധ്യായം - 1</b>		
<b>ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ് - ഘടനയും, പ്രവർത്തനങ്ങളും</b>		7 - 11
ഓഡിറ്റ് പരിധിയിൽ വരുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ	1.1	7
അക്കൗണ്ടുകളുടെ ഓഡിറ്റ്	1.2	7
അക്കൗണ്ട് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ	1.3	7
ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റ്	1.4	8
ചാർജ്ജ്/സർചാർജ്ജ് നടപടികൾ	1.5	9
ഓഡിറ്റ് ചാർജ്ജ്	1.6	9
ഓഡിറ്റ് പുരോഗതി	1.7	10
ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പിന്റെ ഘടന	1.8	11
<b>അധ്യായം - 2</b>		
<b>പൊതുഅവലോകനം - തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും, ചുമതലകളും</b>		12 - 32
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ		13
തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായം	2.1	13
പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ വിഭജനം	2.2	14
പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ വിനിയോഗം	2.3	15
<b>ലഘു അവലോകനങ്ങൾ</b>		16 - 32
തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം	2.4	16
നഗരസഭകളും, പരസ്യനികുതിയും	2.5	22
ലൈബ്രറികളുടെയും സാംസ്കാരിക നിലയങ്ങളുടെയും നടത്തിപ്പ്	2.6	25
തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ദുരിതാശ്വാസനിധി	2.7	27
തുടർസാക്ഷരതാ പരിപാടി	2.8	29
<b>അധ്യായം - 3</b>		
<b>പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ടുകൾ</b>		33 - 196
തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യപരിപാലനം	3.1	35 - 84
കൃഷിപദ്ധതികളും, കാർഷികാഭിവൃദ്ധിയും	3.2	85 - 116
തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും, ആരോഗ്യമേഖലയും	3.3	117 - 159
മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി	3.4	161 - 196
<b>അധ്യായം - 4</b>		
<b>തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ശ്രദ്ധേയമായ ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണങ്ങൾ</b>		197 - 220
പട്ടികജാതി സർവ്വീസ് സഹകരണ സൊസൈറ്റിക്ക് പേപ്പർ ബാഗ് നിർമ്മാണ യൂണിറ്റ് - പദ്ധതി ലക്ഷ്യം കൈവരിച്ചില്ല (കുളക്കട ഗ്രാമപ്പഞ്ചായത്ത്, കൊല്ലം ജില്ല)	4.1.1	197

റോഡ് പുനർനിർമ്മാണ നിരക്ക് ഈടാക്കിയതിൽ കുറവ്- നഷ്ടം 1,20,69,104/- രൂപ <b>(പ്രവർ നഗരസഭ, കൊല്ലം ജില്ല)</b>	4.1.2	198
കലാപരിശീലനം നടത്തിയെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താതെ ഫീസ് നൽകി ; 2,90,142/- രൂപയുടെ നഷ്ടം <b>(കൊല്ലം നഗരസഭ)</b>	4.1.3	199
ക്രമാതീതമായ ഫണ്ട് വിനിയോഗം- 2.95 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ച സമഗ്ര മധുരം തേൻ പദ്ധതി ലക്ഷ്യം കൈവരിച്ചില്ല <b>(പത്തനംതിട്ട ജില്ലാപഞ്ചായത്ത്)</b>	4.2.1	200
ടൗൺഹാൾ നവീകരണം- അനുവദിക്കാത്ത തുക നൽകി <b>(ആലപ്പുഴ നഗരസഭ)</b>	4.3.1	202
പൊങ്ങൻപാറ ജലസേചന പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിൽ അപാകത- പദ്ധതിത്തുക പാഴ്ചെലവായി <b>(നെടുങ്കുന്നം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കോട്ടയം ജില്ല)</b>	4.4.1	203
പാനത്തോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ ഇടക്കുന്നം- പഴുമല പട്ടികവർഗ്ഗ കോളനി കളുടെ സമഗ്രവികസനം ലക്ഷ്യം നേടിയില്ല <b>(കോട്ടയം ജില്ലാപഞ്ചായത്ത്)</b>	4.4.2	204
മതിപ്പ് വിലപോലും ഈടാക്കാതെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.ക്ക് വസ്തു കൈമാറി- നഗരസഭക്ക് ഭീമമായ നഷ്ടം <b>(കോട്ടയം നഗരസഭ)</b>	4.4.3	207
ആദായകരമായ പദ്ധതിയായി നിർമ്മിച്ച സംഗീതജലധാര പ്രവർത്തനരഹിതം- 28.34 ലക്ഷം രൂപ പാഴായി <b>(കോട്ടയം നഗരസഭ)</b>	4.4.4	208
മത്സ്യമാർക്കറ്റ് നവീകരണം- വാട്ടർ ട്രീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തനക്ഷമമാ യില്ല- 23,11,498/- രൂപയുടെ ചെലവ് നിഷ്ക്രിയമായി <b>(കൊടുങ്ങല്ലൂർ നഗരസഭ, തൃശ്ശൂർ ജില്ല)</b>	4.5.1	209
ലക്ഷങ്ങൾ വിലയുള്ള കോയ്ത്ത്- മെതിയത്രം ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല <b>(ചാവക്കാട് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, തൃശ്ശൂർ ജില്ല)</b>	4.5.2	211
സീതാനം ടെക്സ്റ്റൈൽസിന്റെ വൈദ്യുതി ചാർജ് കുടിശ്ശിക- സർക്കാർ നിർദ്ദേശം നടപ്പാക്കിയില്ല- ഈടാക്കാനുള്ളത് 26,83,964/- രൂപ <b>(തൃശ്ശൂർ നഗരസഭ, വൈദ്യുതിവിഭാഗം)</b>	4.5.3	212
ചാലിയാർ വിനോദസഞ്ചാര പദ്ധതി ലക്ഷ്യം കൈവരിച്ചില്ല; 7.03 ലക്ഷം രൂപയുടെ പാഴ്ചെലവ് <b>(വാഴക്കാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, മലപ്പുറം ജില്ല)</b>	4.6.1	213
ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിന് സ്ഥലം വാങ്ങാൻ ചെലവ് 7.74 ലക്ഷം രൂപ; ചുറ്റുമതിൽ കെട്ടിയതിന് 14.18 ലക്ഷം രൂപ <b>(പുളിക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, മലപ്പുറം ജില്ല)</b>	4.6.2	214
കുത്തുപറമ്പ് ഗ്യാസ് ക്രിമറ്റോറിയം ലക്ഷ്യം കൈവരിച്ചില്ല; 18.97 ലക്ഷം രൂപ പാഴായി <b>(തിരുർ നഗരസഭ, മലപ്പുറം ജില്ല)</b>	4.6.3	215
ആസൂത്രണത്തിലെ പിഴവ്- കമ്മ്യൂണിറ്റിഹാൾ നിർമ്മാണം നിലച്ചു - ചെലവഴിച്ച 21.72 ലക്ഷം രൂപ നിഷ്പലമായി <b>(ഏറാമല ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കോഴിക്കോട് ജില്ല)</b>	4.7.1	217
മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിക്ക് വാങ്ങിയ 31.32 ലക്ഷത്തിന്റെ സിമന്റ് പൈപ്പുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല- ലക്ഷങ്ങൾ പാഴാവുന്നു <b>(മേപ്പാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, വയനാട് ജില്ല)</b>	4.8.1	218
പഞ്ചായത്ത് വക സ്ഥലം നിയമവിരുദ്ധമായി കെ.ടി.ഡി.സി.ക്ക് കൈമാറി <b>(സുൽത്താൻബത്തേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, വയനാട് ജില്ല)</b>	4.8.2	219



<b>അദ്ധ്യായം - 5</b>		
<b>സർവ്വകലാശാലകൾ</b>		221 - 233
സർവ്വകലാശാലകളിലെ ആസ്തി സംരക്ഷണം - അവലോകന റിപ്പോർട്ട്	5.1	221
ശരിയാംവിധം പരിപാലിക്കുന്നില്ല; ആസ്തികൾ നശിക്കുന്നു - കേരള സർവ്വകലാശാല	5.1.1	222
പ്രാദേശിക കേന്ദ്രങ്ങൾ ചുറ്റുമതിൽകെട്ടി സംരക്ഷിക്കുന്നില്ല - ശ്രീശങ്കര സംസ്കൃത സർവ്വകലാശാല	5.1.2	223
ഭൂവിവരജിസ്റ്റർ അപൂർണ്ണം - എം.ജി.സർവ്വകലാശാല	5.1.3	224
ആസ്തിരേഖകളുടെ സൂക്ഷിപ്പിൽ വീഴ്ച - കേരള കാർഷിക സർവ്വകലാശാല	5.1.4	225
പട്ടയത്തിന് കാലതാമസം; 5 ഏക്കറോളം ഭൂമി നഷ്ടമായി - കൊച്ചി ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക സർവ്വകലാശാല	5.1.5	226
ഭൂമി കയേറ്റം; 1.71 ഏക്കർ സ്ഥലം നഷ്ടപ്പെട്ടു - കണ്ണൂർ സർവ്വകലാശാല	5.1.6	227
<b>സർവ്വകലാശാലകളിൽ നിന്നുള്ള ശ്രദ്ധേയമായ ഓഡിറ്റ് പരാമർശങ്ങൾ</b>	5.2	228
സ്കൂൾ ഓഫ് ബിഹേവിയറൽ സയൻസിൽ ഉപകരണങ്ങൾ വാങ്ങിയതിൽ ക്രമക്കേടുകൾ (എം.ജി. സർവ്വകലാശാല)	5.2.1.1	228
സിൽവർ ജൂബിലി പരിഷ്കാരവന്റെ നിർമ്മാണവും, ഫർണിഷിംഗും - അപാകതകൾ (എം.ജി.സർവ്വകലാശാല)	5.2.1.2	230
അറ്റ്മോസ്ഫിറിക് സയൻസ്, നാനോ സയൻസ് പഠനവകുപ്പുകൾ പ്രവർത്തനരഹിതം (കണ്ണൂർ സർവ്വകലാശാല)	5.2.2.1	232
<b>അദ്ധ്യായം - 6</b>		
<b>ഓഡിറ്റ് പരിധിയിലുള്ള മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങൾ</b>		235 - 262
<b>കേരള സംസ്ഥാന ദാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്</b>	6.1	235
ത്രിദാഷാ പദകോശനിർമ്മാണ പദ്ധതി - അവലോകന റിപ്പോർട്ട്	6.1.1	235
വിദേശപുസ്തകങ്ങളുടെ പരിഭാഷകൾ സമയബന്ധിതമായി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചില്ല - ദാഷാ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടിന് 54,742/- രൂപ നഷ്ടം. (ഓഡിറ്റ് പരാമർശം)	6.1.2	238
<b>സംസ്ഥാന സർവ്വവിജ്ഞാനകോശം ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട്</b>	6.2.1	239
വിജ്ഞാനകോശം വാല്യങ്ങളുടെ മുദ്രണം, സ്റ്റോക്ക് ചെയ്യൽ എന്നിവയിലെ അപാകങ്ങൾ - അവലോകന റിപ്പോർട്ട്	6.2.1	239
<b>കേരള സംസ്ഥാന ദവന നിർമ്മാണ ബോർഡ്</b>	6.3.1	243
വായ്പ പദ്ധതികളിന്മേലുള്ള റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികളും ബോർഡിന്റെ അധീനതയിലുള്ള ഒഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഭൂപ്രദേശങ്ങളും - അവലോകന റിപ്പോർട്ട്	6.3.1	243
കവടിയാർ ഹൈസ്കൂൾ പദ്ധതി - ഹഡ്കോ വായ്പ അനുവദിച്ചില്ല; വിവിധ നടപടിക്രമങ്ങൾക്ക് ചെലവഴിച്ച 1,76,950/- രൂപ നഷ്ടം (ഓഡിറ്റ് പരാമർശം)	6.3.2	246
<b>ജില്ലാ ടൂറിസം പ്രൊമോഷൻ കൗൺസിലും, വിനോദ സഞ്ചാര വാരാഘോഷവും</b>	6.4.1	247
പൈതൽമല ടൂറിസം കോംപ്ലക്സും, ധർമ്മടം ബീച്ച് ഫെസിലിറ്റി സെന്ററും - അവലോകന റിപ്പോർട്ട്	6.4.1	247

<b>കെ.എച്ച്. ആർ. ഡബ്ല്യു. എസ്</b> ആയുർവേദ ഹെൽത്ത് റിസോർട്ട് ആന്റ് റിസർച്ച് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് പുറക്കാട്ടേരി; 30 ലക്ഷം രൂപ നഷ്ടമായി (ഓഡിറ്റ് പരാമർശം)	6.5.1	248
<b>വികസന അതോറിറ്റികൾ</b>	6.6	249
<b>ട്രിഡ- വിവിധ പ്രോജക്ടുകളുടെ നിർവ്വഹണം, ട്രിഡ നടപ്പാക്കിവരുന്ന മേജർ പദ്ധതികൾ (അവലോകന റിപ്പോർട്ട്)</b>	6.6.1	249
<b>ജി.സി.ഡി.എ- കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണത്തിലെ അപൂർണ്ണതയും, പാഴ്ചെലവും (അവലോകന റിപ്പോർട്ട്)</b>	6.6.2	252
<b>ക്ഷേമനിധി ബോർഡുകൾ</b>	6.7	253
ക്ഷേമനിധികളിൽ അനർഹർ അംഗത്വം നേടുന്നു (അവലോകന റിപ്പോർട്ട്)	6.7.1	253
<b>മലബാർ ദേവസ്വം ബോർഡ്</b> (ഓഡിറ്റ് പരാമർശങ്ങൾ)	6.8	257
ദേവസ്വത്തിന്റെ കല്യാണമണ്ഡപം നിർമ്മാണം- നിർവ്വഹണത്തിൽ അപാകങ്ങൾ (പുത്തനാൽക്കൽ ഭഗവതി ദേവസ്വം ഓഡിറ്റ്)	6.8.1	257
ക്ഷേത്രത്തിന്റെ വിലപിടിച്ച വസ്തുക്കളുടെ സൂക്ഷിപ്പിൽ ഗുരുതരമായ ക്രമക്കേടുകൾ (ശ്രീ. അനപൂർണ്ണേശ്വരി ക്ഷേത്രം, ചെറുകുന്ന്)	6.8.2	258
സർക്കാർ ഉത്തരവിന് വിരുദ്ധമായി ക്ഷേത്രട്രസ്റ്റികൾക്ക് യാത്രാബത്ത, സ്പെഷ്യൽ അലവൻസ് എന്നിവയ്ക്ക് പുറമേ ഊരായ്മ അലവൻസും നൽകുന്നു (ശ്രീ. പിഷാരിക്കാവ് ദേവസ്വം ഓഡിറ്റ്)	6.8.3	260
ട്രസ്റ്റിബോർഡ് തീരുമാനത്തിനും ക്ഷേത്രതാൽപ്പര്യത്തിനും വിരുദ്ധമായി വഴിപാട് കുറ്റ് ഇനത്തിൽ മേൽശാന്തി ദീമമായ തുക കൈപ്പറ്റുന്നു (ശ്രീ. പിഷാരിക്കാവ് ദേവസ്വം ഓഡിറ്റ്)	6.8.4	261

**അനുബന്ധങ്ങൾ**

ക്രമ നം	വിവരണം	പേജ്
1	1994 ലെ ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ഷെഡ്യൂളിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ	263
2	തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യ പരിപാലനം - പരിശോധിച്ച തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	265
3	പ്രവർത്തനാവലോകനം നടത്തിയ കൃഷിഫാമുകൾ	266
4	ഫാം ജീവനക്കാരുടെ ഒഴിവുകൾ	267
5	ഫാം - വിത്ത്/വളം സംഭരണം	269
6	തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ആരോഗ്യമേഖലയും പരിശോധിച്ച സ്ഥാപനങ്ങൾ	270
7	ആരോഗ്യമേഖലയിലെ ചെലവിന്റെ വിശകലനം	271
8	ആരോഗ്യകേന്ദ്രങ്ങളിലെ ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ	274
9	മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി - പരിശോധിച്ച തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	280
10	തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി ; രജിസ്ട്രേഷൻ- തൊഴിൽ കാർഡ് വിതരണം- ആകെ തൊഴിൽ ദിനങ്ങൾ - ചെലവ് തുടങ്ങിയവ	281



## ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ് - ഘടനയും, പ്രവർത്തനങ്ങളും

1994 ൽ കേരള നിയമസഭ ആക്ട് 14 ആയി പാസ്സാക്കിയ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമം 10.01.1996 ലെ ജി.ഒ(പി) 77/96-ാം ഉത്തരവ് പ്രകാരം 15.01.1996 ൽ നിലവിൽ വന്നു. 09.02.1996 ലെ ജി.ഒ(പി) 180/96/ഫിൻ ഉത്തരവ് പ്രകാരം ഇതുമാധ്യമ ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങൾ 09.02.1996 ൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു.

1994 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമം, കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം, കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമം എന്നിവ അനുസരിച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയമാനുസൃത ഓഡിറ്റർ ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ഡയറക്ടറാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു പുറമേ സർവ്വകലാശാലകൾ, ദേവസ്വം ബോർഡുകൾ, സാംസ്കാരിക സ്ഥാപനങ്ങൾ, ധർമ്മസ്ഥാപനങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയുടെ ഫണ്ടുകളും ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റിന്റെ പരിധിയിലുള്ളവയാണ്.

### 1.1. ഓഡിറ്റ് പരിധിയിൽ വരുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾ

ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമപ്രകാരം ഷെഡ്യൂളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും, സർക്കാരിന്റെയും ഹൈക്കോടതിയുടെയും ഉത്തരവുകൾ പ്രകാരം നിർദ്ദേശിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും സ്വതന്ത്രവും നിയമപരവുമായ ഓഡിറ്റ് നിർവ്വഹിക്കുക എന്നതാണ് വകുപ്പിന്റെ ഏറ്റവും പ്രധാന ഉത്തരവാദിത്തം. ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പിന്റെ ഓഡിറ്റ് പരിധിയിൽ വരുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പട്ടിക **അനുബന്ധം-1** ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

### 1.2. അക്കൗണ്ടുകളുടെ ഓഡിറ്റ്

2012 - 13 ൽ ഒട്ടാകെ 2211 സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വാർഷിക അക്കൗണ്ടുകൾ ഓഡിറ്റ് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇതിനെത്തുടർന്ന് 3164 ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകൾ/ഓഡിറ്റ് നോട്ടുകളും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 2006 ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകളിന്മേൽ തീർപ്പുകൾപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 31.3.2013 ൽ തീർപ്പാക്കാനുള്ള ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകളുടെ എണ്ണം 28480 ആണ്. ആകെ 2220 എലിജിബിലിറ്റി/യൂട്ടിലൈസേഷൻ/ഓഡിറ്റ് സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളാണ് 2012-13 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ളത്. 9,98,361.64 ലക്ഷം രൂപയുടെ ചെലവുകൾ ഈ കാലയളവിൽ ഓഡിറ്റ് പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കുകയുണ്ടായി. 43,078.21 ലക്ഷം രൂപയുടെ ചെലവുകൾ തടസ്സത്തിൽ വെക്കുകയും 11,451.5 ലക്ഷം രൂപയുടെ ചെലവുകൾ നിരാകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

### 1.3. അക്കൗണ്ട് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ

സ്ഥാപനങ്ങളുടെ വാർഷിക ധനകാര്യ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റുകൾ (അക്കൗണ്ടുകൾ) പരിശോധിച്ചശേഷം അവയെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായവും, റിപ്പോർട്ടും ഓഡിറ്റർ തയ്യാറാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇത്തരത്തിൽ തയ്യാറാക്കുന്ന ഓഡിറ്റ് അഭിപ്രായമാണ് ഓഡിറ്റ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് എന്ന പേരിൽ ബന്ധപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു നൽകുന്നത്. വാർഷിക ധനകാര്യ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റിനെപ്പം ഓഡിറ്റ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് കൂടി ചേർക്കുമ്പോഴാണ് ഒരു അക്കൗണ്ട് ഓഡിറ്റർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ അക്കൗണ്ടായി തീരുന്നത്. ഓഡിറ്റ് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന മറ്റൊരു പ്രധാന സംഗതി വാർഷിക വരവു-ചെലവ് കണക്കുകൾ സ്ഥാപനം സൂക്ഷിച്ച രജിസ്റ്ററുമായി പൊരുത്തപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്നുള്ളതാണ്. ഓഡിറ്റ് സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ നാലു തരത്തിലുള്ളവയാണ്.

#### 1) വിശേഷണങ്ങളില്ലാത്ത സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (Unqualified Certificate)

വാർഷിക ധനകാര്യ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റിനെ സംബന്ധിച്ചുള്ള എല്ലാ പ്രധാന കാര്യങ്ങളിലും ഓഡിറ്റർ തൃപ്തനാണെങ്കിൽ മാത്രം നൽകുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റാണിത്. നിയമങ്ങളും ചട്ടങ്ങളും അനുശാസിക്കുന്ന രീതിയിലും സ്വീകാര്യമായ അക്കൗണ്ടിംഗ് രീതിയും നയങ്ങളും പാലിച്ച് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള ഇത്തരം അക്കൗണ്ടുകൾ വിശ്വസനീയതയുള്ളവയായിരിക്കും.

#### 2) വിശേഷണത്തോട് കൂടിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (Qualified Certificate)

വാർഷിക ധനകാര്യ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റുകളിൽ ഗുരുതരമായ പിശകുകൾ ഉണ്ടാകുമ്പോഴാണ് ഈ വിഭാഗത്തിലുള്ള സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നത്. ഏതെങ്കിലും തുകയെ/തുകകളെപ്പറ്റി ഓഡിറ്റർക്ക് വ്യക്തമായ ധാരണ ലഭിക്കാതെ വരിക, ഏതെങ്കിലും തുകയെ/തുകകളെപ്പറ്റി ഓഡിറ്റർക്ക് വ്യക്തമായ വിവരമില്ലാത്തതുണ്ടാവുക എന്നീ സാഹചര്യങ്ങളിലാണ് വിശേഷണത്തോടു കൂടിയ ഓഡിറ്റ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകുന്നത്. ധനകാര്യ സ്റ്റേറ്റ്മെന്റിലെ ഈ വ്യത്യാസം പ്രാധാന്യമുള്ളതാണെങ്കിലും അക്കൗണ്ടിനെ അടിസ്ഥാനപരമായി ബാധിക്കുന്നതായിരിക്കില്ല.

**3) നിരാകരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (Disclaimer Certificate)**

അടിസ്ഥാനപരമായ കാര്യങ്ങളിൽപ്പോലും വ്യക്തതയില്ലാത്തതിനാൽ ഓഡിറ്റർക്ക് വാർഷിക ധനകാര്യ സ്റ്റേറ്റ്‌മെന്റിനെപ്പറ്റി അഭിപ്രായം പറയാൻ സാധിക്കാതെ വരുമ്പോഴാണ് നിരാകരണ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് നൽകേണ്ടി വരുന്നത്.

**4) പ്രതികൂല സർട്ടിഫിക്കറ്റ് (Adverse Opinion)**

വാർഷിക ധനകാര്യ സ്റ്റേറ്റ്‌മെന്റ് സ്വീകാര്യമല്ലെന്ന് ഓഡിറ്റർ വ്യക്തമാക്കുന്ന സർട്ടിഫിക്കറ്റാണിത്. അടിസ്ഥാനപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ വിയോജിപ്പ് ഉണ്ടാകുന്നതാണ് കാരണം.

**അക്കൗണ്ട് സർട്ടിഫിക്കേഷൻ 2011-12**

ആകെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	വിശേഷണങ്ങൾ ഇല്ലാത്തത്	വിശേഷണത്തോടുകൂടിയത്	നിരാകരണം/പ്രതികൂലം	സർട്ടിഫിക്കറ്റ് പുറപ്പെടുവിക്കാത്തവ
978	389	567	12	10

ആകെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	വിശേഷണങ്ങൾ ഇല്ലാത്തത്	വിശേഷണത്തോടുകൂടിയത്	നിരാകരണം/പ്രതികൂലം	സർട്ടിഫിക്കറ്റ് പുറപ്പെടുവിക്കാത്തവ
60	9	36	-	14

വാർഷിക കണക്കുകൾ സമർപ്പിക്കാത്ത സ്ഥാപനങ്ങൾക്കെതിരെ ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമത്തിലെ 9-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

**1.4. ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റ്**

ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ഡയറക്ടറാണ് ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റിന്റെ സംസ്ഥാന ട്രഷറർ പദവി വഹിക്കുന്നത്. ട്രഷററുടെ പേരിൽ ലഭിക്കുന്ന എൻഡോവ്മെന്റ് തുകകൾ ആദ്യം ട്രഷററുടെ പേരിലുള്ള പ്രത്യേക പി.ഡി. അക്കൗണ്ടിൽ സൂക്ഷിക്കുകയും സർക്കാരിൽ നിന്നും വെസ്റ്റിംഗ് ഓർഡർ ലഭിക്കുന്നതനുസരിച്ച് ബാങ്കുകളിൽ സ്ഥിര നിക്ഷേപമാക്കി മാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു. ഓരോ വർഷവും ബന്ധപ്പെട്ട അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർമാർ ഗുണഭോക്താക്കളെ കണ്ടെത്തി ആവശ്യപ്പെടുന്ന മുറയ്ക്ക് പലിശത്തുകകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നു. ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റ് ട്രഷററുടെ പേരിൽ ലഭിക്കുന്ന കോർപ്പസ് തുകകളുടെയും പലിശത്തുകകളുടെയും കണക്കുകളുടെ സംക്ഷിപ്തം എല്ലാ വർഷവും സെപ്തംബർ 30 നു മുമ്പായി കേരള ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുന്നു.

31.3.2013 പ്രകാരം, ട്രഷററുടെ പേരിൽ 1316 എൻഡോവ്മെന്റുകളിലായി ആകെ 10,47,87,662/- രൂപ കോർപ്പസ് തുകയായുണ്ട്. 2012-13 ൽ കോർപ്പസ് തുകയോടൊപ്പം ഉപയുക്തമാക്കിയിട്ടില്ലാത്ത പലിശത്തുകയായ 77,41,815/- രൂപ കൂടി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

**ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള തുകകളുടെ വിഭാഗങ്ങൾ**

ഇനം	സ്ഥിരനിക്ഷേപ തുക (രൂപ)	സ്ഥിരനിക്ഷേപത്തിൽ നിന്നുള്ള പലിശ (രൂപ)	വിവിധ ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റ് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർമാർക്ക് അമാൽഗമേറ്റഡ് ഫണ്ടിലേക്ക് കൈമാറിയ തുകകൾ
ചാരിറ്റബിൾ എൻഡോവ്മെന്റുകൾക്കായുള്ള കോർപ്പസ് ഫണ്ട്	2,54,95,847	19,98,794	3,25,619
കോർപ്പസിലേക്ക് കൂട്ടിച്ചേർത്ത ഉപയുക്തമാക്കാത്ത പലിശ	77,41,815	-	-
അമാൽഗമേറ്റഡ് ഫണ്ട്	7,15,50,000	70,29,122	50,00,000
<b>ആകെ</b>	<b>10,47,87,662</b>	<b>90,27,916</b>	<b>53,25,619</b>

### 1.5. ചാർജ്/സർചാർജ് നടപടികൾ

1994 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമത്തിലെ 16-ാം വകുപ്പും, 1996 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ചട്ടത്തിലെ 20-ാം ചട്ടവും പ്രകാരം വരവിനങ്ങളിൽ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം ചാർജ് നടപടികളിലൂടെയും, ചെലവിനങ്ങളിലെ നഷ്ടം സർചാർജ് നടപടി വഴിയും ഈടാക്കാൻ ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ഡയറക്ടർക്ക് അധികാരമുണ്ട്.

ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് പുറപ്പെടുവിച്ച ശേഷം അധികാരപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥൻ റിപ്പോർട്ടിന്മേൽ ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ചട്ടം 23(2) പ്രകാരമുള്ള ഫർദർ റിമാർക്സ്, 23(3) പ്രകാരമുള്ള ഫർദർ റിപ്പോർട്ട് എന്നിവയിൽ പ്രസക്തമായത് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനൊപ്പം പരിഹരിക്കപ്പെടാതെ നിൽക്കുന്ന ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡികയിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച നഷ്ടം ഉത്തരവാദിയായവരിൽ നിന്നും ഈടാക്കാൻ ചാർജ്/സർചാർജ് പ്രൊപ്പോസൽ കൂടി ഡയറക്ടർക്ക് അയയ്ക്കുന്നു.

ചാർജ്/സർചാർജ് ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഉത്തരവാദിയായവർക്ക് ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ഡയറക്ടർ ചട്ടം 20(2) പ്രകാരം ചാർജ്/സർചാർജ് നോട്ടീസ് അയയ്ക്കുന്നു. നോട്ടീസ് ലഭിച്ച് ആറുമാസത്തിനുള്ളിൽ ഉത്തരവാദിയായ വ്യക്തി തനിക്കെതിരെ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്ന നഷ്ടം ലോക്കൽ അതോറിറ്റിയിൽ അടച്ചു വിവരമോ, സ്വീകാര്യമായ വിശദീകരണമോ നൽകണം. അല്ലാത്തപക്ഷം കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 16(1), കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 20(7) എന്നിവ പ്രകാരം ചാർജ്/സർചാർജ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ആ വ്യക്തിക്കെതിരെ പുറപ്പെടുവിക്കുന്നു.

2012-13 ൽ 8.41 കോടി രൂപയുടെ നഷ്ടത്തിന് 642 സർചാർജ് നോട്ടീസുകളും, 52.39 ലക്ഷം രൂപയുടെ നഷ്ടത്തിന് 107 ചാർജ് നോട്ടീസുകളും പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതേ കാലയളവിൽ 58,970/- രൂപയുടെ നഷ്ടത്തിന് 3 ചാർജ് സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളും 19,44,643/- രൂപയുടെ നഷ്ടത്തിന് 29 സർചാർജ് സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളും പുറപ്പെടുവിക്കുകയുണ്ടായി.

2012-13 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ചാർജ്/സർചാർജ് നോട്ടീസുകളുടെയും സർട്ടിഫിക്കറ്റുകളുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ

വർഷം	ചാർജ് നോട്ടീസുകൾ		സർചാർജ് നോട്ടീസുകൾ		ഈടാക്കിയ തുക	
	എണ്ണം	തുക	എണ്ണം	തുക	ചാർജ്	സർചാർജ്
2012-13	107	52,39,976	642	8,41,19,482	19,186	1,33,108

വർഷം	ചാർജ് സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ		സർചാർജ് സർട്ടിഫിക്കറ്റുകൾ		ഈടാക്കിയ തുക	
	എണ്ണം	തുക	എണ്ണം	തുക	ചാർജ്	സർചാർജ്
2012-13	3	58,970	29	19,44,643	-	1,64,497

### 1.6. ഓഡിറ്റ് ചാർജ്

1994 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമത്തിലെ 19-ാം വകുപ്പ്, 1996 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 24(1) എന്നിവ പ്രകാരം ഓഡിറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ അവയുടെ വരുമാനത്തിന്റെ 0.5% തുക ഓഡിറ്റ് ചാർജായി അടയ്ക്കേണ്ടതുണ്ട്. 28.2.2009 ലെ ജി.ഒ.(പി)നം.368/09/ധന. ഉത്തരവ് പ്രകാരം ഓഡിറ്റ് ചാർജ് ഒരു ശതമാനമായി ഉയർത്തി (2009-10 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽ). 10.5.2012 ലെ സ.ഉ.(അച്ചടി)നം.124/2012/തസ്വദവ.പ്രകാരം ഓഡിറ്റ് ചാർജ് (കൂടിശ്ശികയുൾപ്പെടെ) നൽകുന്നതിൽ നിന്നും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇതുമൂലം, ഓഡിറ്റ് ചാർജിനത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന വരവിൽ ഗണ്യമായ കുറവ് സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സർക്കാർ ഗ്രാന്റ് ലഭിക്കുന്ന അനാഥാലയങ്ങൾ, ചാരിറ്റബിൾ സ്ഥാപനങ്ങൾ, ജില്ലാ/താലൂക്ക് ലൈബ്രറി കൗൺസിലുകൾ, സൈനിക ബെനവലന്റ് ഫണ്ട്, കേരള പോലീസ് വെൽഫെയർ & അമിനിറ്റി ഫണ്ട് എന്നിവയെ വിവിധ ഉത്തരവുകളിലൂടെ സർക്കാർ ഓഡിറ്റ് ചാർജിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

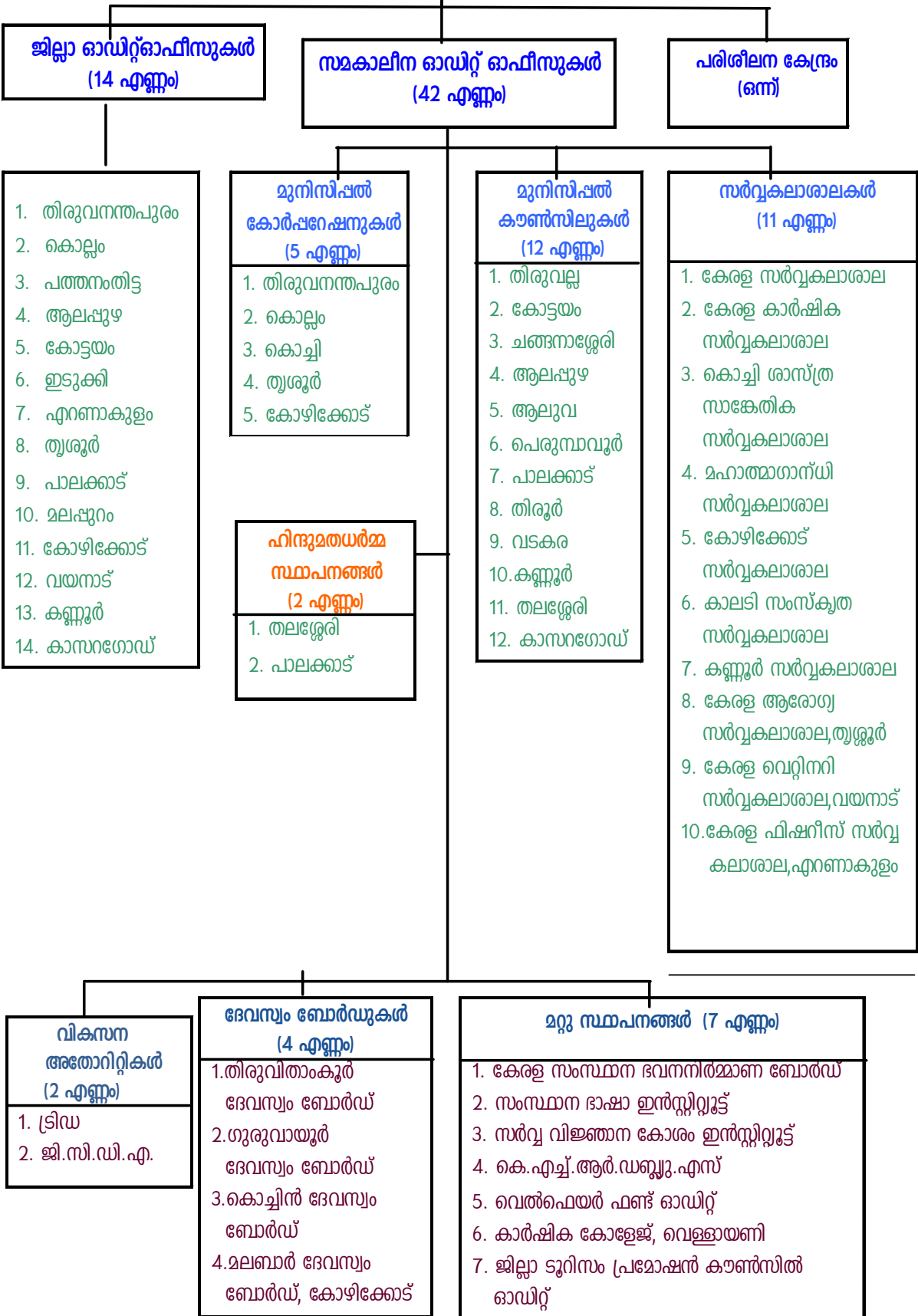
2012-13 സാമ്പത്തിക വർഷം ആകെ 1,94,74,795 രൂപ ഓഡിറ്റ് ചാർജായി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

### 1.7. ഓഡിറ്റ് പുരോഗതി

കേരളത്തിലെ ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകൾ, കോർപ്പറേഷനുകൾ, നഗരസഭകൾ, സർവ്വകലാശാലകൾ, വിവിധ ക്ഷേമനിധി ബോർഡുകൾ, ദേവസ്വം ബോർഡുകൾ, കേരള സംസ്ഥാന ദവനനിർമ്മാണ ബോർഡ് തുടങ്ങി 2211 സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 2012-13 സാമ്പത്തിക വർഷം ഓഡിറ്റ് ചെയ്യുകയുണ്ടായി. 11,48,094.62 ലക്ഷം രൂപയുടെ വരവ് കണക്കുകളും 9,98,361.64 ലക്ഷം രൂപയുടെ ചെലവുകണക്കുകളും ഓഡിറ്റിന് വിധേയമാക്കി. വിശദാംശങ്ങൾ പട്ടികയിൽ ചേർക്കുന്നു.

സ്ഥാപനം	ഓഡിറ്റ് ചെയ്ത സ്ഥാപനങ്ങളുടെ എണ്ണം	പുറപ്പെടുവിച്ച ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടുകളുടെ എണ്ണം	ആകെ വരവ് (ലക്ഷത്തിൽ)	ആകെ ചെലവ് (ലക്ഷത്തിൽ)	ചെലവ് നഷ്ടം/നിരാകരിച്ച തുക (ലക്ഷത്തിൽ)	ഓഡിറ്റിൽ തടസ്സപ്പെടുത്തിയ തുക (ലക്ഷത്തിൽ)
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	705	1647	660390.62	567712.39	3479.59	20888.24
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	86	224	147501.33	122521.43	264.43	5663.61
ജില്ലാപഞ്ചായത്ത്	12	17	74009.1	58128.76	173.6	6597.01
മുനിസിപ്പാലിറ്റി	44	95	96204.74	81191.41	214.82	5183.19
കോർപ്പറേഷൻ	5	7	33238.58	30326.36	74.97	1271.61
സർവ്വകലാശാല	9	9	76984.77	75358.2	125.14	1729.81
മറ്റ് സ്ഥാപനങ്ങൾ	1350	1154	59765.48	63123.09	7118.95	1749.74
<b>ആകെ</b>	<b>2211</b>	<b>3153</b>	<b>1148094.62</b>	<b>998361.64</b>	<b>11451.5</b>	<b>43083.21</b>

**ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ഡയറക്ടറുടെ കാര്യാലയം,  
തിരുവനന്തപുരം**





പൊതുഅവലോകനം

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ചുമതലകളും

കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ജനപങ്കാളിത്തത്തോടെ നടത്തിവരുന്ന ക്ഷേമ- വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ രാജ്യത്തിനു തന്നെ മാതൃകയാണ്. പഞ്ചായത്ത് രാജ് സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഭരണഘടനാ പദവി നൽകിയ 73-ാം ഭരണഘടനാ ഭേദഗതിയുടെ ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങൾക്കനുസൃതമായി അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം പൂർണ്ണമായ അർത്ഥത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനം കൂടിയാണ് കേരളം. 1994 ൽ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം, കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമം എന്നിവ നിലവിൽ വന്നതോടെ അധികാരത്തിനൊപ്പം വിഭവങ്ങളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും വികേന്ദ്രീകരിച്ചു നൽകുകയുണ്ടായി. ഇത് സംസ്ഥാനത്തെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ കൂടുതൽ കരുത്തുള്ള വയാക്കാൻ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2006 ൽ സംസ്ഥാനത്ത് ഗ്രാമവികസന വകുപ്പും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പും സംയോജിപ്പിച്ച് ഒരു പ്രിൻസിപ്പൽ സെക്രട്ടറിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് ഏകോപിപ്പിച്ചു. അതോടൊപ്പം ജില്ലാ ഗ്രാമവികസന ഏജൻസികളെ ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകളിലും ലയിപ്പിച്ചു. ത്രിതല പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഏകോപനം, സ്ഥലപരമായ സംയോജനം എന്നിവ സാധ്യമാക്കാൻ ഈ നടപടികളിലൂടെ കഴിഞ്ഞു. കൂടാതെ, പ്രാദേശികവികസന പദ്ധതികൾക്കൊപ്പം ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതികളുടെ സംയോജനവും ഇതിലൂടെ സാധ്യമായി. വികസന കാഴ്ചപ്പാടുകളിൽ കൂടുതൽ വ്യക്തത കൈവരുത്തുവാനും ഈ നടപടികൾ ഉപകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2011 മെയ് മുതൽ പഞ്ചായത്ത്, നഗരകാര്യം, ഗ്രാമവികസനം എന്നീ മൂന്ന് മന്ത്രാലയങ്ങളുടെ കീഴിലാണ് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നത്.

ഭരണഘടനയുടെ 73, 74 ഭേദഗതികളുടെ ഭാഗമായാണ് കേരളത്തിലെ അധികാരവികേന്ദ്രീകരണം നിലവിൽ വന്നിട്ടുള്ളത്. 1994 ലെ നടപ്പിൽ വന്ന കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട്, മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട് എന്നിവ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മാതൃകാപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ആക്കം കൂട്ടി. സമൂഹത്തിന്റെ മാറി വരുന്ന ആവശ്യങ്ങളും ലക്ഷ്യങ്ങളും മനസ്സിലാക്കി ഭരണനിർവ്വഹണം കൂടുതൽ പ്രതികരണക്ഷമതയേറിയതും സുതാര്യവുമാക്കാൻ കേരളത്തിലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ പ്രക്രിയയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. 9, 10, 11 പഞ്ചവത്സര പദ്ധതികളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കിയ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണ നടപടികൾക്ക് ഒട്ടേറെ ശ്രദ്ധേയമായ നേട്ടങ്ങൾ കൈവരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ജനങ്ങൾക്കും ജനപ്രതിനിധികൾക്കും ആസൂത്രണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യം മനസ്സിലാക്കാനും തിരിച്ചറിയാനുമുള്ള കഴിവുണ്ടായി എന്നതാണ് കേരളത്തിലെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണത്തിലൂടെയുണ്ടായിട്ടുള്ള ഏറ്റവും പ്രധാന നേട്ടങ്ങളിലൊന്ന്. ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം, ദുർബലവിഭാഗങ്ങളുടെ ഉന്നമനം, കൃഷി അനുബന്ധമേഖലകളുടെ പുനരുജ്ജീവനം, പരമ്പരാഗത വ്യവസായങ്ങൾ, ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പുനരുദ്ധാരണം, അഗതികളുടെ പുനരധിവാസം, സംയോജിത പാർപ്പിടപദ്ധതികൾ തുടങ്ങിയവയൊക്കെ കേരളത്തിൽ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണത്തിലൂടെ മാതൃകാപരമായി നടക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ്.

12-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിലും കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണം ശക്തമാക്കാനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ സർക്കാർ തുടരുകയാണ്.

നിലവിൽ 1209 തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളാണ് കേരളത്തിലുള്ളത്. ഇവയിൽ 1144 എണ്ണം ഗ്രാമീണ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളാണ് (978 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, 152 ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ, 14 ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ). ആകെ നഗരതദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ 65 എണ്ണമാണുള്ളത് (60 മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ, 5 കോർപ്പറേഷൻ).



**തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ**

ക്രമ നം	ജില്ല	ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്		ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്		ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്		മുനിസിപ്പാലിറ്റി		കോർപ്പറേഷൻ		ആകെ	
		എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം	എണ്ണം	വാർഡുകളുടെ എണ്ണം
1	തിരുവനന്തപുരം	73	1299	11	155	1	26	4	147	1	100	90	1727
2	കൊല്ലം	70	1274	11	153	1	26	3	102	1	55	86	1610
3	പത്തനംതിട്ട	54	811	8	106	1	17	3	99			66	1033
4	ആലപ്പുഴ	73	1186	12	158	1	23	5	186			91	1553
5	കോട്ടയം	73	1180	11	148	1	23	4	141			89	1492
6	ഇടുക്കി	53	814	8	104	1	16	1	35			63	969
7	എറണാകുളം	84	1369	14	185	1	26	11	369	1	74	111	2023
8	തൃശ്ശൂർ	88	1501	16	213	1	29	6	233	1	55	112	2031
9	പാലക്കാട്	91	1542	13	182	1	29	4	150			109	1903
10	മലപ്പുറം	100	1902	15	227	1	32	7	278			123	2439
11	കോഴിക്കോട്	75	1335	12	169	1	27	2	91	1	75	91	1697
12	വയനാട്	25	459	4	57	1	16	1	28			31	560
13	കണ്ണൂർ	81	1345	11	155	1	26	6	244			99	1770
14	കാസർഗോഡ്	38	663	6	83	1	16	3	113			48	875
	<b>ആകെ</b>	<b>978</b>	<b>16680</b>	<b>152</b>	<b>2095</b>	<b>14</b>	<b>332</b>	<b>60</b>	<b>2216</b>	<b>5</b>	<b>359</b>	<b>1209</b>	<b>21682</b>

അവലംബം: പഞ്ചായത്ത് ഗൈഡ് 2013

**2.1. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായം**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പ്രാദേശികവികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള വിഭവങ്ങൾ ലഭിക്കുന്നത് കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാർ ധനസഹായം, തനത് വരുമാനം, വായ്പ തുടങ്ങിയവയിൽ നിന്നാണ്. വികസന ഫണ്ട്, വകുപ്പുകളിൽ നിന്നുള്ള ധനസഹായം, സംരക്ഷണ ഗ്രാന്റ്, പൊതുഉദ്ദേശ്യഗ്രാന്റ്, കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പദ്ധതി വിഹിതം, തനത് ഫണ്ട്, ഗുണഭോക്തൃവിഹിതം, വായ്പകൾ എന്നീ ഇനങ്ങളിലായാണ് ഇവ ലഭിക്കുന്നത്.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സിന്റെ സിംഹഭാഗവും സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഗ്രാന്റ്-ഇൻ-എയ്ഡിലൂടെയാണ് ലഭിക്കുന്നത്.

**11-ാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിക്കാലത്ത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള**

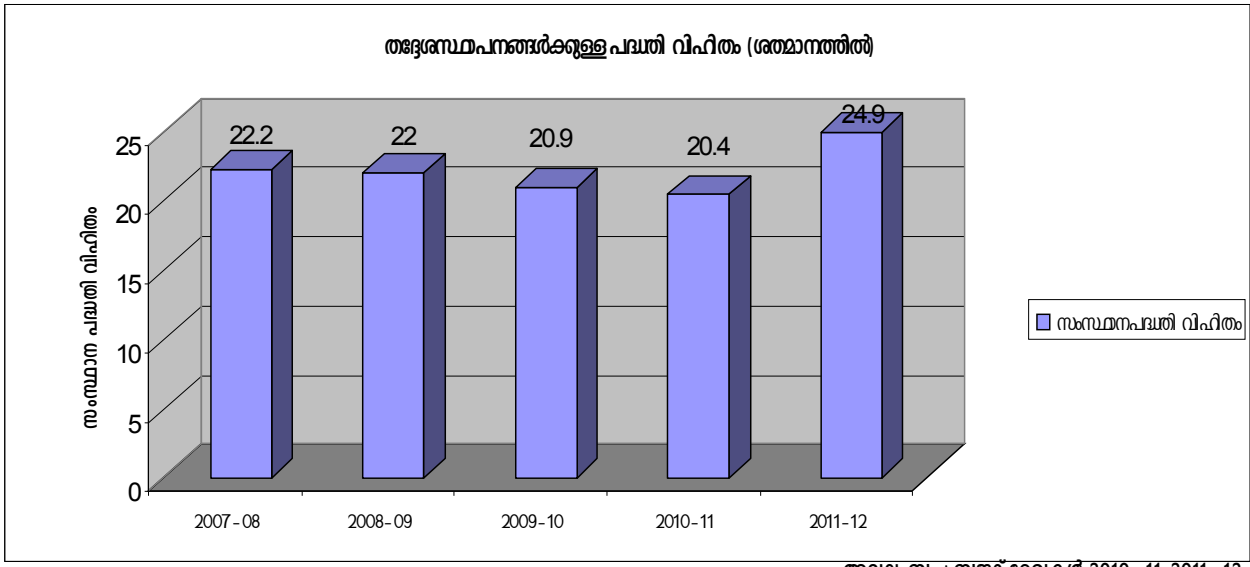
**ധനസഹായം/വികസന ഫണ്ട് ( രൂപ കോടിയിൽ)**

വാർഷിക പദ്ധതി	സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതം	തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായം/വികസന ഫണ്ട്	ശതമാനം
2007 - 08	6950	1540	22.16
2008 - 09	7700	1694	22.00
2009 - 10	8920	1863	20.89
2010 - 11	10025	2050	20.45
2011 - 12	11030	2750	24.93
<b>ആകെ</b>	<b>44625</b>	<b>9897</b>	<b>22.18</b>

അവലംബം- സാമ്പത്തിക അവലോകനം- 2012

11-ാം പദ്ധതിയുടെ ആദ്യത്തെ നാലു വാർഷിക പദ്ധതികളിലും ഗ്രാന്റ്-ഇൻ-എയ്ഡ് വിഹിതത്തിൽ ക്രമാനുഗതമായി കുറവു വന്നിരുന്നു. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് 2011-12 വർഷം സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ 25 ശതമാനത്തോളം തുക വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ നാലാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ഇതിനാലാണ് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ധനസഹായം 2011-12 ൽ 24.93 ശതമാനമായി വർദ്ധിച്ചത്. 2007-08 മുതൽ 2010-11 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മറ്റ് സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള ഫണ്ടിൽ കുറവ് വന്നിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തനത് ഫണ്ട് സ്വരൂപിക്കുന്നതിലും കുറവുണ്ടായി. സംസ്ഥാന പദ്ധതി അടങ്കലിൽ ഓരോ വർഷവും ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ ആനുപാതികമായ വർദ്ധനവ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായി നീക്കിവെക്കുന്ന പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ല.

കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ മികവാർന്ന പ്രകടനമാണ് 11-ാം പദ്ധതി കാലയളവിൽ കാഴ്ച വെച്ചിട്ടുള്ളത്. 2007-08 മുതൽ 2011-12 വരെയുള്ള കാലയളവിലായി പൊതുവിദാഗം പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ നിന്നും ഉൽപ്പാദന മേഖലയിലേക്ക് വകയിരുത്താവുന്ന കുറഞ്ഞ പരിധി 30 ശതമാനത്തിൽ നിന്നും 40 ശതമാനമായി വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും മൂലധന ആസൂതികളുടെ വർദ്ധനവിനായി ഉപയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു.



അവലംബം : ബജറ്റ് രേഖകൾ 2010-11, 2011-12

**2.2. പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ വിഭജനം**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള ബജറ്റ് വിഹിതത്തെ പൊതുവിദാഗം, പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതി (എസ്.സി.പി) പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി (ടി.എസ്.പി ) എന്നിങ്ങനെ മൂന്നു വിഭാഗങ്ങളായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. വിവിധ മാനദണ്ഡങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പദ്ധതിവിഹിതം വിഭജിച്ച് നൽകുന്നത്. പട്ടികജാതി/പട്ടികവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളുടെ സാമൂഹികവും സാമ്പത്തികവുമായ ഉന്നമനം ലക്ഷ്യം വെച്ചാണ് പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതി/പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി ഫണ്ടുകൾ വകയിരുത്തുന്നത്.

പദ്ധതി വിഹിതങ്ങൾ വകയിരുത്തുന്നതിൽ 11-ാം പദ്ധതിയിൽ ഏതാനും വ്യവസ്ഥകൾ സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായി. അവ ഇനിപ്പറയുന്നു.

- 1) സംസ്ഥാന പദ്ധതി തുകയുടെ 9.81 ശതമാനം പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതിക്കും 2 % പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിക്കും വകയിരുത്തി.
- 2) പ്രത്യേകഘടക പദ്ധതിയിൽ ചൊത്തം വിഹിതത്തിന്റെ 2/3 ഭാഗം തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മാറ്റി വെച്ചു. പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയിൽ 50:50 എന്ന അനുപാതത്തിൽ സംസ്ഥാന പദ്ധതിവിഹിത സ്കീമിലും, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുമായി പങ്കുവെക്കുന്നു.
- 3) തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സംസ്ഥാന വിഹിതം തീർച്ചപ്പെടുത്തിയാൽ പൊതുവിദാഗം വിഹിതത്തിൽ നിന്നും തുക കുറവ് ചെയ്ത് മാറ്റിവെക്കുന്നു.

**2011-12 ൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച ധനസഹായം/വികസന ഫണ്ട്  
മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിൽ (തുക ലക്ഷം രൂപയിൽ)**

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം	പൊതുവിഭാഗം		പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതി		പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി		ആകെ	
	ബജറ്റ് വിഹിതം	അനുവദിച്ച തുക	ബജറ്റ് വിഹിതം	അനുവദിച്ച തുക	ബജറ്റ് വിഹിതം	അനുവദിച്ച തുക	ബജറ്റ് വിഹിതം	അനുവദിച്ച തുക
ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	99,560.19	118180.7	34,107.60	55,213.52	5,862.89	8049.99	139530.68	181444.21
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്	23313.2	32858.64	11369.2	15192.82	1954.29	2580.69	36636.69	50632.15
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	20466.8	37010.03	11369.2	18334.41	1954.29	3378.91	33790.29	58723.35
നഗരസഭകൾ	20876.59	25746.11	5086.38	7924.76	137.52	192.64	26100.5	33863.51
കോർപ്പറേഷൻ	15915.22	21162.05	4090.62	7255.34	0	0.85	20005.84	28418.24
<b>ആകെ</b>	<b>180,132.00</b>	<b>234,957.53</b>	<b>66,023.00</b>	<b>103,920.85</b>	<b>9,908.99</b>	<b>14,203.08</b>	<b>256,064.00</b>	<b>353,081.46</b>

അവലംബം - സാമ്പത്തിക അവലോകനം 2012

എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളിലുമുള്ള ഗ്രാന്റ്-ഇൻ-എയ്ഡുകളുടെ സിംഹഭാഗവും ലഭിച്ചിട്ടുള്ളത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കാണ്. യഥാക്രമം ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകളും, ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുമാണ് രണ്ടും, മൂന്നും സ്ഥാനങ്ങളിൽ.

**2.3. പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ വിനിയോഗം**

പൊതുവിഭാഗം, പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതി (എസ്.സി.പി) എന്നിവയുടെ വിനിയോഗത്തിൽ 2010-11 നേക്കാൾ പുരോഗതി 2011-12 ൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി വിനിയോഗത്തിൽ നാമമാത്രമായ വർദ്ധനയേ സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളൂ. 2010-11 ൽ പൊതുവിഭാഗത്തിൽ ആകെ അനുവദിക്കപ്പെട്ട തുക 1,89,904.37 ലക്ഷം രൂപയായിരുന്നു. ഈ വിഭാഗത്തിൽ 1,35,473.17 ലക്ഷം രൂപ ചിലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആകെ അനുവദിക്കപ്പെട്ട തുകയുടെ 71.34 ശതമാനം ചെലവഴിക്കാൻ 2010-11 ൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞു. പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതിയിൽ 56.08 ശതമാനം പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതിയിൽ 65.6 ശതമാനം എന്നിങ്ങനെയാണ് 2010-11 ൽ ചെലവായ മറ്റു തുകകൾ.

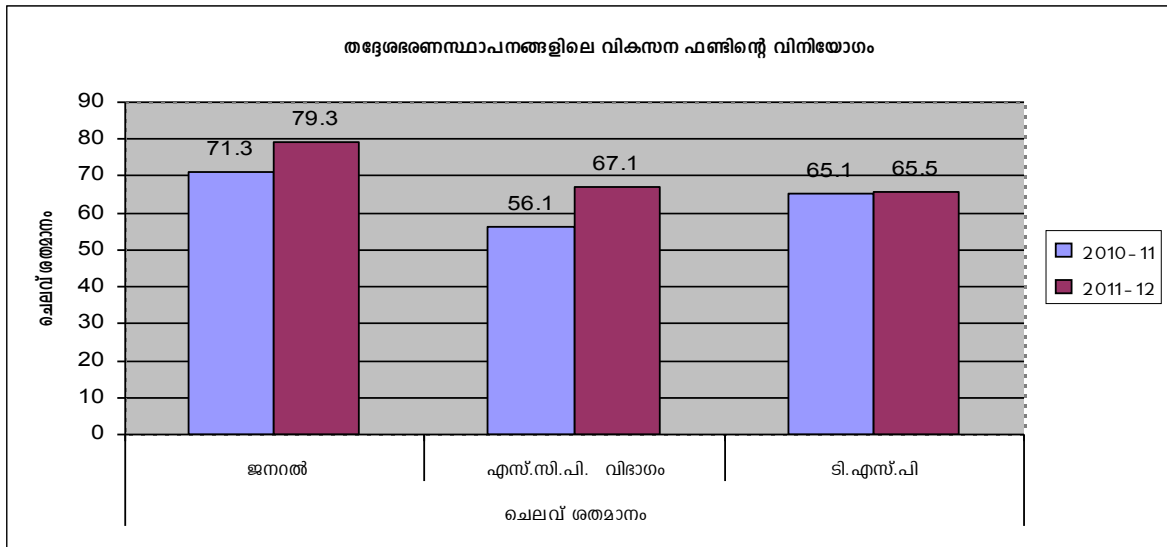
**2011-12 ലെ പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ വിനിയോഗം (രൂപ ലക്ഷത്തിൽ)**

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനം	പൊതുവിഭാഗം			പ്രത്യേക ഘടകപദ്ധതി			പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി			ആകെ		
	അനുവദിച്ച തുക	ചെലവ്	ശതമാനം	അനുവദിച്ച തുക	ചെലവ്	ശതമാനം	അനുവദിച്ച തുക	ചെലവ്	ശതമാനം	അനുവദിച്ച തുക	ചെലവ്	ശതമാനം
ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്	118180.7	98,712.10	83.53	55,213.52	37191.17	67.36	8049.99	5098.32	63.33	181444.21	141001.59	77.71
ബ്ലോക്ക്-പഞ്ചായത്ത്	32858.64	26367.01	80.24	15192.82	11504.54	75.72	2580.69	2072.38	80.3	50632.15	39943.93	78.89
ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത്	37010.03	28064.61	75.83	18334.41	12923.36	70.49	3378.91	2014.82	59.63	58723.35	43002.79	73.23
നഗരസഭകൾ	25746.11	20179.52	78.38	7924.76	4701.91	59.33	192.64	121.24	62.94	33863.51	25002.67	73.83
കോർപ്പറേഷൻ	21162.05	13068.7	61.76	7255.34	3448.42	47.53	0.85	0	0	28418.24	16517.12	58.12
<b>ആകെ</b>	<b>234,957.53</b>	<b>186,391.94</b>	<b>79.33</b>	<b>103,920.85</b>	<b>69,769.40</b>	<b>67.14</b>	<b>14,203.08</b>	<b>9,306.76</b>	<b>65.53</b>	<b>353,081.46</b>	<b>265468.1</b>	<b>75.19</b>

അവലംബം - ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ 2012

പദ്ധതിവിഹിതങ്ങളുടെ ചൊഴുത്തിലുള്ള വിനിയോഗത്തിൽ മുന്നിലുള്ളത് ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളാണെന്ന് കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ആകെ ലഭിച്ച പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ 78.89 ശതമാനം വിനിയോഗിക്കാൻ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതി വിനിയോഗത്തിൽ രണ്ടാമതുള്ളത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളാണ് - 77.71 ശതമാനം. പൊതു വിഭാഗത്തിലുള്ള പദ്ധതി വിഹിതം ഏറ്റവുമധികം വിനിയോഗിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കാണ് - 83.53 ശതമാനം. ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളാണ് ഇതിൽ രണ്ടാമതുള്ളത് - 80.24 ശതമാനം. പ്രത്യേക ഘടക പദ്ധതി, പട്ടികവർഗ്ഗ ഉപപദ്ധതി ഫണ്ടുകളുടെ വിനിയോഗത്തിൽ മുന്നിൽ ബ്ലോക്കുപഞ്ചായത്തുകളാണ് - യഥാക്രമം 75.72 ശതമാനം, 80.30 ശതമാനം. പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ വിനിയോഗത്തിൽ ഏറ്റവും മോശപ്പെട്ട പ്രകടനം കാഴ്ചവെച്ചിട്ടുള്ളത്

കോർപ്പറേഷനുകളാണ്. ആകെ ലഭിച്ച പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ 58.12 ശതമാനം മാത്രമാണ് കോർപ്പറേഷനുകൾക്ക് വിനിയോഗിക്കാൻ സാധിച്ചിട്ടുള്ളത്. **തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ വികസന ഫണ്ടിന്റെ വിനിയോഗം(ശതമാനത്തിൽ)**



അവലംബം - ഇൻഫർമേഷൻ കേരള മിഷൻ - 2012

**ലഘുഅവലോകനങ്ങൾ**

**2.4. തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം**

ജനങ്ങളുടെ ജീവിതാവശ്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിപുലവും അനിവാര്യവുമായ ഒട്ടേറെ ചുമതലകൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ജനസൗഹൃദപരമാക്കുക, ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം കാര്യക്ഷമമാക്കുക എന്നീ ഉദ്ദേശങ്ങളോടെയാണ് എല്ലാ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഓഫീസുകളിലും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നത് സംബന്ധിച്ച നിർദ്ദേശങ്ങൾ 02.07.2009 ലെ 123/2009/തസ്വദവ നം.ഉത്തരവ് പ്രകാരം സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചത്.

“ആദ്യം വരുന്നവർക്ക് ആദ്യം” എന്ന തത്വത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സേവനം നൽകുന്ന സംവിധാനമാണ് ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ്. അപേക്ഷകളുടെയും മറ്റു തപാലുകളുടെയും സ്വീകരണം, സേവനം നൽകൽ, അപേക്ഷകളുടെ അപ്പോഴത്തെ സ്ഥിതിയും വിവിധ വിവരങ്ങളും ലഭ്യമാക്കൽ തുടങ്ങിയ മുഖാമുഖ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിലാണ് നിർവ്വഹിക്കപ്പെടുന്നത്.

നേരിട്ടും അല്ലാതെയും ലഭിക്കുന്ന എല്ലാ തപാലുകളും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. തപാൽ പെട്ടി വഴി ലഭിക്കുന്ന തപാലുകൾ തൊട്ടടുത്ത പ്രവൃത്തി ദിവസം ആദ്യവും, പരാതിപ്പെട്ടി വഴി ലഭിക്കുന്നവ അത് തുറക്കുന്ന ദിവസവും രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. സ്വീകരിക്കുന്ന തപാലുകളുടെ വിവരങ്ങൾ വിതരണ രജിസ്റ്ററിൽ ചേർക്കേണ്ടതാണ് . പ്രസ്തുത രജിസ്റ്ററിലെ 1 മുതൽ 8 വരെ കോളങ്ങൾ രജിസ്റ്റർ ചെയ്യുന്ന സമയത്ത് തന്നെ പുരിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. കൈപ്പറ്റ് രസീത് നൽകേണ്ടതുമാണ്. അതാത് ദിവസം സേവനം ലഭ്യമാക്കേണ്ട തപാലുകളും അടിയന്തിര തപാലുകളും പരമാവധി 30 മിനിറ്റിനകവും മറ്റു തപാലുകൾ അന്നേ ദിവസം തന്നെ കഴിയുന്നത്ര വേഗത്തിലും, എന്നാൽ വൈകിട്ട് 4.00 മണിക്ക് മുൻപായും സെക്ഷനുകളിലേക്ക് കൈമാറേണ്ടതാണ്.

ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ സ്വീകരിക്കുന്നതും സേവനം നൽകേണ്ടതുമായ അപേക്ഷകളുടെയും പരാതികളുടെയും കാര്യത്തിൽ നിർദ്ദിഷ്ട മാതൃകയിലുള്ള ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്.

ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന രജിസ്റ്ററുകൾ അതാത് ദിവസം പൂർണ്ണമാക്കി അസിസ്റ്റന്റും സൂപ്പർ വൈസറും സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. പൊതുജനങ്ങൾക്കും ജീവനക്കാർക്കും വേണ്ട പശ്ചാത്തല സൗകര്യങ്ങളും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ ഒരുക്കേണ്ടതാണ്. വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ട സാഹചര്യത്തിലും ഏതെങ്കിലും തരത്തിലുള്ള വിവരങ്ങൾ സെക്ഷനോ ഉത്തരവാദിപ്പെട്ടവർക്കോ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിലേക്കോ തിരിച്ചോ കൈമാറേണ്ട സാഹചര്യത്തിലും അവ മെസ്സേജ് ബുക്ക് വഴി നൽകേണ്ടതാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലേക്കുള്ള എല്ലാ വരവുകളും

ചട്ടപ്രകാരമുള്ള രസീതും നൽകി ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. കാഷ് നൽകൽ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് വഴിയായിരിക്കണം.

02.07.2009 ലെ സ.ഉ (കൈ)123/09/തസ്വദവ നം. ഉത്തരവ് പ്രകാരം ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തന സമയം രാവിലെ 10 മുതൽ വൈകുന്നേരം 3 മണി വരെയായിരുന്നത് 16.10.2012 ലെ സ.ഉ (സാധാ) 2876/12/തസ്വദവ നം. ഉത്തരവ് പ്രകാരം 10 മണി മുതൽ 5 മണി വരെയായി ദീർഘിപ്പിച്ചു.

തെരഞ്ഞെടുത്ത തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഓഡിറ്റിന്റെ ഭാഗമായി ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനങ്ങൾ അവലോകനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. വ്യക്തമായ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പരിശോധന നടത്തിയ ഭൂരിഭാഗം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ഇത് നടപ്പാക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ഭൂരിഭാഗം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ട രേഖകളും രജിസ്റ്ററുകളും കൃത്യമായി എഴുതി സൂക്ഷിക്കുന്നതിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വീഴ്ച വരുത്തിയിട്ടുണ്ട്. നല്ലൊരു ശതമാനം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും അപേക്ഷകൾ സ്വീകരിക്കലും, തൊഴിൽ കാർഡ് അനുവദിച്ചു നൽകലും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് വഴിയല്ല. ക്യാഷ് ചെസ്റ്റ്, ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം എന്നിവ ഭൂരിഭാഗം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഫലപ്രദമല്ല. ഓഡിറ്റ് പരിശോധനയിൽ കണ്ടെത്തിയ അപാകങ്ങളുടെ രത്നച്ചുരുക്കം താഴെ കൊടുക്കുന്നു;

ക്രമ നം.	ത. സ്വ.ഭ സ്ഥാപനം (ജില്ല)	കണ്ടെത്തിയ അപാകതകൾ	
		ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ	ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം
1	കുന്നത്തുകാൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (തിരുവനന്തപുരം)	ഇന്റർകോം, പരാതിപ്പെട്ടി എന്നീ സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടില്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി അപൂർണ്ണം. 10.30 മുതൽ 3.30 വരെ മാത്രം ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ജീവനക്കാരെ സഹായിക്കാൻ ലാസ്റ്റ് ഗ്രേഡ് ജീവനക്കാരെ ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സമിതിയുടെ പ്രവർത്തനം തൃപ്തികരമല്ല.
2	തെക്കുംഭാഗം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കൊല്ലം)	സേവനങ്ങളും നിബന്ധനകളും സംബന്ധിച്ച ബോർഡ് സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല.
3	ഇട്ടിവ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കൊല്ലം)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് കൗണ്ടർ, ഓഡിറ്റ് കാലയളവ് വരെയും (02.08.12) പ്രവർത്തനക്ഷമമായില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ട വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല. ജീവനക്കാരുടെ പ്രതിമാസ യോഗത്തിൽ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്നില്ല.
4	തോട്ടപ്പുഴശ്ശേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പത്തനംതിട്ട)	ശാരീരിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നവർക്കുള്ള റാമ്പ്, ഇരിപ്പിടങ്ങൾ, പരാതിപ്പെട്ടി എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.	MNREGS അപേക്ഷകൾ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് വഴിയല്ല സ്വീകരിക്കുന്നത്. സേവനങ്ങൾ സെക്ഷനുകളിൽ നിന്നും നേരിട്ട് ലഭ്യമാക്കുന്നു. ഹെഡ് ക്ലർക്ക് ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുന്നില്ല. സ്റ്റാഫ് മീറ്റിംഗ് കൃത്യമായി കൂടുന്നില്ല.
5	കുറ്റൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പത്തനംതിട്ട)	ചെക്ക് ലിസ്റ്റ് ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. നിലവിൽ ക്യാഷ് ചെസ്റ്റ് ഇല്ല.	ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.
6	കുളനട ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പത്തനംതിട്ട)	വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല. ടെലിഫോൺ സൗകര്യം ഇല്ല	ജീവനക്കാർക്ക് വേണ്ട പരിശീലനം നൽകാത്തതിനാൽ സേവനം നൽകുന്നതിൽ കാലതാമസം വരുന്നു. ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല

7	രാമകരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ആലപ്പുഴ)	സേവനവിവര ബോർഡ് സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല. റാമ്പ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.	ഫോറം വിതരണ രജിസ്റ്റർ എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഫലപ്രദമല്ല.
8	വള്ളിക്കുന്നം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ആലപ്പുഴ)	എഴുത്തുമേശ, പരാതിപ്പെട്ടി എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ടോയ്ലറ്റ് സംവിധാനം ഇല്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി എഴുതി സൂക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. മോണിറ്ററിംഗ് സമിതിയുടെ പ്രവർത്തനം നടക്കുന്നുണ്ട്.
9	കടക്കരപ്പള്ളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ആലപ്പുഴ)	ഇരിപ്പിടം, മേശ, ഷെൽഫ്, ക്യാബിൻ, പണം സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള സംവി ധാനം, ആവശ്യമായ സ്റ്റേഷനറി എന്നിവ ഒരുക്കിയിട്ടില്ല.	മോണിറ്ററിംഗ് സമിതിയുടെ പ്രവർത്തനം തുപ്തികരമല്ല. സ്റ്റാഫ് മീറ്റിംഗിലും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നുണ്ട്.
10	പെരുമ്പള്ളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ആലപ്പുഴ)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സംവിധാനത്തിനായി ഒരു താൽക്കാലിക ക്യാബിൻ മാത്ര മാണ് പണികഴിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. അടച്ചുറ പ്പുള്ള മേശയോ, പണം സൂക്ഷിക്കുന്ന തിനുള്ള സംവിധാനമോ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. സ്റ്റേഷനറി സാധ നങ്ങൾ, കുടിവെള്ളം, ടോയ്ലറ്റ് മുത ലായ സൗകര്യങ്ങളും ഒരുക്കിയിട്ടില്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി, ഡ്യൂട്ടി രജിസ്റ്റർ എന്നിവ കൃത്യമായി എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി പ്രകാരം ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകളുടെ സ്വീകരണവും തൊഴിൽ കാർഡ് വിതരണവും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് വഴിയ ല്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സമിതിയുടെ പ്രവർത്തനം തുപ്തികരമല്ല.
11	വാഴത്തോപ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	ഇന്റർകോം, കമ്പ്യൂട്ടർ എന്നിവ ഒരുക്കിയിട്ടില്ല.	ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. എല്ലാ തപാലുകൾക്കും കൈപ്പറ്റ് രസീത് നൽകുന്നുണ്ട്. പേഴ്സണൽ രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷി ക്കുന്നുണ്ട്. രജിസ്റ്ററുകൾ കൃത്യമായി എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഫലപ്രദമല്ല. വാർഷിക പൗരയോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.
12	പുറപ്പുഴ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് കൗൺസർ, സ്റ്റേഷനറി, ഇരിപ്പിടങ്ങൾ തുടങ്ങിയവയൊന്നും ക്രമീകരിച്ചിട്ടില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ട വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം പ്രവർത്തന ക്ഷമമല്ല. സ്റ്റാഫ് മീറ്റിംഗിൽ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സംവിധാനം വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നി ല്ല. വാർഷിക പൗരയോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.
13	മരിയാപുരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	കുടിവെള്ളം, പൊതുജനത്തിനായുള്ള ഇരിപ്പിടം മുതലായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. സേവനങ്ങളും നിബന്ധനകളും സംബന്ധിച്ച അറിയിപ്പുകൾ ക്രമീകരിച്ചിട്ടില്ല.	സെക്ഷനുകളിൽ പേഴ്സണൽ രജിസ്റ്റർ പരി പാലിക്കുന്നുണ്ട്. മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീ കരിച്ചിട്ടില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തുന്നതിനായി പ്രതിമാസം ഓഫീസ് മീറ്റിംഗ് ചേരുന്നുണ്ട്.
14	കട്ടപ്പന ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	തപാൽപ്പെട്ടി, പരാതിപ്പെട്ടി, റാമ്പ് സംവിധാനം, മേശ, കുടിവെള്ളം, ടോയ്ലറ്റ് സംവിധാനം, സ്റ്റേഷനറി എന്നിവയൊന്നും സജ്ജീകരിച്ചിട്ടില്ല. വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല. വാർഷിക പൗരയോഗങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്.
15	അറക്കുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	തപാൽപ്പെട്ടി, പരാതിപ്പെട്ടി, റാമ്പ് സംവിധാനം, സ്റ്റേഷനറി, കുടിവെള്ളം, ടോയ്ലറ്റ് സൗകര്യം തുടങ്ങിയവയൊന്നും ഒരുക്കിയിട്ടില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ സ്ഥാപിക്കേണ്ട വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി, ഫോറം ഡിസ്ക്രിബ്യൂഷൻ രജിസ്റ്റർ, ഡ്യൂട്ടി രജിസ്റ്റർ എന്നിവയിൽ പൂർണ്ണമായ വിവര ങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഫലപ്രദമല്ല. വാർഷിക പൗരയോഗങ്ങൾ നടത്തുന്നുണ്ട്.
16	കാന്തല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ പ്രവർത്തന സമയം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. പൗരാവകാശ രേഖ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടില്ല. വിവിധ ബോർഡുകൾ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല.	ഡ്യൂട്ടി രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കുന്നുവെങ്കിലും ചുമതല കൈമാറുന്നയാളുടെയും ചുമതല ഏൽക്കുന്നയാളുടെയും ഒപ്പ് രേഖപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്.



17	കഞ്ഞിക്കുഴി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	തപാൽപ്പെട്ടി, പരാതിപ്പെട്ടി, റാമ്പ് സംവിധാനം, പ്രഥമ ശ്രമശ്രേഷ്ഠ കിറ്റ്, സ്റ്റേഷനറി എന്നിവ ഒരുക്കിയിട്ടില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ട വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	രജിസ്ട്രേഷൻ വിതരണ രജിസ്റ്റർ, ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി, ഫോറം ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ രജിസ്റ്റർ എന്നിവ അപൂർണ്ണമാണ്. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഫലപ്രദമല്ല. സ്റ്റാഫ് മീറ്റിംഗിൽ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തുന്നു. വാർഷിക പൗരയോഗങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടില്ല.
18	കരുണാപുരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	ഫീഡിംഗ് റൂം, ട്രെയ്ലർ സൗകര്യം എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കേണ്ട വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി, ഫോറം വിതരണ രജിസ്റ്റർ, മെസേജ് ബുക്ക് എന്നിവ സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. ട്രെയ്ലർ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.
19	കുമളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	സേവനവിവരബോർഡ്, ഹാജർ ബോർഡ്, ഗ്രാമസഭ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ, സർവ്വീസ് സ്റ്റാറ്റസ് ബോർഡ് എന്നിവ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	രജിസ്റ്ററുകൾ കാലികമായി എഴുതി സൂക്ഷിക്കുന്നു. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ല. വാർഷിക പൗരയോഗവും നടത്തുന്നു.
20	ദേവികുളം കാഞ്ഞിയാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	പൊതുജനത്തിനായുള്ള ഇരിപ്പിടം, കുടിവെള്ളം മുതലായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.	സെക്ഷനുകളിൽ പേഴ്സണൽ രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കുന്നു.
21	മണക്കാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	പൗരാവകാശ രേഖ, സർവ്വീസ് സ്റ്റാറ്റസ് ബോർഡ് എന്നിവ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ ഇല്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് അസിസ്റ്റന്റിന്റെ സേവനം ലഭ്യമല്ല. ഫോറം ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ രജിസ്റ്റർ ഇല്ല.
22	കുടയത്തൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	കൈക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ എത്തുന്ന അമ്മമാർ, സ്ത്രീകൾ തുടങ്ങിയവർക്ക് ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ ആവശ്യമായ ഇരിപ്പിടങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടില്ല.	മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല. സ്റ്റാഫ് മീറ്റിംഗ് പ്രതിമാസം കൂടുകയോ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം അവലോകനം ചെയ്യുകയോ ചെയ്യുന്നു.
23	ഇടവെട്ടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	സേവനങ്ങളും നിബന്ധനകളും സംബന്ധിച്ച അറിയിപ്പുകൾ ക്രമീകരിച്ചിട്ടില്ല. കമ്പ്യൂട്ടർ സംവിധാനം ഉപയോഗിക്കുന്നു.	സെക്ഷനുകളിൽ പേഴ്സണൽ രജിസ്റ്റർ പരിപാലിക്കുന്നു. മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല.
24	അടിമാലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	സേവനങ്ങളും നിബന്ധനകളും സംബന്ധിച്ച അറിയിപ്പുകൾ ക്രമീകരിച്ചിട്ടില്ല.	സെക്ഷനുകളിൽ പേഴ്സണൽ രജിസ്റ്റർ പരിപാലിക്കുന്നു. മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല.
25	വാത്തിക്കുടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി)	സേവന വിവര ബോർഡ്, ഹാജർ ബോർഡ്, ഗ്രാമസഭകൾ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ, സ്റ്റാറ്റസ് ബോർഡ് എന്നിവ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. തപാൽപ്പെട്ടി, റാമ്പ് സംവിധാനം, അപേക്ഷ ഫോറങ്ങൾ, കുടിവെള്ളം, പരാതിപ്പെട്ടി, വാഷ്ബേസിൻ, പ്രഥമ ശ്രമശ്രേഷ്ഠ കിറ്റ്, ട്രെയ്ലർ സൗകര്യം, സ്റ്റേഷനറി മുതലായ സൗകര്യങ്ങളൊന്നും ഒരുക്കിയിട്ടില്ല.	രേഖകളിലും രജിസ്റ്ററുകളിലും പൂർണ്ണ വിവരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല. പൊതുജന വിലയിരുത്തൽ, വാർഷിക പൗരയോഗങ്ങൾ എന്നിവ നടപ്പാക്കിയിട്ടില്ല. സ്റ്റാഫ് മീറ്റിംഗിൽ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തപ്പെടുന്നു.
26	കണ്ടഴ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോട്ടയം)		ട്രെയ്ലർ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. മെസേജ് ബുക്ക്, ഫോറം വിതരണ രജിസ്റ്റർ ഇവ സൂക്ഷിക്കുന്നു. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഫലപ്രദമല്ല.

27	പനച്ചിക്കാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോട്ടയം)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് കൗണ്ടർ, സ്റ്റേഷനറി, ഇന്റർകോം, ഫസ്റ്റ് എയിഡ്, ടെലഫോൺ, തപാൽപ്പെട്ടി, ഇന്റർനെറ്റ് സൗകര്യമുള്ള കമ്പ്യൂട്ടർ ഇവയൊന്നും ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി അപൂർണ്ണം. മെന്റേജ് ബുക്ക്, ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.
28	കടനാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോട്ടയം)		കൈപ്പറ്റ് രസീത് നൽകുന്നതിൽ വീഴ്ച സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. വരവുകൾ രസീത് നൽകി ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ സ്വീകരിക്കുന്നില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സൂപ്പർവൈസർ ദിവസേന ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിന്റെ പ്രവർത്തനം പരിശോധിക്കുന്നില്ല.
29	മതിലകം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (തൃശ്ശൂർ)	സ്റ്റേജിനായി പണിത സ്ഥലം മുറിയാക്കി മാറ്റിയാണ് ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ചെക്ക് ലിസ്റ്റ് ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.	മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം, പൊതുജന വിലയിരുത്തൽ സംവിധാനം ഇവ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.
30	കലുകല്ലൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പാലക്കാട്)		തൊഴിലുറപ്പു പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള അപേക്ഷകളുടെ സ്വീകരണം, തൊഴിൽ കാർഡ് വിതരണം എന്നിവ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് വഴിയല്ല. പൊതുജന വിലയിരുത്തൽ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.
31	കൊടുവായൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പാലക്കാട്)	യു.പി.എസ് ബാക്ക് അപ്പ് ഇല്ലാത്ത ഒരു കമ്പ്യൂട്ടർ മാത്രമാണ് ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിലുള്ളത്.	ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതിയുടെ അപേക്ഷകളുടെ സ്വീകരണം, തൊഴിൽ കാർഡ് വിതരണം എന്നിവ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് വഴിയല്ല.
32	ചാലിശ്ശേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പാലക്കാട്)		തപാലുകളോടൊപ്പം ലഭിക്കുന്ന ആധാരങ്ങൾ, ബോണ്ടുകൾ എന്നിവ രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് സെക്യൂരിറ്റി രജിസ്റ്ററിൽ ചേർക്കുന്നില്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീ സിൽ സഹായിക്കുന്നതിനായി അറ്റൻ്റെ നിയോഗിച്ചിട്ടില്ല.
33	പറപ്പൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (മലപ്പുറം)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിന് ആവശ്യമായ സ്ഥല സൗകര്യം ഇല്ല. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരിച്ചിട്ടില്ല.	സേവനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി നൽകുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തുന്നു. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി അപൂർണ്ണമാണ്.
34	ആനക്കയം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (മലപ്പുറം)	ജനങ്ങൾക്ക് ഇരിക്കുവാനുള്ള മതിയായ സൗകര്യം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല	തപാലുകൾക്ക് ക്രമത്തിൽ നമ്പർ നൽകിയിട്ടില്ല. ആധാരം, ബോണ്ഡ് എന്നിവ സെക്യൂരിറ്റി രജിസ്റ്ററിൽ ചേർക്കുന്നില്ല. ഫോറങ്ങൾ രജിസ്റ്ററിൽ ചേർക്കുന്നില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് നടത്തുന്നില്ല. സ്റ്റാഫ് മീറ്റിംഗിൽ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്തുന്നില്ല.
35	വള്ളിക്കുന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (മലപ്പുറം)	കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരണം സാധ്യമായിട്ടില്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി അപൂർണ്ണമാണ്. മെന്റേജ് ബുക്ക് സൂക്ഷിക്കുന്നില്ല, ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.

36	താഴെക്കാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (മലപ്പുറം)	-	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി, മെസേജ് ബുക്ക് എഴുതി സൂക്ഷിക്കുന്നു. MNREGS അപേക്ഷ സ്വീകരിക്കലും കാർഡ് വിതരണവും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് വഴിയല്ല. മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കുകയോ സ്റ്റാഫ് മീറ്റിംഗ് എല്ലാ മാസവും കൂടുകയോ ചെയ്യുന്നു.
37	ചീക്കോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (മലപ്പുറം)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ക്യാബിൻ, കമ്പ്യൂട്ടർ, ഇന്റർകോം, തപാൽപ്പെട്ടി, പരാതിപ്പെട്ടി, റാമ്പ് സംവിധാനം ഇവയൊന്നും ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. സേവന വിവര ബോർഡും, വിവരാവകാശ നിയമം, ജനന മരണ രജിസ്ട്രേഷൻ തുടങ്ങിയവ പ്രകാരമുള്ള ബോർഡുകളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	രജിസ്ട്രേഷൻ വിതരണ രജിസ്റ്റർ, ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി എന്നിവ അപൂർണ്ണമാണ്. തപാലുകൾ കൈപ്പറ്റുമ്പോൾ തീയതി രേഖപ്പെടുത്തുന്നു. ഡ്യൂട്ടി രജിസ്റ്റർ, ഫോറം വിതരണ രജിസ്റ്റർ, മെസേജ് ബുക്ക് ഇവ സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. രേഖകളും രജിസ്റ്ററുകളും സൂപ്പർവൈസർ പരിശോധിക്കുന്നു.
38	എടവണ്ണ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (മലപ്പുറം)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് കൗണ്ടർ ഇല്ല. ഷെൽഫ്, ക്യാബിൻ, തപാൽപ്പെട്ടി, സൗകര്യപ്രദമായ ഇരിപ്പിടം, എഴുത്തുമേശകൾ, സ്റ്റേഷനറികൾ, ക്യാഷ് സൂക്ഷിക്കാനുള്ള സംവിധാനം ഇവയൊന്നും ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.	രജിസ്ട്രേഷൻ വിതരണ രജിസ്റ്റർ, ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി, മെസേജ് ബുക്ക് എന്നിവ ശരിയായ രീതിയിൽ സൂക്ഷിക്കുന്നു. ടോക്കൺ സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം നിലവിലില്ല. ഫോറം വിതരണ രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കുന്നു.
39	മണിയൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോഴിക്കോട്)	ആവശ്യമായ ഇരിപ്പിടങ്ങൾ, എഴുത്തുമേശ എന്നിവ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല.	മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല.
40	എളയാവൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കണ്ണൂർ)	വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ഡയറി, മെസേജ് ബുക്ക് എന്നിവ എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഫലപ്രദമല്ല.
41	പെരളശ്ശേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കണ്ണൂർ)	സർവ്വീസ് സ്റ്റാറ്റസ് ബോർഡ്, ഹാജർ ബോർഡ് എന്നിവ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല. മതിയായ ഇരിപ്പിടങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടില്ല.	ഫോറം രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല.
42	ചിറ്റാരിപ്പറമ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കണ്ണൂർ)		രജിസ്ട്രേഷൻ വിതരണ രജിസ്റ്റർ പൂർണ്ണമായി എഴുതി സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. മോണിറ്ററിംഗ് സംവിധാനം ഫലപ്രദമല്ല.
43	കുറ്റാട്ടൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കണ്ണൂർ)	ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിൽ സ്ഥാപിക്കേ വിവിധ ബോർഡുകൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.	രജിസ്റ്ററുകൾ പൂർണ്ണമായും എഴുതി സൂക്ഷിക്കുന്നു. ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തന ചുമതല ഡ്യൂട്ടി രജിസ്റ്ററിൽ ചേർത്ത് കൈമാറുന്നു.

### മാതൃകാപ്രവർത്തനങ്ങൾ

- 1) തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ കുന്നത്തുകാൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസിലെത്തുന്ന സാധാരണക്കാർ, നിരക്ഷരർ എന്നിവരെ സഹായിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പഞ്ചായത്ത് തലത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സന്നദ്ധ പ്രവർത്തകരുടെ സംഘം (നീലപ്പട) പ്രതിഫലം വാങ്ങാതെ അപേക്ഷകൾ പൂരിപ്പിച്ചു നൽകുന്നതിലും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിലും, ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പരിസരം ശുചിയായി സൂക്ഷിക്കുന്നതിനും, കുടിവെള്ള സൗകര്യം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുന്നു.
- 2) കൊല്ലം ജില്ലയിലെ തഴവ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ പാവറട്ടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ കപ്പൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം മാർഗ്ഗരേഖ എല്ലാം പാലിച്ച് മാതൃകാപരമായ രീതിയിലാണ് നടക്കുന്നത്.
- 3) പത്തനംതിട്ട ജില്ലയിലെ ഇലന്തൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ഏറെ പരിമിതികൾക്കിടയിലും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സംവിധാനത്തിന്റെ പ്രവർത്തനം പ്രശംസനീയമാണ്.

സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, എഴുതി സൂക്ഷിക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ച രജിസ്റ്ററുകൾ പൂർണ്ണമായി എഴുതി സൂക്ഷിക്കുകയും ലഭിച്ച തപാലുകളുടെ തീർപ്പാക്കൽ ചുമതലപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ ഉറപ്പ് വരുത്തുകയും രജിസ്റ്ററുകൾ യഥാസമയം പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. പൊതുജനങ്ങൾക്കും ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് ജീവനക്കാർക്കും ആവശ്യമായ സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തുകയും മോണിറ്ററിംഗ് സമിതി രൂപീകരിച്ച് ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് പ്രവർത്തനം അവലോകനം ചെയ്യുകയും വേണം.

പൊതുജനത്തിന് സമയബന്ധിതമായ സേവനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് നിലവിലെ ഫ്രണ്ട് ഓഫീസ് സംവിധാനം കുറ്റമറ്റ രീതിയിൽ നടപ്പാക്കാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതാണ്.

### 2.5. നഗരസഭകളും പരസ്യനികുതിയും

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നികുതി വരുമാനങ്ങളിലെ ഒരു പ്രധാന ഇനമാണ് പരസ്യനികുതി. 1994 ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി ആക്ട്, സെക്ഷൻ 271 മുതൽ 276 വരെ വകുപ്പുകളിലാണ് പരസ്യനികുതി സംബന്ധിച്ച വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്. 271-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം സർക്കാരിന്റെ അംഗീകാരത്തോടുകൂടി പരസ്യനികുതി നിരക്ക് നിശ്ചയിക്കുവാനുള്ള നടപടികൾ നഗരസഭകൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതും 276-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരം പരസ്യനികുതി പിരിക്കുന്നതിനുള്ള കുത്തകാവകാശം ലേലത്തിൽ കൊടുക്കുന്നതിനായുള്ള ബൈലോ തയ്യാറാക്കേണ്ടതുമാണ്. ഓരോ വർഷവും നഗരസഭാ പരിധിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന പരസ്യബോർഡുകളുടെ എണ്ണം, അവയുടെ വലുപ്പം, സ്ഥാപിച്ച സ്ഥലങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ഡേറ്റാ ബാങ്ക് തയ്യാറാക്കി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. വിവിധ നഗരസഭകളിലെ പരസ്യനികുതി പിരിവ് ഓഡിറ്റ് അവലോകനം ചെയ്യുകയുണ്ടായി.

ഒരു നികുതി സ്രോതസ്സ് എന്ന നിലയിൽ പരസ്യനികുതിയെ ഉപയുക്തമാക്കാൻ കൊല്ലം നഗരസഭയ്ക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്ന് കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

വർഷം	ബഡ്ജറ്റ് പ്രകാരമുള്ള വരവ്	യഥാർത്ഥ വരവ്
2008-09	10000000	781371
2009-10	6000000	797981
2010-11	8500000	1600200
2011-12	2500000	212421

പരസ്യ നികുതിയിനത്തിലുള്ള വരുമാനം സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണ ഇല്ലാതെയാണ് ബഡ്ജറ്റ് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. മാത്രമല്ല തെരുവ് വിളക്കുകളുടെ പോസ്റ്റുകളിൽ പരസ്യം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒഴികെയുള്ള തുകയാണ് യഥാർത്ഥ വരവായി കാണിച്ചിട്ടുള്ളത്.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം നഗരസഭയിൽ പരസ്യനികുതി പിരിക്കുന്നതിനായി ബൈലോ തയ്യാറാക്കിയിട്ടില്ല. നിലവിൽ പരസ്യനികുതി പിരിക്കുന്നതിനുള്ള കുത്തക അവകാശം ലേലം ചെയ്തു നൽകുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

**നഗരസഭ നേരിട്ട് നികുതി പിരിച്ചപ്പോൾ വരുമാനത്തിൽ രണ്ടര ഇരട്ടിയിലേറെ വർദ്ധന**

വാണിജ്യസിരാകേന്ദ്രമായ കൊച്ചിയിൽ പരസ്യനികുതി ഈടാക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശം ലേലത്തിലൂടെ സ്വകാര്യവ്യക്തികൾക്ക് നൽകി വരികയായിരുന്നു. 2012-13 ൽ നഗരസഭ നേരിട്ട് പരസ്യനികുതി പിരിച്ചെടുത്തപ്പോൾ വരുമാനത്തിൽ വൻവർദ്ധനവാണ് ഉണ്ടായത്. 2011-12 വർഷത്തിൽ 82.60 ലക്ഷം രൂപ വരുമാനം ലഭിച്ചപ്പോൾ 2012-13 വർഷത്തിൽ 2.07 കോടി രൂപയായി വർദ്ധിക്കുകയുണ്ടായി. കഴിഞ്ഞ 4 വർഷത്തെ പരസ്യ നികുതിയുടെ പിരിവ് വിവരം താഴെകൊടുക്കുന്നു.

വർഷം	പിരിവ് രീതി	ലഭിച്ച തുക
2009-10	കരാറുകാരൻ	41,00,004
2010-11	കരാറുകാരൻ	45,05,000
2011-12	കരാറുകാരൻ	82,60,000
2012-13	നഗരസഭ നേരിട്ട്	2,07,47,206

ആലപ്പുഴ നഗരസഭയിൽ ബൈലോ തയ്യാറാക്കാതെയാണ് പരസ്യ നികുതി പിരിവിനുള്ള അവകാശം വർഷാവർഷങ്ങളിൽ ലേലം ചെയ്യുന്നത്.

പെരുമ്പാവൂർ നഗരസഭയിൽ പരസ്യനികുതി പിരിക്കുന്നത് 11.07.1991 ൽ വിജ്ഞാപനം ചെയ്ത നിരക്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. 1994 ൽ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമം രൂപം കൊണ്ടുവെങ്കിലും ഈ ആക്ടിലെ വകുപ്പുകൾക്കനുസൃതമായി പരസ്യനികുതി പിരിക്കുന്നതിനുള്ള ബൈലോ നഗരസഭ കൗൺസിൽ ഇതുവരെ പാസ്സാക്കുകയോ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല. 01.04.2009 മുതൽ നികുതി നിരക്കുകൾ വീണ്ടും പുതുക്കിക്കൊണ്ട് വിജ്ഞാപനം വന്നുവെങ്കിലും കൗൺസിൽ ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിരക്കു പുനർനിർണ്ണയിക്കാതെ രണ്ടു പതിറ്റാണ്ടുകൾക്കു മുൻപ് നിശ്ചയിച്ച നിരക്കിനെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയാണ് ഇപ്പോഴും പരസ്യനികുതി ഈടാക്കുന്നത്.

പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ ചിറ്റൂർ-തത്തമംഗലം നഗരസഭയിൽ നിയമാനുസൃത പരസ്യനികുതി സംബന്ധിച്ച ബൈലോ നിലവിലില്ല. വകുപ്പ് 276 പ്രകാരം പരസ്യങ്ങൾക്ക് ചുമത്താവുന്ന നികുതി പിരിച്ചെടുക്കുന്നതിന് മാത്രമാണ് ലേലം നൽകാവുന്നത് എന്നിരിക്കെ നികുതി ഡിമാന്റ് ചെയ്യുന്നതും പിരിച്ചെടുക്കുന്നതും കരാറുകാരനാകുകയും അവയിന്മേൽ നഗരസഭയ്ക്ക് യാതൊരു നിയന്ത്രണവും ഇല്ലാതാകുന്ന അവസ്ഥയുമാണ് നിലവിലുള്ളത്.

മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ പൊന്നാനി നഗരസഭയിൽ പരസ്യനികുതി സംബന്ധിച്ച നിയമാവലി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല. നിയമാവലിയുടെ അഭാവത്തിൽ പരസ്യനികുതിയിനത്തിൽ നഗരസഭയ്ക്ക് യഥാർത്ഥത്തിൽ ലഭിക്കേണ്ട വരവിനത്തിൽ വൻ കുറവ് സംഭവിക്കുന്നു. 2008-09, 2009-10, 2010-11 വർഷങ്ങളിൽ പരസ്യനികുതി പിരിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശം ലേലം ചെയ്യുകയാണ് ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. ലേലത്തുകയിൽ ഓരോ വർഷവും കുറവാണ് സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളത്.

പരസ്യനികുതി ലേലം ഉറപ്പിച്ച അറിയിപ്പ് കിട്ടിയ ഉടനെ ലേലസംഖ്യ മൊത്തമായി ലേലം കൊണ്ടു വ്യക്തി അടവാക്കേണ്ടതാണെന്ന് ലേല നിബന്ധനകളിൽ വ്യക്തമായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ആയത് പാലിക്കപ്പെടുകാണുന്നില്ല.

സർക്കാർ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന നിരക്കിൽ പരസ്യനികുതി ഈടാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ കോഴിക്കോട് നഗരസഭ സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമം സെക്ഷൻ 567 പ്രകാരം വ്യവസ്ഥ ചെയ്യപ്പെടാവുന്ന ഉപാധികളും നിബന്ധനകളും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ബൈലോ തയ്യാറാക്കിയിട്ടല്ല പരസ്യനികുതി പിരിക്കുന്നതിനുള്ള കുത്തകാവകാശം ലേല നടപടികളിലൂടെ കൈമാറിയത്. നഗരസഭ അതിർത്തിക്കുള്ളിലെ പരസ്യബോർഡുകളുടെ എണ്ണം, അവയുടെ വലുപ്പം, സ്ഥാപിച്ച സ്ഥലങ്ങൾ എന്നീ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പയ്യന്നൂർ നഗരസഭ പരസ്യനികുതി സംബന്ധിച്ച് കരട് ബൈലോ നേരത്തെ തയ്യാറാക്കിയിരുന്നുവെങ്കിലും ആയതിന് അംഗീകാരം നേടുകയോ ഗസറ്റിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്തിരുന്നില്ല. പയ്യന്നൂർ നഗരസഭ 2008-09, 2009-10, 2010-11 വർഷങ്ങളിൽ കുത്തകലേലം നൽകിയതുവഴി പരസ്യനികുതിയിനത്തിലുണ്ടായ വരുമാനത്തിന്റെ വിവരം ചുവടെ പട്ടികപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

ക്രമ നം	ഇനം	2008-09	2009-10	2010-11
1	മുനിസിപ്പൽ പ്രദേശത്തെ പരസ്യ നികുതി പിരിവ്	` 22800	` 32000	` 35000
2	ഗാന്ധി മൈതാനിയിലെ 25 പരസ്യ ബോർഡുകളിൽ പരസ്യം പതിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശം	` 21150	` 31275	` 32050
3	മെയിൻ റോഡിലെ 55 വൈദ്യുതി തൂണുകളിൽ പരസ്യം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള അവകാശം	` 60775	` 151000	` 154000
	ആകെ	` 104725	` 214275	` 221050

കണ്ണൂർ നഗരസഭയിൽ പരസ്യനികുതിയിനത്തിലെ വരവും അവയുടെ കാലാനുസൃത വർദ്ധനയും താരതമ്യേന കുറവാണ്. കഴിഞ്ഞ നാലുവർഷങ്ങളിലെ പരസ്യനികുതിയിനത്തിലെ ലേല വരുമാനം താഴെ കാണിക്കുന്നു.

വർഷം	ലേല തുക	വർദ്ധന ശതമാനം
2009-10	245100	
2010-11	315000	28.52
2011-12	325000	3.17
2012-13	360000	10.77

നഗരസഭയുടെ ഭൂമിയിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന പരസ്യബോർഡുകൾക്ക് പ്രത്യേകം സ്ഥലവാടകയൊന്നും ഈടാക്കുന്നില്ല. ആയതിനാൽ ഇതിന്റെ ആനുകൂല്യം ലഭിക്കുന്നത് പരസ്യനികുതി കരാറുകാരനാണ്. നഗരസഭ ഭൂമിയിലും റോഡുകളിലെ ഡിവൈഡുകളിലും, വിളക്ക് കാലുകളിലും, മറ്റും പരസ്യബോർഡ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിന്റെ സ്ഥലവാടക പ്രത്യേകമായി നിശ്ചയിക്കാത്തതിനാൽ ഈയിനത്തിൽ നഗരസഭയ്ക്ക് വൻ നഷ്ടം ഉണ്ടാകുന്നുണ്ട്. ലേല നടപടികളിലൂടെ പരസ്യനികുതി പിരിച്ചെടുക്കാനുള്ള അവകാശം ലഭിക്കുന്ന കരാറുകാരൻ നഗരസഭയിലെ സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ/സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സ്ഥലത്തും കെട്ടിടങ്ങളിലും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. പരസ്യങ്ങൾക്ക് നികുതി ഈടാക്കുന്നുണ്ടെന്നും നഗരസഭ നിശ്ചയിച്ചു നൽകിയ നിരക്കിൽ തന്നെയാണ് പരസ്യനികുതി പിരിച്ചുവരുന്നതെന്നും വ്യക്തത വരുത്തുവാൻ നഗരസഭ അധികാരികൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. 1999 ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി (പൊതു തെരുവുകളിലും പൊതു സ്ഥലങ്ങളിലും കമാനങ്ങളും പരസ്യ ബോർഡുകളും സ്ഥാപിക്കൽ) ചട്ടങ്ങളിലെ നിബന്ധനകൾ കരാറുകാരൻ പാലിക്കുന്നുണ്ടോയെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്താൻ യാതൊരു നടപടിയും അധികാരികളുടെ ഭാഗത്തു നിന്നും ഉണ്ടാകുന്നില്ല. നഗരസഭയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾക്ക്മേൽ നഗരസഭയ്ക്ക് യാതൊരു നിയന്ത്രണവും ഇല്ല. നഗരസഭാ ഭൂമിയിലും കെട്ടിടങ്ങളിലും ഇഷ്ടാനുസരണം പതിക്കപ്പെടുന്ന പരസ്യങ്ങളുടെ സ്ഥലവാടക നഗരസഭയ്ക്ക് ലഭിക്കേണ്ടതാണ്.

സംസ്ഥാനത്തെ ഭൂരിപക്ഷം നഗരസഭകളും തനത് വരുമാനം കുറവായതിനാൽ ജീവനക്കാരുടെ ശമ്പളമുൾപ്പെടെയുള്ള ചെലവുകൾ നടത്താൻ സർക്കാർ ധനസഹായത്തെ ആശ്രയിക്കുകയാണ്. ഉപഭോക്തൃ സംസ്ഥാനമായ കേരളത്തിൽ വൻകിട കമ്പനികൾ മുതൽ ചെറുകിട കച്ചവടക്കാർ വരെ ഉൽപ്പന്ന വിപണനത്തിന് വൻതുക പരസ്യങ്ങൾക്കായി ചെലവഴിക്കുന്നുണ്ട്. പൊതു സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾക്ക് നികുതി ഈടാക്കാൻ കാര്യക്ഷമമായ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചാൽ നഗരസഭകൾക്ക് തനതു വരുമാനം ഗണ്യമായി വർദ്ധിപ്പിക്കാനാകും. ചെറുകിട പട്ടണങ്ങളിലും, ദേശീയ - സംസ്ഥാനപാതകളിലും മറ്റും പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന പരസ്യങ്ങൾക്ക് നികുതി ചുമത്താൻ ശാസ്ത്രീയ രീതി ആവിഷ്കരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നഗരസഭകളുടെ പരസ്യനികുതി പിരിവിന്റെ നിബന്ധനകളും നടപടിക്രമങ്ങളും വിശദീകരിക്കുന്ന ചട്ടങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിക്കാനും ആയത് സമയബന്ധിതമായി നടപ്പാക്കാനും സർക്കാർ നടപടി അനിവാര്യമാണ്. പരസ്യനികുതി നഗരസഭ നേരിട്ട് പിരിച്ചപ്പോൾ കൊച്ചിയിലുണ്ടായ വൻവരുമാന വർദ്ധനവ് പ്രത്യേക പഠന വിധേയമാക്കാനും ഈ രീതി എല്ലാ നഗരസഭകളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കാനും അടിയന്തിര നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്.



**2.6. ലൈബ്രറികളുടെയും/സാംസ്കാരിക നിലയങ്ങളുടെയും നടത്തിപ്പ്**

1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം 166 (1) 3-ാം വകുപ്പ് 3-ാം പട്ടിക പ്രകാരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ വിദ്യാഭ്യാസമേഖലയിലെ ചുമതലകളിൽപ്പെടുന്നതാണ് ‘വായനശാലകളുടെയും ഗ്രന്ഥശാലകളുടെയും നടത്തിപ്പും പ്രോത്സാഹനവും’.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കീഴിലുള്ള സാംസ്കാരിക നിലയങ്ങളിൽ പുസ്തകങ്ങളും ആനുകാലിക പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളും ലഭ്യമാക്കുകയും ജീവനക്കാരെ നിയമിക്കുകയും ചെയ്താണ് ഈ മേഖലയിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും നഗരസഭകളും ചുമതല നിറവേറ്റുന്നത്. മികച്ച രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലൈബ്രറികളും തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുണ്ട്.

സാംസ്കാരിക നിലയങ്ങളുടെയും ലൈബ്രറികളുടെയും നടത്തിപ്പിൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഹിക്കുന്ന പങ്ക് കാര്യക്ഷമവും ഫലപ്രദവുമാണോ എന്ന് തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വിലയിരുത്തൽ നടത്തുകയുണ്ടായി. പതിനൊന്നിന പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി എഴുപതുകളിൽ ആരംഭിച്ച സാംസ്കാരിക നിലയങ്ങളിൽ പലതും തകർച്ചയുടെ വക്കിലാണ്. കെട്ടിടങ്ങൾ അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തി സംരക്ഷിക്കാത്തതും, അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കാത്തതും ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു. പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങാത്തതിനാൽ വായനക്കാരെ ആകർഷിക്കാൻ ലൈബ്രറികൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല. പത്രങ്ങളും ആനുകാലികങ്ങളും വേണ്ടത്ര ഇല്ല. ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ ലൈബ്രറിയൻ തസ്തിക ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്നു. അതേസമയം ലൈബ്രറിയന്റെ സേവനം പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ കഴിയാത്ത സ്ഥാപനങ്ങളുമുണ്ട്.

06.08.2010 ലെ ജി.ഒ(എം.എസ്) 170/2010/തസ്വഭവ ഉത്തരവുപ്രകാരം സംസ്ഥാനത്തെ 300 സാംസ്കാരിക നിലയങ്ങളിൽ ഓണറേറിയം വ്യവസ്ഥയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ലൈബ്രറിയന്മാരെ പാർട്ട്ട്ടൈം കണ്ടിജന്റ് ജീവനക്കാരായി സർക്കാർ അംഗീകരിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ 10 ഉം 15 ഉം വർഷങ്ങളായി പുതിയ പുസ്തകങ്ങൾ വാങ്ങാത്തതിനാൽ ഇത്തരം ലൈബ്രറികളുടെ പ്രവർത്തനം നാമമാത്രമായിരിക്കുകയാണ്. നിയമാവലിയും നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിയുമില്ലാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലൈബ്രറികൾ നാമനില്പാത്ത അവസ്ഥയിലാണ്. പുസ്തകങ്ങളുടെ സ്റ്റോക്കെടുപ്പ് കൃത്യമായി നടത്തുന്നില്ല. വർഷങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ലൈബ്രറികളിൽ അംഗത്വമെടുത്തവർ പിന്നീട് പുതുക്കുന്നില്ല.

വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പരിശോധനയിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവരങ്ങളുടെ സംക്ഷിപ്തം താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

ക്രമ നം	ലൈബ്രറി/തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം	ജില്ല	അംഗങ്ങൾ	നടത്തിപ്പ് സംവിധാനങ്ങൾ	പ്രധാന പോരായ്മകൾ	കമ്പ്യൂട്ടർ/ഇന്റർനെറ്റ്
1	ലൈബ്രറി സാംസ്കാരിക നിലയം, നിലമാമൂട്, കുന്നത്തുകാൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	തിരുവനന്തപുരം	54	-	ആവശ്യത്തിന് ഫർണിച്ചറില്ല,	ഇല്ല
2	ടി. എം വർഗീസ് സ്മാരക ഗ്രന്ഥശാല, കൊല്ലം കോർപ്പറേഷൻ	കൊല്ലം	6770	നിയമാവലിയുണ്ട് ; നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിയുണ്ട്.	പുസ്തകങ്ങൾ വയ്ക്കാനുള്ള റാക്കുകൾ ഇല്ല	ഇല്ല
3	മൂന്നാംകുറ്റി ഗ്രന്ഥശാല, കൊല്ലം കോർപ്പറേഷൻ		1598	നിയമാവലി, നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി എന്നിവയില്ല	സ്ഥല പരിമിതി	ഇല്ല
4	വെളിയിൽക്കുളങ്ങര ചിൽഡ്രൻസ് ലൈബ്രറി & സാംസ്കാരിക നിലയം (കൊല്ലം കോർപ്പറേഷൻ)		70	നിയമാവലി, നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി എന്നിവയില്ല	കെട്ടിടം ശോച്യാവസ്ഥയിൽ	ഇല്ല
5	മുനിസിപ്പൽ ലൈബ്രറി, ആലപ്പുഴ	ആലപ്പുഴ	2254	നിയമാവലി ഇല്ല	ജീവനക്കാരുടെ കുറവ്	കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

6	ഉള്ളൂർ സ്മാരക മുനിസിപ്പൽ ലൈബ്രറി, ചങ്ങനാശ്ശേരി നഗരസഭ	കോട്ടയം	-	നിയമാവലി, നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി എന്നിവയുണ്ട്	ഫർണിച്ചർ കുറവ്. ഫാൻ, ലൈറ്റ് എന്നിവയില്ല.	ഇല്ല
7	രാമപുരം ലൈബ്രറി & റീഡിംഗ് റൂം, രാമപുരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		278	നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിയില്ല.	ലൈബ്രറിയൻ തസ്തിക ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്നു.	ഇല്ല
8	മണിമല ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		196	നിയമാവലിയില്ല	വായനാമുറി, അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവയില്ല.	ഇല്ല
9	ലാൽ ബഹദൂർ ശാസ്ത്രി മെമ്മോറിയൽ ലൈബ്രറി, ഉടുമ്പൻചോല	ഇടുക്കി	218	-	ലൈബ്രറിയൻ ഇല്ലാത്തതിനാൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. സ്ഥല സൗകര്യം കുറവ്	ഇല്ല.
10	വൈറ്റില സോണൽ ലൈബ്രറി, കൊച്ചി കോർപ്പറേഷൻ	എറണാകുളം	109	നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റിയുണ്ട്	സ്ഥല പരിമിതി	കമ്പ്യൂട്ടർ ഉണ്ടെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.
11	കുറ്റിപ്പുഴ കൃഷ്ണപ്പിള്ള സ്മാരക ഗ്രന്ഥശാല, ആലുവ നഗരസഭ		11122	നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി, നിയമാവലി എന്നിവയുണ്ട്	കെട്ടിടം ചോർന്നൊലിക്കുന്നു	ഇല്ല
12	താനൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സാംസ്കാരിക നിലയം & ലൈബ്രറി	മലപ്പുറം	723	നിയമാവലി ഉണ്ട്. നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി ഇല്ല.	സ്ഥിരം ലൈബ്രറിയൻ്റെ സേവനം ലഭ്യമല്ല.	ഇല്ല
13	സെൻട്രൽ ലൈബ്രറി വള്ളിക്കുന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		2600	നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി, നിയമാവലി എന്നിവയുണ്ട്	സൗകര്യങ്ങൾ കുറവ്	ഇല്ല
14	അല്ലാമ ഇക്ബാൽ സ്മാരക ലൈബ്രറി, തിരൂർ നഗരസഭ		2397	നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി, നിയമാവലി എന്നിവയുണ്ട്	ലൈബ്രറിയൻ ഇല്ല	കമ്പ്യൂട്ടർ ഉണ്ടെങ്കിലും പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.
15	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഗ്രന്ഥശാല, പുൽപ്പള്ളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	വയനാട്	-	-	2006 മുതൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.	ഇല്ല
16	ഗ്രാമോദയ പബ്ലിക് ലൈബ്രറി & റീഡിംഗ് റൂം, മേഷയൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	കോഴിക്കോട്	72	നിയമാവലി, നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി എന്നിവയില്ല	കെട്ടിടത്തിൽ സ്ഥല സൗകര്യം കുറവ്	ഇല്ല
17	പി. എം കൃഷ്ണമേനോൻ സ്മാരക ഗ്രന്ഥാലയം & വായനശാല, രാമനാട്ടുകര ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		199	നിയമാവലി, നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി എന്നിവയില്ല	ലൈബ്രറി ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.	ഇല്ല
18	പഞ്ചായത്ത് പബ്ലിക് ലൈബ്രറി, ചിറ്റാരിപറമ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	കണ്ണൂർ	1585	നടത്തിപ്പ് കമ്മിറ്റി, നിയമാവലി എന്നിവയുണ്ട്	സ്വന്തമായി ഭൂമിയും കെട്ടിടവുമില്ല.	ഇല്ല

തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കീഴിലുള്ള മുഴുവൻ ലൈബ്രറികളുടെയും സാംസ്കാരിക നിലയങ്ങളുടെയും പ്രവർത്തനം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് അവലോകനം നടത്തുകയും ഇവയുടെ നടത്തിപ്പിന് വിശദമായ മാർഗ്ഗരേഖ പുറപ്പെടുവിക്കുകയും വേണം.

## 2.7. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ദുരിതാശ്വാസനിധി

2003 ലെ കേരള മുനിസിപ്പാലിറ്റി/കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (ദുരിതാശ്വാസ നിധി രൂപീകരണവും വിനിയോഗവും) ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം-3(1) പ്രകാരം പേമാരി, വെള്ളപ്പൊക്കം, പ്രകൃതിക്ഷോഭം, അഗ്നിബാധ, കൊടുകാറ്റ്, കടലാക്രമണം, അത്യാഹിതം, മാറാരോഗങ്ങൾ എന്നിവമൂലം ദുരിതം അനുഭവിക്കുന്നവരും നിർമ്മാണമുദായ വ്യക്തികൾക്ക് അവരുടെ ദുരന്തനിവാരണാർത്ഥം അടിയന്തിര ധനസഹായം നൽകുന്നതിനായി ഓരോ നഗരസഭ/ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലും ദുരിതാശ്വാസ നിധി രൂപീകരിക്കാവുന്നതാണ്.

ധനഭേദമില്ലാതെ കലാകായിക വിനോദപരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിച്ചും വ്യക്തികൾ, സംഘടനകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയിൽ നിന്നും സംഭാവനകൾ സ്വീകരിച്ചും നിധിയിലേക്ക് ധനം സ്വരൂപിക്കാവുന്നതാണെങ്കിലും വിവാഹം രജിസ്റ്റർ ചെയ്യാൻ എത്തുന്നവരിൽ നിന്നും കെട്ടിട നിർമ്മാണപെർമിറ്റിനായി അപേക്ഷിക്കുന്നവരിൽ നിന്നും നാമമാത്രമായ തുക ഇടാക്കിയാണ് നിധി സ്വരൂപിക്കുന്നത്. എന്നാൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തിയോ പ്രലോഭനങ്ങളോ വാഗ്ദാനങ്ങളോ നൽകിയോ തുക സ്വരൂപിക്കാൻ പാടുള്ളതല്ല. നിധിയിലേക്ക് നഗരസഭയുടെ/ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഫണ്ടിൽ നിന്നോ സർക്കാരിൽ നിന്നും ലഭിച്ച ഫണ്ടിൽ നിന്നോ തുക കൈമാറ്റം ചെയ്യാൻ പാടുള്ളതല്ല. നിധിയിലേക്ക് നൽകുന്ന സംഭാവനകളിലേക്ക് സെക്രട്ടറി ഒപ്പിട്ട രസീത് നൽകേണ്ടതാണ്. നിധിയുടെ വരവ് ചെലവ് കണക്കുകൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനായി ദേശസാൽകൃത ബാങ്കിലോ, സഹകരണ ബാങ്കിലോ സെക്രട്ടറിയുടെ പേരിൽ ഒരു അക്കൗണ്ട് സൂക്ഷിച്ചു പോരേണ്ടതാണ്. ദുരിതാശ്വാസനിധി ചട്ടങ്ങൾ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പാക്കിയതു സംബന്ധിച്ച് തിരഞ്ഞെടുത്ത് സ്ഥാപനങ്ങളിൽ അവലോകനം നടത്തിയതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ ഇനി പറയുന്നു.

ദുരിതാശ്വാസ നിധിയുടെ വരവ് ചെലവ് കണക്കുകൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനായി പ്രത്യേകം രജിസ്റ്റർ പല നഗരസഭകളിലും/ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും സൂക്ഷിക്കുന്നില്ല. 28.5.2005 മുതൽ കോട്ടയം ജില്ലയിലെ പനച്ചിക്കാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സംഭാവനകൾ സ്വീകരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ലഭിച്ച സംഭാവനകൾക്ക് സെക്രട്ടറി ഒപ്പിട്ട രസീത് നൽകിയിട്ടില്ല. 23.5.2011 മുതൽ മാത്രമാണ് അപ്രകാരം രസീത് നൽകിയിട്ടുള്ളത്. കോട്ടയം ജില്ലയിലെ മുളക്കുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നിധിയെ സംബന്ധിച്ച വരവ് ചെലവ് കണക്കുകളും സംഭാവനകൾ നൽകിയവരുടെ പേരുകളും സെക്രട്ടറി പ്രതിമാസം യോഗത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആയവ സംബന്ധിച്ച കണക്കുകൾ യഥാസമയം ഓഫീസ് നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും ഗ്രാമസഭകളിൽ അറിയിക്കുകയും ചെയ്യുന്നില്ല.

മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ തിരുരങ്ങാടി, ഏലംകുളം എന്നീ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ ദുരിതാശ്വാസ നിധി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ധനസഹായം നൽകിയിട്ടില്ല. ചട്ടം 3(2) പ്രകാരം നിധിയിലേക്ക് ധനസഹായം നടത്തുന്നതിന് യാതൊരു വിധ നിർബന്ധങ്ങൾ ചെലുത്തുകയോ സമ്മർദ്ദങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുകയോ പാടില്ല. എന്നാൽ കൊണ്ടോട്ടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതിയുടെ തീരുമാനപ്രകാരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നിന്നും നൽകുന്ന വിവിധ സേവനങ്ങൾക്ക് ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിലേക്ക് നിശ്ചിത തുക ഇടാക്കുന്നതിന് തീരുമാനം എടുത്തിട്ടുണ്ട്.

ചുവടെപ്പറയുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ദുരിതാശ്വാസ നിധി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അക്കൗണ്ടിലേക്ക് തുകകളൊന്നും വരവ് വന്നിട്ടില്ല.

ജില്ല	സ്ഥാപനം
കോട്ടയം	കുമരകം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്
വയനാട്	പൊഴുതന ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്
പാലക്കാട്	പട്ടഞ്ചേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്
കണ്ണൂർ	കണിച്ചാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്

നിധിയിൽ നിന്നും ധനസഹായം ലഭിക്കുവാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർ നഗരസഭാധ്യക്ഷന്/ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റിന് അപേക്ഷ നൽകേണ്ടതാണ്. അപേക്ഷകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിനായി ഭരണസമിതിയിൽ നിന്നും തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന ഒരു അംഗവും സെക്രട്ടറിയും അടങ്ങുന്ന ഒരു സബ്കമ്മിറ്റി രൂപീകരിക്കേണ്ടതാണ്. നഗരസഭാധ്യക്ഷന്/ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റ് പ്രസ്തുത കമ്മിറ്റിയുടെ ചെയർമാനും സെക്രട്ടറി കൺവീനറും

ആയിരിക്കും. സബ് കമ്മിറ്റിയുടെ അല്ലെങ്കിൽ നഗരസഭാധ്യക്ഷൻ/ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രസിഡന്റിന്റെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം സെക്രട്ടറി നിധിയിൽ നിന്നും തുക പിൻവലിച്ച് അർഹതപ്പെട്ടവർക്ക് വിതരണം ചെയ്യേണ്ടതാണ് (ചട്ടം - 4).

ചുവടെപ്പറയുന്ന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ധനസഹായം നൽകിയതിന് അനുബന്ധമായ വൗച്ചറുകൾ സൂക്ഷിക്കുകയോ വരവ് കണക്കുകൾക്ക് ജി.ഒ(ആർ.റ്റി) 3803/04 തസ്വദവ 30.10.2004 ൽ നിഷ്കർഷിച്ച പ്രകാരം ക്യാഷ് ബുക്ക് സൂക്ഷിക്കുകയോ ധനസഹായത്തിനായി ലഭിച്ച അപേക്ഷകൾ, അനുവദിച്ച ധനസഹായം എന്നിവയുടെ വിവരം ശരിയായ രീതിയിൽ എഴുതി സൂക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല.

ക്രമ നം.	സ്ഥാപനം	ജില്ല	ധനസഹായം സംബന്ധിച്ച അപാകതകൾ
1.	പനച്ചിക്കാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	കോട്ടയം	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ധനസഹായത്തിന് സമർപ്പിച്ച അപേക്ഷകളുടെ വിവരം ലഭ്യമല്ല.</li> <li>2. ധനസഹായം നൽകുന്നതിന് ചട്ടം 4(3) പ്രകാരമുള്ള സബ് കമ്മിറ്റി രൂപീകരിച്ചിട്ടില്ല.</li> <li>3. ധനസഹായം അനുവദിച്ച വൗച്ചറുകൾ, ക്യാഷ് ബുക്ക്, മറ്റു രേഖകൾ, തെളിവുകൾ എന്നിവ സൂക്ഷിക്കുന്നില്ല.</li> </ol>
2	മുളക്കുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. വരവ്-ചെലവ് കണക്കുകൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിന് പ്രത്യേകം രജിസ്റ്റർ സൂക്ഷിക്കുന്നില്ല.</li> <li>2. ധനസഹായം ലഭിച്ചവരുടെ പേരു വിവരങ്ങൾ യഥാസമയം സെക്രട്ടറി ഓഫീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയോ, ഗ്രാമസഭയിൽ അറിയിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല.</li> </ol>
3	കടനാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		തുകയുടെ വിനിയോഗ വിവരം സംബന്ധിച്ച അനുബന്ധ വൗച്ചറുകൾ സൂക്ഷിച്ചിട്ടില്ല.
4	തിരൂർ നഗരസഭ	മലപ്പുറം	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. ധനസഹായം കൈപ്പറ്റിയവരുടെ വിവരങ്ങൾ എഴുതി സൂക്ഷിക്കുന്നില്ല.</li> <li>2. ധനസഹായം നൽകിയതിന്റെ കണക്കുകൾ നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പരസ്യപ്പെടുത്തുന്നില്ല.</li> </ol>
5	കൊണ്ടോട്ടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		അപേക്ഷയില്ലാതെ ധനസഹായം നൽകുന്നു
6	കണ്ണൂർ നഗരസഭ	കണ്ണൂർ	വരവ്-ചെലവ് കണക്കുകൾ എല്ലാമാസവും കൗൺസിലിനു മുമ്പാകെ വയ്ക്കുന്നില്ല.
7	കണിച്ചാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		<ol style="list-style-type: none"> <li>1. അപേക്ഷ, അനുവദിക്കപ്പെട്ട ധനസഹായം എന്നിവ രേഖപ്പെടുത്തുന്നില്ല.</li> <li>2. സബ് കമ്മിറ്റിയുടെ യോഗനടപടികളുടെ മിനിറ്റ്സ് പുസ്തകം സൂക്ഷിക്കുന്നില്ല.</li> </ol>
8	അയ്യൻകുന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്		അപേക്ഷ, അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട്, സബ് കമ്മിറ്റി തീരുമാനം എന്നിവയില്ലാതെ ദുരിതാശ്വാസനിധിയിൽ നിന്നും അനുവദനീയമായ പരിധി ലംഘിച്ച് തുക നൽകുന്നു.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ കടനാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ക്രമവിരുദ്ധമായി ദുരിതാശ്വാസ നിധി അക്കൗണ്ടിൽ നിന്നും 10,000/- രൂപ മെമ്പർമാർക്ക് വീതിച്ചു നൽകാൻ തീരുമാനിച്ചുവെന്ന് 20.4.11 ലെ പഞ്ചായത്ത് കമ്മിറ്റി മിനിട്ട്സിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കടനാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ദുരിതാശ്വാസനിധിയിൽ നിന്നും ചെലവഴിച്ച 7,965/- രൂപ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽ നിന്നുള്ള ചെലവുകളുടെ പരിധിയിൽ വരുന്നില്ല. കാറ്റിലും മഴയിലും കടപുഴകി വീണ മരങ്ങൾ മുറിച്ചു മാറ്റിയതിന് 5,000/- രൂപയും (1000 + 4000) ദക്ഷണ ചെലവിന് 1,365/- രൂപയും ജനറേറ്റിന് 600/- രൂപയും എന്നിങ്ങനെയാണ് 7,965/- രൂപ ചെലവാക്കിയിട്ടുള്ളത്. പ്രകൃതി ദുരന്തത്തോടനുബന്ധിച്ചുള്ള അടിയാത്തര ചെലവുകൾ പ്രസിഡന്റിന്റെ അസാധാരണ ചെലവുകളിൽപ്പെടുത്തി ചെയ്യാവുന്നതാണ്. ഇത് സംബന്ധിച്ച് പ്രത്യേക രജിസ്റ്റർ എഴുതി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും ചെലവിന്റെ കൃത്യമായ രേഖകൾ സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുമാണ്.

പെരുമ്പാവൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ ചട്ടപ്രകാരം രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള സബ് കമ്മിറ്റി, ലഭിക്കുന്ന അപേക്ഷകളിന്മേൽ വാർഡ് കൗൺസിലറുടെ ശുപാർശ, അന്വേഷണ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ റിപ്പോർട്ട് എന്നിവ പരിഗണിച്ചാണ് ധനസഹായം നൽകുന്നത്. രോഗിയുടെ സാമ്പത്തികാവസ്ഥ, രോഗത്തിന്റെ ഗുരുവാവസ്ഥ എന്നിവയ്ക്കും മുൻഗണന നൽകിയാണ് ധനസഹായം അനുവദിക്കുന്നത്. പെരുമ്പാവൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ നഗരസഭാ ചെയർമാന്റെയും കൗൺസിൽ അംഗങ്ങളുടെയും സംഭാവനയായ 31,185/- രൂപയും നഗരസഭാ സെക്രട്ടറിയുടെയും ജീവനക്കാരുടെയും വിഹിതമായ 23,800/- രൂപയുമടക്കം 2010-11 വർഷം അരലക്ഷത്തിലധികം രൂപ സംഭാവനയായി ദുരിതാശ്വാസനിധിയിൽ ലഭിച്ചു.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ അയ്യൻകുന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ഗുണഭോക്താവിന്റെ അപേക്ഷ, അന്വേഷണ റിപ്പോർട്ട്, സബ് കമ്മിറ്റി തീരുമാനം എന്നിവയില്ലാതെ 1,300/- രൂപ ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിൽ നിന്നും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അടിയന്തിര ഘട്ടങ്ങളിൽ അപേക്ഷ കൂടാതെയോ അന്വേഷണം നടത്താതെയോ പ്രസിഡന്റിനു അനുവദിക്കാവുന്ന പരമാവധി തുക 500/- രൂപയാണ്. അയ്യൻകുന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 6.7.2009 നു ശേഷം ദുരിതാശ്വാസ നിധിയിലേക്ക് യാതൊരു വരവും 07.9.2009 നുശേഷം യാതൊരു ചെലവും നടത്തിയിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ഫലത്തിൽ ദുരിതാശ്വാസ നിധി നിഷ്ക്രിയമാണ്.

എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ദുരിതാശ്വാസ നിധിയെ സംബന്ധിച്ച കണക്കുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഒരു രജിസ്റ്റർ എഴുതി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും സംഭാവന നൽകിയവരുടെയും കൈപ്പറ്റിയവരുടെയും പേരു വിവരങ്ങൾ മാസാമാസം കൗൺസിൽ മുന്പാകെ സമർപ്പിക്കേണ്ടതും നോട്ടീസ് ബോർഡിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതുമാണ്. ദുരിതാശ്വാസനിധിയിലേക്ക് സംഭാവന നൽകുന്നവർക്ക് സെക്രട്ടറി ഒപ്പിട്ട അച്ചടിച്ച രസീത് നൽകേണ്ടതാണ്. രസീത് പ്രത്യേകം അച്ചടിച്ച് സ്റ്റോക്കിലെടുത്ത് സൂക്ഷിക്കേണ്ടതാണ്. ഇത്തരത്തിൽ നൽകുന്ന സംഭാവനകൾക്ക് ആദായനികുതി ഇളവുകൾ ലഭിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

## 2.8. തുടർസാക്ഷരതാ പരിപാടി

സാക്ഷരതയിൽ ഒന്നാം സ്ഥാനത്തുള്ള സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. സംസ്ഥാനത്തെ സാക്ഷരതാനിരക്ക് 2011 ൽ 93.91 ശതമാനമാണ്. സാക്ഷരതയിൽ പത്തനംതിട്ട ജില്ല (96.93%) ഏറ്റവും മുന്നിലും പാലക്കാട് ജില്ല (88.49%) ഏറ്റവും പിന്നിലുമാണ്. സാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനത്തിൽ ലോകശ്രദ്ധ പിടിച്ചുപറ്റിയ കേരളം 1998 ഒക്ടോബർ മുതൽ തുടർവിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സാക്ഷരതാമിഷന്റെ കീഴിലുള്ള വിദ്യാഭ്യാസങ്ങൾ മുഖേനയാണ് പ്രാദേശികതലത്തിൽ തുടർ വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി നടന്നു വരുന്നത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളാണ് വിദ്യാഭ്യാസങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുന്നത്. പദ്ധതി നടത്തിപ്പിൽ ഓണറേറിയം വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രേമകുമാർ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.

സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ വിഭാഗം ആളുകൾക്കും തങ്ങളുടെ അറിവും കഴിവും പങ്കാളിത്തവും മെച്ചപ്പെടുത്താൻ സഹായകമായ ബഹുമുഖ അനുപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസ സംവിധാനമാണ് തുടർവിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി. തുടർവിദ്യാഭ്യാസത്തിൽ നാലുതരം വ്യത്യസ്ത പരിപാടികളാണ് ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നത്.

1. തുല്യതാപരിപാടികൾ
2. വരുമാനവർദ്ധകപരിപാടികൾ
3. ജീവിത ഗുണനിലവാരവർദ്ധക പരിപാടികൾ
4. വ്യക്തി താൽപ്പര്യപോഷണ പരിപാടികൾ

1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട് 166(1)-ാം വകുപ്പ് 3-ാം പട്ടിക പ്രകാരം സാക്ഷരതാ പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുടെ ചുമതലയാണ്. 1994 ലെ മുനിസിപ്പാലിറ്റി നിയമം 30(1)-ാം വകുപ്പ് 1-ാം പട്ടിക പ്രകാരം നഗരസഭകൾക്കും സാക്ഷരതാപരിപാടികൾ നടപ്പാക്കാനുള്ള ചുമതലയുണ്ട്. ഈ ചുമതല നിറവേറ്റിയത് സംബന്ധിച്ച് തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പരിശോധന നടത്തുകയുണ്ടായി.

സമ്പൂർണ്ണ പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസ പദ്ധതി (ഒന്നാംഘട്ട തുല്യത) യിൽ ഒരു തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിലെ 15 നും 60 നും മധ്യേ പ്രായമുള്ള ഔപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസം ലഭിക്കാത്ത മുഴുവൻ പേരെയും ജനകീയ ഭരണസമിതിയുടെ പിന്തുണയോടെ ബഹുജനക്യാമ്പിനായി ഒരു നിശ്ചിത സമയത്തിനുള്ളിൽ നാലാം ക്ലാസ്സിന്

തുല്യമായ വിദ്യാഭ്യാസം നൽകുന്നു. ഇതിൻ പ്രകാരം മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ നിലമ്പൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇപ്പോൾ നഗര സഭ), കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ പയ്യന്നൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റി എന്നിവയെ സമ്പൂർണ്ണ പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം നേടിയ ആദ്യ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളായി പ്രഖ്യാപിച്ചു. കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ കിരൺ ഒന്നാംഘട്ടം പദ്ധതിയിലൂടെ 12044 പേരും രണ്ടാംഘട്ടത്തിലൂടെ 2741 പേരും സമ്പൂർണ്ണ പ്രാഥമിക വിദ്യാഭ്യാസം നേടി. കോഴിക്കോട്-ചേളന്നൂർ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, ബാലുശ്ശേരി ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്ത്, കുരാച്ചുണ്ട്, നന്മങ്ങ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ, പാലക്കാട്-കണ്ണാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, ആലപ്പുഴ-ഭരണിക്കാവ് ബ്ലോക്ക്, തിരുവനന്തപുരം-പാറശ്ശാല ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്, കൊല്ലം മൈനാഗ ശ്ശള്ളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് എന്നിവ നാലാംതരം ഒന്നാംഘട്ടം തുല്യത നേടി. കാസറഗോഡ് ജില്ലയിലെ വിജ്ഞാൻ ജ്യോതി പദ്ധതിയും വയനാട് ജില്ലയിലെ പട്ടികവർഗ്ഗക്കാർക്കും മറ്റ് പിന്നാക്ക വിഭാഗക്കാർക്കും പ്രാധാന്യം നൽകിക്കൊണ്ട് അക്ഷരജ്യാലാ പദ്ധതിയും മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ അക്ഷരദീപം പദ്ധതിയും ഇതിന്റെ ഭാഗമായി പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കു തുടക്കം കുറിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ധാരാളം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ഈ പദ്ധതി ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പിലാക്കുന്ന തിനായി മുന്നോട്ട് വന്നിട്ടുണ്ട്.

നാലാം ക്ലാസ്സ് തുല്യത പാസ്സായവർ, ഇടയ്ക്കുവച്ച് പഠനം നിർത്തിയവർ, 5, 6, 7 ക്ലാസ്സുകളിൽ നിന്ന് കൊഴിഞ്ഞുപോയവർ എന്നിവർക്കൊക്കെ വേണ്ടിയാണ് ഏഴാംതരം തുല്യത (രണ്ടാംഘട്ടം) പരിപാടി. കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ ഏഴോം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് സമ്പൂർണ്ണ ഏഴാംതരം തുല്യത പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

അനൗപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്തെ ഏറ്റവും ശ്രദ്ധേയമായ ചുവടുവയ്പാണ് പത്താംതരം തുല്യതാകോഴ്സ്. പത്ത് മാസം ദൈർഘ്യമുള്ള ഈ കോഴ്സ് പാസ്സാകുന്നവർക്ക് എസ്.എസ്.എൽ.സി.ക്കു തുല്യമായി അംഗീകരിച്ച സർട്ടിഫിക്കറ്റാണ് നൽകുന്നത്. ഉദ്യോഗക്കയറ്റം ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് ഭൂരിഭാഗം പഠിതാക്കളും ഏഴാംതരം തുല്യത, പത്താംതരം തുല്യത എന്നീ പരീക്ഷകൾ എഴുതുന്നത്.

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പള്ളിക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ഞായറാഴ്ചകളിലും പൊതുഅവധി ദിവസങ്ങളിലും നിരക്ഷരരെ ഏതെങ്കിലും ഭവനത്തിൽ ഒരുമിച്ചുകൂട്ടിയാണ് ക്ലാസ്സുകൾ നടത്തുന്നത്. വിവിധ തൊഴിൽ പരിശീലനങ്ങൾ, സൗജന്യ ചികിത്സാ ക്യാമ്പുകൾ, വൃദ്ധജനങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള സാന്ത്വനം ക്ലാസ്സുകൾ പഞ്ചായത്തിലെ വിദ്യാർത്ഥികളെ സംഘടിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ബാലവേദി എന്നിവയും നടത്തുന്നുണ്ട്.

കൊല്ലം ജില്ലയിലെ പന്മന ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ തൊഴിൽ പരിശീലനത്തിന് തയ്യാർ ചെയ്ത യൂണിറ്റും, സാരി പെയിന്റിംഗ് യൂണിറ്റും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. ഏറ്റവും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ജനവിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ പ്രധാന പ്രവർത്തനം നാല്, ഏഴ്, പത്ത് ക്ലാസ്സുകളിലെ തുല്യതാ പഠനത്തിലുള്ള പഠിതാക്കളെ തയ്യാറാക്കലാണ്. കൂടാതെ സാക്ഷരതാ പുസ്തക വിതരണം, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവിധ അപേക്ഷാഫോമുകളുടെ വിതരണം, അവ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള സഹായം എന്നിവയും നൽകി വരുന്നു.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ കുറിച്ചി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ തുടർസാക്ഷരതയുടെ ഭാഗമായി ഭക്ഷ്യസംസ്കരണം, സോപ്പ്/പൗഡർ നിർമ്മാണം, തയ്യൽ/എംബ്രോയിഡറി, കുണ്ട് കൃഷി, പുഷ്പകൂട നിർമ്മാണം, ബുക്ക് ബയന്റിംഗ്, തുടങ്ങിയ മുപ്പത്തിയഞ്ചോളം ഇനങ്ങളിലായി പരിശീലന ക്ലാസ്സുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ബുക്ക് ബയന്റിംഗിൽ പരിശീലനം നേടിയിരുന്ന വിദ്യാശ്രീ കുടുബശ്രീ യൂണിറ്റ് നടത്തുന്ന പ്രൊഡക്ഷൻ യൂണിറ്റ് നല്ല രീതിയിൽ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. എരുമേലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ തുടർവിദ്യാഭ്യാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നിന്നും പഠനം പൂർത്തിയാക്കുന്നവർക്ക് തൊഴിൽ എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ വിവിധ തൊഴിൽ പരിശീലന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നു. മണിമല ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ തുല്യതാ പരിപാടിയിൽ പങ്കെടുത്തവർക്ക് ഉപരിപഠനം നടത്താൻ സൗകര്യമുണ്ട്.

ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ കടയത്തൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ തയ്യൽ പരിശീലനം, തയ്യൽ ചെയ്ത റിപ്പയറിംഗ്, പി.എസ്.സി. പരീക്ഷാ പരിശീലനം, പെയിന്റിംഗ്, കരകൗശലനിർമ്മാണം, മലയാളം ടൈപ്പിംഗ് പരിശീലനം, ട്യൂഷൻ ക്ലാസ്സുകൾ എന്നിവ വരുമാന വർദ്ധക പരിപാടികളായി നടപ്പിലാക്കുന്നു. മരിയാപുരം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ സേവന തൽപ്പരരായ പ്രേരകുമാരുടെ പ്രവർത്തനം തുടർവിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനത്തെ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. സാക്ഷരതാ പഠിതാക്കൾക്കുവേണ്ടി കലോത്സവങ്ങളും നടത്തുന്നു. അടിമലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ 2012 മെയ് മാസത്തിലാണ് സാക്ഷരതാ പരിപാടിക്ക് തുടക്കം കുറിച്ചത്. പീരുമേട്, ഉപ്പുതറ, ഇടവെട്ടി എന്നീ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും സാക്ഷരതാപ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി തുടർവിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. വണ്ടിപ്പെരിയാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പ്രധാനമായും തമിഴ് പഠിതാക്കൾ ആയതിനാൽ ഇവർക്ക് ആവശ്യമായ പഠനസഹായികളും സാമഗ്രികളും ലഭ്യമല്ല.



തൃശ്ശൂർ ജില്ലയിലെ പുകക്കോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പ്രേരക്മാർ ജീവിത ഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ എന്ന പരിപാടിയുടെ ആരോഗ്യ ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകൾ നടത്തിക്കൊടുക്കാൻ സഹായിക്കുന്നു. വ്യക്തിഗത താൽപ്പര്യ പരിപോഷണ പരിപാടിയുടെ കുട്ടികൾക്ക് കഥ, കവിതാ മത്സരങ്ങൾ, തുടർവിദ്യാഭ്യാസ കലോത്സവങ്ങൾ എന്നിവ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു.

മലപ്പുറം ജില്ലാ പഞ്ചായത്തും ജില്ലാ സാക്ഷരതാമിഷനും ചേർന്ന് നടപ്പാക്കിയ നവീനമായ പ്രവർത്തനമാണ് സമ്പൂർണ്ണ ബ്രെയിൽ സാക്ഷരത പരിപാടി. ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന്റെ സമ്പൂർണ്ണ സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെയാണ് ഈ പ്രോജക്ട് ആവിഷ്കരിച്ചത്. ചാലിയാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ 2011-12 വർഷത്തിൽ പഠിതാക്കളുടെ എണ്ണത്തിൽ കുറവ് വന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും തുല്യതാപരിപാടി വിജയകരമായി നടക്കുന്നുണ്ട്.

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ രാമനാട്ടുകര ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ 2009-10 ൽ 36,668/- രൂപയും 2011-12 ൽ 15,000/- രൂപയും തുടർവിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനത്തിന് വകയിരുത്തിയെങ്കിലും ഒന്നും തന്നെ ചെലവഴിച്ചിരുന്നില്ല.

കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കണിച്ചാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഇല്ലാത്തതിനാൽ നേരത്തെ പ്രവർത്തിച്ചു വന്നിരുന്ന മൂന്ന് തുടർവിദ്യാഭ്യാസ കേന്ദ്രങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ഒരേണ്ണമായി ചുരുങ്ങി. കോട്ടയം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്ന മൂന്ന് തുടർവിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രങ്ങളിലും ഫർണിച്ചറുകൾ, കമ്പ്യൂട്ടറുകൾ, ടെലിവിഷൻ എന്നീ സൗകര്യങ്ങളൊരുക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രേരക്മാർക്ക് വിവിധ വാർഡുകളിലെ യാത്രാസൗകര്യം കുറഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളിൽ എത്തിച്ചേരാൻ ബുദ്ധിമുട്ട് നേരിടുന്നതായും നാമമാത്രമായ ഓണറേറിയം മാത്രമാണ് ലഭിക്കുന്നതെന്നും വിവിധതരം തൊഴിൽ പരിശീലനങ്ങളും ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകളും നടത്തുന്നതിന് ഫണ്ടിന്റെ ലഭ്യതക്കുറവും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുകയുണ്ടായി. മുഴുപ്പിലങ്ങാട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ തുടർവിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രങ്ങളുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തുന്ന ബോധവൽക്കരണ ക്ലാസ്സുകളിൽ ജനപങ്കാളിത്തം കുറവാണ്. പഞ്ചായത്തിലെ പ്രവർത്തനം നിലച്ച തുടർവിദ്യാഭ്യാസ പുനരാരംഭിക്കുന്നതിനോ അവിടെ ഉപയോഗിക്കാതെ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ മറ്റേതെങ്കിലും തുടർവിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രത്തിലേക്ക് മാറ്റി ഉപയോഗിക്കുന്നതിനോ നടപടികൾ ആവശ്യമാണ്. തലശ്ശേരി മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ തുടർവിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രങ്ങളിലേക്കുള്ള പഠിതാക്കളെ സർവ്വകലിളകലയുടെ കണ്ടത്തി, തുടർപഠനത്തിനുവേണ്ട പ്രായോഗിക നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകി, അവരെ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിലേക്ക് കൊണ്ടുവരാൻ വേണ്ട ശ്രമങ്ങൾ സാക്ഷരതാകേന്ദ്രങ്ങളിൽ മികച്ച രീതിയിൽ നടന്നുവരുന്നതായാണ് കാണുന്നത്.

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ തുടർസാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നുണ്ടെങ്കിലും ആവശ്യമായ സ്ഥല സൗകര്യങ്ങളുടെ അഭാവം കാര്യക്ഷമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് തടസ്സം നിൽക്കുന്നു. ആയതിനാൽ പഠിതാക്കൾക്ക് പരിശീലനം നൽകുന്നതിനോ പുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിനോ ആവശ്യമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കിയിട്ടില്ല. കുടിവെള്ളം, വൈദ്യുതി, ഇരിപ്പിടങ്ങൾ, കമ്പ്യൂട്ടറുകൾ, ടോയ്ലെറ്റ് സൗകര്യങ്ങൾ, പരിശീലന ഉപകരണങ്ങൾ എന്നിവയുടെ കുറവ് തുടർസാക്ഷരതാ പ്രവർത്തനത്തെ ബാധിക്കുന്നുണ്ട്.

തുടർസാക്ഷരതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ലഭിക്കേണ്ടതായ ധനസഹായം യഥാസമയം സർക്കാരിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നില്ല. ഇതുകാരണം പഞ്ചായത്ത് ഫണ്ടിൽ നിന്നും തുക നൽകേണ്ടതായും ആയതിന് ഭരണസമിതി തീരുമാനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിക്കേണ്ടി വരുന്നതിനാലും യഥാസമയം പ്രേരക്മാർക്ക് ഓണറേറിയം, ടി.എ. ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകുന്നതിന് കാലതാമസം നേരിടുന്നു. തുടർവിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടിക്കായി പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ നിന്നോ, തനതു ഫണ്ടിൽ നിന്നോ പ്രത്യേക ഫണ്ട് മാറ്റിവെയ്ക്കുക, വിവിധ ഏജൻസികളുടെ വിദ്യാഭ്യാസകേന്ദ്രങ്ങളെ ബന്ധിപ്പിക്കുക, തൊഴിൽ പരിശീലനങ്ങളും ഇതര പ്രോഗ്രാമുകളും നടത്തുന്നതിന് സാക്ഷരതാമിഷൻ ഫണ്ട് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ തുടർ വിദ്യാഭ്യാസ പരിപാടി വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കുക മുതലായ നടപടികളിലൂടെ തുടർ വിദ്യാഭ്യാസ മേഖല അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കാവുന്നതാണ്. പ്രേരക്മാർക്ക് ഇപ്പോൾ നൽകുന്ന നാമമാത്രമായ ഓണറേറിയം ഉയർത്താനും ഈ രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന സന്നദ്ധപ്രവർത്തകരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും നടപടി വേണം.

**തൃപ്യാപരീക്ഷയും ഗുണഭോക്താക്കളും**

ജില്ല	പഞ്ചായത്ത്	വർഷം	തൃപ്യാപരീക്ഷ വിജയിച്ചവർ/ പങ്കെടുത്തവർ		
			4 - ഓതരം	7 - ഓതരം	10 - ഓതരം
തിരുവനന്തപുരം	പള്ളിക്കൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	8	7	7
കൊല്ലം	പന്മന ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2009 - 10	4	6	22
		2010 - 11	6	8	24
കോട്ടയം	മുട്ടപ്പള്ളി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	8	8	7
	കനകപ്പാലം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	9	10	7
	എരുമേലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	-	-	12
ഇടുക്കി	കടയത്തൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	20	10	12
		2011 - 12	5	5	10
	ഞരളപ്പുഴ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	20	20	10
		2011 - 12	5	15	10
	കാഞ്ഞാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	10	5	13
		2011 - 12	5	15	16
മലപ്പുറം	കോഡൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2011 - 12	28	11	11
	തിരുവാലി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2011 - 12	29	13	46
	കുറുവ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2009 - 10	-	-	20
		2010 - 11	-	-	41
	ഏലകുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2009 - 10	10	10	28
		2010 - 11	8	9	25
	തിരുരങ്ങാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	157	88	115
		2011 - 12	33	77	134
	ആലിപ്പറമ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2009 - 10	4	9	8
		2010 - 11	4	6	11
	ചാലിയാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2010 - 11	31	27	-
	എടപ്പറ്റ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	2008 - 09	5	4	12
	”	2009 - 10	4	4	-
	”	2010 - 11	4	5	-
”	2011 - 12	7	9	4	

# പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ടുകൾ



◆ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യപരിപാലനം



◆ ◆ കൃഷിഫാമുകളും കാർഷികാഭിവൃദ്ധിയും



◆ ◆ ◆ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ആരോഗ്യമേഖലയും



◆ ◆ ◆ ◆ മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പദ്ധതി



# 3.1. തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങളിലെ വരമാലിന്യപരിപാലനം



## പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ട്

കേരളം നേരിടുന്ന ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങളിലൊന്നായി വരമാലിന്യപരിപാലനം മാറിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വ്യക്തമായ ആസൂത്രണവും, കൃത്യമായ നിർവ്വഹണവും ഇല്ലാത്തതിനാൽ വരമാലിന്യ സംസ്കരണം ഒട്ടേറെ പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. കോടിക്കണക്കിന് രൂപ ഈ മേഖലയിൽ ചെലവഴിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഗുണകരമായ ഫലങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ആരോഗ്യത്തിനും പരിസ്ഥിതിക്കും കനത്ത ദീഷണി മാലിന്യങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴും, അനുയോജ്യമായ ശാസ്ത്രീയമാർഗ്ഗങ്ങൾ അവയുടെ നിർമ്മാർജ്ജനത്തിനായി നടപ്പാക്കാനായിട്ടില്ല. കാര്യക്ഷമമായ വരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനങ്ങളുള്ള തദ്ദേശഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾ നാമമാത്രമാണ്. അശാസ്ത്രീയമായ വരമാലിന്യസംസ്കരണമാണ് മിക്ക തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലും നടക്കുന്നത്. വലിയൊരു ശതമാനം വരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളും, ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളും പ്രവർത്തനരഹിതങ്ങളാണ്. വരമാലിന്യപരിപാലനരംഗത്തെ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫണ്ട് വിനിയോഗം കാര്യക്ഷമമല്ല. ഈ മേഖലയിലെ പുതിയ വെല്ലുവിളികളായ ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങൾ, ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ, നിർമ്മാണമേഖലയിലെ മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ കൃത്യമായ സംവിധാനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിൽ വന്നിട്ടില്ല. ഭരണതലത്തിൽ എന്നതിനു പുറമേ, ജനങ്ങളുടെ ക്രിയാത്മക സഹകരണത്തോടും കൂടിയേ വിജയകരമായ വരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാനാവൂ.

വിഷയവിവരം	ഖണ്ഡിക	പേജ്
ആമുഖം	3.1.1	37
ഓഡിറ്റ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ	3.1.2	38
ഓഡിറ്റ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ	3.1.3	39
ഓഡിറ്റിന്റെ രീതി, വ്യാപ്തി	3.1.4	39
<b>ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ</b>	3.1.5	40
മാലിന്യങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനം	3.1.5.1	40
വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിടങ്ങൾ	3.1.5.2	43
വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഘടന	3.1.5.3	44
വരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനങ്ങൾ	3.1.5.4	44
വരമാലിന്യങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി വേർതിരിക്കുന്നില്ല	3.1.5.5	49
വരമാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ പ്രാക്യതം	3.1.5.6	49
നിലവിലുള്ള വരമാലിന്യ പരിപാലന മാർഗ്ഗങ്ങൾ	3.1.5.7	51
അശാസ്ത്രീയമായ വരമാലിന്യസംസ്കരണം	3.1.5.8	53
തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളും മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനുള്ള ഭൂമിയും	3.1.5.9	55
വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനവും, പ്ലാന്റുകളുടെ സ്ഥാപിതശേഷിയും	3.1.5.10	56
പ്ലാന്റുകൾക്ക് അനുവദിച്ച തുകകൾ നിഷ്ക്രിയം	3.1.5.11	61
ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ വൻപരാജയമായി	3.1.5.12	63
തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫണ്ടുവിനിയോഗം കാര്യക്ഷമമല്ല	3.1.5.13	67
തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനകീയ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ	3.1.5.14	70
വികേന്ദ്രീകൃത വരമാലിന്യപരിപാലനം	3.1.5.15	72
പ്ലാസ്റ്റിക്സിന്റെ വിപത്തുകൾ	3.1.5.16	74
ശുചിത്വമിഷൻ	3.1.5.17	75
<b>വരമാലിന്യപരിപാലനരംഗത്തെ പുതിയ വെല്ലുവിളികൾ</b>	3.1.6	78
ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങൾ	3.1.6.1	78
ഇ - മാലിന്യങ്ങൾ	3.1.6.2	80
നിർമ്മാണ മേഖലയിലെ മാലിന്യങ്ങൾ	3.1.6.3	82
നിഗമനങ്ങൾ	3.1.7	83
ശുപാർശകൾ	3.1.8	84



### 3. 1. 1. ആമുഖം

ദ്രുതഗതിയിലുള്ള നഗര വൽക്കരണവും, ഉപഭോഗരീതികളിൽ പ്രതിഭിന്നമുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങൾ എന്നിവ കേരളത്തിലെ ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ അളവിൽ ഗണ്യമായ വർദ്ധനയാണ് വരുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിലുള്ള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾക്കും, പരിസ്ഥിതിക്കും താങ്ങാൻ കഴിയുന്നതിനും അപ്പുറത്തേക്ക് മാലിന്യങ്ങളുടെ പുറംതള്ളൽ വർദ്ധിച്ചു കഴിഞ്ഞു.



തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിലെ പാതയോരത്തെ മാലിന്യകുമാരം

44 പുഴകളും, ലക്ഷക്കണക്കിന് കിണറുകളും, ആയിരക്കണക്കിന് കുളങ്ങളും, എണ്ണമറ്റ തോടുകളും, ജല

സ്രോതസ്സുകളുമുള്ള കേരളം പോലൊരു ചെറിയ ദ്വീപദേശത്ത് ആയിരക്കണക്കിന് ടൺ മാലിന്യങ്ങൾ ദിവസവും സംസ്കരിക്കപ്പെടാതിരിക്കുമ്പോൾ പ്രശ്നം വളരെ സങ്കീർണ്ണമായി മാറുന്നു. വർഷത്തിൽ ശരാശരി 160 ദിവസമെങ്കിലും കേരളത്തിൽ മഴ ലഭിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് തന്നെ മാലിന്യസംസ്കരണം ശരിയായി നടക്കാതിരുന്നാൽ കടുത്ത ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾക്കും, ജലസ്രോതസ്സുകളുടെ മലിനീകരണത്തിനും അത് കാരണമാകും.

കേരളത്തിലെ ഉയർന്ന ജനസാന്ദ്രത, മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാനും, വിജയകരമായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനും ഒട്ടേറെ പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിന് 859 പേർ എന്നതാണ് സംസ്ഥാനത്തെ ജനസാന്ദ്രത. എന്നാൽ നഗരപ്രദേശങ്ങളിൽ ഇത് ചതുരശ്ര കിലോമീറ്ററിന് 3000 ത്തിനും മേലെയാണ്. കഴിഞ്ഞ 10 വർഷത്തിനുള്ളിൽ കേരളത്തിലെ നഗരജനസംഖ്യയിൽ 95% ത്തിന്റെ വർദ്ധനയാണ് ഉണ്ടായിരിക്കുന്നത്. ഖരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ കുതിച്ചുചാട്ടമാണ് കേരളത്തിലുണ്ടാവാനു പോകുന്നതെന്ന് ഇത് വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഖരമാലിന്യങ്ങളെ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നു തന്നെ കൃത്യമായി വേർതിരിച്ചു ശേഖരിക്കാൻ കഴിയാതെ പോകുന്നതാണ്, മാലിന്യ സംസ്കരണ രംഗത്തെ പ്രതിസന്ധിയുടെ കാരണങ്ങളിൽ പ്രധാനം. പൊതുജനങ്ങളുടെ ദാഗത്തുനിന്നും ഗുണകരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഉണ്ടായാൽ മാത്രമേ ഈ സ്ഥിതിയിൽ മാറ്റം വരുത്താനാവൂ.

കേരളത്തിൽ ഒരു ടൺ ഖരമാലിന്യം പരിപാലനം ചെയ്യുന്നതിന് 1200 രൂപ മുതൽ 2400 രൂപ വരെയാണ് ചെലവ് എന്നാണ് കണക്കാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇങ്ങനെ നോക്കുമ്പോൾ കോടിക്കണക്കിന് രൂപയാണ് ഓരോ വർഷവും മാലിന്യപരിപാലനത്തിനായി സംസ്ഥാനത്ത് ചെലവഴിക്കപ്പെടുന്നത്. പക്ഷേ, ഇത്തരമൊരു കനത്ത മുതൽ മുടക്കിന് അനുസൃതമായ പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നില്ല എന്നു മാത്രമല്ല, പകർച്ചവ്യാധികൾ പടരാൻ പാകത്തിൽ കേരളം മലിനമാകുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും ജനസാന്ദ്രത കൂടിയ സംസ്ഥാനങ്ങളിലൊന്നാണ് കേരളം. ഇക്കാരണത്താൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നിയമം അനുശാസിക്കുന്ന ചട്ടക്കൂടുകൾക്കുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് അനുയോജ്യമായ സ്ഥലം കണ്ടെത്താൻ കഴിയുന്നില്ല. പൊതുജനങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ശക്തമായ എതിർപ്പുമൂലം കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും മാലിന്യസംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ തുടങ്ങാൻ കഴിയാത്ത സ്ഥിതിയാണുള്ളത്.

ഖരമാലിന്യങ്ങൾ മൂലമുള്ള പ്രതിസന്ധികൾ സംസ്ഥാനത്ത് രൂക്ഷമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴും, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വ്യക്തമായ ഖരമാലിന്യപരിപാലന പദ്ധതികൾ ഇല്ല എന്നുള്ളത് വളരെ ഗുരുതരമായ സ്ഥിതി വിശേഷമാണ്. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ മാലിന്യ സംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പുലർത്തുന്ന ഉദാസീനതയാണ് പൊതുജന പ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്ക് കാരണമായിത്തീരുന്നത്.

കേരളത്തിലെ ഖരമാലിന്യങ്ങളിൽ 80% തോളും ജൈവമാലിന്യങ്ങളാണ്. ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ അഴുകുമ്പോൾ 25-30% വരെ മീഥേനായി മാറും. തുറസായ സ്ഥലങ്ങളിൽ കിടന്നു കുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ അന്തരീക്ഷത്തിലേക്ക് മീഥേൻ വാതകം വ്യാപിക്കാൻ ഇടയാക്കുന്നു. കാർബൺ ഡൈ ഓക്സൈഡിനേക്കാൾ 20 മടങ്ങ് ആഗോളതാപനശേഷിയുള്ള വാതകമാണ് മീഥേൻ. ഇതു ബയോഗ്യാസായി ഊർജ്ജാവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കുവാൻ സാധ്യതയുള്ളതുമാണ്.

ലോകം 1950 കളിൽ വികസിപ്പിച്ചെടുത്ത സാങ്കേതിക വിദ്യയായ വിൻഡ്രോകമ്പോസ്റ്റിങ്ങാണ് മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായി കേരളത്തിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. കേന്ദ്രനിയമങ്ങളും വിൻഡ്രോകമ്പോസ്റ്റിങ്ങ് ആണ് നഗരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് മുഖ്യമായും ശുപാർശ ചെയ്യുന്നത്. എന്നാൽ കേരളത്തിന് അനുയോജ്യമല്ലാത്ത സാങ്കേതികവിദ്യയാണിത്. വിൻഡ്രോകമ്പോസ്റ്റിങ്ങ് നടത്താൻ അന്തരീക്ഷ ആർദ്രത 55% ത്തിൽ കൂടാൻ പാടില്ല. എന്നാൽ, ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവുമധികം മഴ ലഭിക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലൊന്നായ കേരളത്തിൽ അന്തരീക്ഷ ആർദ്രത പൊതുവേ ഇതിലും കൂടുതലായിരിക്കും. മഴക്കാലത്ത് കേരളത്തിലെ അന്തരീക്ഷ ആർദ്രത 90% നും മേലേയാണ്. ഖരമാലിന്യ പരിപാലന രംഗത്ത് കേരളം പുതിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ പരീക്ഷിക്കേണ്ട കാലം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

പരമ്പരാഗതമായ മാലിന്യപ്രശ്നങ്ങളിൽ വ്യക്തമായ ആസൂത്രണവും, പ്രവർത്തനങ്ങളും ഇല്ലാത്ത അവസ്ഥയിലേക്കാണ് ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ, ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഭീഷണിയുമുള്ളത്. ഏറ്റവും അപകടകാരികളായ മാലിന്യങ്ങളുടെ ഗണത്തിൽപ്പെടുന്ന ഇ-മാലിന്യങ്ങളും, ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങളും കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ സംസ്ഥാനത്ത് യാതൊരു സംവിധാനവുമില്ല. നാല് നൂറ്റാണ്ടിലേറെക്കാലം ജീർണ്ണിക്കാൻ സമയമെടുക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് വലിയൊരു വിപത്തായി മാറിക്കഴിഞ്ഞു.

കേന്ദ്രീകൃതമായ ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങളാണ് സംസ്ഥാനത്ത് ഇപ്പോഴുള്ളത്. എന്നാൽ വളരെ ചെറിയൊരു വിജയശതമാനം മാത്രമേ ഇതിനുള്ളൂവെന്ന് ഉദാഹരണങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു. കൂടാതെ ലോകം കൈയൊഴിഞ്ഞ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ മാതൃക കൂടിയാണിത്. വികേന്ദ്രീകൃതമായ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പരിപാടികളിലൂടെ മാത്രമേ ഈ പ്രശ്നം പരിഹരിക്കാനാകൂ. ഇപ്പോൾ ഈ ദിശയിലാണ് സർക്കാരിന്റെയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ.



കോഴിക്കോട് നഗരത്തിലെ അരാസ്ത്രിയമായ മാലിന്യകത്തിക്കൽ

### 3.1.2. ഓഡിറ്റ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ

ഇനിപ്പറയുന്നവയായിരുന്നു ഓഡിറ്റ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ ;

- ❖ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിടം, ഉൽപ്പാദനം, സംസ്കരണം എന്നിവയെപ്പറ്റി പഠനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ടോ ?
- ❖ ഖരമാലിന്യങ്ങളെ സംബന്ധിക്കുന്ന സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുന്നുണ്ടോ?
- ❖ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യ ശേഖരണ സംവിധാനം കാര്യക്ഷമമാണോ? മാലിന്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിലെ നിബന്ധനകൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടോ?
- ❖ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായി തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി നടക്കുന്നുണ്ടോ? ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളും, ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളും ശരിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടോ?

- ❖ ഖരമാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥം ചെലവഴിച്ച തുകകൾ ഗുണകരമായി തീർന്നിട്ടുണ്ടോ? ഈ മേഖലയിലുള്ള തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫണ്ട് വിനിയോഗം കാര്യക്ഷമമാണോ ?
- ❖ മാലിന്യസംസ്കരണ രംഗത്ത് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ വികേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നുണ്ടോ?
- ❖ മാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ഭൂമി വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടോ? ആയത് പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടോ?
- ❖ പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ടോ?
- ❖ ഖരമാലിന്യപരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡ്, ശുചിത്വമിഷൻ എന്നിവയുടെ സേവനങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടോ ?
- ❖ മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് ജനകീയ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ തടസ്സമാകുന്നുണ്ടോ? അവ പരിഹരിക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ട നടപടികളേവ?
- ❖ ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങൾ, ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പരിപാലനം എത്രത്തോളം കാര്യക്ഷമമാണ്?



**3.1.3. ഓഡിറ്റ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ**

- ❖ 1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമത്തിലെ 219(എ) മുതൽ 219 (എസ്) വരെയുള്ള വകുപ്പുകൾ
- ❖ 1994 ലെ കേരള മുനിസിപ്പൽ നിയമത്തിലെ പ്രസക്തമായ വകുപ്പുകൾ.
- ❖ 2000 ത്തിലെ മുനിസിപ്പൽ ഖരമാലിന്യ (പരിപാലനവും കൈകാര്യം ചെയ്യലും) ചട്ടങ്ങൾ
- ❖ 1998 ലെ ആശുപത്രി മാലിന്യ (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) ചട്ടങ്ങൾ
- ❖ 2011 ലെ ഇ-മാലിന്യ (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) ചട്ടങ്ങൾ
- ❖ സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള മാർഗ്ഗരേഖകളും, നിർദ്ദേശങ്ങളും
- ❖ ശുചിത്വമിഷന്റെ നിർദ്ദേശങ്ങളും, മാർഗ്ഗരേഖകളും.
- ❖ മുനിസിപ്പൽ ഖരമാലിന്യപരിപാലന മാനുവലിലെ പ്രസക്തഭാഗങ്ങൾ
- ❖ ഖരമാലിന്യ പരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കേന്ദ്രസംസ്ഥാന സർക്കാരുകൾ കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളും, നിർദ്ദേശങ്ങളും, നയപരിപാടികളും.



**3.1.4. ഓഡിറ്റിന്റെ രീതി, വ്യാപ്തി**

കേരളത്തിലെ 45 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 2010-11, 2011-12 വർഷങ്ങളിൽ ഖരമാലിന്യപരിപാലനരംഗത്ത് നടന്നിട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ 2012 സെപ്തംബർ, നവംബർ മാസങ്ങളിലായി പ്രവർത്തനക്ഷമതാ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കി . മേൽ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ബന്ധപ്പെട്ട ഫയലുകളുടെ പരിശോധന, നേരിട്ടുള്ള സ്ഥലസന്ദർശനം, സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡ്, ശുചിത്വമിഷൻ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള വിവരശേഖരണം തുടങ്ങിയവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് പ്രവർത്തനാവലോകന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഓഡിറ്റിന് വിധേയമാക്കിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പട്ടിക അനുബന്ധം 2 ആയി നൽകിയിരിക്കുന്നു. പഠനം നടത്തിയ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ 23 എണ്ണം ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും, 17 എണ്ണം നഗരസഭകളും 5 എണ്ണം സിറ്റികോർപ്പറേഷനുകളുമാണ്.



### 3.1.5. ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ

#### 1. കേരളത്തിലെ മാലിന്യങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനം - കണക്കുകൾ ലഭ്യമല്ല

കേരളത്തിൽ പ്രതിദിനമുണ്ടാകുന്ന വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ആധികാരികമായ കണക്കുകൾ ലഭ്യമല്ല. ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടന്നിട്ടുള്ള പഠനങ്ങളും തുലോം കുറവാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഉണ്ടാകുന്ന മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിന്റെ കൃത്യമായ കണക്കുകൾ സൂക്ഷിക്കണമെന്ന് ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അതൊട്ടും തന്നെ പാലിക്കപ്പെടുന്നില്ല. വരമാലിന്യത്തിന്റെ അളവു തിട്ടപ്പെടുത്താൻ കോർപ്പറേഷനുകളും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും നിലവിൽ അവലംബിച്ചു വരുന്ന മാർഗ്ഗം തികച്ചും അശാസ്ത്രീയമാണ്. ഓരോ ദിവസവും ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങളുടെ അളവിനനുസരിച്ച് മാത്രമാണ് ആകെ വരമാലിന്യങ്ങളുടെ അളവ് കണക്കാക്കുന്നത്. വരമാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരണത്തിനു കൊണ്ടുപോകുന്നതിന് മുൻപ് അളവ് തിട്ടപ്പെടുത്താനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ നിലവിലുള്ള നഗരസഭകൾ/മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ വിരലിൽ എണ്ണാവുന്നവയാണ്. ഇക്കാരണങ്ങൾ കൊണ്ടുതന്നെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വരമാലിന്യങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടു നൽകുന്ന കണക്കുകൾ ഒട്ടുംതന്നെ ആധികാരികമല്ല. വിവിധ സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നു ദിനംപ്രതിയുള്ള മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിന്റെ തോതുകളും ശരിയായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

വരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനത്തിലെ വളരെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന സംഗതിയാണ് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വരമാലിന്യങ്ങളുടെ അളവ് ശരിയായി തിട്ടപ്പെടുത്തുക എന്നത്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ മാത്രമേ കാര്യക്ഷമമായ വരമാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതികൾ സാധ്യമാകൂ. കേരളം അതീവഗുരുതരമായ വരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്രതിസന്ധിയിലേക്ക് നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴും, അടിസ്ഥാനപരമായ വിവരശേഖരണം പോലും നടത്താൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നത് വലിയ വീഴ്ചയാണ്. അടിസ്ഥാന വിവരങ്ങളുടെ അഭാവമാണ് വരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ പാളിപ്പോകുന്നതിന്റെ പിന്നിലെ പ്രധാന കാരണം.

കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള സമഗ്ര പഠനറിപ്പോർട്ടുകൾ ദുർലഭമാണ്. ഈ മേഖലയിൽ നടന്നിട്ടുള്ള എടുത്തു പറയാവുന്ന പഠനം 2006 ൽ കേരള സുസ്ഥിര നഗരവികസന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി (കെ.എസ്.യു.ഡി.പി.) നടത്തിയിട്ടുള്ളതാണ്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തെ കുറിച്ചുള്ള ഒരു പഠന റിപ്പോർട്ട് ശുചിത്വമിഷൻ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

**കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം	ജനസംഖ്യ (2001)	പ്രതിശീർഷ മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ഗ്രാം)	ആകെ മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ/പ്രതിദിനം)	ജനസംഖ്യ (2006)	പ്രതിശീർഷ മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ഗ്രാം)	ആകെ മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ/പ്രതിദിനം)
കോർപ്പറേഷനുകൾ (5)	2456618	435	1069	2543812	465	1183
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ (53)	2731093	250	683	2328030	268	758
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ (999)	23574449	175	4126	24411200	187	4565
<b>ആകെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം</b>			<b>5878 (2001)</b>			<b>6506 (2006)</b>

(അവലംബം ശുചിത്വമിഷൻ പഠനറിപ്പോർട്ട് - 2006)

കേരളത്തിലെ പ്രതിശീർഷ മാലിന്യഉൽപ്പാദനം 2006 ലെ കണക്കുകൾ പ്രകാരം 306.6 ഗ്രാമാണ്. കോർപ്പറേഷനുകളിൽ ഇത് കുടുതലും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ കുറവുമാണ്.

ലോകബാങ്കിന്റെ നഗരവികസന വിഭാഗം (കിഴക്കൻ ഏഷ്യ-പസഫിക് മേഖല), വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ പ്രതിവർഷമുണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവിന്റെ തോതിനെക്കുറിച്ച് വിശദമായ പഠനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ പ്രതിവർഷമുണ്ടായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന വർദ്ധനവിന്റെ തോതും കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ട്.

ആകെ ദേശീയോത്പാദനം (ജി.എൻ.പി), പ്രതിവർഷ മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം എന്നിവ തമ്മിലുള്ള ബന്ധം പരിഗണിക്കുമ്പോൾ, പ്രതിവർഷം മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിലുണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവിന്റെ നിരക്ക് 1.41% ആണെന്നാണ് ലോകബാങ്ക് പഠനങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കാൻ ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവ് ഇനിപ്പറയും പ്രകാരമാണ്.

**കേരളത്തിലെ പ്രതിദിന വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം	ആകെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ/പ്രതിദിനം)						
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
കോർപ്പറേഷനുകൾ	1183	1200	1216	1233	1250	1268	1285
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	758	769	780	791	801	812	823
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	4561.5	4629	4694	4760	4827	4895	4964
<b>ആകെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം</b>	<b>6502.5</b>	<b>6598</b>	<b>6690</b>	<b>6784</b>	<b>6878</b>	<b>6975</b>	<b>7072</b>

വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കാൻ ഉണ്ടാകുന്ന വർദ്ധനവിന്റെ സൂചകങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, 2012 ൽ കേരളത്തിലെ പ്രതിദിന മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം 7072 ടണ്ണാണ്. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, കേരളത്തിൽ പ്രതി വർഷമുള്ള വരമാലിന്യോൽപ്പാദനത്തിന്റെ അളവ് പട്ടികയിൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

**കേരളത്തിലെ പ്രതിവർഷ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം	ആകെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ/പ്രതിദിനം)		
	2006	2007	2012
കോർപ്പറേഷനുകൾ	456250	462820	469025
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	292365	296380	300395
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	1761855	1786675	1811860
<b>ആകെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം</b>	<b>2510470</b>	<b>2545875</b>	<b>2581280</b>

കേരളത്തിലെ പ്രതിവർഷ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം 2012 ൽ 25.81 ലക്ഷം ടൺ ആണ്.

**വരമാലിന്യത്തിന്റെ അളവ്- തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ നൽകുന്ന കണക്കുകളിൽ വൈരുദ്ധ്യം.**

കേരളത്തിലെ കോർപ്പറേഷനുകളും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വരമാലിന്യത്തിന്റെ അളവിനെക്കുറിച്ച് നൽകുന്ന കണക്കുകൾ പൊരുത്തപ്പെടുന്നവയല്ല. 2010-11 വർഷത്തിലെ വാർഷിക പ്രതീകയുടെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിനു നൽകിയ കണക്കുകളും, ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പിനു നൽകിയ കണക്കുകളും തമ്മിൽ വൈരുദ്ധ്യമുണ്ട്. ഉദാഹരണങ്ങൾ പട്ടികയിൽ;

കോർപ്പറേഷൻ	പ്രതിദിന വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ)	
	സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിനു നൽകിയ പ്രതീകയിലെ കണക്ക്	ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പിന് നൽകിയ കണക്ക്
തിരുവനന്തപുരം	100	328.77
കൊല്ലം	110	45
കൊച്ചി	വിവരം നൽകിയിട്ടില്ല	250
തൃശ്ശൂർ	33	80
കോഴിക്കോട്	300	70.1

മുനിസിപ്പാലിറ്റി	പ്രതിദിന വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ)	
	സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിനു നൽകിയ പത്രികയിലെ കണക്ക്	ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പിന് നൽകിയ കണക്ക്
തിരുവല്ല	15	0.54
കായംകുളം	16	12.87
ആലപ്പുഴ	57.5	വിവരം നൽകിയിട്ടില്ല
ചങ്ങനാശ്ശേരി	12	6
കോട്ടയം	30	വിവരം നൽകിയിട്ടില്ല
ആലുവ	വിവരം നൽകിയിട്ടില്ല	18
പെരുമ്പാവൂർ	വിവരം നൽകിയിട്ടില്ല	0.60
തിരൂർ	15	6
തലശ്ശേരി	40	വിവരം നൽകിയിട്ടില്ല
കണ്ണൂർ	35	21.9
കാസർഗോഡ്	15	0.68

തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ പ്രതിദിനം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വരമാലിന്യങ്ങളുടെ അളവിനെ സംബന്ധിച്ച് കോർപ്പറേഷനുകൾക്കും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കൃത്യമായ ധാരണയില്ലെന്ന് മേൽകണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഒരു ഏജൻസിക്ക് വകുപ്പിനും ഒരേ വിഷയം സംബന്ധിച്ച് നൽകിയ കണക്കുകളിലാണ് ഇത്രയും വലിയ അന്തരമുള്ളത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ശരിയായ ഗൗരവം ഈ വിഷയത്തിൽ കൈക്കൊള്ളേണ്ട സമയം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

**വരമാലിന്യങ്ങളുടെ അളവു സംബന്ധിച്ച് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ കൃത്യമായ പഠനം നടത്തുന്നില്ല**

വരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ കാര്യക്ഷമമായി ആസൂത്രണം ചെയ്യുവാനും, വിജയകരമായി നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകാനും വിവരശേഖരണം അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. എന്നാൽ ഇക്കാര്യത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അവസ്ഥ ഒട്ടുംതന്നെ ആശാവഹമല്ല. തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള പഠനവും, വിവരശേഖരണവും നടത്തിയിട്ടുള്ള തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വിരളമാണ്. വരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ പരാജയപ്പെടാൻ ഇതു കാരണമാകുന്നു. വരമാലിന്യങ്ങളെപ്പറ്റി വിവിധ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുള്ള പഠനങ്ങൾ/വിവരശേഖരണങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ പട്ടികയിൽ;

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	പ്രതിവർഷം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വരമാലിന്യം (ടൺ)	വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തെ സംബന്ധിച്ച് നടത്തിയിട്ടുള്ള പഠനം/വിവരശേഖരണം
പോത്തൻകോട്	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
കൊട്ടാരക്കര	2500	പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്
ചിറ്റാർ	550	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
കട്ടപ്പന	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
ഉഴവൂർ	45	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
വടവുകോട്- പുത്തൻകുരിശ്	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
അരിമ്പുർ	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
ആലത്തൂർ	1157	പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്
കൊണ്ടോട്ടി	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
സുൽത്താൻബത്തേരി	1700	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
മുഴപ്പിലങ്ങാട്	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
മംഗൽപാടി	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല



മിക്ക ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും, വരമാലിന്യങ്ങളെപ്പറ്റി പഠനങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ നടത്തിയിട്ടില്ലെന്ന് പട്ടിക വ്യക്തമാക്കുന്നു. കൂടാതെ വ്യക്തമായ പഠനം നടത്താതെയാണ് പല പഞ്ചായത്തുകളും, മാലിന്യങ്ങളുടെ അളവിനെപ്പറ്റി നിഗമനത്തിൽ എത്തിയിട്ടുള്ളത്. മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ അവസ്ഥയും വ്യത്യസ്തമല്ല. വിശദാംശങ്ങൾ പട്ടികയിൽ

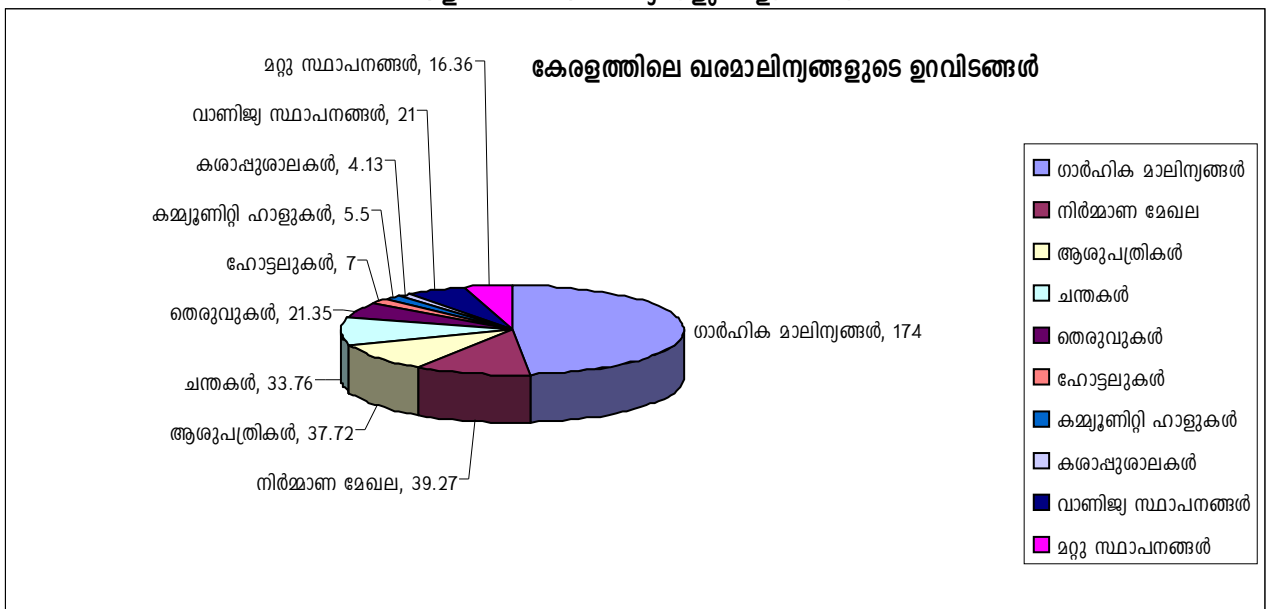
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	പ്രതിവർഷം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വരമാലിന്യം (ടൺ)	വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തെ സംബന്ധിച്ച് നടത്തിയിട്ടുള്ള പഠനം/വിവരശേഖരണം
തിരുവല്ല	200	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
കായംകുളം	4700	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
ആലപ്പുഴ	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
ചങ്ങനാശ്ശേരി	2190	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
കോട്ടയം	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
ആലുവ	6570	പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്
പെരുമ്പാവൂർ	219	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
തിരൂർ	21900	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
തലശ്ശേരി	7200	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല
കണ്ണൂർ	8000	പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ട്
കാസർഗോഡ്	250	പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല

മുനിസിപ്പൽ വരമാലിന്യ (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) ചട്ടങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നിട്ട് 12 വർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടും, ഈ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള ഏറ്റവും അടിസ്ഥാനപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പോലും നടത്താൻ പല മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലായെന്ന് കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. വരമാലിന്യങ്ങളെപ്പറ്റി കൃത്യമായ പഠനങ്ങൾ നടത്തി വ്യക്തമായ കണക്കുകൾ തയ്യാറാക്കാൻ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ അടിയന്തിര നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളണം.

## 2. വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിടങ്ങൾ

ശാസ്ത്രീയമായ വരമാലിന്യപരിപാലന പദ്ധതിക്ക് ഉറവിടങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള കൃത്യമായ ധാരണ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. കേരളത്തിലെ വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഉറവിടങ്ങൾക്ക് ഏകീകൃതമായ സ്വഭാവമാണുള്ളത്. കേരളത്തിലെ ആകെ വരമാലിന്യങ്ങളുടെ 80% ന്റെയും ഉറവിടം വീടുകളാണെന്നാണ് ശുചിത്വമിഷൻ പഠന റിപ്പോർട്ട് വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ഹോട്ടലുകൾ, തെരുവുകൾ, ആശുപത്രികൾ, നിർമ്മാണരംഗം, വാണിജ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയാണ് കൂടുതൽ വരമാലിന്യങ്ങൾ പുറംതള്ളുന്ന മറ്റു മേഖലകൾ. കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യ ഉറവിടങ്ങളുടെ വിശദാംശങ്ങൾ ഡയഗ്രാമി നൽകിയിരിക്കുന്നു (അവലംബം ശുചിത്വമിഷൻ റിപ്പോർട്ട്).

കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിടങ്ങൾ



### 3. വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഘടന

ഒരു പ്രദേശത്ത് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഘടനയിൽ അവിടത്തെ കാലാവസ്ഥയ്ക്കും, ജീവിത രീതികൾക്കും നിർണ്ണായകമായ സ്വാധീനമുണ്ട്. കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യങ്ങളുടെ 78% വരെ ജൈവ (അഴുകുന്ന) മാലിന്യങ്ങളാണെന്ന് പഠനങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. കൂടാതെ, വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഈ സ്വഭാവം കൊണ്ട് തന്നെ ഇവയുടെ പരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായിരിക്കേണ്ടത് അടിയന്തിരമായ സംഗതിയാണ്. അല്ലാത്തപക്ഷം, മാലിന്യങ്ങൾ ചീഞ്ഞുനാറി മലിനീകരണമുണ്ടാക്കുകയും ജനജീവിതം ദുസ്സഹമാക്കുകയും ചെയ്യും.

കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യങ്ങളിലുള്ള ജൈവവസ്തുക്കളുടെ ആധിക്യം മറ്റു സാധ്യതകളും മുന്നോട്ടുവെയ്ക്കുന്നുണ്ട്. ജൈവവളം നിർമ്മാണം, ബയോഗ്യാസ് ഉൽപ്പാദനം എന്നിവയ്ക്ക് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമാണ് കേരളത്തിലെ ജൈവമാലിന്യങ്ങളുടെ ഘടന.

കേരളത്തിലെ കോർപ്പറേഷനുകൾ/മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെ വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഘടന.

നഗരസഭ/ മുനിസിപ്പാലിറ്റി	വരമാലിന്യത്തിലെ പ്രധാന ഘടകങ്ങൾ (ശതമാനത്തിൽ)						മറ്റുള്ളവ (തുണി, പാഴ് വസ്തുക്കൾ)
	ജൈവ വസ്തുക്കൾ	പേപ്പർ	പ്ലാസ്റ്റിക്	ലോഹങ്ങൾ	ഗ്ലാസ്സ്	റബ്ബർ & ലെതർ	
തിരുവനന്തപുരം	69.09	2.25	2.79	1.02	1.30	2.11	11.52
കൊല്ലം	88.34	3.10	2.95	0.32	0.76	0.84	3.69
ചങ്ങനാശ്ശേരി	76.60	10.20	4.90	0.20	0.50	0.60	7.0
കോട്ടയം	73.45	6.80	4.25	2.0	2.25	2.20	9.05
കൊച്ചി	79.78	4.87	4.83	0.35	1.06	1.50	7.6
ആലുവ	70.83	9.72	6.94	1.38	1.0	1.77	8.36
തൃശ്ശൂർ	82.51	2.74	2.26	0.25	0.47	1.31	10.45
കോഴിക്കോട്	83.9	3.32	2.05	0.71	1.85	1.50	6.67
കണ്ണൂർ	68.73	8.20	6.67	1.40	1.60	1.67	11.73

(അവലംബം: കെ.എസ്.യു.ഡി.പി.സർവ്വേ - 2006, എസ്.ഇ.യു.എഫ്. പഠന റിപ്പോർട്ട് - 2007)

മേൽ പഠനത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരളത്തിലെ നഗരവരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉള്ളടക്കത്തെപ്പറ്റിയുള്ള സാമാന്യ ധാരണയിലെത്താം.

കേരളത്തിലെ നഗരവരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉള്ളടക്കം (ശതമാനത്തിൽ)

ജൈവ വസ്തുക്കൾ	പേപ്പർ	പ്ലാസ്റ്റിക്	ലോഹങ്ങൾ	ഗ്ലാസ്സ്	റബ്ബർ & ലെതർ	മറ്റുള്ളവ (തുണി, തടി, പാഴ് വസ്തുക്കൾ)
77.02	5.68	4.18	0.85	1.20	1.50	8.45

കേരളത്തിലെ നഗരവരമാലിന്യങ്ങളിൽ ജൈവവസ്തുക്കൾ കഴിഞ്ഞാൽ കൂടുതലായുള്ളത് മറ്റു മാലിന്യങ്ങളായ തടി, തുണി, പാഴ് വസ്തുക്കൾ എന്നിവയുൾപ്പെടുന്ന വിഭാഗമാണ്. പേപ്പർ, പ്ലാസ്റ്റിക്, ലോഹങ്ങൾ, ഗ്ലാസ്സ് എന്നീ മാലിന്യങ്ങൾ കൂടുതലായി കാണുന്നത് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെ വരമാലിന്യങ്ങളിലാണ്.

### 4. വരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനത്തിൽ പോരായ്മകൾ

1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമത്തിലെ വകുപ്പ് 219(എ) പ്രകാരം, ചവറുകളും, വരമാലിന്യങ്ങളും നീക്കം ചെയ്യാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളാണ് ഏർപ്പാട് ചെയ്യേണ്ടത്. കാര്യക്ഷമമായ വരമാലിന്യ പരിപാലനം നിലനിൽക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളുടെയെല്ലാം പ്രധാന പ്രത്യേകത ശാസ്ത്രീയമായ ശേഖരണ സംവിധാനങ്ങളാണ്. വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉൽപ്പാദനത്തോട് കൂടിയ സ്ഥലങ്ങളിൽ മികച്ച ശേഖരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഏർപ്പാട് ചെയ്യേണ്ടത് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. എന്നാൽ, വരമാലിന്യ ശേഖരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾക്ക് ഒട്ടേറെ പോരായ്മകളുണ്ട്. ഇതുമൂലം മാലിന്യങ്ങളെ ശരിയായ വിധം സംഭരിച്ച് സംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിൽ സമയബന്ധിതമായി എത്തിക്കാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയുണ്ട്. വരമാലിന്യങ്ങളെ ഇനം തിരിച്ചാണ് ശേഖരിക്കേണ്ടത്. എന്നാൽ ഇത്തരത്തിൽ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്താത്തത് സംസ്കരണ പരിപാടികൾ പാളിപോകുന്നതിനുപുറമെ ഒട്ടേറെ പൊതുപണവും മനുഷ്യാധ്വാനവും വ്യഥാവിധിയാക്കുകയും ചെയ്തു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

കൃത്യമായ ശേഖരണസംവിധാനങ്ങൾ ഇല്ലാത്തതിനാൽ, വരമാലിന്യങ്ങൾ കുന്നുകൂട്ടിയിടുന്നതാണ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ പലതിന്റെയും അവസ്ഥ. ഇതുമൂലം പൊതുസ്ഥലത്തേക്ക് വലിച്ചെറിയപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങളുടെ അളവ്

ദിനംപ്രതി വർദ്ധിക്കുന്നു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ നിലവിലുള്ള വരമാലിന്യസംവിധാനങ്ങൾ പട്ടികയിൽ.

**ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ വരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനങ്ങൾ**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	പ്രതിദിനം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വരമാലിന്യം (ടൺ)	മാലിന്യശേഖരണത്തിനുള്ള തൊഴിലാളികൾ	മാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾ
പോത്തൻകോട്	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	ഇല്ല	ഇല്ല
കൊട്ടാരക്കര	6.85	20	1
ചിറ്റാർ	1.51	3	ഇല്ല
ഉഴവൂർ	0.12	6	രണ്ട് വീൽ ബാരോ
വടവുകോട്- പുത്തൻകുരിശ്	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	8	1
അരിമ്പൂർ	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	1 (പാർട്ട് ടൈം സ്വീപ്പർ)	ഇല്ല
ആലത്തൂർ	3.17	8	1 (ട്രാക്ടർ)
കൊണ്ടോട്ടി	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	4 (ദിവസകൂലി)	ഇല്ല
സുൽത്താൻബത്തേരി	4.66	10	2 ട്രാക്ടർ
മുഴുപ്പിലങ്ങാട്	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	ഇല്ല	ഇല്ല
മംഗൽപാടി	കണക്കാക്കിയിട്ടില്ല	4	1

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ വരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനങ്ങൾ ഇപ്പോഴും ശൈശവഘട്ടത്തിൽ തന്നെയാണെന്നതാണ് കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളെ അപേക്ഷിച്ച് മെച്ചപ്പെട്ട വരമാലിന്യശേഖരണസംവിധാനങ്ങളാണ് കോർപ്പറേഷനുകളിലും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലുമുള്ളത്. മാലിന്യശേഖരണ തൊഴിലാളികളുടെയും, വാഹനങ്ങളുടെയും എണ്ണം വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്തങ്ങളാണ്. കുടുംബശ്രീ/ജനശ്രീ പ്രവർത്തകരുടെ സഹായത്തോടെ വീടുവീടാതിരും വരമാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്ന മുനിസിപ്പൽ സ്ഥാപനങ്ങളുമുണ്ട്.

**കോർപ്പറേഷനുകളിലെ വരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനങ്ങൾ**

കോർപ്പറേഷൻ	പ്രതിദിനം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വരമാലിന്യം (ടൺ)	മാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾ	മാലിന്യശേഖരണത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ള കുടുംബശ്രീ / ജനശ്രീ പ്രവർത്തകർ	മാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾ
തിരുവനന്തപുരം	328.77	922	850	-
കൊല്ലം	50	279	200	15
കൊച്ചി	250	1299	-	-
തൃശ്ശൂർ	80	246	16	30
കോഴിക്കോട്	70.1	594	370	51

പ്രതിദിനമുണ്ടാകുന്ന വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിന് ആനുപാതികമായി തൊഴിലാളികളോ, വാഹനങ്ങളോ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കില്ലെന്നാണ് കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. ശരിയായ തരത്തിലുള്ള മാലിന്യ നീക്കത്തിന് ഇത് തടസ്സമായിത്തീരുന്നുണ്ട്.

**മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെ വരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനങ്ങൾ**

മുനിസിപ്പാലിറ്റി	പ്രതിദിനമുള്ള വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ)	മാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്ന തൊഴിലാളികളുടെ എണ്ണം	മാലിന്യ ശേഖരണത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കുടുംബശ്രീ പ്രവർത്തകർ	മാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള വാഹനങ്ങൾ
തിരുവല്ല	0.55	-	9	2
കായംകുളം	12.88	30	-	4
ആലപ്പുഴ	-	-	92	-
ചങ്ങനാശ്ശേരി	6	66	-	2
കോട്ടയം	-	181	12	9
ആലുവ	18	86	30	3
പെരുമ്പാവൂർ	0.6	56	-	3
തിരൂർ	6	-	-	-
തലശ്ശേരി	19.73	153	-	10
കണ്ണൂർ	21.92	143	-	14
കാസർഗോഡ്	0.68	-	-	-

ഖരമാലിന്യശേഖരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങളിൽ പൊരുത്തക്കേടുകളുണ്ട്. പ്രതിദിനം 12.88 ടൺ ഖരമാലിന്യങ്ങൾ പുറംതള്ളുന്ന കായംകുളം മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ ശേഖരിക്കാനുള്ളത് 30 തൊഴിലാളികളും 4 വാഹനങ്ങളുമാണ്. എന്നാൽ ഒരു ടണ്ണിൽ താഴെ മാത്രം പ്രതിദിനഖരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനമുള്ള പെരുമ്പാവൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിൽ ശേഖരിക്കാൻ 56 തൊഴിലാളികളും 3 വാഹനങ്ങളുമുണ്ട്.



**ഖരമാലിന്യശേഖരണം കാര്യക്ഷമമല്ല**

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ പ്രതിദിനം ഉണ്ടാവുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും നീക്കം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നില്ല. ഖരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനം കാര്യക്ഷമമല്ല എന്നതാണ് ഈ വസ്തുത സൂചിപ്പിക്കുന്നത്. തങ്ങളുടെ പ്രദേശങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഉണ്ടാവുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും ശേഖരിക്കുന്നുവെന്ന് അവകാശപ്പെടുന്ന തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തീരെ ചെറിയൊരു ശതമാനം മാത്രമാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യ ശേഖരണത്തിലുള്ള കാര്യക്ഷമതയില്ലായ്മ രൂക്ഷമായ പാരിസ്ഥിതിക-ആരോഗ്യ പ്രശ്നങ്ങളാണ് ഉണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിൽ പ്രതിവർഷം സംഭവിക്കുന്ന വർദ്ധനവ് സ്ഥിതിഗതികൾ കൂടുതൽ വഷളാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

**ഖരമാലിന്യശേഖരണത്തിലെ കാര്യക്ഷമത - ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	പ്രതിവർഷമുള്ള മാലിന്യം (ടൺ)	പ്രതിവർഷം ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യം
കൊട്ടാരക്കര	2500	2190 ലോഡ്
ചിറ്റാർ	550	200
കട്ടപ്പന	-	1825
ഉഴവൂർ	45	ദാഗികം
വടവുകോട് - പുത്തൻകുരിശ്	-	234
ആലത്തൂർ	1157	900
കൊടുവായൂർ	1000	600
സുൽത്താൻബത്തേരി	1700	1700

തങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തുണ്ടാകുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങളെപ്പറ്റിയോ, അവയുടെ ശേഖരണത്തെപ്പറ്റിയോ വ്യക്തമായ കണക്കുകൾ നൽകാൻ പല ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും കഴിയുന്നില്ല. തങ്ങളുടെ പ്രദേശത്ത് പ്രതിദിനമുണ്ടാകുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങൾ മുഴുവൻ ശേഖരിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് അവകാശപ്പെടുന്ന സുൽത്താൻബത്തേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ ഇതിനായുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഒട്ടും തന്നെ വ്യക്തമല്ല. കേവലം രണ്ട് ട്രാക്ടറുകൾ മാത്രമാണ് മാലിന്യനീക്കത്തിനായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനുള്ളത്. ഇതുപയോഗിച്ച് പ്രതിദിനം നാലരടൺ മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നു എന്നത് വിശ്വസനീയമായ വിവരവുമല്ല.

മുനിസിപ്പൽ പ്രദേശങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യ ശേഖരണ നടപടികൾ വേണ്ടത്ര കാര്യക്ഷമമല്ല. ലഭ്യമാക്കിയ കണക്കുകൾ പ്രകാരം അപൂർവ്വം മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് മാത്രമേ തങ്ങളുടെ പ്രദേശത്ത് പ്രതിദിനമുണ്ടാകുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ മുഴുവനായി ശേഖരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളൂ. ശേഖരിക്കാതെ അവശേഷിക്കുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങൾ എന്തു ചെയ്യുന്നു എന്നതും വ്യക്തമല്ല. ഇവ പരിസ്ഥിതിക്കും, ജനജീവിതത്തിനും ദോഷമുണ്ടാക്കുന്ന രീതിയിൽ തെരുവുകളിൽ അവശേഷിക്കുന്നു എന്നു വേണം അനുമാനിക്കാൻ.

**മാലിന്യശേഖരണ കാര്യക്ഷമത - മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ**

മുനിസിപ്പാലിറ്റി	മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ/പ്രതിദിനം)	ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യം (ടൺ/പ്രതിദിനം)
നെടുമങ്ങാട്	19	5
ആറ്റിങ്ങൽ	15	14
നെയ്യാറ്റിൻകര	8	8
പുന്നലൂർ	8.5	5
കരുനാഗപ്പള്ളി	5.5	2-2.5
തിരുവല്ല	15	12
കോട്ടയം	30	30
ചങ്ങനാശ്ശേരി	12	8
ആലപ്പുഴ	57.5	27.5
ചേർത്തല	14	5
ചെങ്ങന്നൂർ	8	6.5
കോതമംഗലം	7	7
പാലക്കാട്	40 - 45	42
ഒറ്റപ്പാലം	10	8
തൊടുപുഴ	11	8
കൽപ്പറ്റ	10	7.1
മലപ്പുറം	16	11
കാസർഗോഡ്	15	8
കൊടുങ്ങല്ലൂർ	5	1
തലശ്ശേരി	40	30
കണ്ണൂർ	35	25
കുത്തുപറമ്പ്	8	3

(അവലംബം - സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിനു മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ നൽകിയ 2010 - 11 ലെ കണക്ക്.)

തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ പ്രതിദിനമുണ്ടാകുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ പകുതിപോലും ശേഖരിക്കാൻ കഴിയാത്ത മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ ഉണ്ട് എന്നത് ഖരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനത്തിലെ വൻപരാജയത്തെയാണ് കാണിക്കുന്നത്. നെടുമങ്ങാട്, കരുനാഗപ്പള്ളി, ആലപ്പുഴ, ചേർത്തല, കൊടുങ്ങല്ലൂർ എന്നിവ ഈ ഗണത്തിൽപ്പെടുന്ന മുനിസിപ്പാലിറ്റികളാണ്. നെടുമങ്ങാട്, കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെ പ്രതിദിന മാലിന്യശേഖരണം, ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നതിന്റെ മുനിലൊന്നിനും താഴെയാണ്.

കോർപ്പറേഷനുകളിലെ ഖരമാലിന്യശേഖരണവും കാര്യക്ഷമമല്ലെന്നാണ് കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്.

**മാലിന്യശേഖരണ കാര്യക്ഷമത - കോർപ്പറേഷനുകൾ**

കോർപ്പറേഷൻ	മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (ടൺ/പ്രതിദിനം)	മാലിന്യശേഖരണം (ടൺ/പ്രതിദിനം)
തിരുവനന്തപുരം	100	65
കൊല്ലം	110	40
തൃശ്ശൂർ	33	33
കോഴിക്കോട്	300	-

(അവലംബം - സംസ്ഥാനമലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിനു കോർപ്പറേഷനുകൾ നൽകിയ 2010 - 11 ലെ കണക്ക്.)

തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷൻ മാത്രമാണ് പ്രതിദിനമുണ്ടാകുന്ന മാലിന്യം മുഴുവൻ ശേഖരിക്കുന്നുവെന്ന് അവകാശപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. തിരുവനന്തപുരത്തിൽ 65% ആണ്. എന്നാൽ കൊല്ലത്തെ മാലിന്യശേഖരണം കേവലം 36% മാത്രമാണ്.



**നഗരവൽക്കരണ വിസ്ഫോടനവും ഖരമാലിന്യവും**

ഇന്ത്യയിലെ മറ്റൊരു സംസ്ഥാനത്തും ദൃശ്യമാകാത്ത നഗരവൽക്കരണ പ്രവണതകളാണ് കേരളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള 2011 സെൻസസിലെ വിവരങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ നഗരജനസംഖ്യ ആകെ ജനസംഖ്യയുടെ 47.72% മായി കുതിച്ചുയർന്നിരിക്കുകയാണ്. 2001 നും 2011 നും ഇടയ്ക്ക് നഗരജനസംഖ്യയിൽ ഉണ്ടായ വളർച്ചാനിരക്ക് 92.72% മാണ്. എന്നാൽ ഇതേ കാലയളവിൽ ഗ്രാമീണ ജനസംഖ്യയിൽ 25.96% ന്റെ കുറവുണ്ടായി. വിശദാംശങ്ങൾ പട്ടികയിൽ:



കൊച്ചി നഗരത്തിലെ മാലിന്യക്കുമ്പാരം

സെൻസസ് വർഷം	ജനസംഖ്യ			ജനസംഖ്യ ശതമാനത്തിൽ		ജനസംഖ്യയിലെ വ്യതിയാനം (%)	
	ഗ്രാമവാസികൾ	നഗരവാസികൾ	ആകെ	ഗ്രാമവാസികൾ	നഗരവാസികൾ	ഗ്രാമീണർ	നഗരവാസികൾ
2001	23574449	8266925	31841374	74.04	25.96	-	-
2011	17455506	15932171	33887677	52.28	47.72	- 25.96	92.72

ഗ്രാമീണരുടെ എണ്ണത്തിൽ നിർണ്ണായകമായ കുറവും, നഗരവാസികളിൽ ഗണ്യമായ വർദ്ധനയുമാണ് ഒരു സെൻസസ് കാലയളവിനുള്ളിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. കഴിഞ്ഞ പത്തുവർഷത്തിനുള്ളിൽ കേരളത്തിലെ ടൗണുകളുടെ എണ്ണം 159 ൽ നിന്നും 520 ആയി ഉയർന്നതാണ് നഗരജനസംഖ്യയിൽ വൻ വർദ്ധനവുണ്ടാക്കിയിരിക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെയുള്ള ജനസംഖ്യ വർദ്ധനവ് കേവലം 4.86% മാത്രമായിരിക്കുകയാണ് നഗരജനസംഖ്യയിൽ 93% തോളം വർദ്ധനവ് സംഭവിച്ചിരിക്കുന്നത്. നഗരജനസംഖ്യയിലും, ടൗണുകളുടെ എണ്ണത്തിലും ഉണ്ടായിരിക്കുന്ന കുതിച്ചുചാട്ടം ഖരമാലിന്യപരിപാലനരംഗത്ത് സംസ്ഥാനം വരും നാളുകളിൽ നേരിടാൻ പോകുന്ന കനത്ത വെല്ലുവിളികളെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

**ചവർവീപ്പകൾക്ക് ചെലവഴിച്ച പണം പാഴാകുന്നു**

ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്ന ഘട്ടമാണ് ശാസ്ത്രീയമായ ശേഖരണ സംവിധാനങ്ങൾ. ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണം വിജയകരമായി നടക്കുന്ന എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും, ശേഖരണ രീതിയിൽ അവലംബിക്കുന്ന കൃത്യതയാണ് ശ്രദ്ധേയമായ വസ്തുത. ഖരമാലിന്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമായി സംസ്കരിക്കാനും, നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാനും ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ മാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തണമെന്ന് 2000 ലെ മുനിസിപ്പൽ ഖരമാലിന്യ ചട്ടം അനുശാസിക്കുന്നു. ഇതിനായി വിവിധ നിറങ്ങളിലുള്ള മുടി യോടുകൂടിയ ചവർവീപ്പകൾ ലഭ്യമാക്കണമെന്ന് മേൽ നിയമത്തിൽ പറയുന്നു. ജൈവമാലിന്യങ്ങൾക്ക് പച്ച, അജൈവമാലിന്യങ്ങൾക്ക് വെള്ള, മറ്റ് മാലിന്യങ്ങൾക്ക് കറുപ്പ് എന്നിങ്ങനെയാണ് ചവർ വീപ്പകൾ ഏർപ്പാടു ചെയ്യേണ്ടത്. പല ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലും ചവർ വീപ്പകൾ വാങ്ങിക്കൂട്ടിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവ ഉപയോഗിക്കപ്പെടുന്നില്ല. ലക്ഷക്കണക്കിന് രൂപ ഇതുവഴി പാഴ്ചെലവ് ആയിട്ടുണ്ട്. ഏതാനും ഉദാഹരണങ്ങൾ;



തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷനിൽ ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്ന ചവർവീപ്പകൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	ചവർവീപ്പകൾ വാങ്ങിയ വർഷം	ചെലവായ തുക (രൂപ)	ചവർവീപ്പകളുടെ എണ്ണം	ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ
ചിറ്റാർ	2009-10	50000	-	ഉപയോഗശൂന്യം
ആലത്തൂർ	2011-12	-	193	വിതരണം പൂർണ്ണമല്ല
മംഗൽപാടി	2011-12	400000	200	വിതരണം ചെയ്യാതെ പഞ്ചായത്ത് ഓഫീസിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നു
കട്ടപ്പന	2005-06	-	-	വിതരണം പൂർണ്ണമല്ല.



**5. വരമാലിന്യങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി വേർതിരിക്കുന്നില്ല**

കാരുക്ഷ്യമായ വരമാലിന്യപരിപാലനത്തിന്, ശാസ്ത്രീയമായി വരമാലിന്യങ്ങളെ വേർതിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നും വരമാലിന്യങ്ങളെ ശേഖരിക്കുമ്പോൾ ഇക്കാര്യത്തിൽ വേണ്ടത്ര ശ്രദ്ധ നൽകി കാണുന്നില്ല. ജൈവ-ജൈവതര മാലിന്യങ്ങളെ ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നു തന്നെ കൃത്യമായി വേർതിരിക്കാത്തതാണ് കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിലെ പ്രധാന പ്രതിസന്ധി. കൂടാതെ സംസ്കരണത്തിനു ശേഷമുണ്ടാകുന്ന ഉപയോഗശൂന്യമായ വസ്തുക്കളുടെ (Rejects) അളവിലും ഇത് വൻ വർദ്ധനക്കു കാരണമാകുന്നുണ്ട്. മാലിന്യങ്ങളെ ശരിയായി വേർതിരിക്കാത്തത്, സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളിലെ യന്ത്രഭാഗങ്ങളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അവശിഷ്ടങ്ങൾ കൂടുങ്ങുവാൻ കാരണമാകുന്നു. ഇതുമൂലം പ്ലാന്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം പലതവണ നിർത്തിവെയ്ക്കേണ്ടതായും വരുന്നു. ഇപ്രകാരം പ്ലാന്റുകൾ നിർത്തിയിടുന്നത് ഉൽപ്പാദനക്ഷമതയെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു.

വരമാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് പ്ലാന്റിൽ എത്തിച്ചതിനുശേഷമാണ് ഒട്ടുമുട്ട തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലും അവയെ വേർതിരിക്കുന്നത്. പ്ലാന്റുകളിൽ ഉണ്ടാവുന്ന മാലിന്യങ്ങളുടെ ദീർഘമായ അളവുമൂലം ഇത്തരത്തിലുള്ള വേർതിരിക്കൽ ശരിയായി നടക്കില്ല. കൂടാതെ വളരെയേറെ മനുഷ്യാധ്വാനവും, പണവും അനാവശ്യമായി ഇതിലൂടെ പാഴാവുന്നു.

വീടുകളിൽ നിന്നുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങളും, ജൈവമാലിന്യങ്ങളും പ്രത്യേകം വേർതിരിച്ച് നൽകാൻ പൊതുജനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കുന്നില്ല. മൂടിയുള്ളതും, ജൈവ-അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ വെവ്വേറെ ശേഖരിക്കാൻ പ്രത്യേകം അറകൾ ഉള്ളവയുമായ വാഹനങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നന്നേ കുറവാണ്. മാലിന്യശേഖരണത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന വാഹനങ്ങളിൽ വലിയൊരു ശതമാനവും കാലഹരണപ്പെട്ടവയുമാണ്.

ഉറവിടങ്ങളിൽ നിന്നു തന്നെ മാലിന്യങ്ങളെ കൃത്യമായി വേർതിരിച്ചു ശേഖരിക്കേണ്ടത് അടിയന്തിര പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന സംഗതിയാണ്.

**വരമാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് മൂടിയല്ലാത്ത വാഹനങ്ങൾ**

1994 ലെ കേരളപഞ്ചായത്ത് നിയമം അനുശാസിക്കുന്നത് (219-എം) മാലിന്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാൻ മൂടിയല്ലാത്ത വാഹനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കരുത് എന്നാണ്. പരിസരശുചിത്വം നിലനിർത്താനും, ജനജീവിതത്തിന് തടസ്സമില്ലാതിരിക്കാനും ഈ നിയമം വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. എന്നാൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, വരമാലിന്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാനുമുപയോഗിക്കുന്ന ബഹുഭൂരിപക്ഷം വാഹനങ്ങളും മേൽനിയമം പാലിക്കുന്നില്ല. ശരിയായവിധം മൂടിയല്ലാത്ത വാഹനങ്ങളാണ് പല ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും ഉപയോഗിക്കുന്നത്.

ശരിയായവിധത്തിൽ മൂടിയുള്ള വാഹനം മാത്രമേ വരമാലിന്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാനായി ഉപയോഗിക്കാവൂ എന്ന് മുന്നിടിച്ചത് വരമാലിന്യ (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) ചട്ടങ്ങളും അനുശാസിക്കുന്നു. വരമാലിന്യങ്ങളെ വാഹനങ്ങളിൽ നീക്കം ചെയ്യുമ്പോൾ അവ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ദൃശ്യമാകരുതെന്ന് മേൽ ചട്ടം നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. എന്നാൽ കൃത്യമായ മൂടിയുള്ളതും, ജൈവ-അജൈവ മാലിന്യങ്ങളെ വെവ്വേറെ ശേഖരിക്കാൻ പ്രത്യേകം അറകൾ ഉള്ളവയുമായ വാഹനങ്ങൾ നഗരസഭകളിലും കുറവാണ്.



വരമാലിന്യം ശേഖരിക്കാൻ ഉപയോഗിക്കുന്ന മൂടിയല്ലാത്ത വാഹനം- കൊല്ലം കോർപ്പറേഷൻ

**6. വരമാലിന്യസംസ്കരണ - നിർമ്മാർജ്ജന സംവിധാനങ്ങൾ പ്രാക്യതം**

വരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യമേറിയ ഘട്ടങ്ങളാണ് സംസ്കരണം, നിർമ്മാർജ്ജനം എന്നിവ. കേരളത്തിലെ വിവിധ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ അവലംബിച്ചു വരുന്ന മൂന്ന് പ്രധാന വരമാലിന്യ സംസ്കരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ ഇനി പറയുന്നു.

1. പ്ലാന്റുകളിൽ സംസ്കരിച്ച് ജൈവവളമാക്കൽ
2. ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളിലൂടെ ജൈവവാതകമാക്കൽ
3. ലാന്റ് ഫില്ലിങ്ങിലൂടെ മറവു ചെയ്യൽ

എന്നാൽ വരമാലിന്യശേഖരണം, നീക്കം ചെയ്യൽ എന്നിവയിൽ സ്വീകരിച്ചു പോരുന്ന അശാസ്ത്രീയത, കൃത്യതയില്ലായ്മ എന്നിവമൂലം സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാരുക്ഷ്യമല്ല. കൂടാതെ, സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ കൂടിക്കിടക്കുന്ന ആയിരക്കണക്കിന് ടൺ മാലിന്യങ്ങൾ, കേരളത്തിലെ വരമാലിന്യ സംസ്കരണരംഗത്തെ ദയനീയത വ്യക്തമാക്കുന്നു.

മാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം പ്ലാന്റുകൾ, ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ മുതലായവ സ്ഥാപിക്കുവാനായി കോടിക്കണക്കിന് രൂപയാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ചെലവഴിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഇത് വേണ്ടത്ര ഗുണപ്രദമായിട്ടില്ല. കേരളത്തിലെ നഗരതദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഏറെയും കൃത്യമായ മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനം

**നഗരതദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ**

ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കുവാൻ അധികാരപത്രം നേടിയ		
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	-	12
കോർപ്പറേഷനുകൾ	-	3
അധികാരപത്രത്തിനായി അപേക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളവ		
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	-	37
കോർപ്പറേഷനുകൾ	-	5
സാനിറ്ററി ലാന്റ്ഫിൽ സംവിധാനം നിലവിലുള്ള മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	-	ഇല്ല
ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനം ഭാഗികമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന		
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	-	37
വീടുവീടാന്തരമുള്ള ഖരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനമുള്ള		
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	-	13
കോർപ്പറേഷനുകൾ	-	5
സാനിറ്ററി ലാന്റ്ഫില്ലിനായി ഭൂമി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ	-	8
മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഊറൽ ദ്രാവകങ്ങൾ (Leachate) ശേഖരിക്കുവാനോ, ശുദ്ധീകരിക്കാനോ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള		
മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ/നഗരസഭകൾ	-	ഇല്ല.

(അവലംബം - സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡ് റിപ്പോർട്ട് 2010 - 11)

നങ്ങൾ ഇല്ലാത്തവയാണെന്ന് മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡിന്റെ കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. മുനിസിപ്പൽ ഖരമാലിന്യചട്ടം (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) 2000 പ്രകാരം, ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ നിലവിൽ വരുത്തുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിന്റെ അധികാരപത്രം ലഭിച്ച കോർപ്പറേഷനുകൾ മൂന്നും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ പന്ത്രണ്ടും മാത്രമാണ്. ഒട്ടാകെ 37 മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ മാത്രമാണ് ഇതുവരെ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡിന്റെ അധികാരപത്രത്തിന് അപേക്ഷ സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. (അവലംബം - Annual Report on Implementation of Municipal Solid waste Rules-2000, for the year 2010-11) വേണ്ടത്ര അടിസ്ഥാന സൗകര്യമോ, സമയബന്ധിതമായ കാര്യപരിപാടിയോ ഇല്ലാതെ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ട അപേക്ഷകളും ഇക്കൂട്ടത്തിലുണ്ടെന്ന് മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡിന്റെ റിപ്പോർട്ടിൽ പറയുന്നു. കൂടാതെ, മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ശക്തമായ ബഹുജന പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രദേശങ്ങളിൽ നടപ്പാക്കാൻ പദ്ധതിയുള്ള പരിപാടികളും ഇത്തരത്തിൽ സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതായി മേൽ റിപ്പോർട്ടിൽ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വൃത്തിയോടെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ലാന്റ്ഫിൽ സംവിധാനം സംസ്ഥാനത്തെ ഒരു മുനിസിപ്പാലിറ്റിക്കും ഇല്ലെന്ന് മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് റിപ്പോർട്ട് വ്യക്തമാക്കുന്നു. മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജന രംഗത്തുള്ള ദയനീയാവസ്ഥയാണിത് കാണിക്കുന്നത്.

മുനിസിപ്പൽ ഖരമാലിന്യചട്ടം (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) 2000 ന്റെ ഷെഡ്യൂൾ-1 അനുശാസിക്കുന്നത്, മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ/കോർപ്പറേഷനുകൾ 2003 ഡിസംബർ 31 നകം ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിരിക്കണം എന്നതാണ്. എന്നാൽ, സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡിന്റെ 2010-11 റിപ്പോർട്ട് വ്യക്തമാക്കുന്നത് ഷെഡ്യൂൾ-1 ഭാഗികമായെങ്കിലും നടപ്പാക്കിയത് 37 മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ മാത്രമാണ് എന്നാണ്. മേൽ ഷെഡ്യൂൾ പ്രകാരമുള്ള അധികാരപത്രം ലഭിച്ച മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ പന്ത്രണ്ടും, കോർപ്പറേഷനുകൾ മൂന്നുമാണ്.

ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ വീടുവീടാന്തരമുള്ള ശേഖരണം കേവലം 13 മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ മാത്രമേ നടപ്പിൽ വരുത്തിയിട്ടുള്ളൂ. ഖരമാലിന്യങ്ങളെ ലാന്റ്ഫിൽ ചെയ്യുവാനായി ഭൂമി കണ്ടെത്തിയിട്ടുള്ള മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ കേവലം എട്ടെണ്ണം മാത്രമാണ്. മാലിന്യസംസ്കരണമെന്ന പേരിൽ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെ അധീനതയിലുള്ള നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലങ്ങളിൽ മാലിന്യങ്ങൾ തള്ളുക മാത്രമാണ് (Dumping) പല മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും നിലവിലുള്ള ഏക ഖരമാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജന പദ്ധതി. ഖരമാലിന്യങ്ങളെ തുറസ്സായ സ്ഥലത്ത് കൂട്ടിയിട്ട് കത്തിക്കുന്ന മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും കുറവല്ല. ഖരമാലിന്യപരിപാലനത്തിലെ അടിസ്ഥാനപ്രമാണങ്ങൾ പോലും പാലിക്കുവാൻ വലിയൊരളവ് മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കഴിയുന്നില്ലെന്ന് ഇത് വ്യക്തമാക്കുന്നു.

**മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് യാതൊരു സംവിധാനവുമില്ലാത്ത കേരളത്തിലെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ**

മുനിസിപ്പാലിറ്റി	നിലവിലുള്ള മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനം
നെയ്യാറ്റിൻകര	ഭൂമി കണ്ടെത്തിയിട്ടില്ല
നെടുമങ്ങാട്	ലാന്റ് ഫില്ലിംഗ് സ്വകാര്യ ഭൂമിയിൽ
വർക്കല	വിവരം ലഭ്യമല്ല
പരവൂർ	ഇല്ല
കരുനാഗപ്പള്ളി	ഇല്ല
തിരുവല്ല	ഇല്ല
അടൂർ	ഇല്ല
ചങ്ങനാശ്ശേരി	ലാന്റ് ഫില്ലിംഗിന് ഭൂമിയില്ല
വൈക്കം	ലാന്റ് ഫില്ലിംഗിന് ഭൂമിയില്ല
മാവേലിക്കര	ഇല്ല
നോർത്ത് പരവൂർ	ഇല്ല
ആലുവ	ലാന്റ് ഫില്ലിംഗിന് ഭൂമിയില്ല
കളമശ്ശേരി	ഇല്ല
മരട്	ഇല്ല
കുന്ദംകുളം	ഇല്ല
പാലക്കാട്	ലാന്റ് ഫില്ലിംഗിന് ഭൂമിയില്ല
ഒറ്റപ്പാലം	ലാന്റ് ഫില്ലിംഗിന് ഭൂമിയില്ല
ഷൊർണ്ണൂർ	ലാന്റ് ഫില്ലിംഗിന് ഭൂമിയില്ല
തൊടുപുഴ	ഇല്ല
കൽപ്പറ്റ	തുറസായ സ്ഥലത്ത് കത്തിക്കുന്നു
നീലേശ്വരം	ഇല്ല
തലശ്ശേരി	ഇല്ല
കണ്ണൂർ	ഇല്ല

(അവലംബം - സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് റിപ്പോർട്ട് 2010 - 11)

തങ്ങളുടെ പ്രദേശങ്ങൾക്കുള്ളിലെ ഖരമാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് നിർദ്ദിഷ്ട പ്രദേശത്ത് തള്ളുന്നതു മാത്രമായി ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്ന ഒട്ടേറെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുണ്ട്. ഉദാഹരണങ്ങൾ:

തിരുവല്ല, അടൂർ, മാവേലിക്കര, ഏലൂർ, വടക്കൻ പരവൂർ, ചെങ്ങന്നൂർ, തളിപ്പറമ്പ്, ആലുവ, കളമശ്ശേരി, മരട്, തൊടുപുഴ, കൽപ്പറ്റ, തലശ്ശേരി, കണ്ണൂർ, മട്ടന്നൂർ.

**7. നിലവിലുള്ള ഖരമാലിന്യപരിപാലന മാർഗ്ഗങ്ങൾ**

നഗരഖരമാലിന്യങ്ങളിലെ ജൈവാവശിഷ്ടങ്ങൾ 80% തോളാണ്. അവ വേഗത്തിൽ അഴുകുന്നത് ദുർഗന്ധത്തിനും, പരിസരമലിനീകരണത്തിനും ഇടയാക്കുന്നു. അതിനാൽത്തന്നെ, നഗരഖരമാലിന്യങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യേണ്ടത് വളരെ പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്നു. ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിനായി ഇന്ത്യയിലെ നഗരങ്ങളിൽ നിലവിലുള്ള പ്രധാന മാർഗ്ഗങ്ങളാണ് സാനിറ്ററി ലാന്റ്ഫിൽ, ദസ്മീകരണം (Incineration), ഊർജ്ജമാക്കി മാറ്റൽ (Waste to Energy Projects) എന്നിവ.

(i) **സാനിറ്ററി ലാന്റ്ഫിൽ:-** കേരളമുഴുവലായുള്ള ബഹുഭൂരിപക്ഷം സംസ്ഥാനങ്ങളിലും നഗരഖരമാലിന്യപരിപാലനത്തിനായി അവലംബിച്ചു വരുന്ന പ്രധാന മാർഗ്ഗമാണിത്. ഖരമാലിന്യങ്ങളെ ദിനംപ്രതി മണ്ണിട്ടു മൂടുന്നത്കൊണ്ട് ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിന് വളരെ കൂടിയ അളവിൽ ഭൂമി വേണ്ടിവരുന്നു. ശരിയായ രീതിയിൽ കൈകാര്യം ചെയ്യാതെയിരുന്നാൽ ദുഗന്ധമേൽപ്പാ, പരിസ്ഥിതി എന്നിവ മലിനമാകാൻ സാധ്യത കൂടുതലാണ് എന്നതാണ് ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിന്റെ പ്രധാന ന്യൂനത. ഖരമാലിന്യങ്ങളിലെ പുന്ന:ചംക്രമണം നടത്താൻ കഴിയുന്ന വസ്തുക്കളും, ജൈവാവശിഷ്ടങ്ങളും ലാന്റ് ഫില്ലിംഗിനായി ഉപയോഗിക്കാൻ പാടില്ല. ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പ്ലാന്റുകളിൽ കൈകാര്യം ചെയ്ത ശേഷവും അവശേഷിക്കുന്ന നിഷ്ക്രിയ പാഴ് വസ്തുക്കളെയും മറ്റ് അജൈവ വസ്തുക്കളെയും മാത്രമാണ് ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിനായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്. ജൈവാവശിഷ്ടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള മാലിന്യങ്ങളുടെ മിശ്രിതത്തെ ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിന് ഉപയോഗിച്ചാൽ ദുരവ്യാപകമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾക്ക് അതിടയാക്കും. ഖരമാലിന്യപരിപാലനത്തിലെ അവസാനപടിയാണ് ലാന്റ്ഫില്ലിംഗ്. എന്നാൽ കേരളത്തിലെ പകുതിയിലധികം നഗരസഭകളും മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജനത്തിനുള്ള പ്രധാന പ്രവർത്തനമായി അവലംബിക്കുന്നത് ഈ മാർഗ്ഗത്തെയാണ്.



**(ii) ദുർഗ്ഗ്വഹനം (Incineration):-**

800 ഡിഗ്രിസെൽഷ്യസിനും മേലെയുള്ള താപനിലയുപയോഗിച്ച് ഖരാലിന്യങ്ങളെ നേരിട്ടു കത്തിച്ചു കളയുന്ന രീതിയാണ് ദുർഗ്ഗ്വഹനം. ഇതിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന താപോർജ്ജത്തെ വൈദ്യുതോൽപ്പാദനം പോലുള്ള ഗുണകരമായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ഉപയോഗിക്കാനാവും. ഇന്ത്യയിലെ ഖരാലിന്യങ്ങളിൽ, സംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ എത്തുമ്പോഴേക്കും 3 മുതൽ 7% വരെ മാത്രമേ കത്തുന്ന വസ്തുക്കളായ പേപ്പർ, പ്ലാസ്റ്റിക് മുതലായവ ഉണ്ടാകുന്നുവെന്നാണ് കണക്ക്. കത്തുന്ന വസ്തുക്കളുടെ വളരെ താഴ്ന്ന അളവിൽ മാത്രമുള്ള സാന്നിദ്ധ്യംമൂലം ദുർഗ്ഗ്വഹന പ്രക്രിയയിൽ നിന്നും ഊർജ്ജോൽപ്പാദനം നടത്തുക ഇന്ത്യയിൽ പൊതുവേ പ്രായോഗികമല്ല. കൂടാതെ, ഇനിപ്പറയുന്ന കാരണങ്ങളാൽ ഖരാലിന്യങ്ങളുടെ ദുർഗ്ഗ്വഹനം ഇന്ത്യൻ സാഹചര്യങ്ങൾക്ക് അനുയോജ്യമല്ല.

- (1) ഖരാലിന്യങ്ങളിലെ പൊടി, ചാരം എന്നിവയുടെ ഉയർന്ന സാന്നിദ്ധ്യവും, മഴക്കാലത്തെ കനത്ത ഊർപ്പവും ചേരുമ്പോൾ ദുർഗ്ഗ്വഹനം ശരിയായി നടക്കില്ല.
- (2) കത്തിക്കുമ്പോൾ ദോഷകരമായ വാതകങ്ങൾ പുറംതള്ളപ്പെടുന്നതിനാൽ പരിസ്ഥിതിക്കിണങ്ങിയ മാർഗ്ഗമല്ല.
- (3) ദുർഗ്ഗ്വഹന സംവിധാനങ്ങളുടെ കൈകാര്യം ചെയ്യലിന് ഉയർന്ന ചെലവാണുള്ളത്.
- (4) മേൽത്തരം സാങ്കേതികവിദ്യകൾ വേണ്ടിവരുന്നു.

**(iii) ഊർജ്ജമാക്കിമാറ്റൽ (Waste to Energy Projects):-**

അനുയോജ്യമായ സാങ്കേതികവിദ്യകളിലൂടെ ഖരാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും ഊർജ്ജത്തെ വിപുലിപ്പിച്ച് ഗുണകരമായി ഉപയോഗിക്കുന്ന രീതിയാണിത്. മാലിന്യങ്ങളിലെ അഴുകുന്നവയും, അഴുകാത്തവയുമായ ജൈവഘടകങ്ങളിൽ നിന്നും ഒരേ പോലെ ഊർജ്ജം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുവാനുള്ള സാങ്കേതിക വിദ്യകളുണ്ട്. അവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവ ഇനിപ്പറയുന്നു.

**(1) താപ-രാസ പരിവർത്തനം (Thermo-Chemical Conversion):-**

ജൈവ വസ്തുക്കളെ ഉയർന്ന ഊഷ്മാവ് കത്തിച്ച് താപോർജ്ജമോ, ബയോഗ്യാസോ ആക്കിമാറ്റുന്ന വിദ്യയാണിത്. അഴുകാത്ത ജൈവാവശിഷ്ടങ്ങൾ കൂടിയ അളവിലും, കുറഞ്ഞ ഊർപ്പമുള്ള ഖരാലിന്യങ്ങളാണ് ഈ രീതിക്ക് ഏറ്റവും അനുയോജ്യം. ദുർഗ്ഗ്വഹനം, പൈറോലൈസിസ് (Pyrolysis) എന്നിവയാണ് ഈ രീതിയിലുള്ള പ്രധാന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ.

**(2) ജൈവ-രാസ പരിവർത്തനം (Bio-Chemical Conversion):-**

അഴുകുന്ന ജൈവാവശിഷ്ടങ്ങൾ കൂടിയ അളവിലുള്ളതും, കനത്ത ഊർപ്പമുള്ളതുമായ ഖരാലിന്യങ്ങളുടെ പരിപാലനത്തിന് ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ മാർഗ്ഗമാണിത്. സൂക്ഷ്മജീവികളുടെ പ്രവർത്തനഫലമായി ജൈവമാലിന്യങ്ങൾ അഴുകുന്നതിലൂടെ മീഥേൻ ഗ്യാസ് ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ബയോ മീഥേനേഷൻ എന്നറിയപ്പെടുന്ന അനൈർബോബിക്ക് ഡൈജക്ഷനാണ് ഇതിലുപയോഗിക്കുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യ. കേരളത്തിലെ നഗരഖരാലിന്യങ്ങളുടെ ഘടന, സ്വഭാവം എന്നിവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, നിലവിലുള്ള ഖരാലിന്യപരിപാലന രീതികളിൽ സംസ്ഥാനത്തിന് ഏറ്റവും യോജിക്കുന്നതാണ് ജൈവ-രാസപരിവർത്തന സാങ്കേതിക വിദ്യ.

**ഖരാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് കേരളത്തിൽ നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ**

ഖരാലിന്യപരിപാലനരംഗത്ത് കേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനമാണ് കേരളത്തിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഇപ്പോൾ പ്രധാനമായുള്ളത്. വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുന്ന ഖരാലിന്യങ്ങളെ കേന്ദ്രീകൃത സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളിൽ എത്തിച്ച്, ജൈവമാലിന്യങ്ങളെ സംസ്കരിച്ച് ജൈവവളമാക്കി മാറ്റുന്നു. ഇതിൽ അഴുകാത്തവയും, അജൈവികവുമായ മാലിന്യങ്ങളെ ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിന് വിധേയമാക്കുന്നു. ഇതിന് കൂടിയ അളവിൽ ദുരിതം വേണ്ടി വരുന്നതിനാൽ, ലാന്റ് ഫില്ലിംഗിലൂടെ മാത്രം മാലിന്യസംസ്കരണം നടത്തുക എന്നത് ഒട്ടും തന്നെ പ്രായോഗികമല്ല. കേരളത്തിലെ പകുതിയിലേറെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും അനുവർത്തിക്കുന്ന ഏകമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനമാണ് ലാന്റ്ഫില്ലിംഗ്.

മേൽപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു മാർഗ്ഗങ്ങൾക്ക് പുറമെ ചന്തകൾ, തിരക്കേറിയ പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾ, എന്നിവിടങ്ങളിൽ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിച്ച് ജൈവമാലിന്യങ്ങളെ സംസ്കരിക്കുന്ന സംവിധാനവും കേരളത്തിൽ വ്യാപക പ്രചാരം നേടിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിലൂടെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ബയോഗ്യാസ് ഉപയോഗിച്ച് ഊർജ്ജം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കാനാവും.

വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങളായ മണ്ണിരകമ്പോസ്റ്റ്, പൈപ്പ് കമ്പോസ്റ്റ് തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് കേരളത്തിൽ പ്രചാരം കിട്ടിയിട്ടില്ലാത്തതായുള്ളൂ.

## 8. അശാസ്ത്രീയമായ വരമാലിന്യസംസ്കരണം

### എ. കോർപ്പറേഷനുകൾ

**1. തിരുവനന്തപുരം:-** കോർപ്പറേഷന്റെ വിളപ്പിൽശാലയിലെ മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് ബഹുജനപ്രക്ഷോഭത്തെ തുടർന്ന് 2011 ഡിസംബർ 21-ന് അടച്ചുപൂട്ടി. അതിനുശേഷം, മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനുള്ള ഫലപ്രദമായ ബദൽ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പാടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. പൊതുനിരത്തുകൾ, ട്രാക്കർ, ജലാശയങ്ങൾ, കുറ്റിക്കാടുകൾ എന്നിവിടങ്ങളിലേക്ക് മാലിന്യങ്ങൾ തള്ളുന്നത് അപകടകരമായി വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ട്.



തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷനിൽ പാതയോരത്ത് മാലിന്യങ്ങൾ കത്തിക്കുന്നു

**2. കൊല്ലം:-** കൊല്ലം കോർപ്പറേഷനിൽ കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല. കുരീപ്പുഴയിലെ ചണ്ടി ഡിപ്പോയിലാണ് മുൻപ് മാലിന്യങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്ന് കുട്ടിയിട്ടിരുന്നത്. ബഹുജന സമരത്തെ തുടർന്ന് ഇതിപ്പോൾ നിലച്ചിരിക്കുകയാണ്. കോർപ്പറേഷൻ പ്രദേശത്തെ ഒഴിഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളിൽ മാലിന്യങ്ങൾ തള്ളുന്നതാണ് ഇപ്പോഴത്തെ രീതി.

**3. തൃശ്ശൂർ:-** തൃശ്ശൂർകോർപ്പറേഷന്റെ ലാലുരിലുള്ള ട്രബിംഗ് ഗ്രൗണ്ടിലേക്ക് മാലിന്യം കൊണ്ടുപോകുന്നത് 2012 ജനുവരി 23 മുതൽ നിലച്ചിരിക്കുകയാണ്. ഇതുമാലം സമയബന്ധിതമായി വരമാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കാൻ കോർപ്പറേഷനു കഴിയുന്നില്ല. നഗരത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ മാലിന്യങ്ങൾ ചീഞ്ഞു നാറുകയാണ്.

### ബി. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ

**1. തിരുവല്ല നഗരസഭ:-** നഗരസഭ ശേഖരിക്കുന്ന വരമാലിന്യങ്ങളെ ചിൽഡ്രൻസ് പാർക്കിന് സമീപമുള്ള തുറന്ന സ്ഥലത്ത് കുട്ടിയിട്ട് ജെ.സി.ബി. ഉപയോഗിച്ച് രണ്ടു ദിവസത്തിലൊരിക്കൽ മണ്ണിട്ട് മൂടുന്നു. ചട്ടങ്ങളിൽ പറയും പ്രകാരം മാലിന്യങ്ങളെ ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിനു വിധേയമാക്കേണ്ട സ്ഥലത്തിനുണ്ടായിരിക്കേണ്ട യാതൊരു മാനദണ്ഡങ്ങളും മേൽ സ്ഥലത്തിനില്ല. ചുറ്റുമതിൽ ഇല്ലാത്ത ഈ സ്ഥലം വർഷങ്ങളായി കൃഷിചെയ്യാതെ കിടക്കുന്ന പുണ്യപ്പാടത്തിനു സമീപമാണ്.

**2. കായംകുളം നഗരസഭ:-** നഗരസഭാ പരിധിക്കുള്ളിലെ മാലിന്യങ്ങളെ ശേഖരിച്ച് ഡമ്പിംഗ് യാർഡിൽ തള്ളുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്. മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല. മാലിന്യക്കുമ്പാരത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഊറൽ ഒഴുകി ഡമ്പിംഗ് യാർഡിനു സമീപമുള്ള തോട്ടിൽ എത്തുകയാണ്.

**3. ആലപ്പുഴ നഗരസഭ:-** 2009 ഒക്ടോബറിൽ ഉൽപ്പാദനം ചെയ്യപ്പെട്ട വരമാലിന്യസംസ്കരണപ്ലാന്റ് നിലവിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ല. വർഷങ്ങളായി ശേഖരിച്ചു കൊണ്ടുവന്നിട്ടുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ പ്ലാന്റ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നിടത്ത് കുന്നുകൂടി കിടക്കുന്നു. പരിസരപ്രദേശങ്ങളിൽ അസഹ്യമായ ദുർഗന്ധം വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്.

**4. ചങ്ങനാശ്ശേരി നഗരസഭ:-** പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൽപ്പാദനമുള്ള അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ഫാത്തിമപുരത്തുള്ള ഡമ്പിംഗ് യാർഡിൽ കുന്നുകൂടി കിടക്കുന്നു. 2007 ഫിബ്രുവരി മുതൽ മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെട്ട ജൈവവളം നീക്കം ചെയ്യാതെ പ്ലാന്റിന് സമീപത്തുതന്നെ കുട്ടിയിട്ടിരിക്കുന്നു. ജൈവവളം ജീർണ്ണിച്ച് പരിസരമലിനീകരണത്തിന് കാരണമാകുന്നു.

**5. കോട്ടയം നഗരസഭ:-** നഗരസഭയുടെ വടവാതുരിലുള്ള ഡമ്പിംഗ് യാർഡിൽ 2 ലക്ഷം ടണ്ണോളം വരുന്ന വരമാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കപ്പെടാതെ അവശേഷിക്കുന്നു. ഈ മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ഊറൽ വെളിയിലേക്ക് ഒഴുകിയെത്തി കടുത്ത പരിസ്ഥിതി പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടാകുന്നു. അസഹ്യമായ ദുർഗന്ധമാണ് പ്രദേശത്തനുഭവപ്പെടുന്നത്.

**6. ആലുവ നഗരസഭ:-** യാതൊരു തരത്തിലുമുള്ള വരമാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനമില്ലാത്ത കേരളത്തിലെ ഏക മുനിസിപ്പാലിറ്റിയാണ് ആലുവ നഗരസഭ. മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് നഗരസഭയ്ക്ക് സ്വന്തമായി ദുമിയോ, പ്ലാന്റോ ഇല്ല. നഗരസഭാ പ്രദേശത്തുനിന്നും ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന വരമാലിന്യങ്ങളെ ഒരു ട്രാൻസ്ഫർ പോയിന്റിൽ താൽക്കാലികമായി സംഭരിച്ച് വേർതിരിക്കുന്നു. ഇതിൽ ജൈവമാലിന്യങ്ങളെ കൊച്ചി കോർപ്പറേഷന്റെ ബ്രഹ്മപുരം പ്ലാന്റിലേയ്ക്കും, അജൈവമാലിന്യങ്ങളെ സംഭരിക്കുന്നതിനനുസൃതമായി കരാർ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നഗരസഭയ്ക്ക് പുറത്തേയ്ക്കും നീക്കം ചെയ്യുന്നു.

**7. പെരുമ്പാവൂർ നഗരസഭ:-** സ്വന്തമായി മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് നഗരസഭയ്ക്കില്ല. നിലവിൽ വരമാലിന്യങ്ങളെ ശേഖരിച്ച് യാതൊരു വേർതിരിക്കലും നടത്താതെ അശാസ്ത്രീയമായി ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിന് വിധേയമാക്കി വരുന്നു. സ്വകാര്യ വകുപ്പിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള പാടത്താണ് മാലിന്യങ്ങൾ നിക്ഷേപിക്കുന്നത്.

**8. നിലമ്പൂർ നഗരസഭ:-** നഗരസഭയിൽ മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെയില്ല. പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങളെ കൂട്ടിയിട്ട് കത്തിക്കുന്നു. ജൈവമാലിന്യങ്ങളെ കൃഷിയിടങ്ങളിൽ കൊണ്ടിടുന്നു.

**9. വടകര നഗരസഭ:-** മാലിന്യങ്ങളെ പുതിയാഴയിലുള്ള ട്രബിംഗ് ഗ്രൗണ്ടിൽ തള്ളുന്നത് മാത്രമാണ് നഗരസഭയുടെ മാലിന്യ സംസ്കരണ പരിപാടി. മാലിന്യങ്ങളെ ശരിയായി വേർതിരിക്കുകപോലും ചെയ്യാതെയാണ് ഇത്തരത്തിൽ തള്ളിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത്.

**10. തലശ്ശേരി നഗരസഭ:-** നഗരസഭയ്ക്ക് മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റില്ല. നഗരസഭാപരിധിക്കുള്ളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങളെ പെട്ടിപ്പാലത്തുള്ള ട്രബിംഗ് ഗ്രൗണ്ടിൽ കൊണ്ടുചെന്നു തള്ളി കൂട്ടിയിടുന്നതുമൂലം പരിസരമാകെ ചീഞ്ഞു നാറുകയാണ്.

**11. കണ്ണൂർ നഗരസഭ:-** നഗരസഭാ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങളെ ചേലോറയിലെ ട്രബിംഗ് ഗ്രൗണ്ടിൽ കൊണ്ടു തള്ളുന്നു. ഇവിടെ മാലിന്യക്കുമ്പാരം ദീമാകാരമായി കഴിഞ്ഞു.

**12. കാസർഗോഡ് മുനിസിപ്പാലിറ്റി:-** സ്വന്തമായി മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റില്ലാത്ത മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ മാലിന്യങ്ങൾ രണ്ടു വർഷം മുൻപ് വരെ കേളുഗുഡ്ഡയിലെ ട്രബിംഗ് ഗ്രൗണ്ടിൽ തള്ളുകയായിരുന്നു ചെയ്തു വന്നിരുന്നത്. പൊതുജന പ്രക്ഷോഭംമൂലം ഇത് തടയപ്പെട്ടു. നിലവിൽ, ശേഖരിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങളെ ഏത് രീതിയിലാണ് കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതെന്ന് നഗരസഭ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടില്ല.

**സി. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ**

**1. കൊട്ടാരക്കര (കൊല്ലം ജില്ല):-** ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ വകയായി ഉഗ്രൻകുന്നിലുള്ള സ്ഥലത്താണ് മാലിന്യങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നിടുന്നത്. ദിനംപ്രതി ഇവിടെ മാലിന്യങ്ങൾ കുന്നുകൂടുകയാണ്. മാംസാവശിഷ്ടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവ ചീഞ്ഞുനാറി, പക്ഷി-മൃഗാദികൾ കൊത്തിവലിക്കുന്ന സ്ഥിതിവിശേഷമാണുള്ളത്.

**2. ചിറ്റാർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പത്തനംതിട്ട):-** വരമാലിന്യങ്ങളെ റോഡുവക്കിലും, ഓടകളിലും, തുറസ്സായ സ്ഥലങ്ങളിലും കൊണ്ടിടുന്നു. ചിറ്റാർ മാർക്കറ്റിൽ നിന്നുള്ള വരമാലിന്യങ്ങളിൽ ഒരു ഭാഗം വേർതിരിക്കാതെ കുഴിയിലിട്ട് കത്തിക്കുന്നു. ബാക്കിയുള്ളത് സമീപത്തുള്ള വനപ്രദേശത്ത് തള്ളുന്നു.

**3. കട്ടപ്പന ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (ഇടുക്കി):-** ചന്തകൾ, കച്ചവടസ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് പഞ്ചായത്ത് അതിർത്തിയിലുള്ള സംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിൽ കൊണ്ട് തള്ളുന്നു. ചെരിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന ഈ പ്രദേശത്തു നിന്നും മഴക്കാലത്ത് മാലിന്യങ്ങൾ ഒഴുകിയിറങ്ങുന്നു.

**4. വടവുകോട്-പുത്തൻകുരിശ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (എറണാകുളം):-** പഞ്ചായത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് വടമ്പാടിയിലുള്ള പഞ്ചായത്ത് വക സ്ഥലത്ത് കൊണ്ട് വന്ന് തള്ളുന്നു. ജൈവ-അജൈവ പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങളെ തമ്മിൽ വേർതിരിക്കുകയോ, സംസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല.

**5. കുത്താട്ടുകുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (എറണാകുളം):-** പഞ്ചായത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങളെ പഞ്ചായത്ത് മാർക്കറ്റിനടുത്തുള്ള ഡബിംഗ് യാർഡിൽ തള്ളുന്നു. മാലിന്യങ്ങളെ വേർതിരിക്കാതെ ഇവിടെ കൂട്ടിയിടുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്.

**6. കൊടുമ്പായൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (പാലക്കാട്):-** പഞ്ചായത്തിന്റെ തിരക്കേറിയ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങളിൽ ചെറിയൊരളവു മാത്രമേ ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കപ്പെടുന്നുള്ളൂ. ബാക്കി പഞ്ചായത്ത് വക സംസ്കരണ സ്ഥലത്ത് കുമ്പാരമായി കിടക്കുന്നു.

**7. കൊണ്ടോട്ടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (മലപ്പുറം):-** കൊണ്ടോട്ടി ടൗണിലെ അങ്ങാടിയിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ തൂത്തുകൂട്ടി തീയിടുന്നു. മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും പ്ലാസ്റ്റിക് വേർതിരിക്കുന്നില്ല.

**8. രാമനാട്ടുകര ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോഴിക്കോട്):-** ടൗണിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് നഗരമധ്യത്തിൽ, ഇൻസിനേറ്റർ സ്ഥിതി ചെയ്തിരുന്നിടത്ത് കൂട്ടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. മാലിന്യങ്ങളെ വേർതിരിക്കാൻ പോലും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.



**9. തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളും, മാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായുള്ള ദുരിയുടും**

കേരളത്തിലെ ഭൂരിപക്ഷം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും, ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിന് സ്വന്തമായി ദുരിയില്ലാത്തവയാണ്. ഖരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായി പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുക, അജൈവ മാലിന്യങ്ങളെ ലാന്റ്ഫിൽ ചെയ്യുക, മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും ഒഴുകിയിറങ്ങുന്ന മലിനജലത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കാൻ ട്രീറ്റ്മെന്റ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുക എന്നിവയാണ് മാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥമുള്ള ദുരിയുടെ പ്രധാന ഉപയോഗങ്ങൾ. ശുചിത്വമിഷൻ അറിയിച്ചിരിക്കുന്നത് (കത്ത് നമ്പർ 4675/ബി/2012/എസ്.എം) ഭാഗികമായോ പൂർണ്ണമായോ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളുള്ള കേരളത്തിലെ മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ 30 എണ്ണമെന്നാണ്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കായുള്ള ഓംബുഡ്സ്മാൻ, നഗരതദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യ, മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിന്റെ അളവ് എന്നിവയെക്കുറിച്ച് 2008 ജൂലായിൽ പഠനം നടത്തുകയുണ്ടായി. ഇതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ അടുത്ത 20 വർഷത്തേക്ക് കേരളത്തിലെ കോർപ്പറേഷനുകൾ/മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്ക് മാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം ആവശ്യമുള്ള ദുരിയുടെ അളവും നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

**നഗരതദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം ആവശ്യമുള്ളതും, കൈവശമുള്ളതുമായ ദുരി (ഏക്കറിൽ)**

നഗരതദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം	മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് അടുത്ത 20 വർഷത്തേക്ക് ആവശ്യമായ ദുരി (ഏക്കർ)	നിലവിൽ കൈവശമുള്ള ദുരി (ഏക്കർ)
ആറ്റിങ്ങൽ	4.45	4.20
ആലപ്പുഴ	22.10	11.00
ചേർത്തല	5.63	ഇല്ല
അടൂർ	3.61	1.05
പെരുമ്പാവൂർ	3.31	1.56
അങ്കമാലി	4.76	0.50
തൃശ്ശൂർ	39.62	6.91
ചാവക്കാട്	4.17	0.50
പെരിന്തൽമണ്ണ	5.57	5.00
തിരൂർ	6.70	4.97
മലപ്പുറം	7.30	2.50
കോഴിക്കോട്	54.48	16.00
തളിപ്പറമ്പ്	8.42	2.02
പയന്നൂർ	8.58	3.50
കാസർഗോഡ്	6.57	7.05
കാഞ്ഞങ്ങാട്	8.17	2.00

(അവലംബം- സി 6 എജി.യുടെ 2010 മാർച്ച് 31-ന് അവസാനിച്ചവർഷത്തെ റിപ്പോർട്ട് നമ്പർ 5)

കോർപ്പറേഷനും, മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള നഗരതദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഖരമാലിന്യപരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് സമീപദാവിയിൽ തന്നെ നേരിടാൻ പോകുന്ന രൂക്ഷമായ പ്രതിസന്ധിയിലേക്കാണ് മേൽപ്പട്ടിക വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്. അടുത്ത ഇരുപത് വർഷത്തേക്ക് മാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് വേണ്ടിവരുന്ന അളവിൽ ദുരി സ്വന്തമായുള്ള സ്ഥാപനം കാസർഗോഡ് മുനിസിപ്പാലിറ്റി മാത്രമാണ്. കോർപ്പറേഷനുകളിൽ അവസ്ഥ കൂടുതൽ ഗൗരവമുള്ളതാകുമെന്നാണ് മേൽ കണക്കുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്.

**തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ - ഖരമാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം വാങ്ങിയ ദുരിയുടെ കണക്കുകൾ**

**1. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	വാങ്ങിയ ദുരിയുടെ അളവ്	വർഷം	ചെലവായ തുക (രൂപ)	വാങ്ങിയ ദുരിയിൽ നിലവിൽ ഉള്ള സംവിധാനം
കൊട്ടാരക്കര	41.95 ആർ	2009-10		പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം ഭാഗികമായി മാത്രം നടന്നു. മാലിന്യം കൊണ്ടിടുന്നു
വടവുകോട്-പുത്തൻകുരിശ്	65.84 ആർ	1999-2000	1448480	മാലിന്യം കൊണ്ടിടുന്നു
ആലത്തൂർ	66.50 സെന്റ്	2000-01	2 ലക്ഷം	പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു
കൊണ്ടോട്ടി	33 സെന്റ്	1997-98	232750	സ്ഥലം വെറുതെ കിടക്കുന്നു
സുൽത്താൻബത്തേരി	50 സെന്റ്	1984	18750	പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു
മംഗൽപാടി	1.77 ഏക്കർ	2003-04	318600	പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു

1994 ലെ കേരളപഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമത്തിലെ 219(എഫ്) വകുപ്പ് അനുശാസിക്കുന്നത് വരമാലിന്യങ്ങൾ ആത്യന്തികമായി കൈയൊഴിയുന്നതിന് ഓരോ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തും തങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തിന്റെ ഉള്ളിലോ, വെളിയിലോ ആയി അനുയോജ്യമായ സ്ഥലം കണ്ടെത്തണം എന്നാണ്. എന്നാൽ ബഹുഭൂരിപക്ഷം പഞ്ചായത്തുകളും ഇത് പാലിച്ചിട്ടില്ല.

**2. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ**

മുനിസിപ്പാലിറ്റി	വരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായി വാങ്ങിയ ഭൂമിയുടെ അളവ്	വർഷം	ചെലവായ തുക	വാങ്ങിയ ഭൂമിയിൽ നിലവിൽ ഉള്ള സംവിധാനം
കായംകുളം	1.56 ഹെക്ടർ	2008 - 09	5087000	ജനകീയപ്രക്ഷോഭം കാരണം പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കാനായിട്ടില്ല
കോട്ടയം	1.36 ഏക്കർ	2007	2784000	ഭൂമി വെറുതെ കിടക്കുന്നു
പെരുമ്പാവൂർ	1.56 ഏക്കർ	2005 - 06	1647047	ഭൂമി വെറുതെ കിടക്കുന്നു
കണ്ണൂർ	23.29 ഏക്കർ	-	-	പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല
കാസർഗോഡ്	5.46 ഏക്കർ	2005 - 06	-	സ്ഥലം കാടുപിടിച്ചു കിടക്കുന്നു

**3. കോർപ്പറേഷനുകൾ**

കോർപ്പറേഷൻ	വരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായി വാങ്ങിയ ഭൂമിയുടെ അളവ്	വർഷം	ചെലവായ തുക	വാങ്ങിയ ഭൂമിയിൽ നിലവിൽ ഉള്ള സംവിധാനം
തിരുവനന്തപുരം	21.65 ഹെക്ടർ	പലഘട്ടങ്ങളിലായി	-	പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചു
കൊല്ലം	12.52 ഏക്കർ	2005 - 09	68518136	പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണം മൂടങ്ങി കിടക്കുന്നു
കൊച്ചി	110 ഏക്കർ	-	-	പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നു
തൃശ്ശൂർ	25.4 ഏക്കർ (തുടക്കത്തിലേയുള്ള ഭൂമി)	-	-	പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചു

**10. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനവും, പ്ലാന്റുകളുടെ സ്ഥാപിതശേഷിയും**

സ്വന്തമായി മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളുള്ള കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ പ്ലാന്റുകളുടെ പ്രവർത്തനശേഷി പ്രതിദിനം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങളെക്കാളും തുലാം കുറവാണ്. ഇതുകൊണ്ട് തന്നെ വരമാലിന്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായി സംസ്കരിക്കാൻ കഴിയാതെ വരുന്നു. വേണ്ടത്ര പഠനം നടത്താതെ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിച്ചതാണ് ഈ അവസ്ഥയ്ക്ക് പ്രധാനകാരണം. സംസ്കരിക്കപ്പെടാതെ അവശേഷിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ പ്ലാന്റുകൾക്ക് ചുറ്റും കുന്നുകൂടിക്കിടക്കുകയും ജനജീവിതം ദുസഹമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആരോഗ്യത്തിനും, പരിസ്ഥിതിക്കും അത്യന്തം ദോഷകരമാണ് സംസ്കരിക്കപ്പെടാത്ത വരമാലിന്യങ്ങൾ.

**തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ മാലിന്യ ഉൽപ്പാദനവും പ്ലാന്റുകളുടെ സംസ്കരണശേഷിയും**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം	വരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനം (പ്രതിദിനം/ടൺ)	മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിന്റെ ശേഷി (പ്രതിദിനം/ടൺ)
തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ	328	155.4
കൊല്ലം കോർപ്പറേഷൻ	45	40 (നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ)
കൊച്ചി കോർപ്പറേഷൻ	250	200
തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷൻ	80	30
ചങ്ങനാശ്ശേരി നഗരസഭ	6	4
കോട്ടയം നഗരസഭ	-	30
ചാലക്കുടി നഗരസഭ	8.5	2
പാലക്കാട് നഗരസഭ	40.72	30
തിരുർ നഗരസഭ	-	10

**ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾക്കായി ചെലവഴിച്ചത് കോടികൾ;**

**പ്രവർത്തിക്കുന്നവ നാമമാത്രം**

ഖരമാലിന്യപരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്ന ഏറ്റവും പ്രധാന പ്രവർത്തനമാണ് ഖരമാലിന്യസംസ്കരണപ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കൽ. പ്ലാന്റിനുള്ള സ്ഥലം വാങ്ങൽ, പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കൽ എന്നിവയ്ക്കായി കോടിക്കണക്കിന് രൂപയാണ് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ചെലവഴിച്ചിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ ഇത്രയും ദീർഘമായ ചെലവുകൾക്ക് ആനുപാതികമായി ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല എന്നതാണ് ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് വകുപ്പ് നടത്തിയ അന്വേഷണങ്ങൾ വ്യക്തമാക്കുന്നത്.

കോടിക്കണക്കിന് രൂപ ചെലവഴിച്ചു സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട പ്ലാന്റുകളിൽ വളരെ ചെറിയൊരു ശതമാനം മാത്രമാണ് നിലവിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമായിട്ടുള്ളത്. നിർമ്മാണം പാതിവഴിയിൽ ഉപേക്ഷിച്ച പ്ലാന്റുകൾക്കും ഉദാഹരണങ്ങളുണ്ട്. പ്ലാന്റുകൾ പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ ചുമതലപ്പെട്ട ഏജൻസികൾ കയ്യൊഴിഞ്ഞതിനാൽ പ്രവർത്തനം നിലച്ചവയുമുണ്ട്. കൂടാതെ, ബഹുജന പ്രക്ഷോഭംമൂലം പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനാവാത്ത ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളുടെ എണ്ണവും കൂടിവരികയാണ്.

**തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം**

**എ. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ**

മുനിസിപ്പാലിറ്റി	ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായ വർഷം	പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ ചെലവായ തുക (രൂപ)	പ്ലാന്റ് നിർമ്മിച്ച ഏജൻസി	പ്ലാന്റിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ
കായംകുളം	2003 (ഇൻസിനേറ്റർ)	21.50 ലക്ഷം	ചീരൻമയൂര ഇൻഡസ്ട്രീസ്	ഒരു പുകക്കുഴൽ മാത്രം സ്ഥാപിച്ചു
ആലപ്പുഴ	2010	3.34 കോടി	എ.പി.റ്റി.ഡി.സി (ആന്ധ്രാപ്രദേശ്)	പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തനക്ഷമല്ല
ചങ്ങനാശ്ശേരി	2007 (ജൈവവള യൂണിറ്റ്)	28 ലക്ഷം	കെയ്കോ	പ്രവർത്തിക്കുന്നു
കോട്ടയം	2006	ബി.ഒ.ടി. വ്യവസ്ഥ	രാങ്കി എന്നർജി എൻവയോൺമെന്റൽ ലിമിറ്റഡ്, ഹൈദരാബാദ്	പ്രവർത്തിക്കുന്നു
ചാലക്കുടി	2000	18 ലക്ഷം	ഐ.ആർ.ടി.സി	സംസ്കരണ പ്രക്രിയ പൂർണ്ണമല്ല
പാലക്കാട്	2007	1.67 കോടി	ഐ.ആർ.ടി.സി മുണ്ടൂർ	സാങ്കേതിക തകരാറിനാൽ പ്രവർത്തനമില്ല
തിരുർ	2008	33.44 ലക്ഷം	ടെക്നോഗ്രൂപ്പ്, ആലുവ	നഗരസഭയിലെ മാലിന്യങ്ങളെ പൂർണ്ണമായും സംസ്കരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല
നിലമ്പൂർ	2010 ൽ നിർമ്മാണം നടത്തി	8.15 ലക്ഷം	സോഷ്യോ - ഇക്കോണമിക് യൂണിറ്റ് ഫൗണ്ടേഷൻ	2010 സെപ്തംബറിൽ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങേണ്ടതായിരുന്നു. ഇതുവരെ പണി പൂർത്തിയായില്ല.
വടകര	2002	1062998	സേഫ് മോട്ടോഴ്സ് കൊടുങ്ങല്ലൂർ	പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല
കണ്ണൂർ	-	1.06 ലക്ഷം (ടെണ്ടർ പരസ്യച്ചെലവ്)	-	പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കാനുള്ള യാതൊരു നടപടിയുമായിട്ടില്ല
നീലേശ്വരം	2010	25.17 ലക്ഷം	കാസർഗോഡ് സോഷ്യൽ സർവ്വീസ് സൊസൈറ്റി	ജനകീയ പ്രക്ഷോഭംമൂലം പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല

**ബി. പഞ്ചായത്തുകൾ**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായ വർഷം	പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ ചെലവായ തുക (രൂപ)	പ്ലാന്റ് നിർമ്മിച്ച ഏജൻസി	പ്ലാന്റിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ
കൊട്ടാരക്കര	2004	25 ലക്ഷം	ചീരൻമയൂര, തൃശ്ശൂർ	പ്ലാന്റ് തകർന്നു കിടക്കുന്നു
ഇളമ്പത്തൂർ	2009 ൽ നിർമ്മാണം തുടങ്ങി. ഇതുവരെ പൂർത്തിയായില്ല	8 ലക്ഷം	അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷൻ	പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയിട്ടില്ല
ആലത്തൂർ	2003 (ഒന്നാംഘട്ടം)	17.41 ലക്ഷം	ഐ.ആർ.ടി.സി.യുടെ സാങ്കേതിക സഹായത്തോടെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	വിൻഡ്രോ കമ്പോസ്റ്റ് ഉൽപ്പാദനം മാത്രം നടക്കുന്നു
	2012 (രണ്ടാംഘട്ടം) (മണ്ണിര കമ്പോസ്റ്റ് പ്ലാന്റ്)	13.81 ലക്ഷം		പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല
കൊടുവായൂർ	2005 (മണ്ണിര കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റ്)	7.08 ലക്ഷം	ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നേരിട്ട് നടത്തി	പ്രവർത്തനം ഫലപ്രദമല്ല
രാമനാട്ടുകര	2005 (ഇൻസിനേറ്റർ)	20.95 ലക്ഷം	ചീരൻമയൂർ, തൃശ്ശൂർ	4 വർഷമായി പ്രവർത്തനരഹിതം
സുൽത്താൻ ബത്തേരി	2008 (ഇൻസിനേറ്റർ)	10 ലക്ഷം	കൊച്ചിൻ ഇൻഡസ്ട്രീസ്	പ്രവർത്തിക്കുന്നു
മംഗൽപാടി	2007	22.20 ലക്ഷം	കാസർഗോഡ് സോഷ്യൽ സർവ്വീസ് സൊസൈറ്റി	പ്രവർത്തിക്കുന്നു

**സി. കോർപ്പറേഷനുകൾ**

കോർപ്പറേഷൻ	പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായ വർഷം	പ്ലാന്റിന് ചെലവായ തുക (രൂപ)	പ്ലാന്റ് നിർമ്മിച്ച ഏജൻസി	പ്ലാന്റിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ
തിരുവനന്തപുരം	1999	ബി.ഒ.ഒ.എം. വ്യവസ്ഥ	പോബ്സ് എൻവിറോടെക് പ്രൈ.ലിമിറ്റഡ്	ബഹുജനപ്രക്ഷോഭത്താൽ പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല
കൊല്ലം	-	1.54 കോടി	-	വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നു
കൊച്ചി	2009	22.93 കോടി	ആന്ധ്രാപ്രദേശ് ടെക്നോളജി ഡെവലപ്മെന്റ് പ്രൊമോഷൻ സെന്റർ	പ്രവർത്തിക്കുന്നു
തൃശ്ശൂർ	2003	1.70 കോടി	കേരള അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷൻ	ബഹുജനപ്രക്ഷോഭം പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല
കോഴിക്കോട്	1999	4.5 കോടി	എക്സൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ്	പ്രവർത്തിക്കുന്നു

**നിർമ്മാണം നിലച്ച ഖരമാലിന്യ പ്ലാന്റുകൾ**

വിവിധ കാരണങ്ങളാൽ നിർമ്മാണപ്രക്രിയ പാതിവഴിയിലായ ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾക്ക് ഒട്ടേറെ ഉദാഹരണങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലുണ്ട്. നടത്തിപ്പിലെ പോരായ്മ, ഏജൻസികളുടെ ഉദാസീനത എന്നിവയാണ് ഇതിനു പ്രധാന കാരണങ്ങളായി കാണുന്നത്. ഏതാനും ഉദാഹരണങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്നു.

1. **താമരശ്ശേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോഴിക്കോട്):**- മലിനജലസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ 2008-09 ൽ 4,35,000/- രൂപ അടങ്കലിൽ പദ്ധതി ആസൂത്രണം ചെയ്തു. 4,38,096/- രൂപയാണ് പ്രവൃത്തിക്ക് മുഖ്യനിർണ്ണയം നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. 2011-12 ൽ 1,60,580/- രൂപ കൂടി പദ്ധതിക്കായി വിനിയോഗിച്ചു. 2012 നവംബർ 14 ന് സ്ഥലം സന്ദർശിച്ച ഓഡിറ്റ് ടീമിന് പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ലെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ടു. കൂടാതെ പ്ലാന്റിന്റെ ഒന്നാംഘട്ടത്തിന്റെ നിർമ്മാണം മാത്രമാണ് പൂർത്തിയായിട്ടുള്ളത്. പ്ലാന്റിന് ചെലവായ 5,98,677/- രൂപ പാഴായിരിക്കുകയാണ്.

2. **ചെങ്ങന്നൂർ നഗരസഭ:**- അടുർ ആസ്ഥാനമായുള്ള കോർഫൗണ്ടേഷൻ എന്ന സ്ഥാപനത്തെയാണ് 2007-08 ൽ 54,00,000/- രൂപ അടങ്കലിൽ തയ്യാറാക്കിയ പദ്ധതി പ്രകാരം മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണചുമതല ഏൽപ്പിച്ചത്. ഒരു വർഷത്തിനുശേഷം പണി പൂർത്തിയായത് മണ്ണിര കമ്പോസ്റ്റ് യൂണിറ്റിനുള്ള ഷെഡ് മാത്രമാണ്. എന്നാൽ 31.03.08 ൽ ബിൽ നമ്പർ 86/07-08 പ്രകാരം അഞ്ചുലക്ഷം രൂപ ഏജൻസിക്ക് മുൻകൂർ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ മാലിന്യസംസ്കരണശാലയുടെ മറ്റു നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നിട്ടില്ല.

3. **കായംകുളം നഗരസഭ:**- ഇൻസിനേറ്റർ സ്ഥാപിക്കുന്നതിലേക്കായി ചീരൻമയൂര ഇൻഡസ്ട്രീസ് എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് 2002-03 സാമ്പത്തിക വർഷം 21,50,000/- രൂപ മുൻകൂറായി നൽകി (28.03.03 ലെ 849969 മുതൽ 974 വരെയുള്ള ചെക്കുകൾ പ്രകാരം). ഇത്രയും വലിയ തുക കൈപ്പറ്റിയിട്ടും ഒരു പുകക്കുഴൽ മാത്രമാണ് ഏജൻസി സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത്. 30.06.03 ൽ നഗരസഭ പ്രസ്തുത സ്ഥാപനവുമായുള്ള കരാർ റദ്ദാക്കി. ഇൻസിനേറ്ററോ, പ്ലാന്റോ ഇതുവരെ സ്ഥാപിച്ചിട്ടില്ല.

4. **ആലപ്പുഴ നഗരസഭ:**- നഗരസഭയുടെ സർവ്വോദയപുരത്തുള്ള മാലിന്യസംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിൽ പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചത് 2006 ലാണ്. ആന്ധ്രാപ്രദേശ് ടെക്നോളജി ഡെവലപ്മെന്റ് ആന്റ് പ്രൊമോഷൻ സെന്റർ (എ.പി.റ്റി.ഡി.സി) ആയിരുന്നു നിർമ്മാണ ഏജൻസി. കരാർപ്രകാരം 18.03.07 ൽ 3.34 കോടി രൂപ ചെലവഴിച്ചു പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി.

ട്രയൽറൺ, ഗ്യാരന്റിറൺ എന്നിവ നടത്തി 18.03.09 ൽ പ്ലാന്റ് നഗരസഭയ്ക്ക് കൈമാറണമായിരുന്നു. എന്നാൽ, 2010 മെയ് 26 ന് ഔദ്യോഗിക ഉദ്ഘാടനം നടത്തി എന്നതല്ലാതെ നാളിതുവരെ പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തനക്ഷമമാക്കി നഗരസഭയ്ക്ക് കൈമാറിയിട്ടില്ല.

5. **കൊല്ലം കോർപ്പറേഷൻ:**- കോർപ്പറേഷന്റെ കുരിപ്പുഴയിലുള്ള സ്ഥലത്ത് കമ്പോസ്റ്റ് പ്ലാന്റ്, ലാന്റ്ഫിൽ, മലിനജല ശുദ്ധീകരണ പ്ലാന്റ് എന്നിവ നിർമ്മിക്കാനായിരുന്നു പദ്ധതി. കമ്പോസ്റ്റ് പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണത്തിന് 29,84,648/- രൂപയും, ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിനായി 90,32,717/- രൂപയും, അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ 34,22,829/- രൂപയും, വാഹനങ്ങളും മറ്റുപകരണങ്ങളും വാങ്ങാനായി 1,46,51,181/- രൂപയും ഇതുവരെയായി ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ പ്ലാന്റിന്റെ പ്രവർത്തനം മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കാനുണ്ടായിട്ടുള്ളത്. മറ്റു പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇപ്പോൾ മൂടങ്ങിക്കിടക്കുകയാണ്.

**മാലിന്യസംസ്കരണരംഗത്തെ മംഗൽപാടി മാതൃക**

ഖരമാലിന്യസംസ്കരണം കാര്യക്ഷമമായി നടത്തുന്നതിലൂടെ തനതു വരുമാനമാർഗ്ഗം കണ്ടെത്തിയ പഞ്ചായത്താണ് കാസർഗോഡ് ജില്ലയിലെ മംഗൽപാടി. കുബനൂരിൽ 22.20 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ച് പഞ്ചായത്ത് സ്ഥാപിച്ച ഖരമാലിന്യ പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചത് 2007 ലാണ്. കാസർഗോഡ് സോഷ്യൽ സർവ്വീസ് സൊസൈറ്റിയാണ് പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണം നടത്തിയ ഏജൻസി.കുബനൂരിലെ പ്ലാന്റിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന മണ്ണിര കമ്പോസ്റ്റ് മിതമായ വിലയ്ക്കാണ് കർഷകർക്ക് നൽകുന്നത്. 2011-12 ൽ, ജൈവവളം വിൽപ്പനയിലൂടെ 1,12,500/- രൂപ മംഗൽപാടി പഞ്ചായത്തിന് വരുമാനമുണ്ടായി. ഇവിടെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന ജൈവവളത്തിന്റെ ഗുണമേന്മ പരിശോധന നടത്തുന്നത് കാസർഗോട്ടുള്ള കേന്ദ്ര തോട്ടവിള ഗവേഷണ കേന്ദ്രമാണ്. ഖരമാലിന്യ പരിപാലന സംവിധാനത്തെ ലാഭകരമാക്കുക എന്ന ആധുനിക സങ്കല്പവുമായി ഒത്തുപോകുന്നതാണ് മംഗൽപാടിയിലെ ഖരമാലിന്യപരിപാലന മാതൃക.

ഇതിനുപുറമെ, തൊട്ടടുത്തുള്ള ഗ്രാമപഞ്ചായത്തായ കുന്ദളയിൽ നിന്നുള്ള 750 ടൺ ഖരമാലിന്യങ്ങൾ 2006 മുതൽ 2009 വരെയുള്ള കാലത്ത് മംഗൽപാടിയിലെ പ്ലാന്റിൽ സംസ്കരിക്കുകയും ഇതിലൂടെ, പ്രോസസിംഗ് ചാർജ്ജിനത്തിൽ 97,500/- രൂപ മംഗൽപാടി പഞ്ചായത്തിന് ലഭിക്കുകയുമുണ്ടായി.



## കൊട്ടാരക്കരയിലെ ഖരമാലിന്യ പ്രതിസന്ധി

അതിവേഗം നഗരവൽകൃതമായിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കേരളത്തിലെ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് ഉത്തരോദാഹരണമാണ് കൊല്ലം ജില്ലയിലെ കൊട്ടാരക്കര. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നടത്തിയ പഠനപ്രകാരം, പഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്ത് പ്രതിവർഷം 2500 ടൺ ഖരമാലിന്യങ്ങൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതിൽ 2190 ലോഡ് മാലിന്യങ്ങളാണ് പ്രതിവർഷം പഞ്ചായത്ത് ശേഖരിക്കുന്നത്. ഖരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായി ഉഗ്രൻകുന്നിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് വാങ്ങിയ സ്ഥലത്ത് 25 ലക്ഷം രൂപ ചെലവഴിച്ച് 2004 ൽ സ്ഥാപിച്ച സംസ്കരണ പ്ലാന്റ് 2008 ൽ തകർന്നു വീണു. പ്രധാന ചന്തയോട് ചേർന്ന് 24 ലക്ഷം രൂപ മുടക്കി 2008 ൽ പണിപൂർത്തിയാക്കിയ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിലവിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ല. ഉഗ്രൻകുന്നിൽ പുതിയൊരു മാലിന്യ സംസ്കരണശാലയുടെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ 2010 സെപ്തംബറിൽ തുടങ്ങിയെങ്കിലും, തുണുകൾ മാത്രമാണ് ഇതുവരെയായി പൂർത്തിയായിട്ടുള്ളത്. ഈ പണിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കരാറുകാരന് 2011 ഡിസംബറിലെ പാർട്ട്ണിംഗ് പ്രകാരം 6,06,975/- രൂപ (ആറു ലക്ഷത്തി ആറായിരത്തി തൊള്ളായിരത്തി എഴുപത്തിയഞ്ചു രൂപ മാത്രം) നൽകിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പ്രവർത്തി ഇതുവരെ പുനരാരംഭിച്ചിട്ടില്ല. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് പ്രദേശത്ത് പ്രതിദിനമുണ്ടാകുന്ന എഴുട്ടേണ്ണാളം മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ഉഗ്രൻ കുന്നിൽ കുട്ടിയിടുക മാത്രമാണ് ഇപ്പോൾ ചെയ്തു വരുന്നത്. ഇവിടത്തെ മാലിന്യക്കുമ്പാരം ദിനംപ്രതി വലുതായിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോഴും ഈ പ്രതിസന്ധി എങ്ങിനെ മറികടക്കാനാവുമെന്നത് സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ കാഴ്ചപ്പാട് പഞ്ചായത്തധികൃതർക്കില്ല.

കഴിഞ്ഞ എട്ടുവർഷങ്ങൾക്കിടയിൽ അറുപത് ലക്ഷത്തോളം രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടും, ഗുണകരമായ മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം നിലവിൽ വരുത്താൻ കൊട്ടാരക്കര ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

### ‘ആരോബയോ’ -ഖരമാലിന്യപരിപാലനത്തിലെ ആധുനിക സങ്കേതം

നഗര മാലിന്യ സംസ്കരണ രംഗത്തെ ഏറ്റവും പുതിയ സങ്കേതങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് ഇസ്രയേലി രാസ്ത്രജ്ഞർ വികസിപ്പിച്ചെടുത്തിട്ടുള്ള ‘ആരോ-ബയോ (Arrow Bio)’. ദുർഗന്ധമില്ലാതെ നഗരമാലിന്യങ്ങളെ സംസ്കരിക്കാൻ എന്നതാണ് ഈ സാങ്കേതത്തിലെ ഏറ്റവും വലിയ മേന്മകളിലൊന്ന്. ആരോബയോ സംവിധാനത്തിൽ ദിനംപ്രതി 200 ടൺ മാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കുന്ന പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കാനും, അനുബന്ധ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കുമായി വെറും രണ്ടര ഏക്കർ ഭൂമി മതി. വായുമലിനീകരണം, ജലമലിനീകരണം എന്നീ വയില്ലാത്തതിനാൽ നഗരത്തിനുള്ളിൽത്തന്നെ ആരോബയോ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കാം.



സംസ്കരണത്തിനായി എത്തിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങളെ മുൻകൂട്ടി വേർതിരിക്കണമെന്നില്ല എന്നതാണ് ആരോബയോ സാങ്കേതികവിദ്യയുടെ പ്രധാന സവിശേഷത. ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ രംഗത്ത് കേരളം നേരിടുന്ന പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങളിലൊന്ന് ഖരമാലിന്യങ്ങളെ വേണ്ടതരത്തിൽ വേർതിരിക്കാനാവാത്തതാണ് എന്നതും ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെടേണ്ട വസ്തുതയാണ്. ഖരമാലിന്യങ്ങളെ ഒന്നോടെ വെള്ളത്തിലിട്ടാൽ പ്ലാസ്റ്റിക് പോലുള്ളവ പൊങ്ങിക്കിടക്കുകയും, കുപ്പിച്ചില്ല, ലോഹങ്ങൾ മുതലായവ അടിയിൽ എത്തുകയും മാലിന്യത്തിലെ ദുർഗന്ധമുണ്ടാകുന്ന ദ്രവദാഗം വെള്ളത്തിൽ ഒഴുകിപ്പോകുകയും ചെയ്യും എന്ന ലളിതമായ തത്വമാണ് ഈ സാങ്കേതികവിദ്യയിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നത്. പ്ലാസ്റ്റിക്, ഗ്ലാസ്സ്, ലോഹങ്ങൾ എന്നിവ കഴുകി വൃത്തിയാക്കിയ നിലയിൽ ലഭിക്കുമെന്നതിനാൽ അവ വീണ്ടും ഉപയോഗിക്കുവാനും സാധിക്കും. പ്ലാന്റിലെത്തുന്ന ജൈവസമ്പുഷ്ടമായ ജലത്തിൽ നിന്നുള്ള ഗ്യാസുപയോഗിച്ച് വൈദ്യുതോൽപ്പാദനം നടത്താനാവുന്നതും പ്ലാന്റിൽ അവശേഷിക്കുന്ന ജൈവവസ്തുക്കൾ മികച്ച ജൈവവളമായി മാറ്റാവുന്നതും സവിശേഷതയാണ്. പ്രതിദിനം 200 ടൺ മാലിന്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന ഒരു ആരോബയോ പ്ലാന്റിൽ നിന്നും മൂന്ന് മെഗാവാട്ട് വൈദ്യുതിവരെ ഉൽപ്പാദിക്കാൻ കഴിയും. നഗരഖരമാലിന്യപരിപാലനരംഗത്ത് കേരളം നേരിടുന്ന രണ്ട് പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾ മാലിന്യങ്ങളുടെ ശരിയായ വേർതിരിക്കലും, സംസ്കരണ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കാനാവുമായ അളവിൽ ഭൂമി ലഭ്യമാക്കുന്നതുമാണ്. ഈ രണ്ട് പ്രശ്നങ്ങളും അനായാസം കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ ആരോബയോ സംവിധാനത്തിന് കഴിയും.



**മൈസൂരിലെ ഖരമാലിന്യപരിപാലനം**

പ്രതിദിനം ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന 450 ടണ്ണോളം ഖരമാലിന്യങ്ങളെ കാര്യക്ഷമമായി സംസ്കരിക്കുന്ന സംവിധാനമാണ് മൈസൂരിലേത്. മാലിന്യസംസ്കരണത്തിലെ ഈ മികവു കൊണ്ടുതന്നെയാണ് മൈസൂർ നഗരം ഇപ്പോഴും ഒരു പ്രമുഖ വിനോദസഞ്ചാരകേന്ദ്രമായി തുടരുന്നത്. ഇതിലൂടെ കൊതുകും, ഈച്ചയും ഇല്ലാത്ത വൃത്തിയുള്ള നഗരമായി മൈസൂർ മാറിയിരിക്കുന്നു.

മൈസൂർ നഗരത്തിലെ 22 ഏക്കറോളം വരുന്ന സംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ മേൽ ഒരു ജൈവലായനി തളിക്കുകയാണ് ആദ്യമായി ചെയ്യുന്നത്. ഇതിനെത്തുടർന്ന് 20 മിനിറ്റിനുള്ളിൽ മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള ദുർഗന്ധം ശമിക്കും. മൈസൂരിലെ സ്വകാര്യ സ്ഥാപനമായ ജെ.എം.എസ്. ബയോടെക്കാണ് ഈ ജൈവലായനി തയ്യാറാക്കുന്നത്. ലായനി തളിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ഈച്ച, കൊതുകു് തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഉണ്ടാകുന്നില്ല. നാൽപ്പതു ദിവസങ്ങൾ കഴിയുമ്പോൾ മാലിന്യങ്ങൾ ഉത്തമ ജൈവവളമായി മാറുന്നു.

സംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് എത്തിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക്സാണു മുഖ്യം. പ്രത്യേക യന്ത്രത്തിന്റെ സഹായത്തോടെ പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെ മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും നീക്കം ചെയ്യുന്നു. ദിനംപ്രതി 40 ടൺ ജൈവവളമാണ് ഇവിടെ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്നത്. ചാക്കൊന്നിന് 280 രൂപ വിലയ്ക്കാണ് കോർപ്പറേഷൻ ഈ ജൈവവളം വിറ്റഴിക്കുന്നത്. 'മൈസൂർ ഗോൾഡ്' എന്ന പേരിൽ ജൈവവളം നേരിട്ട് വിറ്റഴിക്കാൻ കോർപ്പറേഷൻ പദ്ധതിയുണ്ട്. ഒരു ടൺ ഖരമാലിന്യങ്ങളെ ജൈവവളമാക്കി മാറ്റാൻ മൈസൂർ കോർപ്പറേഷൻ ചെലവാകുന്നത് കേവലം 450 രൂപ മാത്രമാണ്. അത്യന്തം ലാഭകരം, ഖരമാലിന്യപരിപാലന സൗകര്യം എന്നിവയാണ് മൈസൂർ മാതൃകയെ വ്യത്യസ്തമാക്കുന്നത്. യന്ത്രഭാഗങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള കൂടിയ ചെലവും, വൻതോതിലുള്ള വൈദ്യുതി ബില്ലുകളും ഈ സംവിധാനത്തിലൂടെ ഒഴിവാക്കാനാകുന്നു.

**11. മാലിന്യസംസ്കരണപ്ലാന്റുകൾക്ക് അനുവദിച്ച തുകകൾ നിഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്നു**

അതിരുകഴമായ ഖരമാലിന്യപരിപാലന പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിടുമ്പോഴും, പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിന് ലഭിച്ച തുകകൾ നിഷ്ക്രിയമായി സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുണ്ട്. സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിൽ നിന്നുള്ള സമ്മതപത്രവും, ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നുള്ള സാമ്പത്തിക സഹായവും ലഭിച്ചിട്ടും പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ കാര്യക്ഷമമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളാൻ ഇവർക്കായിട്ടില്ല. ലഭിച്ച തുകകൾ ബാങ്കുകളിൽ നിഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുകയാണ്. ഉദാഹരണങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്നു.

1. **കുത്താട്ടുകുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്:-** മാലിന്യസംസ്കരണ പദ്ധതികൾക്കായി ക്ലീൻ കേരള മിഷൻ 2006-07 സാമ്പത്തിക വർഷം 7,78,000/- രൂപ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് നൽകി (ഡി.ഡി.നമ്പർ-524869, തീയതി 09.02.07). ഇതിൽ 2,40,595/- രൂപ ഇതുവരെ ചെലവഴിക്കപ്പെടാതെ ബാക്കിയുണ്ട്. (ജില്ലാസഹകരണബാങ്ക് കുത്താട്ടുകുളം ശാഖ, അക്കൗണ്ട് നമ്പർ 281/1) ഫലപ്രദമായ മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾക്ക് മേൽത്തുക പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ ആറുവർഷങ്ങൾ കഴിഞ്ഞിട്ടും ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിനു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.
2. **തിരുവല്ല നഗരസഭ:-** ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിലേക്കായി ക്ലീൻ കേരള മിഷൻ 32.40 ലക്ഷം രൂപ 2005 ൽ നഗരസഭയ്ക്ക് അനുവദിച്ചു. ഈ തുകയിൽ നിന്നും മാലിന്യശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച ലോറി, ജെ.സി.ബി. എന്നിവയുടെ വാടകയും, കുപ്പത്തൊട്ടികൾ, നോട്ടീസ് ബോർഡുകൾ എന്നിവ സ്ഥാപിക്കാൻ 2010-11, 2011-12 വർഷങ്ങളിൽ ചെലവായ തുകയും ചേർത്ത് ഏകദേശം 8 ലക്ഷം രൂപ ഒഴികെ ബാക്കി തുക ഇന്ത്യൻ ബാങ്കിന്റെ തിരുവല്ല ശാഖയിൽ (അക്കൗണ്ട് നമ്പർ 551087440) നിഷ്ക്രിയമായി തുടരുന്നു.
3. **കായംകുളം നഗരസഭ:-** കേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കുവാനായി ക്ലീൻ കേരള മിഷനിൽ നിന്നും 2005-06 വർഷം 24,35,000/- രൂപ നഗരസഭയ്ക്ക് ലഭിച്ചു. ഇതിൽ നിന്നും 16,22,140/- രൂപ ചെലവഴിച്ചു. ബാക്കി തുകയായ 8,12,860/ രൂപ നഗരസഭയുടെ സിൻഡിക്കേറ്റ് ബാങ്കിലെ അക്കൗണ്ടിൽ നിഷ്ക്രിയമായി തുടരുന്നു. പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

**4. പെരുമ്പാവൂർ നഗരസഭ:-** മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിലേക്കായി 2008 ജനുവരിയിൽ നഗരസഭയ്ക്ക് 30.26 ലക്ഷം രൂപ ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നും ലഭിച്ചുവെങ്കിലും പ്ലാന്റ് നിർമ്മിച്ചിട്ടില്ല. 2008 മാർച്ച് മുതൽ ഈ തുക സ്ഥിരനികേഷപമായി എറണാകുളം ജില്ലാസഹകരണ ബാങ്കിലെ രണ്ട് അക്കൗണ്ടുകളിലുമായി നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുകയാണ്. (അക്കൗണ്ട് നമ്പർ- 020385000000034, 020385000000036).

**5. നിലമ്പൂർ നഗരസഭ:-** കേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യപ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 2012 മാർച്ചിൽ 52.90 ലക്ഷം രൂപ നഗരസഭയ്ക്ക് ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നും ലഭിച്ചു. (ഉത്തരവ് നമ്പർ എസ്.എം/സി.2/66/09, തീയതി 23.03.12). ഈ തുക പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്കിന്റെ നിലമ്പൂർ ശാഖയിൽ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുകയാണ്. (അക്കൗണ്ട് നമ്പർ: എസ്.ബി.4323000100054839). പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള യാതൊരു പ്രവർത്തനങ്ങളും തുടങ്ങിയിട്ടില്ല.

**6. വടകര നഗരസഭ:-** മാലിന്യസംസ്കരണശാല സ്ഥാപിച്ച് ജൈവവും ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കാനുമായി ക്ലീൻ കേരള മിഷൻ 2005-06 ൽ 24.22 ലക്ഷം രൂപ നഗരസഭയ്ക്ക് അനുവദിച്ചു. ഈ തുക വിജയബാങ്കിന്റെ വടകര ശാഖയിൽ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുകയാണ്. (അക്കൗണ്ട് നമ്പർ- എസ്.ബി-971). മാലിന്യ സംസ്കരണശാല ഇതുവരെ യാഥാർത്ഥ്യമായിട്ടില്ല.

**7. കണ്ണൂർ നഗരസഭ:-** ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനമൊരുക്കാനുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതി എന്ന നിലയിൽ 51,80,000/- രൂപ ശുചിത്വമിഷൻ 11.05.05 ൽ നഗരസഭയ്ക്ക് അനുവദിച്ചു. ഇത് എസ്.ബി.ഐ.യുടെ കണ്ണൂർ പ്രധാന ശാഖയിൽ സ്ഥിരനികേഷപമായി (അക്കൗണ്ട് നമ്പർ-984949) ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുകയാണ്. നഗരം അതിരുകഴമായ മാലിന്യ പ്രതിസന്ധിയും നേരിടുന്നു. 22.08.12 വരെ പലിശയടക്കം തുക 80,58,100/- രൂപയാണ്.

**8. നീലേശ്വരം നഗരസഭ:-** ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനമൊരുക്കാൻ ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നും 2012 മാർച്ചിൽ 55,83,600/- രൂപ നഗരസഭയ്ക്ക് ലഭിച്ചു. നഗരസഭയിലെ വീടുകൾ തോറും മാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കുന്നതിന് ട്രിറ്റ്മെന്റ് യൂണിറ്റ് സ്ഥാപിക്കുവാനായി അടങ്കൽ തുകയുടെ 50% ആയ 23,25,000/- രൂപയും 23.03.12 ൽ ലഭിച്ചു. ഇവ രണ്ടും ചേർത്ത് ആകെ 79,08,600/- രൂപ സിൻഡിക്കേറ്റ് ബാങ്കിന്റെ നീലേശ്വരം ശാഖയിലുള്ള 67955-ാം നമ്പർ അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുകയാണ്. മാലിന്യനിർമ്മാർജ്ജനാർത്ഥം യാതൊരു തുകയും ചെലവഴിച്ചിട്ടില്ല.

**9. കാസർഗോഡ് നഗരസഭ:-** നഗരസഭ വാങ്ങിയ ഭൂമിയിൽ വിൻഡ്രോ കമ്പോസ്റ്റ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിലേക്കായി 2009 മാർച്ചിൽ 41.26 ലക്ഷം രൂപയുടെ സാമ്പത്തിക സഹായം ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നും നഗരസഭയ്ക്ക് ലഭിച്ചു. ഈ തുകയിൽ നിന്നും 2010-11 ൽ ടിപ്പർലോറിയും, ഡമ്പർ പ്ലേസറും, കണ്ടെയ്നറുകളും വാങ്ങാൻ 27,39,302/- രൂപ ചെലവഴിച്ചിട്ടുണ്ട്. ബാക്കി തുക കാസർഗോഡ് ബാങ്കിലുള്ള അക്കൗണ്ടിൽ (നമ്പർ- 0711101668403) നിക്ഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്നു.

**തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് മാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം ലഭിച്ച തുകയിൽ നിക്ഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്നവ**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം	സാമ്പത്തികസഹായം അനുവദിച്ച ഏജൻസി	തുക (രൂപ)	വർഷം	ചെലവഴിക്കപ്പെടാതെ അവശേഷിക്കുന്ന തുക(രൂപ)
കുത്താട്ടുകുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	ക്ലീൻ കേരള മിഷൻ	778000	2007	240595
തിരുവല്ല നഗരസഭ	ക്ലീൻ കേരള മിഷൻ	3240000	2005	2440000
കായംകുളം നഗരസഭ	ക്ലീൻ കേരള മിഷൻ	2435000	2006	812860
പെരുമ്പാവൂർ നഗരസഭ	ശുചിത്വമിഷൻ	3026000	2008	3026000
നിലമ്പൂർ നഗരസഭ	ശുചിത്വ മിഷൻ	52.90 ലക്ഷം	2012	52.90 ലക്ഷം
വടകര നഗരസഭ	ക്ലീൻ കേരള മിഷൻ	24.22 ലക്ഷം	2006	24.22 ലക്ഷം
കണ്ണൂർ നഗരസഭ	ശുചിത്വ മിഷൻ	51.80 ലക്ഷം	2005	51.80 ലക്ഷം
നീലേശ്വരം നഗരസഭ	ശുചിത്വ മിഷൻ	7908600	2012	7908600
കാസർഗോഡ് നഗരസഭ	ശുചിത്വ മിഷൻ	41.26 ലക്ഷം	2009	1386698

മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനമൊരുക്കാൻ ലഭിച്ച തുക നിഷ്ക്രിയമായി അക്കൗണ്ടുകളിൽ നിക്ഷേപിച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കാലം കഴിക്കുകയാണ് എന്ന് മേൽ പട്ടിക വ്യക്തമാക്കുന്നു. മേൽ തുകകളുടെ ഫലപ്രദമായ വിനിയോഗത്തിന് സർക്കാരിൽ നിന്നും അടിയന്തിരമായി ഇടപെടലുകൾ ഉണ്ടാവണം.

## 12. ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ വൻപരാജയമായി

ജൈവമാലിന്യങ്ങളെ ഉറവിടങ്ങളിൽ തന്നെ സംസ്കരിക്കാനുതകുന്ന കേരളത്തിലെ ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനത്തിലെ പ്രധാനപ്പെട്ടൊരു ഘടകമാണ് ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ. പ്ലാന്റുകളിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ബയോഗ്യാസുപയോഗിച്ച് ചുരുങ്ങിയ പ്രദേശത്തുള്ള തെരുവു വിളക്കുകൾ കത്തിക്കാനുമാകും. എന്നാൽ കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളിൽ വളരെച്ചെറിയൊരു ശതമാനം മാത്രമാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ബയോഗ്യാസ് ഗുണകരമായി പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്ന തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ വിരളമാണ്.



തലശ്ശേരി നഗരസഭയിലെ പ്രവർത്തനരഹിതമായ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ്

ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ നിർമ്മിച്ച ഏജൻസികൾ വരുത്തിയ പിഴവുകളാണ് പ്ലാന്റുകൾ പ്രവർത്തനക്ഷമല്ലാത്തതിന് പ്രധാന കാരണം. കോടിക്കണക്കിന് തുക ഈയിനത്തിൽ പാഴായിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും മുൻകൂർ തുക വാങ്ങിയശേഷം പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനം പാതിവഴിയിൽ ഉപേക്ഷിച്ച ഏജൻസികളുമുണ്ട്. ശരിയായ വിധത്തിൽ ഏജൻസികളുമായി കരാറുകൾ ചമയ്ക്കാത്തതിനാൽ ഇവർക്കെതിരെ നിയമനടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാനും തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല.

പ്ലാന്റുകളിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ബയോഗ്യാസ് കത്തിച്ചു കളയുന്നത് പാരിസ്ഥിതിക സൗഹൃദപരമായ നടപടിയില്ല. കൃത്യമായ പഠനങ്ങൾ നടത്താതെ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിച്ചതിനാൽ അവ പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ വേണ്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഇല്ലാത്ത അവസ്ഥയുമുണ്ട്.

### തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം

#### 1. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായ വർഷം	നിർമ്മാണം നടത്തിയ ഏജൻസി	ചെലവ് (രൂപ)	പ്ലാന്റിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ
പോത്തൻകോട്	2009	ജ്യോതി ബയോഗ്യാസ് റൂറൽ സോഷ്യൽ സർവ്വീസ് സെന്റർ	1662357	പ്രവർത്തനരഹിതം
കൊട്ടാരക്കര	2008	ബയോടെക്	2399692	പ്രവർത്തനരഹിതം
ഉഴവൂർ	2009	സോഷ്യോ-ഇക്കോണമിക് യൂണിറ്റ്	392010	പ്രവർത്തനരഹിതം
ഏറ്റുമാനൂർ	2010	കേരള അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷൻ	513916	പ്രവർത്തനരഹിതം
കൂത്താട്ടുകുളം	2007	സോഷ്യോ-ഇക്കോണമിക് ഫൗണ്ടേഷൻ	457150	പ്രവർത്തനരഹിതം
രാമനാട്ടുകര	2008	ബയോ ഡിസൈൻ & എനർജി സിസ്റ്റംസ്	526645	പ്രവർത്തനരഹിതം
മംഗൽപാടി	-	കാസർഗോഡ് സോഷ്യൽ സർവ്വീസ് സൊസൈറ്റി	7.50 ലക്ഷം	2007-08 ൽ 7.50 ലക്ഷം രൂപ മുൻകൂർ വാങ്ങിയിട്ടും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ ഏജൻസി ആരംഭിച്ചിട്ടില്ല

2. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ

മുനിസിപ്പാലിറ്റി	ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായ വർഷം	നിർമ്മാണം നടത്തിയ ഏജൻസി	ചെലവ് (രൂപ)	പ്ലാന്റിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ
കായംകുളം	-	-	-	പ്രവർത്തനരഹിതം
ചങ്ങനാശ്ശേരി	2010	കെയ്കോ	875754	പ്രവർത്തനരഹിതം
കോട്ടയം	2012	-	4000000	പ്രവർത്തിക്കുന്നു
പെരുമ്പാവൂർ	(1) 2009	സോഷ്യോ - ഇക്കണോമിക് യൂണിറ്റ് ഫൗണ്ടേഷൻ	4 ലക്ഷം	പ്രവർത്തനരഹിതം
	(2) 2009	”	4.55 ലക്ഷം	ഭാഗികമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു
ചാലക്കുടി	2005 - 06	-	-	പ്രവർത്തനരഹിതം
തിരൂർ	-	ജ്യോതി ഏജൻസിസ്	451702	പ്രവർത്തനരഹിതം
നിലമ്പൂർ	-	സോഷ്യോ - ഇക്കണോമിക് യൂണിറ്റ് ഫൗണ്ടേഷൻ	815500	2010 ൽ ആരംഭിച്ച നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇതുവരെ പൂർത്തിയായിട്ടില്ല
വടകര	-	സോഷ്യോ - ഇക്കണോമിക് ഫൗണ്ടേഷൻ	-	പ്രവർത്തനരഹിതം
കാസർഗോഡ്	2011	സോഷ്യോ - ഇക്കണോമിക് യൂണിറ്റ് ഫൗണ്ടേഷൻ, കോഴിക്കോട്	11 ലക്ഷം	പ്രവർത്തനരഹിതം

3. കോർപ്പറേഷനുകൾ

കോർപ്പറേഷൻ	ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായ വർഷം	നിർമ്മാണം നടത്തിയ ഏജൻസി	ചെലവ് (രൂപ)	പ്ലാന്റിന്റെ ഇപ്പോഴത്തെ അവസ്ഥ
കൊല്ലം	2012 ൽ 4 പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായി	ഗ്രീൻടെക്ക്	-	പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടില്ല
		റിന്യൂവബിൾ എനർജി സൊല്യൂഷൻസ്, തിരുവനന്തപുരം	885500	ട്രയൽ റൺ തുടങ്ങി
		കേരള അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷൻ	752000	പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടില്ല
		റിന്യൂവബിൾ എനർജി സൊല്യൂഷൻസ്	640000	ട്രയൽ റൺ തുടങ്ങി
	2008	ജ്യോതി ബയോഗ്യാസ്	788403	പ്രവർത്തനരഹിതം
	2008	ജ്യോതി ബയോഗ്യാസ്	660000	ശരിയായി പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല
കൊച്ചി	7 പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായി	ജ്യോതി ബയോഗ്യാസ്	6076438	4 പ്ലാന്റുകൾ പ്രവർത്തന സജ്ജം
കോഴിക്കോട്	-	ബയോ എനർജി സിസ്റ്റംസ്	9.14 ലക്ഷം	പ്രവർത്തനരഹിതം

ഖരമാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നടപ്പിൽ വരുത്തിയ പ്രധാന സംവിധാനങ്ങളിലൊന്നായ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ വൻപരാജയമായിരിക്കുകയാണെന്ന് മേൽക്കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. കൂടാതെ, പ്രവർത്തനമുള്ള പ്ലാന്റുകളിലെ ഗ്യാസുപയോഗിച്ച് തെരുവുവിളക്കുകൾ കത്തിക്കുക തുടങ്ങിയവ ചെയ്യുന്ന തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ വിരളമാണ്. ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ബയോഗ്യാസ് കത്തിച്ചുകളയുകയാണ് കൂടുതൽ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളും ചെയ്തുവരുന്നത്.

**ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം അവതാളത്തിലായതിന്റെ പ്രധാന കാരണങ്ങൾ**

**1. ശരിയായ പഠനം നടത്താതെ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിച്ചു**

ചന്തകൾ, മറ്റു സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനു മുൻപ് തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ശരിയായി പഠനം നടത്തിയിട്ടില്ല. ഇതുമൂലം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനാവശ്യമായ വരമാലിന്യങ്ങൾ ലഭ്യമാകുമോ എന്നുപോലും അറിയാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. പ്ലാന്റിന്റെ ശേഷിക്കുന്നസ്വതമായി വരമാലിന്യങ്ങൾ ലഭിക്കാത്തതിനാൽ പ്രവർത്തിക്കാത്തവയാണ് ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളിൽ കൂടുതലും. കൂടാതെ, പ്രവർത്തനമില്ലാത്ത അറവുശാലകളോട് ചേർന്ന് സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള പ്ലാന്റുകളുമുണ്ട്.

**2. നിർമ്മാണപ്പിഴവുകൾ**

ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണത്തോടനുബന്ധിച്ചുണ്ടായ സാങ്കേതികപ്പിഴവുകൾമൂലം പ്രവർത്തിക്കാത്ത പ്ലാന്റുകളുമുണ്ട്. എന്നാൽ ശരിയായ വിധത്തിൽ കരാർ ചുമച്ച് പ്രവൃത്തി നടത്താത്തതിനാൽ, നിർമ്മാണം നടത്തിയ ഏജൻസികൾക്കെതിരെ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല.

**3. ജീവനക്കാരുടെ അഭാവം**

നിർമ്മാണ ഏജൻസികൾ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ കൈമാറിയ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളിൽ ആവശ്യത്തിന് ജീവനക്കാർ ഇല്ലാത്തതിനാൽ അവ പ്രവർത്തിക്കാത്ത അവസ്ഥയാണ്.

**ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ - ഏജൻസികളുമായുള്ള ഇടപാടിൽ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വീഴ്ചപ്പറ്റി**

ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണം നടത്തിയ സ്വകാര്യ ഏജൻസികളുമായി ശരിയായ വിധം കരാർ ചുമയ്ക്കാനും, അവ സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കാൻ സാധിക്കാതെയും വന്നതിലൂടെ പ്ലാന്റുകളുടെ പ്രവർത്തനം അവതാളത്തിലായി. ഇതിലൂടെ കോടിക്കണക്കിന് രൂപയുടെ ദുർവ്യയവും, നഷ്ടവുമാണ് സംഭവിച്ചിട്ടുള്ളത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനാധികൃതരുടെ ദാഗത്തു നിന്നുള്ള ഉദാസീനതയാണ് ഈ വീഴ്ചയ്ക്ക് പ്രധാന കാരണം. ഏതാനും ഉദാഹരണങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്നു.

**1. പോത്തൻകോട് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (തിരുവനന്തപുരം)**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ പൊതുചന്തയിൽ 16,62,357 രൂപ ചെലവഴിച്ചാണ് 500 കിലോഗ്രാം ശേഷിയുള്ള ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചത്. 2009 ഒക്ടോബർ 13-ന് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ച പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണം നടത്തിയത് ജ്യോതിബയോഗ്യാസ് റൂറൽ സോഷ്യൽ സർവ്വീസ് സെന്ററാണ്. കരാർ പ്രകാരം, പണി പൂർത്തിയായി ആറു മാസക്കാലം പ്ലാന്റിന്റെ പ്രവർത്തനമേൽനോട്ടം വഹിക്കേണ്ടതും, ജീവനക്കാർക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകേണ്ടതും നിർമ്മാണം നടത്തിയ ഏജൻസിയാണ്. എന്നാൽ ജീവനക്കാർക്ക് ആവശ്യമായ പരിശീലനം നൽകുകയുണ്ടായില്ല. കൂടാതെ, പ്ലാന്റ് തുടർന്ന് പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനുള്ള കരാറും ബന്ധപ്പെട്ട ഏജൻസിയുമായി ഒടുവെച്ചില്ല. ഇക്കാരണങ്ങളാൽ 2011 ഒക്ടോബർ മുതൽ പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കാതെ കിടക്കുകയാണ്.

**2. ഇളമ്പള്ളൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കൊല്ലം)**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ കമ്മ്യൂണിറ്റിഹാൾ കോമ്പൗണ്ടിൽ 2008-09 ൽ 800 കിലോഗ്രാം ശേഷിയുള്ള ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണം ആരംഭിച്ചിരുന്നു. അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷനായിരുന്നു നിർമ്മാണച്ചുമതല. എന്നാൽ കരാർ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കാതെ തുടങ്ങിയ പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണം ഇതേവരെ പൂർത്തിയാക്കാനായിട്ടില്ല.

**3. കൊട്ടാരക്കര ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കൊല്ലം)**

ചന്തമുക്ക് പൊതുമാർക്കറ്റിൽ 23,99,692/- രൂപ ചെലവിൽ 2008 ൽ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായി. തിരുവനന്തപുരം ആസ്ഥാനമായുള്ള ബയോടെക്ക് എന്ന സ്ഥാപനമായിരുന്നു നിർമ്മാണ ഏജൻസി. പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിപ്പിക്കുവാനായി പ്രതിവർഷം 1,92,480/- രൂപ ഏജൻസി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിൽ നിന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു. എന്നാൽ തുക കൂടുതലായതിനാൽ അത് നൽകേണ്ടതില്ലെന്ന് ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് തീരുമാനിച്ചതിനാൽ 2010 ഡിസംബർ മുതൽ പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.



**4. ഉഴവൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോട്ടയം)**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലെ പ്രധാന മാർക്കറ്റിൽ 2008-09 ലാണ് 3,92,010/- രൂപ ചെലവഴിച്ച് 100 കിലോഗ്രാം ശേഷിയുള്ള ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചത്. സോഷ്യോ ഇക്കണോമിക് യൂണിറ്റ് എന്ന സ്ഥാപനമാണ് നിർമ്മാണം നടത്തിയത്. 2009-10 ൽ പഞ്ചായത്ത് ഫണ്ടിൽ നിന്നും 1,08,150/- രൂപ ചെലവഴിച്ച് ജനറേറ്ററും പ്ലാന്റിനോട് ചേർന്നു സ്ഥാപിച്ചു. എന്നാൽ ഏതാനും നാളുകൾക്കുള്ളിൽ ജനറേറ്റർ തകരാറിലായി. ജനറേറ്റർ സ്ഥാപിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഏജൻസിയും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുമായി 17.12.09 ൽ കരാർവച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ജനറേറ്റർ നന്നാക്കാനോ, പുതിയത് സ്ഥാപിക്കാനോ നാളിതുവരെ ഏജൻസി തയ്യാറായിട്ടില്ല.

**5. ഏറ്റുമാനൂർ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോട്ടയം)**

5,13,916/- രൂപ ചെലവഴിച്ച് മത്സ്യമാർക്കറ്റിനു സമീപം പണികഴിപ്പിച്ച 1000 കിലോഗ്രാം ശേഷിയുള്ള ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റിന്റെ പ്രവർത്തനം തുടങ്ങിയത് 09.09.2010 ൽ ആണ്. കേരള അഗ്രോ ഇൻഡസ്ട്രീസ് കോർപ്പറേഷനാണ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചത്. 09.07.11 മുതൽ പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് കൈമാറി. എന്നാൽ പഞ്ചായത്ത് കമ്മിറ്റിയുടെ 10.10.11 ലെ തീരുമാനം പ്ലാന്റ് നിലവിൽ തൃപ്തികരമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല എന്നും, കമ്മീഷൻ ചെയ്തപ്പോൾത്തന്നെ ചോർച്ച ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നുമാണ്. എന്നാൽ നിർമ്മാണം നടത്തിയ ഏജൻസി അറിയിച്ചിട്ടുള്ളത് അവർ പ്രവർത്തിപ്പിച്ചിരുന്നപ്പോൾ പ്ലാന്റിന് കുഴപ്പമൊന്നും ഇല്ലായിരുന്നുവെന്നാണ്. നിലവിൽ പ്ലാന്റ് ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട നിലയിലാണ്.

**6. കുത്താട്ടുകുളം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (എറണാകുളം)**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് മാർക്കറ്റിനോട് ചേർന്ന് ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് നിർമ്മിക്കുവാൻ സോഷ്യോ ഇക്കണോമിക് യൂണിറ്റുമായി കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടുവെങ്കിലും നാളിതുവരെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായിട്ടില്ല. 4,57,150/- രൂപ പഞ്ചായത്തിന് ഈ ഇനത്തിൽ ചെലവായിട്ടുണ്ട്. നിർവ്വഹണ ഏജൻസിയും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുമായി 23.05.09 ൽ ഒപ്പുവെച്ച കരാർപ്രകാരം, 30.09.09 ൽ പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാക്കി കമ്മീഷൻ ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നാൽ കരാർ പ്രകാരമുള്ള നിർമ്മാണ കാലാവധി കഴിഞ്ഞ് മൂന്ന് വർഷം കഴിഞ്ഞിട്ടും, ഏജൻസിയുടെ പേരിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നടപടികൾ ഒന്നും തന്നെ കൈക്കൊണ്ടിട്ടില്ല.

**7. രാമനാട്ടുകര ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോഴിക്കോട്)**

മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിനു സമീപം ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായുള്ള കരാറിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 18.03.08 ന് ബയോ ഡിസൈൻ & എനർജി സിസ്റ്റംസ് എന്ന സ്ഥാപനവുമായി ഒപ്പുവെച്ചു. കരാർ പ്രകാരം, വർക്ക് ഓർഡർ ലഭിച്ച് 75 ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കേണ്ടതായിരുന്നു. ഒട്ടാകെ 5,26,645/- രൂപ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ചെലവഴിച്ചുവെങ്കിലും, ഇതുവരെ നിർമ്മാണം പൂർത്തിയായിട്ടില്ല.

**9. താമരശ്ശേരി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കോഴിക്കോട്)**

മത്സ്യമാർക്കറ്റിൽ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി അടങ്കൽ തുകയുടെ 20% ആയ 1,33,000/- രൂപ മുൻകൂറായി നിർമ്മാണ ഏജൻസിയായ കെയ്ക്കോവിന് നൽകി (വൗച്ചർ നമ്പർ 25/4-10, തീയതി 12.04.10) എന്നാൽ നാളിതുവരെ പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണം നടത്തിയിട്ടില്ല. കൂടാതെ, മത്സ്യമാർക്കറ്റ് നിലവിൽ ഉപയോഗിക്കുന്നുമില്ല. മുൻകൂറായി നൽകിയ തുക തിരികെ വാങ്ങാൻ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് നടപടികൾ ഒന്നും തന്നെ സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല.

**8. മംഗൽപാടി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് (കാസർഗോഡ്)**

പഞ്ചായത്തിന്റെ ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിനോട് ചേർന്ന് ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള പദ്ധതിക്ക് 2007-08 ൽ അംഗീകാരം ലഭിച്ചു. പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പുകാരായി തെരഞ്ഞെടുത്ത കാസർഗോഡ് സോഷ്യൽ സർവ്വീസ് സൊസൈറ്റിക്ക് 2007-08 ൽ രണ്ടു ഗഡുക്കളായി 7.50 ലക്ഷം രൂപ നൽകി. എന്നാൽ നാളിതുവരെയായി പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പണികൾ ഒന്നും തന്നെ ആരംഭിച്ചിട്ടില്ല. മേൽ ഏജൻസിയുമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് കരാർ ഒപ്പുവെച്ചത് മുദ്രപത്രം ഉപയോഗിക്കാതെയാണ്. ഒന്നാം ഗഡുവായി ഏജൻസിക്ക് രണ്ടരലക്ഷം രൂപ മുൻകൂർ നൽകിയശേഷം, പ്രവർത്തി തുടങ്ങി എന്നുറപ്പു വരുത്താതെയാണ് രണ്ടാം ഗഡുവായി അഞ്ചുലക്ഷം രൂപ കൂടി നൽകിയത്. ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അധികൃതർ സ്ഥാപനത്തിനെതിരെ റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.



**ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ; കാര്യക്ഷമമല്ലാത്ത ഏജൻസികളെ കരിമ്പട്ടികയിൽപ്പെടുത്തണം**

തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണം, മേൽനോട്ടം എന്നിവ നിർവ്വഹിക്കുന്ന ഏജൻസികളിൽ ചിലതിന്റെ പ്രവർത്തനം തീർത്തും മോശമായാണ് കാണുന്നത്. പ്ലാന്റുകൾ സമയബന്ധിതമായി പണിയാനും, കാര്യക്ഷമമായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനും ഇവയ്ക്കാവുന്നില്ല. ഇത്തരം ഏജൻസികളെ കരിമ്പട്ടികയിൽപ്പെടുത്താൻ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്.

**13. വരമാലിന്യപരിപാലനം ; തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഫണ്ട് വിനിയോഗം കാര്യക്ഷമമല്ല**

സർക്കാരിന്റെ കണക്കുകൾ പ്രകാരം, 2009-10 ൽ വരമാലിന്യപരിപാലനത്തിനായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുവദിച്ച വിഹിതത്തിൽ 54.13% മാത്രമാണ് ചെലവാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ഇതേയിനത്തിൽ 2010-11 ൽ സർക്കാർ അനുവദിച്ച ഗ്രാന്റ്-ഇൻ-എയ്ഡിൽ 56.35% ആണ് ചെലവഴിച്ചിട്ടുള്ളത്. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള 2010-11 വർഷത്തെ വികസന ഫണ്ടിൽ സേവനമേഖലയിലെ ഉപമേഖല തിരിച്ചുള്ള വിഹിതത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അനുവദിച്ച തുകയിൽ ചെലവാക്കിയിട്ടുള്ളത് കേവലം 10.13% മാത്രമാണ്. വിശദാംശങ്ങൾ പട്ടികകളായി നൽകിയിരിക്കുന്നു.

**തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള വിഹിതവും, ചെലവും; 2009-10 വർഷത്തെ ഫണ്ട്-വരമാലിന്യ പരിപാലനം**

തദ്ദേശസ്ഥാപനം	അനുവദിച്ച തുക (ലക്ഷത്തിൽ)	ചെലവ് (ലക്ഷത്തിൽ)
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	199.37	114.35
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ	24.22	11.31
ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകൾ	12.45	3.93
നഗരസഭകൾ	171.39	79.31
കോർപ്പറേഷനുകൾ	143.91	89.56
<b>ആകെ</b>	<b>551.34</b>	<b>298.46</b>

(അവലംബം- സാമ്പത്തിക അവലോകനം-2011 സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്)

**വരമാലിന്യപരിപാലനത്തിനായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് 2010-11 ൽ അനുവദിച്ച ഗ്രാന്റ്- ഇൻ- എയ്ഡ്**

തദ്ദേശസ്ഥാപനം	അനുവദിച്ച തുക (ലക്ഷത്തിൽ)	ചെലവ് (ലക്ഷത്തിൽ)	ശതമാനം
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	136.83	64.31	47.0
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ	8.60	2.88	33.49
ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകൾ	135.31	95.45	70.54
നഗരസഭകൾ	53.15	25.50	47.98
കോർപ്പറേഷനുകൾ	-	-	-
<b>ആകെ</b>	<b>333.89</b>	<b>188.14</b>	<b>56.35</b>

(അവലംബം- സാമ്പത്തിക അവലോകനം-2011, സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്)

**തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ള 2010-11 വർഷത്തെ വികസനഫണ്ട്, സേവനമേഖലയിലെ ഉപമേഖല തിരിച്ചുള്ള വിഹിതവും, ചെലവും (വരമാലിന്യപരിപാലനം)**

തദ്ദേശസ്ഥാപനം	വിഹിതം (ലക്ഷത്തിൽ)	ചെലവ് (ലക്ഷത്തിൽ)
ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ	12.1	2.24
ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾ	-	-
ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകൾ	10	-
നഗരസഭകൾ	-	-
കോർപ്പറേഷനുകൾ	-	-
<b>ആകെ</b>	<b>22.10</b>	<b>2.24</b>

(അവലംബം- സാമ്പത്തിക അവലോകനം-2011 സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്)

**ഖരമാലിന്യപരിപാലനത്തിന് വകയിരുത്തിയ തുകകൾ പൂർണ്ണമായി വിനിയോഗിക്കുന്നില്ല**

ഖരമാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വകയിരുത്തുന്ന തുകകൾ ഗുണകരമായ തരത്തിൽ വിനിയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഭാഗത്തു നിന്നും ഖരമാലിന്യപരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ കാര്യക്ഷമതയില്ലായ്മയെയാണ് ഇത് കാണിക്കുന്നത്. ഖരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിനായി തുക വകയിരുത്താത്ത ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ ഇപ്പോഴുമുണ്ടെന്നാണ് ഓഡിറ്റ് നടത്തിയ പഠനത്തിൽ വ്യക്തമായിട്ടുള്ളത്. ഖരമാലിന്യ പരിപാലനാർത്ഥം വകയിരുത്തിയ തുകകളെ നാമമാത്രമായി വിനിയോഗിച്ച തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളാണ് കൂടുതലും. വകയിരുത്തുന്ന തുകകളെ കൂടുതൽ കാര്യക്ഷമതയോടെ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

ഖരമാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥം തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ വകയിരുത്തിയതും, ചെലവഴിച്ചതുമായ തുകകൾ;

**1. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ**

ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്	വർഷം	മാലിന്യശേഖരണം		സംസ്കരണം	
		വകയിരുത്തൽ	ചെലവ്	വകയിരുത്തൽ	ചെലവ്
പോത്തൻകോട്	2010 - 11	-	-	100000	38500
	2011- 12	-	-	200000	36758
കൊട്ടാരക്കര	2010 - 1	600000	482500	4222988	ഇല്ല
	2011- 12	1200000	1200000	4209545	1606975
കട്ടപ്പന	2010 - 11	2150000	1068260	1500000	700000
	2011- 12	2400000	869410	800000	ഇല്ല
ഉഴവൂർ	2010 - 11	125000	124428	274574	ഇല്ല
	2011- 12	-	-	187500	ഇല്ല
ഏറ്റുമാനൂർ	2010 - 11	400000	276450	-	-
	2011- 12	679000	285600	-	-
ആലത്തൂർ	2010 - 11	1000000	774078	-	-
	2011- 12	2000000	817415	-	-
കൊടുവായൂർ	2010 - 11	450000	237487	100000	4490
	2011- 12	525000	204310	-	-
രാമനാട്ടുകര	2010 - 11	-	-	1011411	ഇല്ല
	2011- 12	-	-	1116411	50000
സുൽത്താൻ ബത്തേരി	2010 - 11	1568080	1568080	474500	474500
	2011- 12	2306380	2306380	474500	474500
മുള്ളൻകൊല്ലി	2010 - 11	9936	9936	-	-
	2011- 12	136162	136162	-	-

ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ ഖരമാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥമുള്ള ഫണ്ട് വിനിയോഗം 50% ത്തിനും താഴെയാണെന്ന് കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. കൊട്ടാരക്കര, കട്ടപ്പന, ഉഴവൂർ, രാമനാട്ടുകര ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വകയിരുത്തിയ തുക ഒട്ടും തന്നെ വിനിയോഗിക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

**2. കോർപ്പറേഷനുകൾ**

കോർപ്പറേഷൻ	വർഷം	മാലിന്യശേഖരണം		സംസ്കരണം	
		വകയിരുത്തൽ	ചെലവ്	വകയിരുത്തൽ	ചെലവ്
കൊല്ലം	2010 - 11	3.371 കോടി	3.189 കോടി	2.75 കോടി	2.60 കോടി
	2011- 12	4.97 കോടി	3.65 കോടി	4.07 കോടി	2.98 കോടി
തൃശ്ശൂർ	2010 - 11	3.52 കോടി	3.11 കോടി	1.20 കോടി	9988200
	2011- 12	4 കോടി	3.85 കോടി	1.19 കോടി	9403000

**3. മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ**

മുനിസിപ്പാലിറ്റി	വർഷം	മാലിന്യശേഖരണം		സംസ്കരണം	
		വകയിരുത്തൽ	ചെലവ്	വകയിരുത്തൽ	ചെലവ്
കായംകുളം	2010 - 11	200000	189850	-	-
	2011 - 12	2100000	2049744	-	-
ചങ്ങനാശ്ശേരി	2010 - 11	1300000	1300000	-	-
	2011 - 12	5400000	5111838	-	-
കോട്ടയം	2010 - 11	3 കോടി	2.36 കോടി	7004300	282100
	2011 - 12	4 കോടി	3.73 കോടി	8399735	2690820
പെരുമ്പാവൂർ	2010 - 11	1.385 കോടി	1.09 കോടി	-	-
	2011 - 12	1.424 കോടി	1.253 കോടി	825000	ഇല്ല
ചാലക്കുടി	2010 - 11	6645000	5461338	900000	603825
	2011 - 12	6910000	6888196	10 ലക്ഷം	799989
തലശ്ശേരി	2010 - 11	6232694	3232919	3964115	1322453
	2011 - 12	6749775	-	2641662	65427
കണ്ണൂർ	2010 - 11	ഇല്ല	-	ഇല്ല	ഇല്ല
	2011 - 12	ഇല്ല	-	ഇല്ല	ഇല്ല
നീലേശ്വരം	2010 - 11	1 ലക്ഷം	27797	-	-
	2011 - 12	7.5 ലക്ഷം	316944	-	-

ഖരമാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥം വകയിരുത്തിയ ഫണ്ടുകളുടെ വിനിയോഗം മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളേക്കാൾ മെച്ചപ്പെട്ട രീതിയിലാണെന്ന് കണക്കുകൾ തെളിയിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ ഏറ്റവും ജനസംഖ്യ കൂടിയ മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലൊന്നായ കണ്ണൂർ, ഖരമാലിന്യപരിപാലനരംഗത്ത് പുലർത്തിവരുന്ന ഉദാസീനത കണക്കുകളിൽ നിന്നും വ്യക്തമാണ്. കഴിഞ്ഞ രണ്ടു സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിലും, മാലിന്യശേഖരണം, സംസ്കരണം എന്നിവയ്ക്കായി യാതൊരുവിധമായ ഫണ്ടുകളും കണ്ണൂർ നഗരസഭ മാറ്റിവെച്ചിട്ടില്ല. ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണാർത്ഥം വകയിരുത്തുന്ന ഫണ്ടുകളുടെ വിനിയോഗത്തോട് മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലും, കോർപ്പറേഷനുകളിലും, ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളേക്കാൾ കൂടുതലാണ്.

**മാലിന്യസംസ്കരണവും ജനകീയപ്രക്ഷോഭങ്ങളും**

ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങളുടെ നടത്തിപ്പുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നേരിടുന്ന ഏറ്റവും വലിയ വെല്ലുവിളിയായി ബഹുജനപ്രക്ഷോഭങ്ങൾ മാറിക്കഴിഞ്ഞു. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ മുതൽ കോർപ്പറേഷനുകൾ വരെ ഈ ദീക്ഷണി നേരിടുന്നു. മാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം കോടികൾ മുടക്കി സ്ഥാപിച്ച യന്ത്രസാമഗ്രികളും, അനുബന്ധ സംവിധാനങ്ങളും ജനകീയ സമരങ്ങളാൽ പ്രവർത്തിപ്പിക്കാൻ കഴിയാതെ വരുന്നു. ഇതുമൂലം മാലിന്യങ്ങൾ സംസ്കരിക്കാനാവാതെ കുമിഞ്ഞുകൂടി ആരോഗ്യ - പാരിസ്ഥിതിക പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. സമയബന്ധിതമായി ബദൽ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താൻ കഴിയാതെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നട്ടം തിരിയുന്നു.



മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിനെതിരെ തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷനിലെ ജനകീയ സമരം

മാലിന്യസംസ്കരണ ശാലകൾക്കെതിരെ കേരളത്തിൽ നടക്കുന്ന ജനകീയ സമരങ്ങൾക്ക് പ്രധാനകാരണമായിട്ടുള്ളത് ഇനിപ്പറയുന്നവയാണ്.

1. **സാങ്കേതിക വിദ്യകളിലെ പോരായ്മകൾ;** - കേരളത്തിലെ ബഹുഭൂരിപക്ഷം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളത് വിൻഡ്രോ കമ്പോസ്റ്റിംഗ് രീതിയിലുള്ള (എക്സോതെർമിക്) ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളാണ്. ഇത്തരം സംസ്കരണ സംവിധാനത്തിൽ ഖരമാലിന്യങ്ങളെ 7 മുതൽ 9 ദിവസം വരെ വായുസഞ്ചാരം ലഭിക്കത്തക്ക രീതിയിൽ തുറസായ സ്ഥലത്ത് മഴനനയാതെ സൂക്ഷിക്കുകയും, കമ്പോസ്റ്റിംഗ് എളുപ്പത്തിലാക്കാൻ ബാക്ടീരിയ ലായനി തളിച്ച്

ഇളക്കി മറിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിനുശേഷമാണ് ജീർണ്ണിച്ചു തുടങ്ങിയ മാലിന്യങ്ങളെ ജൈവവളമാക്കാനുള്ള പ്രക്രിയ തുടങ്ങുന്നത്. ഇപ്രകാരം ഓരോ ദിവസവും പ്ലാന്റിൽ എത്തിക്കുന്ന നൂറ് കണക്കിന് ടൺ വരമാലിന്യങ്ങളെ തുറസായ സ്ഥലത്തിടുമ്പതിലൂടെ അസഹ്യമായ ദുർഗന്ധമാണുണ്ടാകുന്നത്. ഇത് പ്ലാന്റിനോട് ചേർന്നുള്ള കിലോമീറ്ററുകളോളം പ്രദേശങ്ങളിലെ ജനജീവിതം ദുഃസ്വഹമാക്കുന്നു. കേരളത്തെപ്പോലെ ജനസാന്ദ്രത കൂടിയ ഒരു സംസ്ഥാനത്തിന് ഒട്ടും തന്നെ അനുയോജ്യമല്ലാത്ത വരമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനമാണ് വിൻഡ്രോകമ്പോസ്റ്റിംഗ്.

**2. ഒലിച്ചിറങ്ങുന്ന മലിനജലം;** - വരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾക്കെതിരെയുള്ള ജനകീയ പ്രക്ഷോഭങ്ങളിലെ ഏറ്റവും പ്രധാന കാരണമിതാണെന്നാണ് ഓഡിറ്റിൽ വ്യക്തമായത്. മാലിന്യക്കുമ്പാരങ്ങളിൽ നിന്നും ഒലിച്ചിറങ്ങുന്ന മലിനജലം മണ്ണിനടിയിലൂടെ സമീപപ്രദേശങ്ങളിലെ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളായ കിണറുകൾ, കുളങ്ങൾ, മറ്റു ജലാശയങ്ങൾ എന്നിവയിൽ കലരുകയും കുടിവെള്ളത്തിന് നിറംമാറ്റവും, ദുർഗന്ധവുമുണ്ടാകുകയും ചെയ്യുന്നു. 2000 ലെ മുനിസിപ്പൽ വരമാലിന്യ ചട്ടങ്ങളുടെ IV-ാം ഷെഡ്യൂൾ പ്രകാരം പ്ലാന്റുകളോട് ചേർന്ന്, ഒലിച്ചിറങ്ങുന്ന മലിനജലത്തെ ശുദ്ധീകരിക്കാനുള്ള സംവിധാനം വേണമെന്നതാണ് വ്യവസ്ഥ. എന്നാൽ സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡ് കേന്ദ്രമലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡിന് സമർപ്പിച്ച 2010 - 11 ലെ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം, ശരിയായ വിധത്തിലുള്ള മലിനജലസംസ്കരണ സംവിധാനമുള്ള മുനിസിപ്പാലിറ്റിയോ, കോർപ്പറേഷനോ കേരളത്തിൽ ഇല്ല.

**3. ബദൽ സംവിധാനങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കുന്നില്ല**

മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾക്കെതിരെ ബഹുജന പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ നടക്കുമ്പോൾ പോലും, അതിന്റെ കാരണങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി സമയബന്ധിതമായ ബദലുകൾ നടപ്പിലാക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു കഴിയുന്നില്ല. പണി തുടങ്ങി രണ്ടുവർഷം കഴിഞ്ഞിട്ടും പൂർത്തിയാവാത്ത തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷന്റെ വിളപ്പിൽശാലയിലെ മലിനജലസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് ഇതിനുദാഹരണമാണ്.

**4. ജനങ്ങളെ ബോധവൽക്കരിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല**

മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് പോലെയുള്ള ഒരു സംവിധാനം ശരിയായി നടത്താൻ പ്രദേശവാസികളെ വിശ്വാസത്തിൽ എടുത്തുകൊണ്ട് മാത്രമേ സാധിക്കൂ. സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾക്കെതിരെയുള്ള അടിസ്ഥാനമില്ലാത്ത പ്രചാരണങ്ങൾ പോലും ജനങ്ങളുടെയുള്ളിൽ കടുത്ത ആശങ്കകൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും, പ്രക്ഷോഭങ്ങൾക്ക് വഴിതെളിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പ്രദേശവാസികൾക്കിടയിൽ വേണ്ടത്ര ബോധവൽക്കരണം നടത്താൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല

**14. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലെ ജനകീയപ്രക്ഷോഭങ്ങൾ**

**I. ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾ/മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ**

**1. കൊട്ടാരക്കര ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത്:-** ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഉഗ്രൻകുന്നിലുള്ള മാലിന്യസംസ്കരണ കേന്ദ്രത്തിലേക്ക് കൊണ്ട് വന്ന, ഓണക്കാലത്ത് പൊതുചന്തയിൽ കുമിഞ്ഞു കൂടിയ മാലിന്യങ്ങൾ 2012 സെപ്തംബർ 1-ന് നാട്ടുകാർ തടഞ്ഞു. ഉഗ്രൻകുന്നിൽ മുമ്പ് കൊണ്ട് ചെന്നിറക്കിയ മാലിന്യങ്ങൾ യഥാവിധി സംസ്കരിച്ചശേഷമേ വാഹനങ്ങൾ കടത്തിവിടൂ എന്നതായിരുന്നു നാട്ടുകാരുടെ നിലപാട്. പഞ്ചായത്തധികൃതർ നാട്ടുകാരുമായി നടത്തിയ ചർച്ചകളെത്തുടർന്നാണ് പ്രശ്നത്തിന് താൽക്കാലിക പരിഹാരമായത്.

**2. കായംകുളം നഗരസഭ:-** നഗരസഭയുടെ ഡമ്പിംഗ് യാർഡിൽ മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നത് നാട്ടുകാർ തടഞ്ഞു. നാട്ടുകാരുടെ എതിർപ്പുമൂലം വസ്തുവിന് ചുറ്റുമതിൽ കെട്ടാൻ പോലും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നും പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ ലഭിച്ച തുക വിനിയോഗിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല.

**3. കോട്ടയം നഗരസഭ:-** വടവാതുരിലുള്ള വരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിനെതിരെ ശക്തമായ ജനകീയ പ്രക്ഷോഭം നടന്നു വരികയാണ്. സംസ്കരണരീതി അശാസ്ത്രീയമായതിനാൽ ഈ പ്രദേശത്ത് ജനജീവിതം ദുഃസ്വഹമാണ്. ഡമ്പിംഗ് യാർഡിൽ കുന്നുകൂടിക്കൂടിക്കുന്ന രണ്ടു ലക്ഷത്തോളം ടൺ വരമാലിന്യങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാനായിട്ടില്ല. മാലിന്യശേഖരണത്തിൽ നിന്നും ഉറവിടമുള്ള മലിനജലം ശുദ്ധീകരിക്കാനും ഇവിടെ സംവിധാനങ്ങളില്ല.



4. **പെരുമ്പാവൂർ നഗരസഭ:-** വരമാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം നഗരസഭ ഭൂമി വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പ്രദേശവാസികളുടെ എതിർപ്പുമൂലം പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. മാലിന്യങ്ങൾ ഇപ്പോൾ ലാന്റ്ഫില്ലിംഗിന് വിധേയമാക്കുന്നു.

5. **നിലമ്പൂർ നഗരസഭ:-** നഗരസഭയിലെ മുതുകാട് ഭാഗത്ത് മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാനായി ഭൂമി വിലയ്ക്കു വാങ്ങിയിരുന്നു. എന്നാൽ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനെതിരെ പ്രദേശവാസികളുടെ ഭാഗത്തു നിന്നും ശക്തമായ എതിർപ്പാണുള്ളത്.

6. **കാസർഗോഡ് നഗരസഭ:-** നഗരസഭയുടെ കേളുഗുഡ്ഡയിലെ ട്രബിംഗ് ഗ്രൗണ്ടിലായിരുന്നു മാലിന്യങ്ങൾ വർഷങ്ങളായി തള്ളിയിരുന്നത്. നാട്ടുകാർ ഇതിനെതിരെ സംഘടിപ്പിച്ച് പ്രക്ഷോഭമാരംഭിച്ചതിനാൽ രണ്ട് വർഷമായി ഈ ഭൂമി കാടുപിടിച്ചു കിടക്കുന്നു.

**II. കോർപ്പറേഷനുകൾ**

**1. തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ**

കേരളത്തിൽ ഏറെ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ട ജനകീയ പ്രക്ഷോഭമായിരുന്നു തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷന്റെ വിളപ്പിൽശാലയിലുള്ള വരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിനെതിരെ പ്രദേശവാസികൾ നടത്തിയത്. നീണ്ടനൂറുകൾക്കൊടുവിൽ പ്ലാന്റ് അടച്ചുപൂട്ടി. പ്ലാന്റ് വീണ്ടും പ്രവർത്തിപ്പിക്കാനുള്ള ശ്രമം പരാജയപ്പെട്ടു. വരമാലിന്യസംസ്കരണത്തിന് കൃത്യമായ ബദൽ സംവിധാനങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയാതെ കോർപ്പറേഷൻ വലയുകയാണ്.



തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷന്റെ വിളപ്പിൽശാലയിലുള്ള മാലിന്യസംസ്കരണ കേന്ദ്രം

1999 ലാണ് വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിലുള്ള വിളപ്പിൽശാലയിൽ തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷൻ വരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിച്ചത്. നഗരസഭ പലപ്പോഴായി വാങ്ങിയ 21.655 ഹെക്ടർ സ്ഥലത്ത്, പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാനായി ചുമതല

പ്പെടുത്തിയത് പോബ്സ് എൻവിറോടെക്ക് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ് എന്ന സ്ഥാപനത്തെയാണ്. ബി.ഒ.ഒ.എം (Build-Own-Operate-Maintain) വ്യവസ്ഥയിൽ ആയിരുന്നു ഇത്. 2000 ജൂലായ് 31-നാണ് പ്ലാന്റ് പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചത്.

വരമാലിന്യത്തെ ജൈവവളമാക്കി മാറ്റുമ്പോൾ 12% മാലിന്യങ്ങളാണ് ഉപയോഗയോഗ്യമല്ലാത്തതായി (Rejects) കണക്കാക്കിയിരുന്നത്. എന്നാൽ മാലിന്യങ്ങളെ ശരിയായി വേർതിരിക്കാത്തതിനാൽ ഉപയോഗയോഗ്യമല്ലാത്തവയുടെ അളവ് 30% മായി ഉയരുകയും പ്ലാന്റിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിന് തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്തു. കൂടാതെ യന്ത്രഭാഗങ്ങളിൽ പ്ലാന്റിന് കുടുങ്ങി പ്ലാന്റിന്റെ പ്രവർത്തനം പലതവണ തടസ്സപ്പെട്ടു. സംസ്കരിക്കപ്പെടാതെ പുറംതള്ളപ്പെടുന്ന മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള അസഹ്യമായ ദുർഗന്ധവും, ഒലിച്ചിറങ്ങിയ മലിനജലവുംമൂലം കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകൾ മലിനമായി. ഇത് പ്രദേശവാസികളുടെ കനത്ത പ്രതിഷേധത്തിനിടയാക്കി. ഇതിനിടെ കുന്നുകുടിയിലെ ജൈവേതര മാലിന്യങ്ങൾ ലാന്റ്ഫിൽ ചെയ്യുന്നതിനും, മലിനജല സംസ്കരണ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുവാനും കോർപ്പറേഷൻ നടപടികൾ ആരംഭിച്ചു. എന്നാൽ പണികൾ ഉദ്ദേശിച്ച വേഗതയിൽ നടന്നില്ല. ഇതേസമയം പ്ലാന്റിൽ നിന്നുള്ള പരിസരമലിനീകരണത്തിനെതിരെയുള്ള പൊതുജനപ്രക്ഷോഭം പാരമ്യത്തിൽ എത്തുകയും, പ്ലാന്റ് അടച്ചുപൂട്ടാൻ വിളപ്പിൽ ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് ഭരണസമിതി തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തു. 21.12.2011 ൽ പ്ലാന്റ് പൂട്ടി.

**2. കൊല്ലം കോർപ്പറേഷൻ:-**

കുരിപ്പുഴയിലുള്ള കോർപ്പറേഷന്റെ വരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിന്റെ നിർമ്മാണം നടക്കുമ്പോൾ തന്നെ, മാലിന്യങ്ങൾ തരം തിരിക്കാതെ ഇതിനോടു ചേർന്നുള്ള ചണ്ടി ഡിപ്പോയിൽ കുട്ടിയിട്ടു. ഇതിൽ നിന്നുണ്ടായ ദുർഗന്ധം പരിസരവാസികളെ ആശങ്കയിലാഴ്ത്തി. മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും ഒലിച്ചിറങ്ങിയ മലിനജലം ദുർഗന്ധം അസഹ്യമാക്കുകയും, ഈച്ച, കൊതുക് എന്നിവ പെരുകാൻ ഇടയാക്കുകയും ചെയ്തു. ഭയാശങ്കയിൽ ജനങ്ങൾ സംഘടിച്ച് ശക്തമായ സമരം ചെയ്തു. നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇപ്പോൾ മൂടങ്ങിയിരിക്കുകയാണ്.

**3. തൃശ്ശൂർ കോർപ്പറേഷൻ:**

കോർപ്പറേഷന്റെ ലാലുരിലുള്ള ട്രെയിംഗ് ഗ്രൗണ്ടിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റിന്റെ അശാസ്ത്രീയമായ പ്രവർത്തനത്തെ തുടർന്നുണ്ടായ പരിസരമലിനീകരണം കനത്ത ബഹുജനപ്രക്ഷോഭത്തിനു കാരണമായി. 2012 ജനുവരി 23 മുതൽ ലാലൂർ ട്രെയിംഗ് ഗ്രൗണ്ടിൽ മാലിന്യം കൊണ്ടിടാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയാണ്. നിലവിൽ, കോർപ്പറേഷൻ പ്രദേശത്തെ മാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യാൻ ടണ്ണാന്നിന് 2700/- രൂപ നിരക്കിൽ തമിഴ്നാട് സ്വദേശിയുമായി കോർപ്പറേഷൻ കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. മാലിന്യങ്ങളെ ഇപ്പോൾ തമിഴ്നാട്ടിലേക്കു കൊണ്ടു പോകുന്നു.

**15. വികേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യപരിപാലനം ; കാലഘട്ടത്തിന്റെ ആവശ്യകത**

കേരളമുൻപ്രദേശം ഇന്ത്യയിലെ ബഹുദുരിപക്ഷം സംസ്ഥാനങ്ങളും അടുത്തകാലം വരെ പ്രധാന ഉന്നത നൽകി വന്നിരുന്ന ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനം കേന്ദ്രീകൃതമായ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ളതായിരുന്നു. എന്നാൽ ശേഖരണം, വേർതിരിക്കൽ, പരിവഹനം, സംസ്കരണം, നിർമ്മാർജ്ജനം എന്നിങ്ങനെ സങ്കീർണ്ണമായ പലഘട്ടങ്ങളിലൂടെയും വളരെ സൂക്ഷ്മതയോടും, കൃത്യതയോടും കടന്നുപോയാൽ മാത്രമേ കേന്ദ്രീകൃത സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളെ ആശ്രയിച്ചുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ വിജയിക്കൂ. മേൽപ്പറഞ്ഞ ഘട്ടങ്ങളിൽ എവിടെയെങ്കിലും സംഭവിക്കുന്ന ചെറിയ വീഴ്ചകൾ പോലും, സംവിധാനത്തെ ഒന്നാകെ താറുമാറാക്കും എന്നതാണ് കേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യ സംവിധാനങ്ങളിലെ പ്രധാന ന്യൂനത.

ഖരമാലിന്യങ്ങളെ ഉറവിടങ്ങളിൽ തന്നെ പരിപാലനം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ഉറവിട/വികേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾക്കാണ് ഇപ്പോൾ സർക്കാരുകൾ വലിയ പ്രധാന്യം നൽകുന്നത്. കേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനത്തേക്കാളും ഒട്ടേറെ മേന്മകൾ വികേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾക്കുണ്ട്.

**കേന്ദ്രീകൃത - വികേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ - ഒരു താരതമ്യം**

കേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനം	വികേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനം
മാലിന്യശേഖരണം, തരംതിരിക്കൽ, പരിവഹനം, സംസ്കരണം, നിർമ്മാർജ്ജനം തുടങ്ങിയ സങ്കീർണ്ണ ഘട്ടങ്ങളുണ്ട്. ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഉണ്ടാകുന്ന പാളിച്ചകൾ മൊത്തം സംവിധാനത്തെ തന്നെ ബാധിക്കും	നിയന്ത്രിതമായ രീതിയിൽ ആയതിനാൽ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ ഭംഗിയായി നിർവ്വഹിക്കാൻ കഴിയുന്നു
ഉയർന്ന മനുഷ്യാധ്വാനവും, ചെലവും	മനുഷ്യാധ്വാനം കുറവ്, ചെലവ് നാമമാത്രം
ഒട്ടേറെ യന്ത്രസാമഗ്രികൾ വേണ്ടിവരുന്നു. ഉന്നതമായ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ആവശ്യമാണ്.	കുറച്ച് ഉപകരണങ്ങളേ വേണ്ടിവരുന്നുള്ളൂ. ചെറിയ സാങ്കേതിക വിദ്യകളും
പ്ലാന്റുകളുടെ പ്രവർത്തനത്തിന് ഉയർന്ന തോതിൽ വൈദ്യുതി വേണം. സാങ്കേതികവിദഗ്ദ്ധരും വേണം	പലപ്പോഴും വൈദ്യുതി വേണ്ടി വരുന്നില്ല. സാധാരണക്കാർക്കും കൈകാര്യം ചെയ്യാവുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ
അപ്രതീക്ഷിതമായി ഉണ്ടാവുന്ന മാലിന്യവർദ്ധനവ് നേരിടാൻ കഴിയില്ല	മാലിന്യങ്ങളുടെ അളവുകളിലെ വ്യത്യാസം കൈകാര്യം ചെയ്യാനാവും

വികേന്ദ്രീകൃത ഉറവിടഖരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിന്റെ ഭാഗമായി ഒട്ടേറെ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഇപ്പോൾ പ്രചാരത്തിലുണ്ട്. കുറഞ്ഞ ചെലവും, കൈകാര്യം ചെയ്യാനുള്ള എളുപ്പവുമാണ് ഈ സാങ്കേതിക വിദ്യകളുടെ പ്രധാന പ്രത്യേകതകൾ. വീടുകളിലും, ഫ്ലാറ്റുകളിൽ പോലുള്ള പാർപ്പിട സമുച്ചയങ്ങളിലും ഉപയോഗിക്കാനാവുന്ന പ്രധാന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ ഇനിയൊരുക്കുന്നു;



1. വീടുകളിൽ ഉപയോഗിക്കാവുന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ

ക്രമ നം	സാങ്കേതികവിദ്യ	സംക്ഷിപ്ത വിവരണം
1	മൺകലത്തിലെ കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	ഏകദേശം ഓരോ അടി വീതം ഉയരവും, വ്യാസവുമുള്ള മൺകലത്തിൽ ജൈവമാലിന്യം ഇട്ട് എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റിംഗ് ചെയ്യുന്നു. 2 വീതം കലങ്ങൾ ട്രൈപോഡ് സ്റ്റാന്റ് എന്നിവ വേണം.
2	ബയോപെഡസ്റ്റൽ കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	ചുറ്റും സുഷിരങ്ങളുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ബക്കറ്റ് മണ്ണിൽ കുഴിയെടുത്ത് കമഴ്ത്തിവെച്ച് രണ്ടു പി.വി.സി. പൈപ്പുകൾ അതിലേക്ക് സ്ഥാപിച്ച് എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റിംഗ് ചെയ്യുന്നു
3	മോസ്പിറ്റ് കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	മണ്ണിൽ ചെറിയ കുഴിയെടുത്ത് 10 സെ.മീ.വീതി, 40 സെ.മീ. നീളവുമുള്ള പി.വി.സി.പൈപ്പ് ഘടിപ്പിച്ച് കോൺക്രീറ്റ് സ്റ്റാമ്പ് കൊണ്ട് അടച്ചശേഷം മാലിന്യങ്ങളിട്ട് എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നു.
4	ജൈവസംസ്കരണ ദരണി കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	മൂന്ന് തട്ടുകളായുള്ള കളിമൺ ദരണികളിൽ ജൈവമാലിന്യമിട്ട് എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റിംഗ് ചെയ്യുന്നു
5	ചെറിയ ബയോബിൻ കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	50 ലിറ്റർ ശേഷിയുള്ള രണ്ട് എച്ച്.ഡി.പി.ഇ.ഷീറ്റിൽ നിർമ്മിച്ച ബിന്നുകളിൽ മാലിന്യം നിറച്ച് അനെയറോബിക് കമ്പോസ്റ്റിംഗ് ചെയ്യുന്നു.
6	പോളിമർ ടംബുറിൽ കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	പോളിമർ ടംബുറിൽ അനെയറോബിക് കമ്പോസ്റ്റിംഗ് നടത്തുന്നു
7	പൈപ്പ് കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	30 സെ.മീ. ആഴത്തിൽ മണ്ണിൽ കുഴിയെടുത്ത ശേഷം 20 സെ.മീ. വ്യാസവും, 1 മീറ്റർ നീളവുമുള്ള രണ്ടു പി.വി.സി. പൈപ്പുകളും, അടപ്പും ഉറപ്പിക്കുന്നു. പൈപ്പിനുള്ളിൽ ജൈവ മാലിന്യങ്ങളിട്ട് കമ്പോസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നു.
8	പോർട്ടബിൾ പ്ലാസ്റ്റിക് ബിൻ/ബക്കറ്റ് കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	50 ലിറ്റർ ശേഷിയുള്ള രണ്ടു കലങ്ങളും മുടിയും അല്ലെങ്കിൽ പ്ലാസ്റ്റിക് ബിൻ/ബക്കറ്റ് 2 എണ്ണം. ഇവയ്ക്കിടയിൽ മലിനജലം ശേഖരിക്കാനുള്ള ടാപ്പ്. മാലിന്യങ്ങളെ എയ്റോബിക് രീതിയിൽ കമ്പോസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നു. മാലിന്യത്തിൽ ഇടയ്ക്ക് ചാണകപ്പൊടി വിതരണം.

ഓരോ വീടിനോടും ചേർന്ന് ലഭ്യമായ സ്ഥലസൗകര്യത്തിനനുസരിച്ച് സ്ഥാപിക്കാനാവുന്ന സാങ്കേതങ്ങളാണിവ എന്നതാണ് പ്രത്യേകത.

**പാർപ്പിടസമുച്ചയങ്ങൾ/സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കിണങ്ങുന്ന സാങ്കേതികവിദ്യകൾ**

ക്രമ നം	സാങ്കേതികവിദ്യ	വിവരണം
1	ബയോബിന്നുകൾ/പോർട്ടബിൾ ബയോബിൻ കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	ഫ്ളാറ്റുകളുടെ ടൈപ്പിൽ 180 സെ.മീ, 90 സെ.മീ, 75 സെ.മീ. അളവുകളിൽ പ്രതിദിനം 40-45 കിലോഗ്രാം അടുക്കള മാലിന്യങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യാവുന്ന ബിന്നുകളിൽ എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റിംഗ്.
2	കേന്ദ്രീകൃത ബയോടാക് കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	തറയിൽ പാകൊണ്ട് കെട്ടിയെടുത്ത പ്ലാസ്റ്റിക് മേച്ചിൽ 2 മീ., 1.2 മീ. , 1 മീ. അളവുകളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന ബയോബിന്നുകളിൽ എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റിംഗ്.
3	എയ്റോബിക് ഫെറോസിമന്റ് ബിൻ കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	വിവിധ അളവുകളിൽ 4 സെ.മീ. കനത്തിൽ വാർത്തെടുക്കുന്ന ഫെറോസിമന്റ് ടാങ്കിൽ എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നു.
4	മെക്കാനിക്കൽ കമ്പോസ്റ്റിംഗ്	ജൈവമാലിന്യങ്ങളെ യന്ത്രമുപയോഗിച്ച് അരച്ചെടുത്ത ശേഷം പ്ലാസ്റ്റിക് ബാസ്കറ്റുകളിൽ പ്രത്യേകമായി സൂക്ഷിച്ച് എയ്റോബിക് കമ്പോസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നു.

വികേന്ദ്രീകൃത/ഉറവിട മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾക്ക് വേണ്ടത്ര പ്രചാരം കിട്ടിത്തുടങ്ങിയിട്ടില്ല എന്നതാണ് ഓഡിറ്റിന്റെ അന്വേഷണത്തിൽ വ്യക്തമാകുന്നത്. ഇവയ്ക്ക് വ്യാപകപ്രചാരം നൽകുന്നതിനൊപ്പം ആകർഷകമായ സബ്സിഡികൾ കൂടി അനുവദിക്കാനായാൽ വികേന്ദ്രീകൃത വരമാലിന്യസംസ്കരണ പദ്ധതികൾ വൻവിജയമാകും.

**16. പ്ലാസ്റ്റിക്കിന്റെ വിപത്തുകൾ**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ വരമാലിന്യസംസ്കരണ പദ്ധതികളെ തകിടം മറിക്കുന്നതിൽ പ്ലാസ്റ്റിക്കിന് പ്രധാന പങ്കുണ്ട്. നഗരതദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വരമാലിന്യങ്ങളിൽ പ്ലാസ്റ്റിക്കിന്റെ അളവ് കൂടുതലാണ്. മറ്റു മാലിന്യങ്ങളിൽ നിന്നും പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെ വേർതിരിക്കുന്നത് ഏറെ ശ്രമകരവും, അധികച്ചെലവ് വരുത്തുന്നതുമാണ്. മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളിൽ എത്തുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക്, യന്ത്രങ്ങളുടെ ശരിയായ പ്രവർത്തനത്തെ തടസ്സപ്പെടുത്തുകയും സംസ്കരിക്കപ്പെടാതെ ബാക്കിയാവുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങൾ പ്ലാന്റുകൾക്ക് ചുറ്റും വലിയ കുന്നുകൾ തീർക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.



പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെ ശരിയായി സംസ്കരിക്കാനുള്ള സാങ്കേതികവിദ്യകൾ ഒന്നും തന്നെ നിലവിൽ ഇല്ല. പ്ലാസ്റ്റിക്കിനെ പ്രത്യേക യന്ത്രമുപയോഗിച്ച് പൊടിച്ചശേഷം റോഡ് ടാനിംഗ് പോലുള്ളവയ്ക്ക് ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ളവയിലെ ഏറ്റവും പ്രായോഗികമായ സാങ്കേതികവിദ്യ. കൂടാതെ സിമന്റ് നിർമ്മാണത്തിനും പ്ലാസ്റ്റിക് ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിൽ ഉണ്ടാവുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക് മാലിന്യങ്ങളിൽ പുനരുപയോഗം ചെയ്യാൻ കഴിയുന്നവ താരതമ്യേന കുറവാണ്. നേർത്ത പ്ലാസ്റ്റിക് കവറുകൾ പോലെയുള്ള പുനരുപയോഗ സാധ്യത കുറഞ്ഞ മാലിന്യങ്ങളാണ് കൂടുതലും എന്നുള്ളത് ഭീഷണി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. ഗുണമേന്മ കുറഞ്ഞയിനം പ്ലാസ്റ്റിക്കുകളുടെ ഉൽപ്പാദനം, ഉപയോഗം എന്നിവ കുറയ്ക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള സർക്കാർ ഉത്തരവുകളും, മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും നിലവിൽ ഉണ്ടെങ്കിലും അവ വേണ്ടത്ര ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിനുപയോഗിക്കുന്ന രാസവസ്തുക്കൾ പരിസരമലിനീകരണത്തിനും, ദുഗന്ധമുള്ളവയുടെ രുചി ഇല്ലാതാകാനും കാരണമാകുന്നു. പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗുകൾക്ക് കടുത്ത നിറം ലഭിക്കാൻ ചേർക്കുന്ന വർണ്ണകങ്ങളിലുള്ള ഘനലോഹങ്ങൾ കടുത്ത ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. മറ്റു ജൈവവസ്തുക്കളെപ്പോലെ ജീർണ്ണിക്കാതെ അവശേഷിക്കുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക്കുകൾ നൂറ്റാണ്ടുകളോളം പരിസ്ഥിതിക്ക് ബാധ്യതയായി തുടരും. 27.12.11 ലെ

സർക്കാർ ഉത്തരവിലൂടെ (ജി.ഒ.എം.എസ്) നമ്പർ 323/2011/എൽ.എസ്.ജി.ഡി ) സംസ്ഥാനത്തെ പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൽപ്പാദനം, ഉപയോഗം എന്നിവയിൽ കർശനമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഉത്തരവിലെ പ്രധാന നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്നവയാണ്.

1. പ്ലാസ്റ്റിക് ക്യാരിബാഗുകളിൽ നിർബന്ധമായും ഉൽപ്പാദകരുടെ പേര്, രജിസ്ട്രേഷൻ വിവരങ്ങൾ, ബാഗുകളുടെ കനം എന്നിവ രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കണം. 40 മൈക്രോണിൽ താഴെ കനമുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗുകളുടെ ഉൽപ്പാദനം, വിൽപന എന്നിവ നിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു.
2. പ്ലാസ്റ്റിക് ഉൽപ്പാദകർ സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡിൽ നിന്നും നിർബന്ധമായും രജിസ്ട്രേഷൻ നേടിയിരിക്കണം.
3. എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും, ഉപയോഗശൂന്യമായ പ്ലാസ്റ്റിക്കുകളുടെ ശേഖരണത്തിനായി കേന്ദ്രങ്ങൾ തുറക്കണം. ഇത്തരം ശേഖരണകേന്ദ്രങ്ങളിൽ എത്തുന്ന പ്ലാസ്റ്റിക്കുകളെ ഉൽപ്പാദകർ ഏറ്റെടുത്ത് പുനഃചംക്രമണം/പുനരുപയോഗം എന്നിവ നടത്തണം.
4. പ്ലാസ്റ്റിക് കുപ്പികളുടെ നിർമ്മാതാക്കൾ/വിതരണക്കാർ, ശീതളപാനീയങ്ങളുടെ നിർമ്മാതാക്കൾ/വിതരണക്കാർ എന്നിവർ കുപ്പികളുടെ ശേഖരണത്തിനായി കേന്ദ്രങ്ങൾ തുറക്കണം.
5. പേപ്പർ, ചണം, കയർ, എന്നിവ കൊണ്ടുള്ള ബാഗുകളുടെ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണം.
6. വിനോദസഞ്ചാരകേന്ദ്രങ്ങൾ, പരിസ്ഥിതി പ്രാധാന്യമുള്ള പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവയെ പ്ലാസ്റ്റിക് മുക്തമേഖലകളായി പ്രഖ്യാപിക്കണം.

സംസ്ഥാനത്തെ പ്ലാസ്റ്റിക് ഉപയോഗം കുറയ്ക്കാനുള്ള സർക്കാർ ഉത്തരവ് വേണ്ടവണ്ണം പാലിക്കപ്പെടുന്നില്ല. സ്ഥാപനങ്ങൾ ലൈസൻസ് എടുക്കുമ്പോൾ ഉടമകളിൽ നിന്നും വാങ്ങുന്ന സമ്മതപത്രം മാത്രമാണ് പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനത്തിന്റെ ഭാഗമായി മിക്ക തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും കൈക്കൊണ്ടുവരുന്ന ഏക നടപടി. കൂടാതെ, മേൽപ്പറഞ്ഞിട്ടുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ പാലിക്കപ്പെടുന്നില്ല. പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനം കാര്യക്ഷമമാക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്. കൂടാതെ ശക്തമായ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികളും ഈ വിഷയത്തിൽ ആവശ്യമാണ്.

### 17. ശുചിത്വമിഷൻ

കേരളത്തെ മാലിന്യമുക്തമാക്കുന്നതിന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ പ്രാപ്തമാക്കാനുള്ള പരിപാടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പാക്കാനായാണ് 2008 ൽ ശുചിത്വമിഷൻ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലെ കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പദ്ധതിയായിരുന്ന സമ്പൂർണ്ണശുചിത്വം പരിപാടി നടപ്പിലാക്കി വന്നിരുന്ന ഏജൻസിയായ കേരള ടോട്ടൽ സാനിറ്റേഷൻ ആന്റ് ഹെൽത്ത് മിഷനും, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഖരമാലിന്യപരിപാലന പരിപാടികൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകി വന്നിരുന്ന ഏജൻസിയായ ക്ലീൻ കേരള മിഷനും സംയോജിപ്പിച്ചാണ് ശുചിത്വമിഷൻ രൂപീകരിച്ചത്. ഖര-ദ്രവമാലിന്യ പരിപാലനം, കുടിവെള്ളശുചിത്വം, വ്യക്തിഗത-സാമൂഹ്യ-സ്ഥാപന ശുചിത്വം, പരിസരശുചിത്വം എന്നിവയിൽ പൂർണ്ണനേട്ടം കൈവരിക്കുക എന്നതാണ് ശുചിത്വമിഷന്റെ ഉദ്ദേശം. ശുചിത്വമിഷൻ നടപ്പാക്കി വരുന്ന പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്നവയാണ്.

1. ശുചിത്വ പ്രോജക്ടുകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള വിദഗ്ധ ഉപദേശം നൽകൽ.
2. ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ-ശുചിത്വപ്രോജക്ടുകൾ പരിശോധിച്ച് സാങ്കേതിക അംഗീകാരം നൽകൽ
3. കേന്ദ്രവിഷ്കൃത പദ്ധതികൾ വഴി സാമ്പത്തികസഹായം ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയാത്ത നഗരപ്രദേശങ്ങളിലെ ശുചിത്വ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് സംസ്ഥാന ബഡ്ജറ്റിൽ നിന്നും ആനുകൂല്യമായി സാമ്പത്തികവിഹിതം നൽകൽ.
4. ശുചിത്വമേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇതര സ്ഥാപനങ്ങളുമായി/വകുപ്പുകളുമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ കൂട്ടിയോജിപ്പിക്കൽ.
5. ശുചിത്വപ്രോജക്ടുകളുടെ വിലയിരുത്തലും, പഠനവും, റിപ്പോർട്ടുകളും.
6. വിപുലമായ വിവര-വിദ്യാഭ്യാസ-വിനിമയ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ ശുചിത്വബോധം സൃഷ്ടിക്കുകയും, ആരോഗ്യകരമായ പരിസരം വീടുകളിലും, തൊഴിലിടങ്ങളിലും, പൊതുയിടങ്ങളിലും ഉറപ്പുവരുത്തി കേരളത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെ, അവയുടെ അനിവാര്യചുമതലയിൽപ്പെട്ട ശുചിത്വപരിപാലനത്തിന് അനുയോജ്യമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കാൻ പ്രാപ്തരാക്കുക എന്നതാണ് ശുചിത്വമിഷന്റെ പ്രധാന കർത്തവ്യം.

ഈ ലക്ഷ്യം മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ട് ശുചിത്വമിഷൻ നടപ്പാക്കി വരുന്ന പ്രധാന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇനിപ്പറയുന്നവയാണ്.

1. സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വയജ്ഞം
2. ഖര-ദ്രവമാലിന്യ സംസ്കരണം
3. നിർമ്മൽ ഗ്രാമപുരസ്കാർ യോജന
4. നവീന അറവുശാലകൾ സ്ഥാപിക്കൽ
5. തണ്ണീർത്തട ശുചിത്വസംരക്ഷണം
6. കുറഞ്ഞചെലവിലുള്ള ശുചിത്വപദ്ധതികൾക്കുള്ള സംയോജിത പരിപാടികൾ.
7. വിവരവിനിമയവും, കാര്യശേഷി ഉയർത്തലും
8. മാലിന്യമുക്ത കേരളം കർമ്മപരിപാടി

ഖരമാലിന്യപരിപാലന പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് 2011-12 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിനു മുൻപ് പദ്ധതി തുകയുടെ 50% വിഹിതം ശുചിത്വമിഷനും, ശേഷിക്കുന്ന 50% നിർദ്ദിഷ്ട തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനവുമാണ് ചെലവാക്കി വന്നിരുന്നത്. 2011-12 മുതൽ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാനുള്ള മുഴുവൻ തുകയും ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കുന്നു.

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഖരമാലിന്യ പരിപാലനാർത്ഥമുള്ള വിവിധ പദ്ധതികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്ത ശേഷം സാങ്കേതികാനുമതിക്കായി ശുചിത്വമിഷന് സമർപ്പിക്കുന്നു. പദ്ധതികളുടെ പ്രായോഗികക്ഷമത പരിശോധിച്ച ശേഷം ശുചിത്വമിഷൻ അവ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പിന് സമർപ്പിക്കുകയും, അവിടെ നിന്നും ഭരണാനുമതി നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. സർക്കാർ അംഗീകൃത സേവനദാതാക്കൾ/ഏജൻസികൾ വഴിയാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നത്.

**ശുചിത്വ കേരളം പദ്ധതിയിലൂടെ ശുചിത്വമിഷനിൽ നിന്നും  
2011-12 ൽ അനുവദിച്ച തുക**

പ്രോജക്ട്	അനുവദിച്ച തുക (കോടി)	ചെലവഴിച്ച തുക (കോടി)
27 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കൽ/ചെച്ചപ്പെടുത്തൽ	20	19.19
7 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിൽ ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ	7.0	7.0
മാതൃകാ സെപ്റ്റേജ് പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കൽ	1	1
തിരുവനന്തപുരം കോർപ്പറേഷനിൽ ആധുനിക ഖരമാലിന്യപരിപാലന പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ	3	0.13
വികേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ	5 (കോർപ്പറേഷനുകൾ)	8.56
	10 (മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾ)	7.19

**മാലിന്യസംസ്കരണവും, ശുചിത്വമിഷൻ സബ്സിഡിയും**

വീടുകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കുന്ന കമ്പോസ്റ്റ് സംവിധാനങ്ങൾ, ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് സംസ്ഥാന സർക്കാർ നൽകുന്ന സബ്സിഡി ശുചിത്വമിഷനിലൂടെയാണ് അനുവദിക്കുന്നത്. അതാത് പഞ്ചായത്തുകൾ/നഗരസഭകൾ വഴിയാണ് ശുചിത്വമിഷൻ സബ്സിഡി വിതരണം ചെയ്യുന്നത്. കമ്പോസ്റ്റ് സംവിധാനങ്ങൾക്ക് 90% (ശുചിത്വമിഷൻ 75%, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം 15%, ഉപഭോക്താവ് 10%), ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾക്ക് 75% (ശുചിത്വ മിഷൻ 50%, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനം 25%, ഉപഭോക്താവ് 25%) എന്നീ നിരക്കുകളിലാണ് നിലവിൽ സബ്സിഡി നൽകി വരുന്നത്.

**വരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ അനുവദിച്ച ഫണ്ടുകൾ;**

**ശുചിത്വമിഷന്റെ മേൽനോട്ടം കാരുക്ഷ്യമല്ല**

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ വരമാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥം കേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനമായ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ശുചിത്വമിഷൻ വഴിനൽകിയ തുകകളുടെ വിനിയോഗം വേണ്ടരീതിയിൽ വിലയിരുത്താനോ, നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളാനോ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയാണുള്ളത്. പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ശുചിത്വമിഷൻ നൽകിയ കോടിക്കണക്കിന് രൂപ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടിൽ നിഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്നു. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെക്കൊണ്ട് സമയബന്ധിതമായി പണികൾ തീർക്കുവാനോ, അല്ലാത്തപക്ഷം തുകകൾ തിരികെ ഈടാക്കുവാനോ യാതൊരു നടപടികളും ശുചിത്വമിഷന്റെ ഭാഗത്തു നിന്നും നാളിതുവരെയായി ഉണ്ടായിട്ടില്ല. ഈ രംഗത്ത് കർശനമായ ഇടപെടൽ ഇല്ലാത്തതുമൂലം തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ഫണ്ടുകൾ വകമാറ്റിയും ചെലവഴിക്കുന്നു. വരമാലിന്യ സംസ്കരണാർത്ഥം തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന തുകകളുടെ കാരുക്ഷ്യവും, സമയബന്ധിതവുമായ വിനിയോഗം ഉറപ്പുവരുത്താൻ ശുചിത്വമിഷൻ അടിയന്തിര നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്

**വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യസംസ്കരണവും, ശുചിത്വമിഷനും**

വീടുകളും, സ്ഥാപനങ്ങളും കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള വരമാലിന്യ പരിപാലന പരിപാടികൾക്കാണ് ശുചിത്വമിഷൻ ഇപ്പോൾ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ നൽകുന്നത്. ഈ മേഖലയിലേക്കുണ്ടായ സാമ്പത്തിക സഹായത്തിലെ വർദ്ധനവ് ഇത് വ്യക്തമാക്കുന്നു. വിവിധ സാമ്പത്തിക വർഷങ്ങളിലായി വികേന്ദ്രീകൃത വരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾക്ക് ശുചിത്വമിഷൻ നൽകിയ ഫണ്ടിന്റെ വിവരങ്ങൾ;

**വികേന്ദ്രീകൃത വരമാലിന്യ പരിപാലനാർത്ഥം ശുചിത്വമിഷൻ അനുവദിച്ച തുകകൾ**

വർഷം	ആകെ നൽകിയ തുക	മുനിസിപ്പാലിറ്റി	ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത്
2008 - 09	19744000	14844000	4900000
2009 - 10	9140000	8425000	715000
2010 - 11	13117500	10934500	2183000
2011 - 12	416809354	395116896	21692458





### 3.1.6. ഖരമാലിന്യപരിപാലനരംഗത്തെ പുതിയ വെല്ലുവിളികൾ

#### 1. ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങളും, പൊതുജനാരോഗ്യവും

ശാസ്ത്രീയമായും, സമയബന്ധിതമായും കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടവയിൽപ്പെടുന്നതാണ് ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങൾ അഥവാ ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യങ്ങൾ. ആശുപത്രികൾക്കു പുറമെ ലാബുകൾ, മറ്റു പൊതുജനാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾ, മുഗാശുപത്രികൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങളും ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യങ്ങളിൽപ്പെടുന്നു.



ഇന്ത്യയിലെ ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങളിൽ 27% തോളും കേരളത്തിലാണ്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ച് ആശുപത്രിമാലിന്യങ്ങളുടെ ദീർഘിണി കൂടുതലായി നേരിടുന്നതും കേരളമാണ്. ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങൾ സമയബന്ധിതമായി പരിപാലിക്കാനുള്ള മികച്ച സംവിധാനങ്ങൾ കേരളത്തിൽ ഉണ്ടാകേണ്ടതുണ്ട്. എന്നാൽ ഇതുവരെ ബന്ധപ്പെട്ട് കേരളത്തിൽ നിലവിലുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും തൃപ്തികരമല്ല.

ആശുപത്രികളിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ മുഴുവനും അപകടകാരികളല്ല. അവയിൽ 80% വരെ മറ്റു മാലിന്യങ്ങൾക്കൊപ്പം സംസ്കരിക്കാൻ കഴിയുന്നവയാണ്. പരിശോധനകൾ, ശസ്ത്രക്രിയകൾ, ചികിത്സ എന്നിവയുടെ ഭാഗമായുണ്ടാകുന്ന അണുബാധയുള്ള അപകടകാരികളായ മാലിന്യങ്ങൾ 10% തോളും വരും. ഇവയെയാണ് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധയോടെ കൈകാര്യം ചെയ്യേണ്ടത്. അപകടകാരികളായ ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിച്ചില്ലെങ്കിൽ അത് ഹെപ്പറ്റൈറ്റിസ് ബി, സി തുടങ്ങിയ മാതൃകരോഗങ്ങൾ പടരാനും, പ്രതിരോധശേഷി കുടിയ രോഗാണുക്കൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടാനുമെല്ലാം കാരണമാകും.

നഗരങ്ങളിലെ ആശുപത്രിമാലിന്യങ്ങളുടെ പരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കൃത്യമായ പരിശോധനകളോ, നടപടികളോ നടത്തുന്നില്ല. കൂടാതെ, നഗരങ്ങളിലെ വൻകിട ലാബുകൾ മാലിന്യപരിപാലനത്തിന് അനുവർത്തിക്കുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങളെപ്പറ്റി അധികൃതർക്ക് വ്യക്തമായ ധാരണപോലുമില്ല. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളോ, സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡോ ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങളിലെ മാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയോ, നടപടിയെടുക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല.

ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങൾ അലക്ഷ്യമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന്റെ ഒട്ടേറെ ഉദാഹരണങ്ങളുണ്ട്. സംസ്കരണത്തിന് കൊണ്ടുപോകുന്ന നഗരഖരമാലിന്യങ്ങളിൽ ശരീരാവശിഷ്ടങ്ങൾ കണ്ടെത്തിയത് പലതവണ മാധ്യമങ്ങൾ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്.

പാലക്കാട് ജില്ലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇമേജ് ആണ് കേരളത്തിൽ നിലവിലുള്ള പ്രധാന ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യപരിപാലന കേന്ദ്രം. ഇത്തരത്തിലുള്ള കൂടുതൽ സംവിധാനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്ത് ആരംഭിക്കേണ്ടത്, ആശുപത്രി മാലിന്യ പരിപാലനത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.

#### ആശുപത്രിമാലിന്യചട്ടങ്ങൾ (1998) (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും)

1998 ലാണ് ഇന്ത്യൻ പാർലമെന്റ് ആശുപത്രി മാലിന്യപരിപാലനചട്ടങ്ങൾ (ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യചട്ടങ്ങൾ) പാസ്സാക്കിയത്. ഓരോ ആരോഗ്യസ്ഥാപനത്തിലുമുണ്ടാകുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായും, സുരക്ഷിതമായും നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാൻ സ്ഥാപനങ്ങൾ തന്നെ മുൻകൈ എടുക്കണമെന്ന് ചട്ടം അനുശാസിക്കുന്നു. ചട്ടങ്ങൾ പ്രകാരം, ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യങ്ങൾ എന്നു വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത് മനുഷ്യരിൽ രോഗപരിശോധന, ചികിത്സ, രോഗപ്രതിരോധ നടപടികൾ എന്നിവയുടെ ഭാഗമായുണ്ടാകുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ, ജന്തുക്കളിൽ നിന്നും സമാനമായി ഉണ്ടാകുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ, വൈദ്യശാസ്ത്ര ഗവേഷണ ഫലമായുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവയാണ്.

ആശുപത്രിമാലിന്യങ്ങളെ യാതൊരു കാരണവശാലും മറ്റു മാലിന്യങ്ങളുമായി കൂട്ടിക്കലർത്തരുതെന്നും ആശുപത്രി

മാലിന്യച്ചട്ടങ്ങൾ പ്രത്യേകം നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. പ്രത്യേക നിറങ്ങളോടുകൂടിയ ശേഖരണികളിൽ തരംതിരിച്ച് ശേഖരിക്കുന്ന ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങളെ 48 മണിക്കൂറിനുള്ളിൽ സംസ്കരിക്കുകയും ചെയ്യണം. ആശുപത്രി മാലിന്യച്ചട്ടങ്ങളുടെ (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) ഒന്നാം പട്ടികയിൽ, വിവിധ മാലിന്യങ്ങളെ ഇനംതിരിച്ച് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. അവ ഇനീഷറയുന്നു.

കാറ്റഗറി- 1	:	മനുഷ്യശരീരമാലിന്യങ്ങൾ (കലകൾ, അവയവങ്ങൾ, ശരീരഭാഗങ്ങൾ)
കാറ്റഗറി- 2	:	ജന്തുജന്യമാലിന്യങ്ങൾ (ജന്തുക്കലകൾ, അവയവങ്ങൾ, ശരീരഭാഗങ്ങൾ, മൃഗാശുപത്രിമാലിന്യങ്ങൾ, പരീക്ഷണ മൃഗങ്ങൾ)
കാറ്റഗറി- 3	:	മൈക്രോബയോളജി, ബയോടെക്നോളജി മാലിന്യങ്ങൾ.
കാറ്റഗറി- 4	:	സിനിബ്, സൂചി, ബ്ലേഡ്, സ്റ്റാസ് മുതലായ മാലിന്യങ്ങൾ
കാറ്റഗറി- 5	:	കാലഹരണപ്പെട്ടതും, കേടുപാടു സംഭവിച്ചതുമായ മരുന്നുകൾ.
കാറ്റഗറി- 6	:	ഖരമാലിന്യങ്ങൾ (രക്തം, ശരീരദ്രവങ്ങൾ എന്നിവ പറ്റിയ പഞ്ഞി, തുണി, പ്ലാസ്റ്റിക് കൾ മുതലായവ ഈ വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നു)
കാറ്റഗറി- 7	:	ട്രാഷിംഗ്, കാത്തീറ്ററുകൾ തുടങ്ങിയ ഉപകരണഭാഗങ്ങൾ.
കാറ്റഗറി- 8	:	ദ്രവമാലിന്യങ്ങൾ (ലബോറട്ടറികൾ, ഉപകരണങ്ങൾ വൃത്തിയാക്കൽ, അണുവിമുക്തമാക്കൽ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങളാണിവ)
കാറ്റഗറി- 9	:	മാലിന്യങ്ങളെ ദുർമ്മീകരിച്ചതിനുശേഷമുള്ള അവശിഷ്ടങ്ങൾ.
കാറ്റഗറി- 10	:	രാസമാലിന്യങ്ങൾ (അണുനാശിനികളുടെയും മറ്റും നിർമ്മാണത്തിനുപയോഗിക്കുന്നവ)

വിവിധ കാറ്റഗറികളിൽപ്പെടുന്ന ആശുപത്രിമാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിന്റെയും, പരിപാലനം ചെയ്യേണ്ടതിന്റെയും വിശദാംശങ്ങൾ ചട്ടങ്ങളിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്. അവ ഇനി പറയും പ്രകാരമാണ്.

സംഭരണി/നിറം	മാലിന്യത്തിന്റെ കാറ്റഗറി	പരിപാലന മാർഗ്ഗം
മഞ്ഞനിറത്തിലുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗ്	കാറ്റഗറി 1,2,3,6	ദുർമ്മീകരണം/ആഴത്തിൽ കുഴിച്ചുമൂടൽ (അഞ്ചുലക്ഷത്തിൽ താഴെജനസംഖ്യയുള്ള പട്ടണങ്ങളിലും, ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലും മാത്രമേ ആഴത്തിൽ കുഴിച്ചുമൂടൽ പാടുള്ളൂ)
ചുവന്നനിറത്തിലുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗ്/സംഭരണി	കാറ്റഗറി 3, 6, 7	ഓട്ടോക്ലേവിങ്/മൈക്രോ വേവിങ്/കെമിക്കൽ ട്രീറ്റ്മെന്റ്
നീല/വെള്ളിപ്പിൻ നിറമുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗ്	കാറ്റഗറി 4, 7	ഓട്ടോക്ലേവിങ്/മൈക്രോ വേവിങ്/കെമിക്കൽ ട്രീറ്റ്മെന്റ്/ശ്രേഷ്ഠിംഗ്
കറുത്ത പ്ലാസ്റ്റിക് ബാഗ്	കാറ്റഗറി 5, 9, 10	ലാന്റ് ഫില്ലിംഗ്

**ആശുപത്രിമാലിന്യ സംസ്കരണവും 'ഇമേജും'**

കേരളത്തിലെ സർക്കാർ/സ്വകാര്യ ആശുപത്രികൾ, മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ, ലാബോറട്ടറികൾ എന്നിവയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യങ്ങൾ പരിപാലനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഇന്ത്യൻ മെഡിക്കൽ അസോസിയേഷൻ കേരള ശാഖയുടെ ബൃഹത് പദ്ധതിയാണ് 'ഇമേജ്'. IMA Goes Eco-Friendly എന്നതാണ് ഇമേജിന്റെ മുഴുവൻ രൂപം. പാലക്കാട് ജില്ലയിലെ കണ്ണിക്കോട് 2001 ൽ 26 ഏക്കറിൽ സ്ഥാപിതമായ 'ഇമേജ്' 2003 ഡിസംബറിൽ പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചു.

25 ആശുപത്രികളുമായാണ് 'ഇമേജ്' പ്രവർത്തനമാരംഭിച്ചത്. നിലവിൽ, സംസ്ഥാനത്തെ 75% ആശുപത്രികളിൽ നിന്ന് പ്രതിദിനം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്ന 20 ടണ്ണോളം വരുന്ന ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യങ്ങളെ ഇമേജിൽ സംസ്കരിക്കുന്നു. ജി.ജെ.മൾട്ടിക്ലേവ് എന്ന സ്ഥാപനമാണ് ഇമേജിന്റെ നടത്തിപ്പ്.

ആശുപത്രിമാലിന്യസംസ്കരണ രംഗത്ത് ശ്രദ്ധേയമായൊരു മാതൃക കേരളത്തിലുണ്ടാക്കാൻ 'ഇമേജിന്' കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങളിലുണ്ടാകുന്ന ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ പരിശീലനം ഇമേജിൽ നിന്നുള്ള പരിശീലകർ നൽകുന്നു. ഇമേജിന്റെ പ്രത്യേക സജ്ജീകരണമുള്ള വാഹനം അഫിലിയേറ്റ് ചെയ്തിട്ടുള്ള ആരോഗ്യസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും ദിവസവും മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നു. സ്വകാര്യ ആശുപത്രികൾ അഫിലിയേഷൻ ഫീസ് നൽകണം. എന്നാൽ സർക്കാർ ആശുപത്രികൾക്ക് ഫീസില്ല. കൂടാതെ, മാലിന്യം ശേഖരിക്കുന്നതിന് സ്ഥാപനങ്ങൾ ദിനംപ്രതി കിടക്കയൊന്നിന് നിശ്ചിതതുക ഇമേജിന് യൂസർ ഫീ നൽകുകയും വേണം.



ഇമേജിന്റെ പ്ലാന്റിൽ വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്കായുപയോഗിക്കുന്ന വെള്ളം ശുദ്ധീകരിച്ച് ചെടികൾ നനയ്ക്കാനും മറ്റുമായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. മാലിന്യങ്ങളുടെ ദുർഗ്ഭവരണത്തിനു ശേഷമുണ്ടാകുന്ന ചാരം, ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം മണ്ണിൽ കുഴിയെടുത്ത് ഇഷ്ടികനിരത്തി മറവു ചെയ്യുന്നു. ശാസ്ത്രീയവും, കാര്യക്ഷമവുമായ പ്രവർത്തന രീതി അവലംബിച്ചാൽ മാലിന്യപരിപാലനം തീർത്തും വിജയമാക്കാം എന്ന പാഠമാണ് 'ഇമേജ്' കേരളീയരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നത്.

ഇമേജിന്റെ പ്ലാന്റിൽ വിവിധ ആവശ്യങ്ങൾക്കായുപയോഗിക്കുന്ന വെള്ളം ശുദ്ധീകരിച്ച് ചെടികൾ നനയ്ക്കാനും മറ്റുമായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. മാലിന്യങ്ങളുടെ ദുർഗ്ഭവരണത്തിനു ശേഷമുണ്ടാകുന്ന ചാരം, ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം മണ്ണിൽ കുഴിയെടുത്ത് ഇഷ്ടികനിരത്തി മറവു ചെയ്യുന്നു. ശാസ്ത്രീയവും, കാര്യക്ഷമവുമായ പ്രവർത്തന രീതി അവലംബിച്ചാൽ മാലിന്യപരിപാലനം തീർത്തും വിജയമാക്കാം എന്ന പാഠമാണ് 'ഇമേജ്' കേരളീയരെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുന്നത്.

സ്ഥാപനത്തിന്റെ സ്വഭാവം	ആകെ സ്ഥാപനങ്ങൾ	ആകെ കിടക്കകൾ
സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ	3852	56581
സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾ	238	24396
ഇ.എസ്.ഐ.കോർപ്പറേഷനു കീഴിലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങൾ	4	538
ഇ.എസ്.ഐ.ആശുപത്രികൾ	9	750
<b>ആകെ</b>	<b>4103</b>	<b>82265</b>

**2. ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ ഉയർത്തുന്ന ഭീഷണികൾ**

(അവലംബം-ഐ.എം.എ.റീപ്പോർട്ട്-2012)

പരിസ്ഥിതിക്കും, ആരോഗ്യത്തിനും അത്യന്തം ദോഷകരമായ നിരവധി വസ്തുക്കളുടെ സഞ്ചയമാണ് ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ. ഉപയോഗത്തിനുശേഷമോ അല്ലാതെയോ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന, വൈദ്യുതോർജ്ജത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഉപകരണങ്ങളും, അനുബന്ധ വസ്തുക്കളുമാണ് ഇ-മാലിന്യം അഥവാ ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യം എന്നു വിവക്ഷിക്കപ്പെടുന്നത്.

കേരളത്തിലെ നഗരവെമാലിന്യങ്ങളുടെ 10%ത്തോളം വരുന്ന പാഴ് വസ്തുക്കളിൽ വലിയൊരുവുവരെ ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇ-മാലിന്യങ്ങളിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള ഘനലോഹങ്ങളായ ലെഡ്, കാഡ്മിയം, രസം, ക്രോമിയം തുടങ്ങിയവ മനുഷ്യരുടെ മാനസികാരോഗ്യത്തെയും, നാഡീവ്യവസ്ഥയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെയും തകരാറിലാക്കുന്നു. ഇന്ത്യയിൽ, ദക്ഷിണേന്ത്യൻ സംസ്ഥാനങ്ങളാണ് ഇ-മാലിന്യ ഭീഷണി കൂടുതലായി നേരിടുന്നത് എന്നതാണ് ശ്രദ്ധേയമായ വസ്തുത. വിവരസാങ്കേതിക വിദ്യാരംഗത്ത് വൻകുതിപ്പിനൊരുങ്ങുന്ന കേരളം വരും നാളുകളിൽ നേരിടാൻ പോകുന്ന വലിയ വെല്ലുവിളികളിലൊന്നാണ് ഇ-മാലിന്യങ്ങൾ.

വികസിത രാജ്യങ്ങൾ അപകടകാരികളായ വസ്തുക്കളായി കണക്കാക്കി സമഗ്രമായ ഇ-മാലിന്യ സംസ്കരണ നിയമങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽ ഇ-മാലിന്യചട്ടങ്ങൾ (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) 2012 മെയ്-1 ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നു.

ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യങ്ങളെ പ്ലാസ്റ്റിക്കിന്റെ ഗണത്തിൽപ്പെടുത്തി കത്തിച്ചുകളയുന്നതാണ് ഇപ്പോഴത്തെ രീതി. എന്നാലിത് പരിസ്ഥിതിക്കും, സാമൂഹ്യജീവിതത്തിനും ദോഷമാണ് വരുത്തിവെയ്ക്കുന്നത്. ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കുവാനുള്ള യാതൊരു സംവിധാനവും കേരളത്തിൽ നിലവിൽ ഇല്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ ഇ-മാലിന്യങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ അടിയന്തിരമായി നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.



**ഇ- മാലിന്യ ചട്ടങ്ങൾ- 2011 (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും)**

രാജ്യത്ത് വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഇലക്ട്രോണിക് മാലിന്യങ്ങളുടെ ഭീഷണി നേരിടാനായാണ് ഇ- മാലിന്യ (പരിപാലനവും, കൈകാര്യം ചെയ്യലും) ചട്ടങ്ങൾ- 2011- ന് ഭാരതസർക്കാർ രൂപം നൽകിയത്. 2012 മെയ് -1 ന് പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന ചട്ടങ്ങളുടെ പരിധിയിൽ ഇലക്ട്രോണിക്/ഇലക്ട്രിക് ഉപകരണ നിർമ്മാതാക്കൾ, വിൽപനക്കാർ, ഉപഭോക്താക്കൾ, മേൽയന്ത്രങ്ങളുടെ ഭാഗങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നവർ എന്നിവരെല്ലാം ഉൾപ്പെടുന്നു.



ചട്ടപ്രകാരം, ഉപയോഗശൂന്യമായതും, കാലാവധി കഴിഞ്ഞതുമായ ഉപകരണങ്ങളെ ശേഖരിച്ച് ഉചിതമായ രീതിയിൽ പുനഃഘടനം നടത്തുകയോ, സംസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടത് ഉൽപ്പാദകന്റെ ചുമതലയാണ്. ഇതിനായി അനുയോജ്യമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ ശേഖരണ കേന്ദ്രങ്ങൾ തുടങ്ങേണ്ടതുണ്ട്. കൂടാതെ ഉപയോഗശൂന്യമായ ഉപകരണങ്ങൾ തിരിച്ചെടുക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച് പൊതുജനമാധ്യമങ്ങളിലൂടെ വേണ്ടത്ര അറിയിപ്പുകൾ നൽകണമെന്നും ചട്ടം അനുശാസിക്കുന്നു. മറ്റു ഖരമാലിന്യങ്ങൾക്കൊപ്പം ഇ- മാലിന്യങ്ങൾ കലരുന്നത് തടയാൻ കഴിയുംവിധം സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തേണ്ടതും ഉൽപ്പാദകരുടെ ചുമതലയാണ്.

കൂടാതെ, ഇ- മാലിന്യങ്ങളെ ബന്ധപ്പെട്ട ശേഖരണകേന്ദ്രങ്ങളിൽ കൃത്യമായി എത്തിക്കേണ്ടത് ഉപഭോക്താക്കളുടെ ചുമതലയാണ്. ശേഖരണകേന്ദ്രങ്ങളിൽ പരമാവധി 180 ദിവസം വരെ മാത്രമേ ഇ- മാലിന്യങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുവാൻ പാടുള്ളൂ. കൂടാതെ, ഇ- മാലിന്യങ്ങളുടെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ശേഖരണം, വിൽപന, കൈമാറ്റം, വേർതിരിക്കൽ തുടങ്ങിയവയുടെ കൃത്യമായ രേഖകളും, വിവരങ്ങളും ഉൽപ്പാദകർ/ശേഖരണകേന്ദ്രങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കണമെന്നും ചട്ടം അനുശാസിക്കുന്നു. വിഷലോഹങ്ങളായ കാഡ്മിയം, രസം, ലെഡ്, ക്രോമിയം തുടങ്ങിയവയുടെ ഉപയോഗം ഉപകരണങ്ങളിൽ പരമാവധി കുറച്ചുകൊണ്ടുവരാൻ ഉൽപ്പാദകർ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് ചട്ടം പറയുന്നു.

**ഇ- മാലിന്യചട്ടങ്ങൾ- 2011 ന്റെ പരിധിയിൽപ്പെടുന്ന ഉപകരണങ്ങൾ**

**1. ഐ.ടി. ഉപകരണങ്ങൾ**

പേഴ്സണൽ കമ്പ്യൂട്ടർ, മിനി കമ്പ്യൂട്ടർ, ലാപ്പ്ടോപ്പ്, നോട്ട്ബുക്ക്/നോട്ട്പാഡ് കമ്പ്യൂട്ടറുകൾ, പ്രിന്ററുകൾ/കാട്രിഡ്ജുകൾ, ഇലക്ട്രിക്കൽ/ഇലക്ട്രോണിക് ടൈപ്പ് റൈറ്ററുകൾ, ടെലക്സ്, ടെലഫോൺ, സെൽഫോൺ, കോർഡ്ലെസ് ടെലഫോൺ.

**2. ഇലക്ട്രോണിക്/ഇലക്ട്രിക് ഉപകരണങ്ങൾ**

ടി.വി.സെറ്റ്, റെഫ്രിജറേറ്റർ, വാഷിങ്മെഷീൻ, എയർ കണ്ടീഷണറുകൾ.

കൂടാതെ, ഉപകരണങ്ങളിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ ലോഹങ്ങളുടെ സാന്നിധ്യത്തെക്കുറിച്ച്, ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്ന ലഘുലേഖയിൽ പരാമർശിക്കുകയും വേണം. ഇ- മാലിന്യചട്ടങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടപ്പിലാക്കിയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ റിപ്പോർട്ട് സംസ്ഥാന മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡുകൾ എല്ലാവർഷവും സെപ്തംബർ 30-നകം കേന്ദ്ര മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡിനു നൽകേണ്ടതുണ്ട്. കേന്ദ്ര മലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡ് എല്ലാവർഷവും ഡിസംബർ 30 നകം മേൽ വിഷയത്തിൽ കേന്ദ്ര സർക്കാരിന് റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കണം.

തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ കാണപ്പെടുന്ന ഇ- മാലിന്യങ്ങളെ പ്രത്യേകമായി ശേഖരിച്ച് ബന്ധപ്പെട്ട കേന്ദ്രങ്ങളിൽ എത്തിക്കുകയോ, ശാസ്ത്രീയമായി സംസ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടത് നഗരസഭ/കോർപ്പറേഷനുകളുടെ കടമയാണ്.

### 3. നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള ഖരമാലിന്യങ്ങൾ

റോഡുകൾ, ബഹുനിലകെട്ടിടങ്ങൾ, പാലങ്ങൾ, വീടുകൾ തുടങ്ങിയവയുടെ നിർമ്മാണം, പുനരുദ്ധാരണം എന്നിവയുടെ ഭാഗമായി ഒട്ടേറെ ഖരമാലിന്യങ്ങൾ ഉണ്ടാവുന്നുണ്ട്. നിഷ്ക്രിയവും, അജൈവികവുമായ വസ്തുക്കളായ കോൺക്രീറ്റ് പാളികൾ, പ്ലാസ്റ്ററുകൾ, തടി, പ്ലാസ്റ്റിക്, ലോഹങ്ങൾ എന്നിവയാണ് നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള ഖരമാലിന്യങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവ. കേന്ദ്രനഗര വികസന മന്ത്രാലയത്തിന്റെ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ 10 മുതൽ 20 വരെ ശതമാനം വരെ നിർമ്മാണ മേഖലയിലെ മാലിന്യങ്ങളാണ്. പുനഃചംക്രമണത്തിന് വിധേയമാക്കി ഉപയോഗിക്കാനുള്ള സാധ്യതകൾ തീരെ കുറവാണ് എന്നതാണ് നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ പ്രധാന പ്രശ്നം.



കേന്ദ്രനഗരവികസനകാര്യ മന്ത്രാലയം വിലയിരുത്തുന്നത് പ്രതിവർഷം ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടാവുന്ന നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ 10 മുതൽ 12 വരെ ദശലക്ഷം ടൺ ആണെന്നാണ്. നിർമ്മാണമേഖലയിലെ മാലിന്യങ്ങളിൽ പുനരുപയോഗ സാധ്യതയുള്ള തടി, ലോഹങ്ങൾ, ഇഷ്ടിക തുടങ്ങിയവ 50% അതാളും വരും. അവശേഷിക്കുന്ന 50% മാലിന്യങ്ങളാണ് ഭീഷണിയുയർത്തുന്നത്. കോൺക്രീറ്റ് ഷീറ്റുകൾ തുടങ്ങിയവയെ പുനഃചംക്രമണം ചെയ്യാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ വികസിതരാജ്യങ്ങളിലുണ്ടെങ്കിലും ഇന്ത്യയിൽ ഇതുവരെയായി നടപ്പിൽ വന്നിട്ടില്ല.

മുൻബൈ പോലുള്ള വൻനഗരങ്ങൾ നിർമ്മാണ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ പുറംതള്ളുന്നത് നിയന്ത്രിക്കാൻ ശക്തമായ നിയമങ്ങൾ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്തിക്കഴിഞ്ഞു. പ്രതിവർഷം ഏറ്റവുമധികം കോൺക്രീറ്റ് കെട്ടിടങ്ങൾ പണികഴിക്കപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാനങ്ങളിലൊന്നാണ് കേരളം. ആയതിനാൽ ഈ മേഖലയിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങളുടെ ശരിയായ പരിപാലനം, നിയന്ത്രണം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കുന്ന നിയമങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്ത് അടിയന്തിരമായി പ്രാവർത്തികമാക്കേണ്ടതുണ്ട്.



### 3.1.7. നിഗമനങ്ങൾ

- 1 തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ തങ്ങളുടെ പ്രദേശങ്ങൾക്കുള്ളിൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ അളവ് വിനൈക്കുറിച്ച് വിശദമായ പഠനം നടത്തുകയോ, കണക്കുകൾ സൂക്ഷിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നില്ല.
- 2 തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ഉണ്ടാവുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിടം, ഘടന, സ്വഭാവം എന്നിവയെപ്പറ്റി തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് വ്യക്തമായ ധാരണയില്ല. ഖരമാലിന്യങ്ങളെപ്പറ്റിയുള്ള അടിസ്ഥാനവിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാതെ പരിപാലന പദ്ധതികൾക്ക് രൂപം കൊടുക്കുന്നതാണ് അവയുടെ പരാജയത്തിൽ കലാരിക്കാനുള്ള പ്രധാന കാരണങ്ങളിലൊന്ന്.
3. തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഖരമാലിന്യശേഖരണ സംവിധാനങ്ങൾ തൃപ്തികരമല്ല. ഖരമാലിന്യങ്ങളുടെ നീക്കം ചെയ്യൽ, ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസിക്കും പ്രകാരമല്ല നടത്തുന്നത്. ഖരമാലിന്യങ്ങളെ നീക്കം ചെയ്യാൻ പല തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളും ഉപയോഗിക്കുന്ന വാഹനങ്ങൾക്ക് മുടിയല്ല.
4. തങ്ങളുടെ പരിധിക്കുള്ളിൽ ദിനംപ്രതിയുണ്ടാകുന്ന ഖരമാലിന്യങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും നീക്കം ചെയ്യാൻ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല. ഉറവിടങ്ങളിൽ തന്നെ ഖരമാലിന്യങ്ങളെ ശാസ്ത്രീയമായി വേർതിരിച്ച് ശേഖരിക്കാനാവാത്തത് പ്രതിസന്ധി സൃഷ്ടിക്കുന്നു.
- 5 ഖരമാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥം ആവശ്യമുള്ളത്ര ദുർമ്മി സ്വന്തമായുള്ള തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ വിരളമാണ്. ഖരമാലിന്യ പരിപാലനാർത്ഥം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ച ഫണ്ടുകളുടെ വിനിയോഗം കാര്യക്ഷമമല്ല.
- 6 ശേഖരിക്കുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ ഡമ്പിംഗ് യാർഡുകളിൽ കൊണ്ടിടുന്നത് മാത്രമാണ് വലിയൊരു ശതമാനം മുനിസിപ്പാലിറ്റികളിലെയും ഏക ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനം.
- 7 തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്കുള്ളിലെ ഖരമാലിന്യ ഉൽപ്പാദനത്തിന്റെ അളവിനനുസൃതമായി പ്രവർത്തനശേഷിയുള്ള സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. കോടിക്കണക്കിന് രൂപ മുടക്കി നിർമ്മിച്ചിട്ടും, പല മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല. നിർമ്മാണം പൂർത്തിയാവാതെ പാതിവഴിയിൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ട പ്ലാന്റുകളുമുണ്ട്.
- 8 വലിയൊരളവ് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളിലും ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ പ്രവർത്തനക്ഷമമല്ല. ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണം, നടത്തിപ്പ് എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വിവിധ ഏജൻസികളുമായി തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുള്ള ഇടപാടുകളിൽ ഗുരുതരമായ വീഴ്ചകൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- 9 കേന്ദ്രീകൃതമായ രീതിയിൽ ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി ശുചിത്വമിഷനിലൂടെ നൽകിയ കോടിക്കണക്കിന് രൂപ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളുടെ അക്കൗണ്ടുകളിൽ വർഷങ്ങളായി നിഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്നു. അനുദിനം നൽകിയ പദ്ധതികൾ, അനുവദിച്ച ഫണ്ടുകൾ എന്നിവയിൽ കാര്യക്ഷമമായ മേൽനോട്ടം നടത്താൻ ശുചിത്വ മിഷനു കഴിയുന്നില്ല.
- 10 ജനകീയ പ്രക്ഷോഭങ്ങളെത്തുടർന്ന് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഖരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിയാത്ത അവസ്ഥയുണ്ട്.
- 11 ഖരമാലിന്യസംസ്കരണാർത്ഥം ട്രൈറ്റോ ഉറവിടം/വികേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും, അവയ്ക്ക് വേണ്ടത്ര പ്രചാരം ലഭിച്ചിട്ടില്ല.
- 14 പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനം ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കാൻ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ഊർജ്ജിത നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുന്നില്ല.
- 15 ലൈസൻസില്ലാതെ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കരാഷ്ശാലകൾ, ഇറച്ചിക്കടകൾ, കോഴിക്കടകൾ എന്നിവയ്ക്കെതിരെ കർശന നടപടികൾ എടുക്കുവാൻ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിയുന്നില്ല.
- 16 ആശുപത്രികൾ, മറ്റ് ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിലെ മാലിന്യപരിപാലന സംവിധാനങ്ങൾ തൃപ്തികരമാണോ എന്നു പരിശോധിക്കാൻ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങളോ മലിനീകരണ നിയന്ത്രണ ബോർഡോ തയ്യാറാവുന്നില്ല.
- 17 ഇ - മാലിന്യങ്ങളെ കൈകാര്യം ചെയ്യാനുള്ള സംവിധാനങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിലവിൽ ഇല്ല.

- 18 നിർമ്മാണമേഖലയിൽ നിന്നുള്ള മാലിന്യങ്ങളെ ശരിയായ വിധത്തിൽ നിയന്ത്രിക്കാനും, സംസ്കരിക്കാനും സംവിധാനങ്ങളില്ല.
- 19 വരമാലിന്യപരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഫലപ്രദമായ തരത്തിൽ ബോധവൽക്കരണം നടത്താൻ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

**3. 1. 8. ശുപാർശകൾ**

- 1. വരമാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിടം, അളവ്, ഘടന എന്നിവയെ കുറിച്ച് വിശദമായ പഠനം നടത്തി, ഇവ സംബന്ധിച്ചുള്ള രജിസ്റ്ററുകൾ സൂക്ഷിക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കർശന നിർദ്ദേശം നൽകണം.
- 2. മാലിന്യം നീക്കം ചെയ്യുന്നതിന് ചട്ടങ്ങളിൽ അനുശാസിക്കും വിധമുള്ള സംവിധാനങ്ങളോടുകൂടിയ വാഹനങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തണം.
- 3. തങ്ങളുടെ പ്രദേശത്ത് ദിനംപ്രതിയുണ്ടാകുന്ന വരമാലിന്യങ്ങൾ മുഴുവനായി ശേഖരിക്കാനുള്ള സജ്ജീകരണങ്ങൾ തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ചെയ്യണം.
- 4. വരമാലിന്യങ്ങളെ ഉറവിടങ്ങളിൽത്തന്നെ ജൈവം/അജൈവം എന്നിങ്ങനെ വേർതിരിച്ച് ശേഖരിക്കണം.
- 5. വരമാലിന്യശേഖരണം, സംസ്കരണം എന്നിവയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന തൊഴിലാളികൾക്ക് പരിശീലനം, രക്ഷാ ഉപകരണങ്ങൾ എന്നിവ അടിയന്തിരമായി നൽകണം.
- 6. വരമാലിന്യ പരിപാലനത്തിന് ആവശ്യമുള്ള ദുരിതം കണ്ടെത്താനും, സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാനും തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ സത്യരേഖകൾ കൈക്കൊള്ളണം.
- 7. വരമാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളോട് ചേർന്ന് മലിനജല ശുദ്ധീകരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കണം.
- 8. പ്രവർത്തനം നിലച്ച ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകൾ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കാൻ അടിയന്തിര നടപടികൾ എടുക്കണം.
- 9. നിർമ്മാണം നിലച്ച അവസ്ഥയിലും, പ്രവർത്തനമില്ലാതെയും കിടക്കുന്ന മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സമയബന്ധിതമായി പ്രവർത്തന സജ്ജമാക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് അടിയന്തിര നടപടി സ്വീകരിക്കണം.
- 10. സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രദേശവാസികൾക്കുള്ള ആശങ്കകളെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങളുടെ വിശ്വാസമാർജ്ജിതമാക്കാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമാക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകണം.
- 11. മാലിന്യപരിപാലനാർത്ഥം വകയിരുത്തപ്പെടുന്ന ഫണ്ടുകളുടെ വിനിയോഗകാര്യക്ഷമത ഉറപ്പാക്കണം.
- 12. ശുചിത്വമിഷന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ നിർവ്വഹണ കാര്യക്ഷമത ഉറപ്പാക്കണം.
- 13. വരമാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സംസ്ഥാനമലിനീകരണ നിയന്ത്രണബോർഡ്, ശുചിത്വമിഷൻ എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനം മോണിറ്റർ ചെയ്യുന്നതിനും ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തണം.
- 14. പൊതുസ്ഥലങ്ങളിലേക്ക് മാലിന്യങ്ങൾ വലിച്ചെറിയുന്നത് തടയാൻ നാട്ടുകാരുടെ സഹകരണത്തോടെ സംവിധാനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തണം.
- 15. പ്ലാസ്റ്റിക് നിരോധനം പ്രവർത്തികമാക്കാൻ കൂടുതൽ ഊർജ്ജിതമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളണം.
- 16. വരമാലിന്യ സംസ്കരണ രംഗത്ത് പുതിയ സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പരീക്ഷിക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സാങ്കേതിക സഹായം നൽകണം.
- 17. വികേന്ദ്രീകൃത- ഉറവിട മാലിന്യസംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾക്ക് കൂടുതൽ ഊന്നൽ നൽകണം.
- 18. ആശുപത്രി മാലിന്യങ്ങൾ, ഇ- മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവയുടെ പരിപാലനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങൾ ശരിയാക്കി സംവിധാനം പാലിക്കപ്പെടുന്നുണ്ടെന്ന് തദ്ദേശസ്ഥാപനങ്ങൾ ഉറപ്പുവരുത്തണം.

## 3.2. കൃഷിഫാമുകൾക്കും കാർഷികാഭിവൃദ്ധിയും



### പ്രവർത്തനക്ഷമതാ റിപ്പോർട്ട്

കാർഷിക മേഖലയുടെ വികസനത്തിൽ കൃഷിഫാമുകളുടെ പങ്ക് വളരെ പ്രധാനപ്പെട്ടതാണ്. ഏറ്റവും കാലികവും, പ്രസക്തവുമായ കാർഷിക വിജ്ഞാനം കർഷകർക്ക് പകർന്നു നൽകി കാർഷിക മേഖലയുടെ ഉന്നമനം സാധ്യമാക്കലാണ് കൃഷിഫാമുകളുടെ ധർമ്മം. കേരളത്തിലെ വിവിധ ജില്ലാസ്തലങ്ങളിൽ കീഴിലായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന കൃഷിഫാമുകളുടെ പ്രവർത്തനരീതിയാണ് പഠനവിധേയമാക്കിയിട്ടുള്ളത്. ഫാം ഭൂമി പൂർണ്ണമായി കൃഷിക്ക് ഉപയോഗിക്കാത്തതും, തൊഴിലാളികളുടെ കുറവും, കാർഷിക യന്ത്രവൽക്കരണത്തിലെ അപാകതകളും, ഫാമുകളുടെ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യത്തിനു തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്നതായി പരിശോധനയിൽ കാണുകയുണ്ടായി. കൃഷിഫാമുകളിൽ ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളോ, നൂതനമായ പരീക്ഷണങ്ങളോ നടക്കുന്നില്ല. ഫാം ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ വിറ്റഴിക്കുന്നതിനനുതകുന്ന പ്രദർശന/വിൽപന മേളകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതാണ്. കേരളത്തിലെ ഭൂപ്രകൃതിക്കനുയോജ്യമായ ഫാം ടൂറിസത്തിന്റെ സാധ്യതകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

<b>വിഷയവിവരം</b>	<b>ഖണ്ഡിക</b>	<b>പേജ്</b>
ആമുഖം	3.2.1	87
ഓഡിറ്റ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ	3.2.2	89
ഓഡിറ്റ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ	3.2.3	89
ഓഡിറ്റ് അധികാരം	3.2.4	89
ഓഡിറ്റിന്റെ രീതി, വ്യാപ്തി	3.2.5	89
<b>ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ</b>	3.2.6	90
ആസ്തി സംരക്ഷണത്തിൽ വീഴ്ച	3.2.6.1	90
ഫാം കൃഷിഭൂമികൾ ഫലപ്രദമായി വിനിയോഗിക്കുന്നില്ല	3.2.6.2	92
ഫാമിലെ കെട്ടിട സൗകര്യങ്ങൾ അപര്യാപ്തം	3.2.6.3	94
തൊഴിലാളികളുടെ അഭാവം - ഫാം പ്രവർത്തനം തടസ്സപ്പെടുന്നു	3.2.6.4	98
ജലസേചനസൗകര്യങ്ങൾ ഫലപ്രദമല്ല	3.2.6.5	100
ഫാമുകളിലെ കാർഷിക യന്ത്രവൽക്കരണം പരാജയം	3.2.6.6	102
വിത്ത്, വളം : സംഭരണം, ഉപയോഗം	3.2.6.7	105
ഫാം ഉൽപ്പന്ന വിപണനം	3.2.6.8	106
ഫാമുകളിലെ വരവും, ചെലവും	3.2.6.9	106
ഫാമുകളിലെ സാമ്പത്തിക ഇടപാടുകൾ	3.2.6.10	107
ഫാം കൗൺസിലിന്റെ പ്രവർത്തനം	3.2.6.11	108
ലക്ഷ്യം പൂർത്തിയാക്കാത്ത പദ്ധതികൾ	3.2.6.12	109
കൃഷിഫാമുകൾ - മാതൃകാപദ്ധതികൾ	3.2.6.13	110
ഫാമുകളുടെ നടത്തിപ്പ് - ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന്റെ പങ്ക്	3.2.6.14	112
ജൈവകൃഷിയിലേക്കുള്ള മടങ്ങിപ്പോക്ക്	3.2.6.15	112
വയനാട് ജില്ലാകൃഷിഫാമിന്റെ ആവശ്യകത	3.2.6.16	113
ഫാം ടൂറിസത്തിന്റെ സാധ്യതകൾ	3.2.6.17	113
<b>നിഗമനങ്ങൾ</b>	3.2.7	115
<b>ശുപാർശകൾ</b>	3.2.8	116



### 3. 2. 1. ആമുഖം

1940 കളിൽ ദാരുണമായിരുന്നു രൂക്ഷമായ ഭക്ഷ്യക്ഷാമം കാർഷിക രംഗത്ത് കൂടുതൽ ശ്രദ്ധ പതിപ്പിക്കുവാൻ രാജ്യത്തെ പ്രേരിപ്പിച്ചു. ഇതിനായി പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചുവെങ്കിലും രാജ്യത്തിന്റെ ഉപഭോഗത്തിനാവശ്യമായ ഉൽപ്പാദനം കൈവരിക്കാനായില്ല. മറ്റു വികസ്വര രാഷ്ട്രങ്ങൾ അത്യുല്പാദനശേഷിയുള്ള വിത്തിനങ്ങളും രാസവളങ്ങളും പ്രയോജനപ്പെടുത്തി കാർഷിക ഉൽപ്പാദനരംഗത്ത് കുതിച്ചുചാട്ടം കൈവരിച്ചതിൽ നിന്ന് പ്രചോദനം ഉൾക്കൊണ്ട് ഇന്ത്യയിൽ ഹരിത വിപ്ലവത്തിന് നാനുകുറിച്ചു. 1970 കളിലും 80 കളിലും ഹരിത വിപ്ലവത്തിന്റെ ഫലമായി ഉൽപ്പാദനത്തിൽ ഗണ്യമായ വർദ്ധനവ് കൈവരിക്കാൻ നമുക്ക് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ 1985-ന് ശേഷം ഹരിത വിപ്ലവത്തിന്റെ നേട്ടങ്ങളോട് വിടപറയുന്ന അവസ്ഥ സംജാതമായി. വിലക്കയറ്റവും വരൾച്ചയും ഭക്ഷ്യക്ഷാമവും വീണ്ടും തലപൊക്കി തുടങ്ങി. ഈ അവസരത്തിലാണ് സംസ്ഥാനതല പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി തുടങ്ങിയത്. 1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം നിലവിൽ വന്നതോടുകൂടി കൃഷിയും അനുബന്ധ മേഖലകളും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് കൈമാറുകയുണ്ടായി. മറ്റു മേഖലകൾക്കൊപ്പം കാർഷിക മേഖലയുടെയും വികസനം എന്നതായിരുന്നു ഈ അധികാര കൈമാറ്റത്തിന്റെ ലക്ഷ്യം.

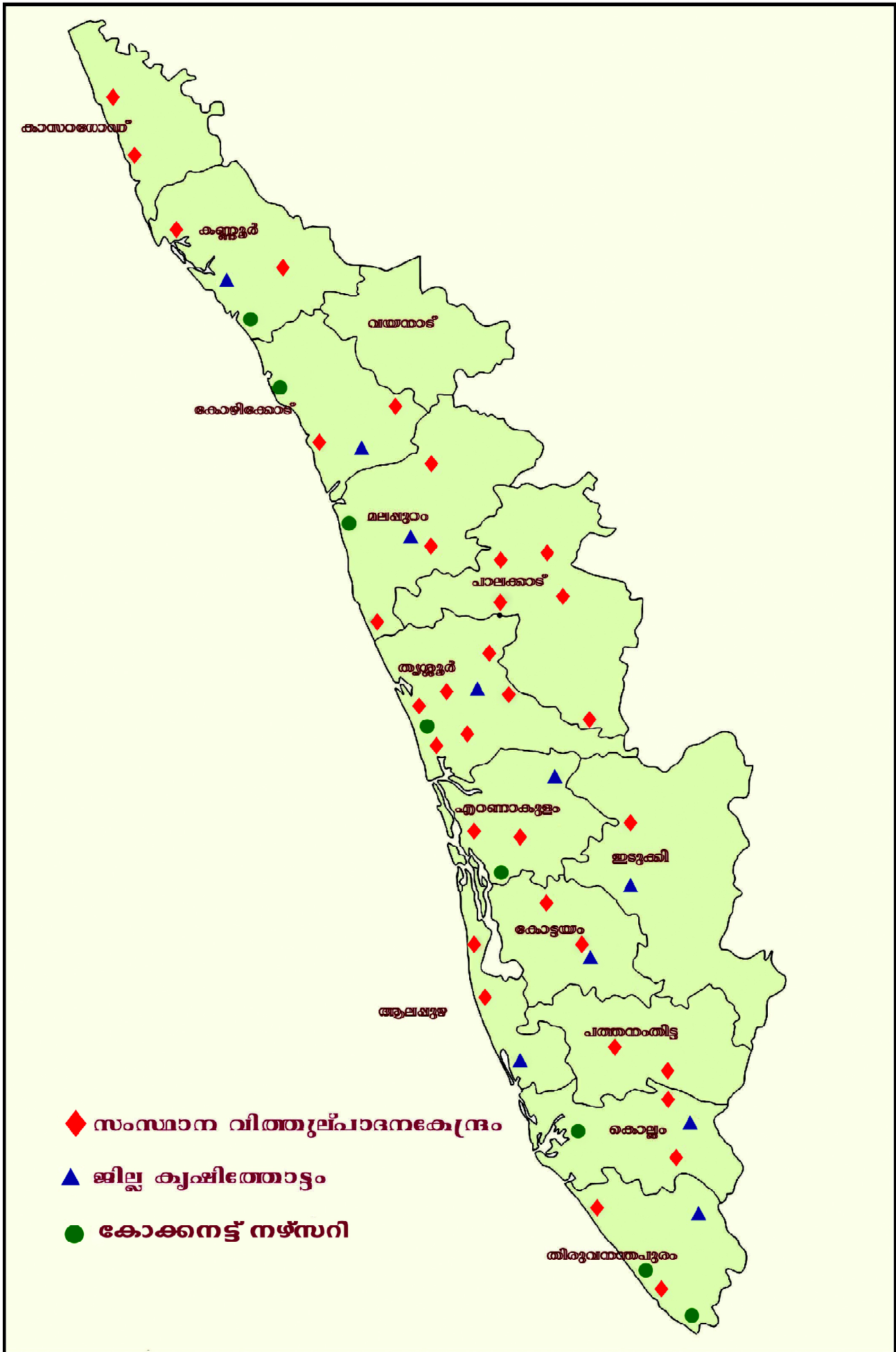
38.86 ലക്ഷം ഹെക്ടർ ഭൂവിസ്തൃതിയുള്ള കേരളത്തിൽ കൃഷിക്ക് ഉപയുക്തമായ ഭൂമി ഏതാണ്ട് 53% മാത്രമാണ്. വിളവെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ അളവ് ഓരോ വർഷവും കുറഞ്ഞു വരുന്നതായി കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു. ഓണവും വിഷുവും കൊയ്ത്തുത്സവങ്ങളായി ആഘോഷിച്ചിരുന്ന കേരളം ഇന്ന് ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾക്കായി അന്യസംസ്ഥാനങ്ങളെയാണ് ആശ്രയിക്കുന്നത്. കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയിലെ ഉൽപ്പാദനം സംസ്ഥാന ഉപഭോഗത്തിന് തികയുന്നില്ല. ഈ അവസരത്തിൽ 'കൃഷി ഫാമുകളും, കാർഷികാഭിവൃദ്ധിയും' എന്ന പ്രവർത്തനക്ഷമത പരിശോധനാ വിഷയത്തിന് പ്രസക്തി ഏറുന്നു.

കാർഷിക വികസനത്തിനുള്ള അവശ്യഘടകങ്ങളിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയാണ് ഉൽപ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ കൃഷിക്കാരനു നൽകുന്ന സാങ്കേതിക ജ്ഞാനവും, പ്രചോദനങ്ങളും. തകർച്ച നേരിടുന്ന കാർഷിക മേഖലയെ പുനരുജ്ജീവിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ രാജ്യമൊട്ടാകെ കൃഷിഫാമുകൾ സ്ഥാപിതമായി. മേൽത്തരം വിത്തുകൾ, നടീൽ വസ്തുക്കൾ തുടങ്ങിയവ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച് കർഷകർക്ക് എത്തിക്കുക എന്നതോടൊപ്പം ശാസ്ത്രീയവും നവീനവുമായ കൃഷിരീതികൾ കർഷകന് പരിചയപ്പെടുത്തുക, കാർഷിക മേഖലയിൽ നടത്തപ്പെടുന്ന ഗവേഷണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഫലങ്ങൾ കർഷകരിലെത്തിക്കുക എന്നിവയും കൃഷിഫാമുകളുടെ ചുമതലയാണ്.

1905 ൽ കണ്ണൂരിലെ തളിപ്പറമ്പ് താലൂക്കിലാണ് സംസ്ഥാനത്തെ ആദ്യ കൃഷിഫാമിനിലവിൽ വന്നത്. നിലവിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിനു കീഴിൽ 64 കൃഷിഫാമുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഇതിൽ 10 ജില്ലാകൃഷിത്തോട്ടങ്ങളും, 13 സ്പെഷ്യൽ ഫാമുകളും, 33 വിത്തുൽപ്പാദന കേന്ദ്രങ്ങളും 8 തെങ്ങിൻതൈ ഉൽപ്പാദന കേന്ദ്രങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്നു. ത്രിതല പഞ്ചായത്ത് സംവിധാനം നിലവിൽ വന്നതോടെ സ്പെഷ്യൽ ഫാമുകൾ ഒഴികെയുള്ള ഫാമുകൾ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലായി. സംസ്ഥാനമൊട്ടാകെ ജില്ലാപഞ്ചായത്തുകളുടെ കീഴിൽ 51 കൃഷി ഫാമുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

വിത്തുല്പാദന കേന്ദ്രങ്ങൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കുന്ന വിത്തുകൾ സംസ്ഥാന സീഡ് അതോറിറ്റി സംഭരിച്ച് കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നു. ജില്ലാകൃഷിത്തോട്ടങ്ങളിൽ നിന്നും ഗുണമേന്മയേറിയ വിവിധ വിളകളുടെ നടീൽ വസ്തുക്കളും പച്ചക്കറി വിത്തുകളും ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച് കൃഷിഭവനുകൾ വഴിയും നേരിട്ടും കർഷകർക്ക് മിതമായ നിരക്കിൽ നൽകി വരുന്നു. കൂടാതെ വിവിധ പദ്ധതികളിൽ സംഭരിക്കുന്ന വിത്തുതേങ്ങുകൾ കോക്കനട്ട് നഴ്സറികളിൽ പാകി തെങ്ങിൻ തൈകളാക്കി വിവിധ പദ്ധതികളിലൂടെ കർഷകർക്ക് വിതരണം ചെയ്തു വരുന്നു.





### 3. 2. 2. ഓഡിറ്റ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ

ഓരോ പ്രദേശത്തിന്റേയും ആവശ്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാഴ്ചവെയ്ക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സാധിക്കും. അധികാര കൈമാറ്റം കൊണ്ട് ലക്ഷ്യമിടുന്നതും ഇപ്രകാരമുള്ള സാധ്യതയാണ്. അധികാര കൈമാറ്റം ഫാമുകൾക്കുണ്ടെങ്കിൽ പ്രവർത്തനത്തിലും അതിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തെ കാർഷിക മേഖലയിലും ഉണ്ടാക്കിയ മാറ്റങ്ങൾ വിലയിരുത്തുക എന്നതാണ് പ്രവർത്തനക്ഷമതാ ഓഡിറ്റിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. മറ്റുലക്ഷ്യങ്ങൾ ചുവടെ കൊടുക്കുന്നു.

- ❖ കൃഷി ഫാമുകൾ കർഷകർക്ക് പ്രയോജനപ്പെടുന്നുണ്ടോ എന്ന് പരിശോധിക്കുക
- ❖ ഫാമിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ ഉപയോഗവും വികസനവും വിലയിരുത്തുക
- ❖ ഫാമിലെ ആസ്തി സംരക്ഷണം ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- ❖ ഫാമിലെ യന്ത്രവൽക്കരണം വിലയിരുത്തുക
- ❖ ഫാമിലെ ജീവനക്കാരുടെ നിയമനം, വിത്ത്-വളം-കീടനാശിനികൾ തുടങ്ങിയവയുടെ സംഭരണം, വിൽപ്പന, ഉൽപ്പന്ന വിപണനം തുടങ്ങിയവയിലെ സുതാര്യത ഉറപ്പുവരുത്തുക.
- ❖ ഫാമിന്റെ ദുവിസ്തുതി ഫാമിന്റെ ഉദ്ദേശലക്ഷ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതിന് പര്യാപ്തമാണോ എന്ന് പരിശോധിക്കുക
- ❖ ഫാമിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ചെലവഴിച്ച തുക ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുന്നതിന് പര്യാപ്തമാണോ എന്നു വിലയിരുത്തുക

### 3. 2. 3. ഓഡിറ്റ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ

1. 1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട് സെക്ഷൻ 173(1) പട്ടിക 5 പ്രകാരം ജില്ലാപഞ്ചായത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമായ കാർഷിക മേഖലയിലെ ചുമതലകൾ.
2. കൃഷിഫാമുകൾ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന് കൈമാറി കൊണ്ടുള്ള 18.09.95 ലെ ജി.ഒ(പി) 189/95/തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്
3. പഞ്ചായത്ത് രാജ് പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനെ സംബന്ധിച്ച മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ചു കൊണ്ടുള്ള 08.10.96 ലെ ജി.ഒ(എം.എസ്) 310/96/കൃഷി നമ്പർ സർക്കാർ ഉത്തരവ്.
4. 24.08.08 ലെ സ.ഉ. നമ്പർ 55178/എഫ്.എം.3/08/തസ്വഭവ.
5. 08.10.96 ലെ ജി.ഒ(എം.എസ്) 310/96/കൃഷി

### 3. 2. 4. ഓഡിറ്റ് അധികാരം

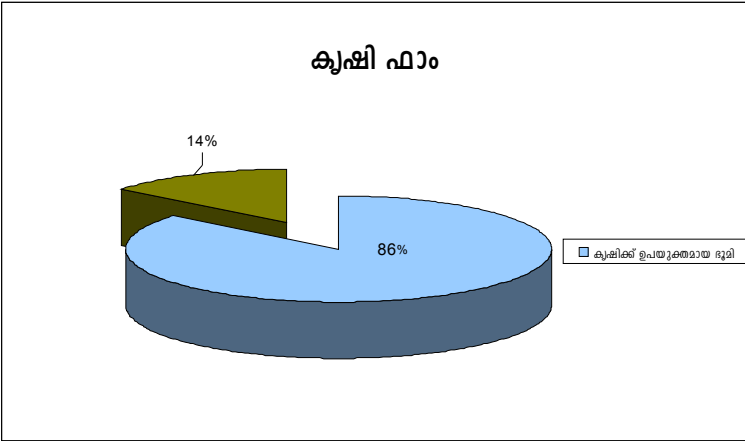
1994 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് നിയമം, 1996 ലെ കേരള ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ചട്ടം, 1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് നിയമം വകുപ്പ് 215(3), 1997 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് (പരിശോധനാ രീതിയും ഓഡിറ്റ് സംവിധാനവും) ചട്ടങ്ങൾ എന്നിവയനുസരിച്ച് ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ഡയറക്ടറാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ നിയമാനുസൃത ഓഡിറ്റർ.

### 3. 2. 5. ഓഡിറ്റിന്റെ രീതിയും വ്യാപ്തിയും

ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കൈമാറിയ 51 കൃഷിഫാമുകളിൽ 35 കൃഷിഫാമുകളിൽ പ്രവർത്തനക്ഷമതാ പരിശോധന നടത്തുകയുണ്ടായി. 14 ജില്ലകളിലെ ലോക്കൽ ഫണ്ട് ഓഡിറ്റ് ജില്ലാ ഓഫീസുകളിൽ നിന്ന് 2012 ആഗസ്റ്റ് ഒക്ടോബർ മാസങ്ങളിൽ നടത്തിയ ഓഡിറ്റിന്റെ ഭാഗമായാണ് പ്രവർത്തനക്ഷമതാ പരിശോധന പൂർത്തിയാക്കിയത്. ജില്ല തിരിച്ചുള്ള വിവരം അനുബന്ധം 3 ൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

### 3. 2. 6. ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ

1994 ലെ കേരള പഞ്ചായത്ത് രാജ് ആക്ട് പ്രകാരം ജില്ലാ ക്ഷേമപദ്ധതികളും വിത്തു പദ്ധതികളും സ്ഥാപിക്കുകയും പരിപാലിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നത് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ മേഖലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ചുമതലയാണ്. അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തെ തുടർന്ന് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് കൈമാറിയ 51 ക്ഷേമ പദ്ധതികളുടെ ആകെ വിസ്തൃതി 922.4729 ഹെക്ടർ ആണ്. ഇതിൽ 791.732 ഹെക്ടർ ഭൂമിയാണ് (86%) ക്ഷേമ ഉപയോഗത്തിന് വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ക്ഷേമപദ്ധതികളിൽ നടത്തിയ പ്രവർത്തനക്ഷമതാ പരിശോധനയുടെ കണ്ടെത്തലുകൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.



#### 1. ആസ്തി സംരക്ഷണത്തിൽ വീഴ്ച

അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തെ തുടർന്ന് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ട സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ആസ്തി സംരക്ഷണം ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളുടെ ചുമതലയാണ്. 24.08.2008 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് 55178/എഫ്.എം.3/2008/തസ്വദവ പ്രകാരം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കൈമാറിക്കിട്ടിയ ആസ്തികൾ സർവ്വേ ചെയ്ത് അതിർത്തികൾ വേർതിരിക്കേണ്ടതും ചുറ്റുമതിൽ കെട്ടി സംരക്ഷിക്കേണ്ടതുമാണ്.

പ്രവർത്തനക്ഷമതാ പരിശോധനയിൽ ഭൂരിഭാഗം തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും ഈ നിർദ്ദേശം പാലിക്കുന്നില്ല എന്ന് കണ്ടെത്തി. ആസ്തി സംബന്ധമായ രജിസ്റ്റർ കാലികമാക്കി സൂക്ഷിക്കുന്നതിലും വേണ്ടത്ര ശുഷ്കാന്തി കാട്ടുന്നില്ല. അതിർത്തി നിശ്ചയിച്ച് ചുറ്റുമതിൽ കെട്ടി സംരക്ഷിക്കാത്തതിനാൽ ക്ഷേമ പദ്ധതികളുടെ ഭൂമി സ്വകാര്യവ്യക്തികൾ കയ്യേറിയ പല സംഭവങ്ങളും ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. അവ താഴെ വിവരിക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള ചിറയിൻകീഴ് സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് പാമിന്റെ സി, ഡി & എഫ് എന്നീ ബ്ലോക്കിനരികിൽ കൂടി കിഴുവിലം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് അധികൃതരുടെ അറിവോടെ 200 മീറ്റർ ഭൂമി കയ്യേറുകയും റോഡ് നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തു. പ്രസ്തുത വിവരം ഡെപ്യൂട്ടി കളക്ടറുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുകയും തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുവാൻ പഞ്ചായത്തിനോട് ആവശ്യപ്പെടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പഞ്ചായത്ത് അധികാരികൾ ഇതിന് അനുകൂലമായ നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല. പ്രസ്തുത ഭൂമി കയ്യേറിയ കേസ് നിലനിൽക്കുകയാണ്.

പെരിങ്ങമല ക്ഷേമപാമിന് വനംവകുപ്പ് വിട്ടുനൽകിയ ഭൂമി സർവ്വേ നടത്തി യഥാർത്ഥ ഭൂമിയുടെ അളവ് കണ്ടെത്തേണ്ടതാണ്. നാളിതുവരെ ഉടമസ്ഥാവകാശ രേഖകൾ ക്ഷേമ വകുപ്പ് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ല. ക്ഷേമ പാമിന്റെ അതിർത്തി നിർണ്ണയിച്ച് ചുറ്റുമതിലോ കമ്പിവേലിയോ നിർമ്മിച്ച് സംരക്ഷിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. 2011-12 വർഷം പാമിന് ചുറ്റുമതിൽ/വേലികെട്ടി സംരക്ഷണം എന്ന പ്രോജക്ടിന് 17.55 ലക്ഷം രൂപ നീക്കിവച്ചുവെങ്കിലും യാതൊരു നടപടിയും കൈക്കൊണ്ടിട്ടില്ല.

കൊല്ലം ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള അഞ്ചൽ ജില്ലാ ക്ഷേമ പാമിന്റെ 1 കിലോമീറ്റർ അതിർത്തിയിൽ ചുറ്റുമതിൽ നിർമ്മിക്കുകയും, 2011-12 ൽ 4,00,000/- രൂപ ചെലവിൽ കമ്പിവേലി കെട്ടുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ജില്ലാക്ഷേമപാമിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിന് RIDF-ൽ നിന്നുമനുവദിച്ച 1,15,00,000/ രൂപ ചെലവിൽ ചെയിൻ ലിങ്ക് വേലി നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ടെണ്ടർ ക്ഷണിച്ചിട്ടുണ്ട്. പാമിന്റെ ഭൂമി അളന്ന് അതിർത്തി നിർണ്ണയിച്ച് കിട്ടണമെന്ന് 01.06.12 ലെ ബി 441/2008 നമ്പർ കത്തു പ്രകാരം പാമിന്റെ സുപ്രണ്ട് പ്രിൻസിപ്പൽ ക്ഷേമ ഓഫീസറോട് അഭ്യർത്ഥിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ നാളിതുവരെ തുടർ നടപടികളൊന്നുമുണ്ടായിട്ടില്ല (ഇപ്പോൾ മിക്ക ഭാഗങ്ങളിലും അതിർത്തിയേതെന്ന് കൃത്യമായി നിശ്ചയിക്കാനാവാത്ത അവസ്ഥയാണെന്ന് ഓഡിറ്റ് ടീം നടത്തിയ സ്ഥലപരിശോധനയിൽ

വ്യക്തമായി ). ഈ സാഹചര്യത്തിൽ 1 കിലോമീറ്റർ നീളത്തിൽ വേലി നിർമ്മിച്ചത് എങ്ങനെയെന്നും 1,15,00,000/- രൂപ ചെലവിൽ ബാക്കി ഭാഗത്ത് വേലി നിർമ്മിക്കുന്നതിന് എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി സാങ്കേതികാനുമതി നേടുകയും ടെണ്ടർ ക്ഷണിക്കുകയും ചെയ്തത് എങ്ങനെയെന്നതും വ്യക്തമല്ല.

ഫാമിന്റെ വടക്കേ അതിർത്തിയിലൂടെ മൂന്നു കിലോമീറ്ററോളം നീളത്തിൽ ഇത്തിക്കരയാർ ഒഴുകുന്നു. ഈ ഭാഗത്ത് ആറിന്റെ കരയിൽ മിക്കയിടത്തും സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ വീടുവെയ്ക്കുകയും കൃഷി നടത്തുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നതായി സ്ഥല പരിശോധനയിൽ ഓഡിറ്റിനു ബോദ്ധ്യമായി. എന്നാൽ ഇത് പുറമ്പോക്കു ഭൂമിയാണെന്നാണ് ഫാമിന്റെ അധികൃതരുടെ വിശദീകരണം. എന്നാൽ കൊട്ടാരക്കര തഹസീൽദാർ സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ ഫാമിന്റെ വക ഭൂമിയുടെ സ്കെച്ചിൽ പുറമ്പോക്കു ഭൂമിയുള്ളതായി വ്യക്തമല്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ കൃഷിഫാമിന്റെ ഭൂമിയിലാണോ കയ്യേറ്റം എന്നറിയാനതിന് അന്വേഷണം ആവശ്യമാണ്. കൊട്ടാരക്കര സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാമിൽ ഭൂമിയുടെ ഉടമസ്ഥാവകാശം സംബന്ധിച്ച രേഖകളോ, സർവ്വേ റിപ്പോർട്ടുകളോ ലഭ്യമല്ല.

അടൂർ സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാമിന്റെ 'ഡി' ബ്ലോക്കിൽ ഫാമിന്റെ വക ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടാണ് അതിർത്തി വേലികൾ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് ഭൗതിക പരിശോധനയിൽ കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. ഉദ്ദേശം 2.5 സെന്റ് സ്ഥലം ഇപ്രകാരം നഷ്ടമായിട്ടുണ്ട്.

ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ അരിക്കുഴ കൃഷിഫാമിന്റെ ചുറ്റുമതിൽ കെട്ടി സംരക്ഷിച്ചിട്ടില്ല. കൃഷിഫാമിന്റെ ഭൂമിയിൽ ഒന്നര ഏക്കർ സ്ഥലം സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ കൈവശമാണ്. ജില്ലാകൃഷിത്തോട്ടത്തിനായി ഏറ്റെടുത്ത സ്ഥലത്ത് സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ പുറമ്പോക്ക് ഭൂമി കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുന്നു. കൈവശഭൂമിയുടെ വില നിശ്ചയിച്ച് നൽകിയപ്പോൾ സ്ഥലത്തെ ആദായങ്ങളുടെ വില കൂടി നൽകിയില്ല എന്ന പരാതിയിന്മേൽ കേസ് ഇപ്പോഴും നിലവിലുണ്ട്.

ആലപ്പുഴ ജില്ലയിലെ മാവേലിക്കര കൃഷിത്തോട്ടത്തിന്റെ ചുറ്റുമതിലിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളും ഇടിഞ്ഞു വീണ് കിടക്കുകയാണ്. ഇത് ഫാമിന്റെ ആഭ്യന്തര സുരക്ഷയെ ബാധിക്കുന്നതിനും വിത്ത് വകകൾക്ക് നഷ്ടം സംഭവിക്കുന്നതിനും ഇടയാക്കുന്നുണ്ട്.

എറണാകുളം ജില്ലയിലെ ഒക്കൽ വിത്തുല്പാദന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഭൂമിയിൽ ചില ഭാഗങ്ങൾ മാത്രമേ ചുറ്റുമതിൽ കെട്ടി സംരക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ഫാമിന്റെ ഭൂമി സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ കയ്യേറിയതു സംബന്ധിച്ച് രണ്ട് കേസുകൾ നിലവിലുണ്ട്.

തൃശ്ശൂർ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള പാണഞ്ചേരി സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാമിന്റേയും, നടവരമ്പ് സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാമിന്റേയും നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ഭൂമി സർവ്വേ നടത്തി അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. ചുറ്റുമതിലുകൾ കെട്ടി സംരക്ഷിക്കാത്തതു കാരണം, ഫാമിന്റെ കൈവശമുള്ള ഭൂമി സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾ കയ്യേറുന്നതും ഫാമിലെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ മോഷണം പോകുന്നതും പതിവാണ്. നടവരമ്പ് വിത്തുല്പാദന കേന്ദ്രത്തിന്റെ ഭൂമി സ്വകാര്യ വ്യക്തി കയ്യേറിയതു സംബന്ധിച്ച പരാതി നിലവിലുണ്ട്.

**ഫാമിന്റെ കയ്യേറി റോഡു വെട്ടി**

കൊല്ലം ജില്ലയിലെ കടയ്ക്കലിലുള്ള സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാമിൽ നെൽകൃഷി ചെയ്തു വന്നിരുന്ന എഫ് ബ്ലോക്കിന്റെ വടക്കേ ഭാഗത്ത് 300 മീറ്റർ നീളത്തിൽ നാട്ടുകാർ ഫാമിന്റെ വക ഭൂമി കയ്യേറുകയും നീർച്ചാൽ നികത്തി റോഡ് വെട്ടുകയും ചെയ്തു. നെൽപ്പാടത്തിൽ ജലസേചനത്തിന് ഉപയോഗിച്ചുവന്ന നീർച്ചാലാണ് 29.01.2011-ന് നികത്തപ്പെട്ടത്. ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് അംഗത്തിന്റെ മധ്യസ്ഥതയിൽ നടന്ന ചർച്ചകളെ തുടർന്ന് നീർച്ചാൽ പുനഃസ്ഥാപിച്ചതായി ഫാമിന്റെ കാണുന്നവെങ്കിലും ഫാമിന്റെ നേരിട്ട് സന്ദർശിച്ച ഓഡിറ്റ് ടീമിന് നീർച്ചാൽ ഭാഗികമായി മാത്രം പുനഃസ്ഥാപിച്ചതാണ് കാണാവുന്നത്. നീർച്ചാലിൽ ഉടനീളം റോഡുവെട്ടിയ മണ്ണ് ഇറങ്ങി കിടക്കുന്നതായും കണ്ടു. ഫാമിന്റെ വക പാടത്തിനരികിലൂടെ നേരിയ ഒരു നീർച്ചാൽ മാത്രമാണ് ഇപ്പോൾ അവശേഷിക്കുന്നത്. കൈയേറ്റത്തെ തുടർന്ന് ഫാമിന്റെ അതിർത്തി അളന്ന് തിട്ടപ്പെടുത്തി കല്പിടുന്നതിനായി 17.08.2011-ന് അസിസ്റ്റന്റ് ഡയറക്ടർ കൊട്ടാരക്കര തഹസീൽദാർക്ക് കത്ത് നൽകിയെങ്കിലും തുടർനടപടികൾ ഉണ്ടായില്ല.





കാട്ടുപന്നിയുടെ ശല്യംമൂലം ഇടവിളകൃഷി നശിക്കുന്നുണ്ട്. അനങ്ങനടി സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാമിലും ഇപ്രകാരം വന്യമൃഗങ്ങൾ കൃഷിനാശം വരുത്തുന്നുണ്ട്.

കോഴിക്കോട് ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള കുത്താളി കൃഷി ഫാമിന്റെ സ്ഥലം കൃത്യമായി അളന്നു തിരിച്ചിട്ടില്ല. വന്യമൃഗങ്ങളുടെ ആക്രമണംമൂലം കാർഷിക വിളകൾക്ക് നാശം സംഭവിക്കുന്നുണ്ട്.

വിവിധ കൃഷിഫാമുകളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ കൃത്യമായി അളന്നു തിരിച്ച് സർവ്വേ റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി സൂക്ഷിക്കുന്നില്ല. ഫാമുകൾ സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുമായി അതിർത്തി പങ്കിടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ അതിർത്തി കൃത്യമായി നിർണ്ണയിച്ച് വേലികെട്ടി സംരക്ഷിക്കേണ്ടതാവശ്യമാണ്. ഫാം സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടതിനുശേഷം നടന്നിട്ടുള്ള റീസർവ്വേ കൾ പ്രകാരം ഫാമിന്റെ ഭൂവിസ്തൃതിയിൽ കുറവുണ്ടായിട്ടുണ്ടോയെന്നും കയ്യേറ്റങ്ങൾ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടോയെന്നും പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

## 2. ഫാം കൃഷിഭൂമികൾ ഫലപ്രദമായി വിനിയോഗിക്കുന്നില്ല

ഓരോ ജില്ലയിലെയും കാർഷികോത്പാദന വർദ്ധനവിനുള്ള പദ്ധതികൾക്ക് പിന്തുണ നൽകുക എന്നതാണ് കൃഷിഫാമുകളുടെ സ്ഥാപനലക്ഷ്യം. ആയതിന് കൃഷിഫാമുകളുടെ കീഴിലുള്ള ഭൂമി മികച്ച രീതിയിൽ ഉപയുക്തമാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

08.10.1996 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് ജി.ഒ.എം.എസ് നമ്പർ 310/96/കൃഷിയിലെ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശപ്രകാരം ഫാമിന്റെ പരിധിയിൽ വരുന്ന സ്ഥലം മറ്റു വകുപ്പുകൾക്കോ, സർക്കാർ/അർദ്ധ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കോ കൈമാറ്റം ചെയ്യാനോ, താൽക്കാലികമായ കൈവശാവകാശം നൽകുവാനോ പാടില്ല. എന്നാൽ ഫാം ഭൂമി മറ്റുപല ആവശ്യങ്ങൾക്കുമായി സർക്കാരിന്റെ പ്രത്യേക അനുമതി പ്രകാരം വിട്ടു നൽകിയിട്ടുള്ളതായി ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. വിവരങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

ജില്ല	ഫാം	ഭൂമി വിട്ടുനൽകിയതിന്റെ വിവരങ്ങൾ
കൊല്ലം	കടയ്ക്കൽ സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാം	റോഡുവികസനത്തിനായി കടയ്ക്കൽ മാർക്കറ്റ് ജംഗ്ഷനിൽ ഫാം വക 30 സെന്റ് ഭൂമി പി.ഡബ്ല്യു.ഡി.യ്ക്ക് വിട്ടുനൽകിയിട്ടുണ്ട്. (28.05.2011 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് (കെ) 1002/2011 )
കോട്ടയം	കോഴ, സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാം	വില്ലേജ് ഓഫീസ് പണിയുന്നതിനായി 22.7 സെന്റ് സ്ഥലം റവന്യൂ വകുപ്പിന് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
	കോഴ, ജില്ലാകൃഷിത്തോട്ടം	മുന്നേക്കർ സ്ഥലം ഹോർട്ടികൾച്ചർ മിഷന്റെ കീഴിലുള്ള ഹോർട്ടി കോർപ്പിന് കൃഷി ചെയ്യുന്നതിനായി 15 വർഷത്തേക്ക് പാട്ടത്തിന് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
എറണാകുളം	വൈറ്റില കോക്കനട്ട് ഫാം	25.23 ഏക്കർ വിസ്തൃതിയുള്ള ഗവൺമെന്റ് കോക്കനട്ട് ഫാമിൽ നിന്നും 1992 ൽ 18 ഏക്കർ സ്ഥലം കേര ഫെഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി വിട്ടുകൊടുത്തു. ജി.ഒ.എം.എസ്)9/10 തീയതി 28.01.10 പ്രകാരം ഫാം ഭൂമി മൊബിലിറ്റി ഹബ്ബിനായി കൈമാറി. ഇപ്പോൾ ഫാം മരട് അഗ്രികൾച്ചർ അർബൻ ഹോൾ സെയിൽ മാർക്കറ്റ് കോമ്പൗണ്ടിൽ താൽക്കാലികമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ഈ സ്ഥലം നഴ്സറിക്ക് അനുയോജ്യമായ ഫലഭൂയിഷ്ഠമായ സ്ഥലമല്ല.
പാലക്കാട്	മുതലമട ഫാം	1.6 ഹെക്ടർ സ്ഥലം കേരള ഫീഡ്സ് എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് കൈമാറിയിട്ടുണ്ട്.
	ആലത്തൂർ ഫാം	2 ഹെക്ടർ സ്ഥലം വി.എഫ്.പി.സി.കെ. എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഇപ്രകാരം ഫാം ഭൂമി അന്യാധീനപ്പെടാതിരിക്കുവാൻ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന്റെയും ഫാമിന്റെയും അധികാരികൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

വനമേഖലയോട് ചേർന്നു സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ഫാമുകളിൽ ഫലവൃക്ഷങ്ങളോടൊപ്പം വലിയ കാട്ടുമരങ്ങളും വളർന്നു നിൽക്കുന്നുണ്ട്. വന സംരക്ഷണ നിയമപ്രകാരം മരങ്ങൾ മുറിച്ചു മാറ്റുന്നതിന് നിയന്ത്രണമുള്ളതിനാൽ ഫാമിന്റെ കുറെ ഭാഗം കൃഷിക്ക് ഉപയുക്തമാക്കാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. എന്നാൽ ഈ വൻമരങ്ങളുടെ അടിക്കാടുകൾ വെട്ടിമാറ്റി അനുയോജ്യമായ നാണുവിളകൾ കൃഷിചെയ്യാൻ ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.



തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പെരിങ്ങമല കൃഷിഫാമിലെ 7-ാം ബ്ലോക്കിൽ മരിച്ചിനി, ചേന, ചേമ്പ്, കാച്ചിൽ എന്നിവയും വാഴയും കൃഷി ചെയ്യുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ വന്യജീവികളുടെ ശല്യം തടയാൻ കമ്പിവേലിയോ, കിടങ്ങുകളോ സ്ഥാപിക്കാത്തതിനാൽ വ്യാപകമായ കൃഷിനാശം ഉണ്ടാകുന്നു. വനപ്രദേശത്തോട് ചേർന്നു കിടക്കുന്ന ഈ ബ്ലോക്കിൽ സംരക്ഷണദിത്തി/ചുറ്റുമതിൽ/മുളളുവേലി എന്നിവയും കിടങ്ങുകളും സ്ഥാപിക്കേണ്ടത് കാർഷിക വരുമാനയിനത്തിലും കൃഷിചെയ്യലിനത്തിലും ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം കുറയ്ക്കുന്നതിന് അത്യാവശ്യമാണ്. ഏഴാം ബ്ലോക്കിന്റെ ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ സവിശേഷതകൾ പരിഗണിച്ച് ഫലവൃക്ഷങ്ങളായ മാവ്, പുളി തുടങ്ങിയവയുടെ തോട്ടങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വളർത്തിയെടുക്കുന്നത് ഫാമിന് കുറഞ്ഞ ചെലവിൽ ഉയർന്ന വരുമാനം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഉതകുന്നതാണ്.

കൊല്ലം ജില്ലയിലെ കടയ്ക്കൽ സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാമിന്റെ പാടത്ത് കടയ്ക്കൽ ടൗണിൽ നിന്നുള്ള മലിനജലം ഓടവഴി എത്തിച്ചേരുന്നതിനാൽ 2 ഹെക്ടറോളം സ്ഥലത്ത് കൃഷിചെയ്യുവാനാകുന്നില്ല.

**നീരാഴുക്ക് തടസ്സപ്പെട്ടു - പാടം തരിശായി**

റോഡു വികസനത്തിനായി കടയ്ക്കൽ മാർക്കറ്റ് ജംഗ്ഷനിൽ ഫാം വക 30 സെന്റ് ഭൂമി പി.ഡബ്ല്യു.ഡി.യ്ക്ക് 28.05.2011 ലെ സ.ഉ.(കെ) 1002/2011 നമ്പർ ഉത്തരവു പ്രകാരം വിട്ടുനൽകിയിട്ടുണ്ട്.ഫാമിന്റെ അതിർത്തി നിശ്ചയിച്ച് പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് മതിൽ കെട്ടി നൽകുക, നിലവിലെ ഡ്രൈനേജ് സംവിധാനം തടസ്സപ്പെടുത്താതെ റോഡിന്റെ വികസനം നടത്തുക എന്നീ നിബന്ധനകളോടെയാണ് കൃഷി വകുപ്പ് ഭൂമി വിട്ടുനൽകിയത്. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് റോഡ് വികസനം പൂർത്തിയാക്കിയെങ്കിലും മേൽപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു നിബന്ധനകളും പാലിച്ചില്ല.റോഡു വികസനത്തിന്റെ ഭാഗമായി പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് നിർമ്മിച്ച കലുകിനടിയിൽ ഫാമിൽ നിന്നുള്ള തോടിന്റെ തിരി നിരപ്പിനേക്കാൾ ഉയരത്തിൽ കരിങ്കല്ലു പാകിയിരിക്കുന്നതിനാൽ തോട്ടിൽ മണ്ണ് അടിഞ്ഞുകൂടുകയും നെൽപ്പാടത്തിൽ നിന്നും ജലം സുഗമമായി ഒഴുകി പോകാതെ ചതുപ്പാകുകയും ചെയ്തു. തന്മൂലം എ ബ്ലോക്കിൽ 4 സീസണായി നെൽകൃഷി ചെയ്യാനാകാത്ത അവസ്ഥയാണ്.ഇക്കാര്യം 10.07.11 ലെ കെ.സി.എൽ./68/2012 കത്തു വഴി പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ് അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയറെ അറിയിച്ചുവെങ്കിലും നടപടിയൊന്നുമുണ്ടായില്ല. കലുകിനടിയിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള കരിങ്കല്ല് മാറ്റുന്നതിനും തോടിന്റെ ആഴം കുട്ടുന്നതിനും നടപടിയുണ്ടായില്ലെങ്കിൽ എ ബ്ലോക്കിലെ നെൽകൃഷി പുനരാരംഭിക്കുവാനാകില്ല.



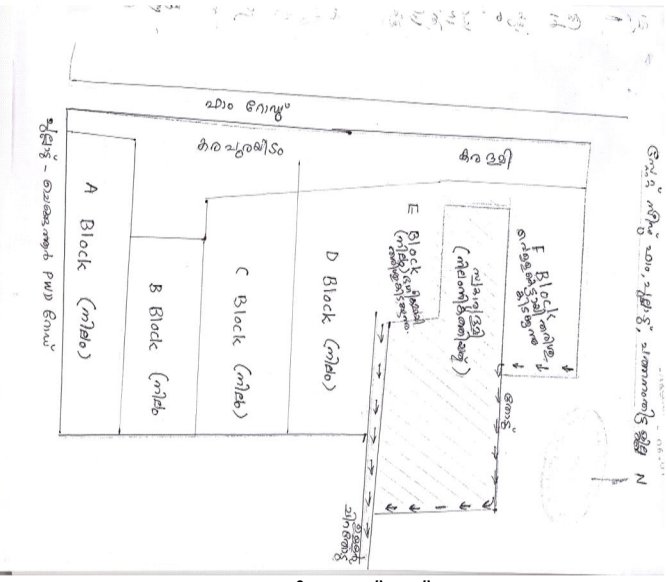
**നെൽപ്പാടം നികത്തൽ - ഫാമിന്റെ നിലനിൽപ്പ് അപകടത്തിൽ**

സ്വകാര്യ വ്യക്തി നെൽപ്പാടം നികത്തുന്നതുമാലം പത്തനംതിട്ട പുല്ലാട് സീഡ് ഫാമിന്റെ നിലനിൽപ്പ് അപകടത്തിലായി. ഫാം നിലങ്ങളുടെ മധ്യേ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന 10 ഏക്കർ സ്വകാര്യനിലം അക്വയർ ചെയ്യാൻ മുൻകാലങ്ങളിൽ ശ്രമം നടന്നിരുന്നു. നിലം സർക്കാരിന് നൽകാം എന്ന് 13.03.95 ൽ നിലമുടമകളിൽ നിന്ന് എഴുതി വാങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ 1996 ൽ നിലം ഒരു സ്വകാര്യ വ്യക്തി വാങ്ങുകയും നിലം മൊത്തമായി മണ്ണിട്ട് നികത്തുകയും ചെയ്തു. പ്രിൻസിപ്പൽ കൃഷി ഓഫീസറുടെ 01.06.96 ലെ റ്റി.എ.(6) 258 നമ്പർ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് നിലം നികത്താൻ അനുമതി ലഭ്യമാക്കിയത്. ഫാമിന്റെ മധ്യഭാഗത്തായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന സ്വകാര്യ നിലം നികത്തിയതിനാൽ പാടശേഖരത്തിലെ പരമ്പരാഗത ജലനിർഗ്ഗമന മാർഗ്ഗങ്ങൾ തടസ്സപ്പെടുകയും ഇതിന്റെ ഫലമായി സീഡ് ഫാമിലെ 'F' ബ്ലോക്ക് പൂർണ്ണമായും, 'E' ഭാഗികമായും കൃഷിയോഗ്യമല്ലാതായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. നിലം നികത്തലിനെതിരെ ഫാം സ്ഥിതി ചെയ്യുന്ന കോയിപ്രം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് 1997 ജൂൺ 9-ാം തീയതി കമ്മിറ്റിയുടെ 8-ാം നമ്പർ തീരുമാന പ്രകാരം ശക്തമായ നിലപാട് എടുത്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ തദ്ദേശവാസികൾ പുല്ലാട് സീഡ് ഫാം സംരക്ഷണ സമിതി രൂപീകരിച്ച് നിലം നികത്തലിനെതിരെ പ്രക്ഷോഭങ്ങൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ബഹു: ഹൈക്കോടതിയിൽ ഒ.പി.നമ്പർ 17758/96 ആയി കേസ് ഫയൽ ചെയ്യുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നിലം നികത്തൽ സംബന്ധിച്ച് പത്രമാധ്യമങ്ങളിൽ വ്യാപകമായി റിപ്പോർട്ടുകൾ വന്നിട്ടുണ്ട്.

# നിലനികത്തൽ സീഡ് ഫാമിന് ഭിഷണിയായി

**കേരള കുട്ടികൾ - ഭിഷമം.**

പത്തനംതിട്ട മേഖലയിലെ പല പ്രദേശങ്ങളിലും ഉൾപ്പെടെ സിംഗിൾ കൃഷിയിൽ മുൻനിൽക്കുന്നവർക്ക് സീഡ് വിത്തുപുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിന് സൗകര്യം ഒരുക്കുന്നതിനായി സീഡ് ഫാമിന് ഭിഷണിയായി തിരഞ്ഞെടുത്തുകൊടുത്തു. നിലവിലുള്ള സീഡ് ഫാമിന് ഭിഷണിയായി തിരഞ്ഞെടുത്തുകൊടുത്തുകൊടുത്തു. നിലവിലുള്ള സീഡ് ഫാമിന് ഭിഷണിയായി തിരഞ്ഞെടുത്തുകൊടുത്തുകൊടുത്തു.



നിലനികത്തൽ സംബന്ധിച്ച പത്രവാർത്ത, കേരളകുമാരി

ഫാമിന്റെ ഭൂമിയുടെ സ്കെച്ച്

ഫാമിന്റെ നിലനിൽപ്പ് അപകടത്തിലായതിനാൽ ഫാമിന്റെ ഉള്ളിൽപ്പെട്ട സ്ഥലം പൊന്നും വിലയ്ക്ക് ഏറ്റെടുക്കാനുള്ള നടപടി കൈക്കൊള്ളാൻ 25.06.99 ൽ കൃഷി ഡയറക്ടർ റ്റി.എച്ച്.(1) 34265/96 നമ്പർ കത്ത് പ്രകാരം കൃഷി (ഫാംസ്) വകുപ്പ് സെക്രട്ടറിയോട് അഭ്യർത്ഥിക്കുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ ഇതേ തുടർന്ന് തൻവർഷം തുടങ്ങിയ ലാന്റ് അക്വിസിഷൻ നടപടികൾ 09.07.2010 ൽ മാത്രമാണ് പൂർത്തിയായത്. ഈ നടപടികൾ ത്വരിതപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഫലപ്രദമായ യാതൊരു ഇടപെടലും ജില്ലാ പഞ്ചായത്ത് നടത്തിയിട്ടില്ല. പൊന്നുംവില നടപടിയുടെ ഭാഗമായ അടിസ്ഥാനവില നിർണ്ണയ റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം 4.05 ഹെക്ടർ ഭൂമിക്ക് 80 ലക്ഷം രൂപ 15.12.2010 നകം നൽകാൻ ആവശ്യപ്പെടുകയും തുക അനുവദിച്ചില്ലെങ്കിൽ നടപടി 'ഡി നോവോ' ആകുന്നതാണെന്നും റിപ്പോർട്ടിൽ പറയുന്നു. ഈ വിവരങ്ങൾ പ്രിൻസിപ്പൽ കൃഷി ഓഫീസർ യഥാസമയം ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിനെ അറിയിച്ചതായി കാണുന്നു. (27.07.2010, 26.11.2010 എന്നീ തീയതികളിലെ റ്റി.എ.എ.(2) 2244/99 നമ്പർ കത്തുകൾ). എന്നാൽ ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിന്റെ ഭാഗത്തു നിന്നുള്ള നടപടികളിലുള്ള കാലതാമസംമൂലം പൊന്നുംവില നടപടി പൂർത്തീകരിക്കാൻ സാധിച്ചില്ല. ആയതിന്റെ പരിണിത ഫലമായി 2010 ആയപ്പോഴേക്കും പ്രസ്തുത സ്ഥലം കൃഷിക്ക് ഉപയുക്തമാക്കുന്നതിന് തീരുകയും ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടി ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടി വരികയും ചെയ്തു.

കോഴിക്കോട് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള തിരക്കോടി തെങ്ങിൻ തൈ ഉൽപ്പാദനകേന്ദ്രത്തിലെ ഒരേക്കർ 19 സെന്റ് വിസ്തീർണ്ണമുള്ള പ്ലോട്ട് തെങ്ങിൻ തൈകൾ മുളപ്പിക്കുന്നതിനായി ഇതുവരെയും പ്രയോജനപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. കൃഷി വകുപ്പ് സമാഹരിച്ചു നൽകുന്ന വിത്തു തേങ്ങകൾ മാത്രമാണ് ഇവിടെ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നത്. എന്നതിനാൽ ലഭ്യമായ ഭൂമിയുടെ നല്ലൊരു ഭാഗം ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുന്നു. ഈ വിത്തുല്പാദന കേന്ദ്രം ആരംഭിച്ച വർഷം ഉണ്ടായിരുന്ന 90% വിത്തുല്പാദനം 2011-12 വർഷത്തിൽ 67% മാത്രമായി ചുരുങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

ഫാമുകളിലെ ഭൂമി പൂർണ്ണമായും കൃഷിക്ക് ഉപയുക്തമാക്കുന്നതിന് ഫാമികാരികളും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തധികാരികളും ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാണ്.

### 3. കെട്ടിട സൗകര്യങ്ങൾ അപര്യാപ്തം

തനതു ഫണ്ട്, പ്ലാൻ ഫണ്ട് എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ ഫാമുകളുടെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തണം. ഫാമുകളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും മറ്റു വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും കൃഷി വകുപ്പിന്റെ ഫണ്ട് കൂടാതെ സ്റ്റേറ്റ് ഹോർട്ടികൾച്ചറൽ മിഷൻ, ആർ.കെ.വി.വൈ., ആർ.ഐ.ഡി.എഫ്. എന്നിവയുടെ ഫണ്ടും ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ പ്രവർത്തനക്ഷമതാ പരിശോധനയിൽ, പല ഫാമിലും കെട്ടിട സൗകര്യങ്ങളുടെ അപര്യാപ്തത ഫാമുകളുടെ പ്രവർത്തനത്തെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നതായി തെളിഞ്ഞു. വിവരങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.



1. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പെരിങ്ങമല കൃഷിഫാമിൽ വിത്തും, വളവും മറ്റു ഉൽപ്പന്നങ്ങളും നശിച്ചുപോകുന്ന അവസ്ഥ ഇപ്പോൾ ഇല്ലെങ്കിലും ഫാമിലെ കെട്ടിട സൗകര്യങ്ങൾ അപര്യാപ്തമായതിനാൽ സ്റ്റോറേജ് സംവിധാനവും ക്യാർട്ടേഴ്സുകളും മെച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ജീവനക്കാർക്കായി പണിത 5 ക്യാർട്ടേഴ്സുകൾ മതിയായ സംരക്ഷണമില്ലാത്തതുകൊണ്ട് ജീർണ്ണിച്ചു കഴിഞ്ഞു. ക്യാർട്ടേഴ്സുകളുടെ അഭാവം ഫാമിന്റെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് തടസ്സമാണ്.

2. കൊല്ലം ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള അഞ്ചൽ ജില്ലാ കൃഷി ഫാമിലും, കരുനാഗപ്പള്ളി തെങ്ങിൻതൈ ഉൽപ്പാദനകേന്ദ്രത്തിലും വിത്തുകളും, ഫാം ഉൽപ്പന്നങ്ങളും സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് കെട്ടിടങ്ങൾ ഇല്ല. സ്റ്റോറേജ് സൗകര്യം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് നാളിതുവരെ പദ്ധതികളൊന്നും ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടില്ല.

3. പത്തനംതിട്ട ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള അടൂർ കൃഷിഫാമിന്റെ സീഡ് സ്റ്റോർ ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലാണ്. മഴക്കാലങ്ങളിൽ സ്റ്റോർ ചോർന്നൊലിക്കുന്നതിനാൽ വിത്തുകൾ കോടാകാതെ സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് ഏറെ ബുദ്ധിമുട്ട് നേരിടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ സ്റ്റോറിന്റെ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തുന്നതിന് ഇതുവരെ നടപടിയെടുത്തിട്ടില്ല. ഫാം ക്യാർട്ടേഴ്സ് കെട്ടിടം കൃഷിദവനു വിട്ടുകൊടുത്തിരിക്കുകയാണ്.

4. പത്തനംതിട്ട പുല്ലാട് സീഡ് ഫാമിലെ കെട്ടിടസൗകര്യങ്ങൾ അപര്യാപ്തമാണ്. വളം സ്റ്റോർ ജീർണ്ണിച്ച അവസ്ഥയിലാണ്. സീഡ് സ്റ്റോർ കാലാകാലങ്ങളിൽ അറ്റകുറ്റപ്പണി ഇല്ലാതെ ചോർന്നൊലിക്കുന്ന നിലയിലാണ്. മഴ സമയത്ത് ടാർപോളിൻ മുടിയാണ് വിത്ത് സംരക്ഷിക്കുന്നത്. തൊഴിലാളികളുടെ വിശ്രമകേന്ദ്രമായ 850 ചതുരശ്ര അടി വിസ്തൃതിയുള്ള കെട്ടിടം വർഷങ്ങളായി അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്താതെ കാട് കയറി കിടക്കുകയാണ്. നാശോന്മുഖമായ അവസ്ഥയിൽ ഒരു പഴയ ഓഫീസ് കെട്ടിടവും ഉപയോഗിക്കപ്പെടാതെ സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു. ഈ കെട്ടിടങ്ങൾ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ നടത്തി ഫലപ്രദമായി ഉപയോഗപ്പെടുത്താൻ ജില്ലാപഞ്ചായത്ത് അടിയന്തിരമായി നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.

വിത്തുകളുടെയും തൈകളുടെയും ഉൽപ്പാദനത്തിന് 11-ാം പദ്ധതി കാലയളവിൽ ലക്ഷങ്ങൾ ചെലവിട്ട് സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട മൂന്ന് ഗ്രീൻഹൗസുകൾ നിർദ്ദിഷ്ട ആവശ്യത്തിന് ഉപയോഗിക്കാതെ അവശേഷിക്കുന്നു.



ഉപയോഗശൂന്യമായ ഗ്രീൻഹൗസ്

5. ഇടുക്കി ജില്ലയിലെ അരിക്കുഴ കൃഷിഫാമിന്റെ പുരോഗതിക്ക് ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന്റെ സഹകരണം ഉണ്ടായിട്ടില്ല. കെട്ടിടങ്ങൾക്കും കാർഷിക ഉപകരണങ്ങൾക്കും ഇപ്പോഴും കൃഷിവകുപ്പിനെ ആശ്രയിക്കേണ്ടി വരുന്നു. ഇടുക്കി ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന്റെ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് കൃഷിഫാം കെട്ടിടങ്ങളുടെയും മറ്റ് ആസ്തികളുടെയും സംരക്ഷണത്തിനായി വിനിയോഗിക്കുന്നില്ല. വിവിധ നഴ്സറികൾക്കായി 14,64,878/- രൂപ 2010-11 ലും സ്പിൽ ഓവറായി അതേ തുക 2011-12 ലും വകയിരുത്തിയിരുന്നെങ്കിലും പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കിയില്ല.

6. ആലപ്പുഴ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന്റെ കീഴിലുള്ള മാവേലിക്കര കൃഷിഫാമിലെ 6 വളം സംരക്ഷണശാലകളും നാശോന്മുഖമായ അവസ്ഥയിലാണ്. ലക്ഷങ്ങൾ ചെലവഴിച്ച് വാങ്ങുന്ന വളം മഴ പെയ്താൽ നനയുന്നതും ഷട്ടറുകൾ ഇല്ലാത്തതുമായ സംരക്ഷണശാലകളിലാണ് സൂക്ഷിക്കുന്നത്. എ ബ്ലോക്കിന്റെ സ്റ്റോറിൽ സൂക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന വളം നനഞ്ഞ് ഉപയോഗശൂന്യമായിരിക്കുകയാണ്. വിവരങ്ങൾ ഫാം സൂപ്രണ്ട് ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനെ രേഖാമൂലം അറിയിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും നാളിതുവരെ നടപടികൾ കൈക്കൊണ്ടിട്ടില്ല.

7. എറണാകുളം ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള ഒക്കൽ സീഡ് ഫാമിൽ കാർഷിക യന്ത്രങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കാൻ അടച്ചുറപ്പുള്ള ഷെഡുകൾ ഒന്നും തന്നെയില്ല. വിത്തുല്പന്നങ്ങൾ ഉണക്കി സൂക്ഷിക്കാനുള്ള ഷെഡുകൾ കാലപ്പഴക്കത്താൽ ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലാണ്. വൈദ്യുതി, വെള്ളം എന്നിവ ലഭ്യമല്ലാത്തതിനാൽ ക്യാർട്ടേഴ്സുകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല.

8. ആലുവ വിത്തുല്പാദനകേന്ദ്രത്തിലെ സ്റ്റോറുകളും ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലാണ്. അതിനാൽ ഉൽപ്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്ന വിത്തുകൾ മുഴുവൻ സംഭരിക്കാൻ ബുദ്ധിമുട്ട് നേരിടുന്നുണ്ട്. വെള്ളം, വൈദ്യുതി എന്നിവ ഇല്ലാത്തതുമൂലം ക്യാർട്ടേഴ്സുകൾ ഉപയോഗശൂന്യമായി കിടക്കുകയാണ്. ഫാമിലെ കരാർ/കാഷ്വൽ ജീവനക്കാർക്ക് പണിയായുടങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കാനുള്ള ഷെഡ്ഡോ, പ്രാഥമിക ആവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കാനുള്ള സൗകര്യമോ ഇല്ല. ജൈവകൃഷി രീതികളിൽ പരിശീലനം നൽകുന്നതിനുവേണ്ടി ഒരു പ്രൊജക്ടർ വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അടിസ്ഥാന സൗകര്യം ഇല്ലാത്തതിനാൽ സ്ഥാപിക്കാനായിട്ടില്ല.

9. തൃശ്ശൂർ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള പാണഞ്ചേരി വിത്തുല്പാദന കേന്ദ്രത്തിൽ സ്റ്റോറേജ് സംവിധാനത്തിലെ അപരാപ്തത കാരണം വിത്തുകളുടെ ബീജാങ്കുരണശേഷി നഷ്ടപ്പെടുവാൻ സാധ്യതകളുണ്ടെന്ന്. നടവരമ്പ് വിത്തുല്പാദന കേന്ദ്രത്തിലുള്ള ഓഫീസ് കെട്ടിടം, സ്റ്റോർ മുറികൾ, ക്യാർട്ടേഴ്സുകൾ എന്നിവ ചോർന്നൊലിക്കുന്നതിനാൽ അടിയന്തിര അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ ആവശ്യമാണ്.

**ഓഫീസ് കെട്ടിടം പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടില്ല**

തൃശ്ശൂർ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള മണ്ണുത്തി സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാം ഓഫീസ് കെട്ടിടത്തിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തി 2006 ൽ ആരംഭിച്ചതാണ്. 4,78,327/- രൂപ എസ്റ്റിമേറ്റിനു ശ്രീ.സി.എ.ആന്റോ എന്നയാളുമായി കരാറിലേർപ്പെട്ട് 27.12.2006 ന് ആരംഭിച്ച പ്രവൃത്തി താഴത്തെ നിലയുടെ മേൽക്കൂര കോൺക്രീറ്റിംഗ് വരെയുള്ളത് മാത്രം പൂർത്തീകരിച്ച് ഉപേക്ഷിച്ചു. പ്രവൃത്തി പൂർത്തിയാക്കാത്തതിനാൽ സെക്യൂരിറ്റി തുകയായ 24,000/- രൂപ പലിശ സഹിതം 30,831/- രൂപ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിന്റെ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് മുതൽ കുട്ടിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത കെട്ടിടത്തിന്റെ ശേഷിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിക്ക് 7,95,000/- രൂപ വകയിരുത്തി ശ്രീ.പി.കെ.ബേബി എന്നയാളുമായി കരാറിലേർപ്പെടുകയും പാർട്ട് ബില്ലായി 2,79,532/- രൂപ 23.04.2012 ന് നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാം നിലയുടെ മേൽക്കൂര വരെയുള്ള പ്രവൃത്തി നടത്തിയതിനു ശേഷമാണ് കരാറുകാരൻ പ്രവൃത്തി ഉപേക്ഷിച്ചത്. ശേഷിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിക്ക് 31.08.09-ന് ഭരണാനുമതിയും സാങ്കേതികാനുമതിയും ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പഴയ കെട്ടിടം പൊളിച്ചു മാറ്റിയപ്പോൾ ലഭിച്ച മര ഉരുപ്പടികൾ പുനരുപയോഗം സാധ്യമല്ലാത്തവിധം നശിച്ചുപോയിരിക്കുന്നു. നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തികൾ പൂർത്തിയായ കെട്ടിടത്തിൽ വൈദ്യുതി ലഭ്യമായിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ കെട്ടിടം ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല. കെട്ടിടം ഉപയോഗിക്കാതെ തന്നെ ജനലുകളും വാതിലുകളും ചിതലെടുത്തതായി ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു.

**കസ്റ്റം ഹയറിംഗ് സെന്റർ പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടില്ല**

കാർഷിക യന്ത്രങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തിലും, അറ്റകുറ്റപ്പണിയിലും, കർഷകർക്കും തൊഴിൽ രഹിതരായ യുവാക്കൾക്കും പരിശീലനം നൽകുക, കാർഷിക പ്രവർത്തനത്തിന് ആവശ്യമായ യന്ത്രസാമഗ്രികൾ കർഷകർക്ക് യഥാസമയം ലഭ്യമാക്കുക എന്നീ ലക്ഷ്യങ്ങളോടെ മണ്ണുത്തി കൃഷിഫാമിൽ കസ്റ്റം ഹയറിംഗ് സെന്റർ ആരംഭിക്കുന്നതിന് 27.02.2009 ൽ ജി.ഒ(ആർ.ടി) 316/09/എ.ഡി പ്രകാരം ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിരുന്നു. അതുപ്രകാരം കാർഷികോപകരണങ്ങളും യന്ത്രങ്ങളും സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് ഷെഡ് നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ യന്ത്രങ്ങൾ പ്രവേശിപ്പിക്കുന്നതിനാവശ്യമായ റാംപ് നിർമ്മിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ ഷെഡിൽ യന്ത്രങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കാനായിട്ടില്ല. ഷെഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിന് മണ്ണുത്തി ഫാമിലെ 4 ക്വാറന്ററിൻ ഷെഡുകൾ പൊളിച്ചു നീക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇവ മുഖ്യനിർണ്ണയം നടത്തി ലേലം ചെയ്യാനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചിട്ടില്ല.

പാലക്കാട് ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള മുതലമട, കോങ്ങാട് കൃഷിഫാമുകളിലെ ക്യാർട്ടേഴ്സുകൾ ഉപയോഗശൂന്യമാണ്. ആലത്തൂർ, അനങ്ങനടി ഫാമുകളിലെ ക്യാർട്ടേഴ്സുകൾക്കും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ ആവശ്യമാണ്. അനങ്ങനടി ഫാമിലെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ പ്രാദേശികമായി വിറ്റഴിക്കുന്നതിനായി 2010-11 വർഷത്തിൽ 10 ലക്ഷത്തോളം രൂപ ചെലവിട്ട് പൂർത്തീകരിച്ച കെട്ടിടം വൈദ്യുതീകരിക്കാത്തതിനാൽ നാളിതുവരെ തുറന്നു പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ല. ഫാമിൽ വളം സൂക്ഷിക്കാൻ പുതിയ ഗോഡൗൺ പണിയേണ്ടതുണ്ട്. ആലത്തൂർ കൃഷി ഫാമിൽ ട്രാക്ടർ ഷെഡ് ആവശ്യമാണ്. ഫാമിലെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ നേരിട്ട് കൃഷിക്കാർക്ക് നൽകുവാൻ ഒരു സെയിൽസ് കൗണ്ടർ പണിയേണ്ടതുണ്ട്. കോങ്ങാട് കൃഷിഫാമിൽ തൊഴിലാളികൾക്ക് വിശ്രമിക്കുവാനും പ്രാഥമികാവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനുമുള്ള കെട്ടിടം ആവശ്യമാണ്. മുതലമട ഫാമിൽ യന്ത്രങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുവാൻ ഒരു ഷെഡിന്റെ ആവശ്യകത ഉണ്ട്.

മലപ്പുറം ചുങ്കത്തറ കൃഷിഫാമിലെ ജീവനക്കാർക്ക് വേണ്ടി നിർമ്മിച്ച 8 ക്യാർട്ടേജ്സുകളിൽ രണ്ടെണ്ണം മാത്രമേ ഉപയോഗിക്കുന്നുള്ളൂ. സംരക്ഷണമില്ലാതെ നശിച്ച ക്യാർട്ടേജ്സുകൾ പൊളിച്ചു മാറ്റേണ്ട അവസ്ഥയാണ്.

മലപ്പുറം ചോക്കാട് സീഡ് ഫാമിൽ തൊഴി ലാളികളുടെ വിശ്രമ റൂം, സ്റ്റോർ റൂം എന്നിവ കാലപ്പഴക്കവും അറ്റകുറ്റപ്പണിയുടെ അഭാവംമൂലവും ഉപയോഗയോഗ്യമല്ല. ഫാമിലെ മിക്ക കെട്ടിടങ്ങളും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾ കൊണ്ടു പോലും ഉപയോഗിക്കാൻ സാധിക്കാത്തവണ്ണം നാശാവസ്ഥയിലാണ്. ഓഫീസ് കെട്ടിടത്തിനും ആവശ്യമായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ഇല്ല. കമ്പ്യൂട്ടർ, ടൈപ്പ്റൈറ്റർ എന്നിവയൊന്നും തന്നെ ഓഫീസിൽ ഇല്ല.



ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലുള്ള ക്യാർട്ടേജ്സ്, കോക്കനട്ട് ഫാം, പാലയാട്

കോഴിക്കോട് ജില്ലയിലെ കൂത്താളി കൃഷിഫാമിലെ കെട്ടിട സൗകര്യങ്ങൾ ഫാമിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് പര്യാപ്തമാണ്. എന്നാൽ ഫാമിന്റെ ആവശ്യകത നിർണ്ണയിക്കാതെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതായി ഓഡിറ്റിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. ഫാമിൽ നിന്ന് 3 കിലോമീറ്റർ മാത്രം അകലെയുള്ള കേന്ദ്ര സുഗന്ധവിള ഗവേഷണസ്ഥാപനത്തിൽ കൃഷി, മൃഗസംരക്ഷണം, ഫിഷറീസ്, ഹോം സയൻസ് എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ സൗജന്യ താമസ, ഭക്ഷണ സൗകര്യത്തോടെ പരിശീലനം നൽകി വരുന്നുണ്ട്. ജില്ലയിലെ കർഷർക്ക് ഈ പരിശീലന സ്ഥാപനത്തിലെ സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കാമെന്നിരിക്കെ കർഷകർക്ക് പരിശീലനം നൽകുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ ഒരു കോടിയോളം രൂപ ചെലവിൽ ഒരു ട്രെയിനിംഗ് സെന്റർ ഫാമിൽ നിർമ്മിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ലഭ്യമായിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ സെന്റർ പ്രയോജനപ്പെടുത്താൻ സാധിച്ചിട്ടില്ല. ഈ കെട്ടിടനിർമ്മാണം ആവശ്യകത പരിഗണിക്കാതെയുള്ള പദ്ധതിയായി കരുതേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഇതിനുപുറമെ ട്രെയിനിംഗ് ഉപയോഗത്തിനായി അറ്റകുറ്റപ്പണി നടത്തിയ പഴയ ഓഫീസ് കെട്ടിടത്തിന് ചെലവഴിച്ച തുകയും, ട്രെയിനിംഗ് ആവശ്യത്തിനായി 5 ലക്ഷത്തോളം രൂപ ചെലവിൽ വാങ്ങിയ ഫർണിച്ചറുകളും അനുബന്ധ സാമഗ്രികളും പാഴാവുകയാണ്. നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്ത് നിർവ്വഹണം നടത്തുമ്പോൾ അവയുടെ ആവശ്യകത, കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ സംബന്ധിച്ച് ഫാം അധികൃതരുമായി കൂടിയാലോചിക്കാറില്ലെന്ന് ഓഡിറ്റിനെ അറിയിക്കുകയുണ്ടായി. നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിച്ച കെട്ടിടങ്ങൾ, അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എഞ്ചിനീയർ ഫാമിന് കൈമാറുന്നില്ല എന്നതും വീഴ്ചയാണ്.

കോഴിക്കോട് ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള തിക്കോടി തെങ്ങിൻ തൈ ഉൽപ്പാദനകേന്ദ്രത്തിൽ ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു വിട്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ലാത്ത പാരസൈറ്റ് ബ്രീഡിംഗ് സ്റ്റേഷൻ (എതിർ പ്രാണി വളർത്തൽ കേന്ദ്രം) നാശോന്മുഖമായ അവസ്ഥയിൽ നിലകൊള്ളുന്നു. ബ്ലോക്ക് അസിസ്റ്റന്റ് കൃഷി ഡയറക്ടറുടെ ഓഫീസ്, തിക്കോടി കൃഷി ഓഫീസറുടെ ഓഫീസ് എന്നിവ പ്രവർത്തിക്കുന്നത് ഫാം ഭൂമിയിലാണ്. ഇത് നഴ്സറിയുടെ നടത്തിപ്പിനാവശ്യമായ ഓഫീസ്/കെട്ടിട സൗകര്യം കുറയാനിടയാകുന്നു. നാശാവസ്ഥയിലുള്ള ക്യാർട്ടേജ്സ്, പാരസൈറ്റ് ബ്രീഡിംഗ് സ്റ്റേഷൻ കെട്ടിടം, ഫെർട്ടിലൈസർ സ്റ്റോർ എന്നിവ പുതുക്കി പണിതു പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയോ അല്ലെങ്കിൽ അവ പൊളിച്ചു മാറ്റി ഈ സ്ഥലത്ത് ഫാം നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുകയോ ചെയ്യാവുന്നതാണ്.

കണ്ണൂർ പാലയാട് തെങ്ങിൻതൈ ഉൽപ്പാദന കേന്ദ്രത്തിലെ കെട്ടിട സൗകര്യങ്ങൾ അപര്യാപ്തമാണ്. കൃഷി അസിസ്റ്റന്റിന് താമസത്തിന് അനുവദിച്ച ക്യാർട്ടേജ്സ് ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലാണ്. ഈ കെട്ടിടം പൊളിച്ച് മാറ്റി പുതിയ കെട്ടിടം നിർമ്മിക്കാൻ ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്.



ജീർണ്ണാവസ്ഥയിലായ ക്യാർട്ടേജ്സ്



കാസർഗോഡ് സ്റ്റേറ്റ് സീഡ് ഫാമിലെ 'എ' ബ്ലോക്കിൽ നിർമ്മിച്ച പമ്പ് ഹൗസ് കെട്ടിടം വൈദ്യുതി ലഭ്യമല്ലാത്തതിനാൽ ഉപയോഗിക്കാതെ കിടക്കുകയാണ്. തൊഴിലാളികൾക്ക് വിശ്രമിക്കാനായി നിർമ്മിച്ച കെട്ടിടത്തിൽ ജലലഭ്യത ഇല്ലാത്തതിനാൽ കെട്ടിടം ഉപയോഗിക്കുന്നില്ല. കൃഷിക്കാർക്ക് പരിശീലനം നൽകുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ 2011-12 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ കൃഷിഫാമിൽ ആരംഭിച്ച കെട്ടിടത്തിന്റെ പ്രവൃത്തി സ്തംഭനാവസ്ഥയിലാണ്.

ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ച മിക്ക കൃഷിഫാമുകളിലും തൊഴിലാളികൾക്ക് വിശ്രമിക്കാനും പ്രാഥമികാവശ്യങ്ങൾ നിർവ്വഹിക്കുവാനും ഉള്ള കെട്ടിടത്തിന്റെയും യന്ത്രസാമഗ്രികൾ സൂക്ഷിക്കുവാനാവശ്യമായ ഷെഡ്ഡുകളുടെയും കുറവുണ്ട്. ഫാമിലെ ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ നേരിട്ട് കൃഷിക്കാർക്ക് നൽകുവാനാവശ്യമായ സെയിൽസ് കൗൺസുകളും പല കൃഷിഫാമുകളിലും ഇല്ല.

#### 4. തൊഴിലാളികളുടെ അഭാവം - ഫാം പ്രവർത്തനം തടസ്സപ്പെടുന്നു

ജീവനക്കാരുടെയും തൊഴിലാളികളുടെയും അഭാവം ഫാം പ്രവർത്തനങ്ങളെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നതായി പ്രവർത്തനക്ഷമതാ പരിശോധനയിൽ ബോധ്യമായി. സർക്കാരിന്റെ 03.09.99 ലെ 35650/എ.എഫ്.1/98/എ.ഡി. നമ്പർ കത്തു പ്രകാരം കാഷ്യൽ തൊഴിലാളികളുടെ നിയമനം സർക്കാരിന്റെ മുൻകൂർ അനുവാദത്തോടുകൂടി മാത്രമേ നടത്താവൂ എന്ന നിർദ്ദേശമുണ്ട്. ഇപ്രകാരം നിർദ്ദേശം നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ സർക്കാർ അനുമതി ലഭിക്കുന്നതിനും മറ്റും കാലതാമസം വരുന്നു. ആയതിനാൽ തൊഴിലാളികളെ ആവശ്യാനുസരണം ദിവസവേതന വ്യവസ്ഥയിൽ നിയമിക്കാമെന്ന് 27.12.03 ൽ 29890/എ.എഫ്.1/01/എ.ഡി നമ്പർ കത്തുപ്രകാരം സർക്കാർ അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ഫാമുകളിലെ തസ്തിക ഒഴിവിനെക്കുറിച്ച് ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ **അനുബന്ധം 4**-ൽ ചേർത്തിരിക്കുന്നു. നിരവധി തൊഴിലാളികളുടെ ജോലികൾക്ക് മേൽനോട്ടം വഹിക്കുക, തൊഴിലാളികളുടെ സേവന-വേതന കാര്യങ്ങൾ, ഹാജർ, അഡ്വൈസ് മൂലമായ കാര്യങ്ങൾ, ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ വിൽപ്പനയുടെ ഉത്തരവാദിത്തം എന്നിവയ്ക്കായി ഫാമുകളിലെ ഒഴിവുള്ള ഫാം സൂപ്പർവൈസർ, അഗ്രികൾച്ചറൽ അസിസ്റ്റന്റ് തസ്തികകൾ നികത്തേണ്ടതും/വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതും ഫാമുകളുടെ സുഗമമായ പ്രവർത്തനത്തിന് ആവശ്യമാണ്. വിശദാംശങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ പെരിങ്ങമല കൃഷിഫാമിൽ കൃഷി ജോലികൾക്കായി 70-ഓളം തൊഴിലാളികളെ എല്ലാ ദിവസവും നിയോഗിക്കുന്ന രീതിയാണുള്ളത്. ഇത്തരത്തിൽ 12 മാസവും കാർഷിക ജോലികൾ നടന്നുവരികയാണെങ്കിലും ഓരോ മാസവും ചെയ്യേണ്ട ജോലികൾ, സീസൺ, കാലാവസ്ഥ, നടീൽ വസ്തുക്കളുടെ തയ്യാറാക്കൽ, ആവശ്യകത, അടിയന്തിര പ്രാധാന്യത്തോടെ ചെയ്യേണ്ട കൃഷിജോലികൾ എന്നീ ഘടകങ്ങളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി ഒരു വാർഷിക രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കാതെയാണ് കൃഷി ജോലികൾ ചെയ്യുന്നതെന്ന്. വാർഷിക പ്രവർത്തന രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കി അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഓരോ മാസത്തെയും ജോലികൾ ചെയ്യേണ്ടതാണ്. നഴ്സറി മാനേജ്മെന്റിന് വേണ്ടി ഗ്രാഫ്റ്റിംഗിലും, ബഡ്ഡിംഗിലും പ്രത്യേക പരിശീലനം ലഭിച്ച ഒരു അഗ്രികൾച്ചറൽ അസിസ്റ്റന്റിനെ നിയമിക്കുന്നതും ഒരു സ്റ്റോർ കീപ്പറുടെ സേവനം ഉപയോഗിച്ച് ഉൽപ്പന്ന സംഭരണം, സ്റ്റോർ വിപണനം എന്നിവ നടത്തുന്നതും അഭികാമ്യമാണ്.

കൊല്ലം ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള അഞ്ചൽ കൃഷിഫാമിൽ സ്ഥിരം തൊഴിലാളികളുടെ തസ്തികകളിൽ പകുതിയിലധികം ഒഴിഞ്ഞു കിടക്കുന്നു. 140 ഹെക്ടർ വരുന്ന ഫാം ഭൂമി കാടു കയറാതെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് പോലും തൊഴിലാളികളുടെ കുറവുമൂലം കഴിയുന്നില്ല. ഫാമിൽ അഞ്ചു വാഹനങ്ങൾ ഉണ്ടെങ്കിലും ഡ്രൈവർ തസ്തികകൾ ഇല്ല. ഫാമിലെ തൊഴിലാളികളെ ഉപയോഗിച്ചാണ് വാഹനങ്ങൾ ഓടിക്കുന്നത്. ജലസേചനത്തിനായി 9 പമ്പ്സെറ്റുകൾ ഉണ്ടെങ്കിലും പമ്പ് ഓപ്പറേറ്ററുടെ തസ്തിക നിലവിലില്ല. അതോടൊപ്പം ഇലക്ട്രീഷ്യൻ, പ്ലംബർ എന്നീ തസ്തികകളും ഇല്ല.

കോട്ടയം ജില്ലാപഞ്ചായത്തിനു കീഴിലുള്ള കോഴ സീഡ് ഫാമിൽ പ്രാദേശിക പ്രശ്നങ്ങളും സമരങ്ങളുമൂലം സ്ഥിരം ജീവനക്കാരുടെ ഒഴിവ് നികത്തിയിട്ടില്ല. തൊഴിലാളികളെ നിയമിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച് കേരള ഹൈക്കോടതിയിൽ രണ്ട് കേസുകൾ നിലവിലുണ്ട്.